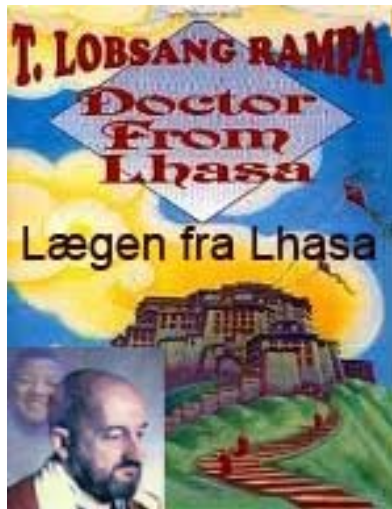

Lobsang Rampa

Lægen fra Lhasa

Lobsang Rampa

Lægen fra Lhasa

Indhold

Forord

Ud i det ukendte

Chunking

Medicinerdage

Flyvning [\(snarvei til det om astralreiser i det kap.\)](#)

På den anden side døden

Clairvoyance

En barmhjertighedsgeming

Da verden var meget ung

Japanernes fange

Hvordan man skal trække vejret

Bomben

(de aller fleste bilder til teksten under *var ikke* i org.boken og er her kun innsatt for å myke opp teksten og lede tanken til den tiden som teksten beskriver.)

Forord

Mens jeg opholdt mig i England, skrev jeg *Det tredje øje*, og alt hvad jeg fortalte her, var sandt. Bogen har imidlertid vakt diskussion, og der er strømmet breve ind fra hele verden med ønsker om nærmere oplysninger. Det er for at besvare disse spørgsmål, jeg har skrevet den foreliggende bog, Lægen fra Lhasa.

Hvad jeg har oplevet og erfaret, er langt udover hvad de fleste kommer ud for i løbet af deres liv. I hele historien har kun få mennesker haft oplevelser og gjort erfaringer af denne art. Det er dog ikke så meget herom, denne bog handler; den er først og fremmest selvbiografisk.

Jeg er en tibetansk, lama, og jeg kom til den vestlige verden, for at min skæbne kunne fuldbyrdes. Jeg kom hertil, som det var forudsagt, at jeg skulle, og jeg kom til at døje alle de kvaler, som det var forudsagt, at jeg skulle døje. Vesterlændinge har desværre nærmest betragtet mig som en kuriositet - som sælsomt væsen, man måtte se at få sat i bur, så det kunne vises frem som et glimt fra det ukendte. Jeg har herunder ikke kunnet lade være med at tænke på hvad vesterlændingene mon ville have stillet op med mine gamle venner yetierne, hvis de fik fat i nogle af dem hvad de jo prøver på at få.

Yeti'en ville uden tvivl blive skudt, flået, udstoppet og anbragt på et eller andet museum. Og selv da ville folk give udtryk for vantro og sige, at der slet ikke findes sådan noget som yeti'er! For mig er der noget over al måde utroligt i, at vesterlændingene nok tror på fjernsyn og på rumraketter, der kan kredse rundt om månen og vende tilbage igen, men alligevel nægter at tro på, at der findes yeti'er eller "flyvende tallerkener" - eller for den sags skyld noget som helst andet end det, de direkte kan tage og føle på og pille fra hinanden, så de kan finde ud af, hvordan det virker.

Men lad mig nu se, hvordan jeg kan slippe fra den temmelig umulige opgave, som det er på et par sider at skulle resumere hvad jeg føler var en hel bog om at fortælle -nemlig enkelthederne om min første barndom.

Jeg stammer fra en meget højtstående slægt, en av de førende familier i Lhasa, Tibets hovedstad. Mine forældre havde et stort ord at skulle have sagt med hensyn til landets styre, af min fornemme herkomst fik jeg en streng og opdragelse, så jeg til sin tid kunne blive i stand, til at indtage hvad man mente skulle blive min plads i samfundet. Endnu inden jeg var fyldt syv år, blev landets astrologpræster - således som det er gammel skik hos os - spurgt til at man kunne få klarhed over, hvilke muligheder der frembød sig for min kommende livsbane. Forberedelserne hertil begynte lang tid i forvejen - forberedelser til et vældigt selskab hvor alle de førende i landet, alle Lhasas fremtrædende personligheder, ville møde op for at høre min skæbne. Og så oprandt den dag endelig, denne profetiens dag. Vort hus myldrende fuldt af mennesker. Så ankom astrologerne, med papirer og kort og medførende alle deres professions remedier. Og da den rette time var inde, og da der efterhånden var bygget en vældig spænding op hos alle tilstedeværende, trådte chef-astrologen frem og bekendtgjorde sine resultater. Han erklærede med megen højtidelighed, at syv år gammel skulle jeg indtræde i et lama-kloster og her uddannes til præst og til præstelæge. Og han fortsatte med en hel række forudsigelser om mit liv, ja, gav faktisk et omrids af min tilværelses kommende forløb. Det har til min store sorg vist sig at alt hvad astrologerne sagde ved den lejlighed, var sandt. Jeg siger "sorg", fordi det meste af det har været sorger, prøvelser og lidelser - og det gør det ikke spor lettere, tværtimod sværere, hvis man som jeg på forhånd er klat hvad man vil komme ud for.

Da jeg var fyldt syv år, blev jeg optaget i Chakpori-klosteret. Alene måtte jeg tilbagelægge vejen til klosterets port, og måtte jeg gennemføre den bane, som nu lå foran mig. Ved indgangen blev jeg holdt tilbage og underkastet en prøve, der skulle vise om jeg var hård nok og havde den fornødne styrke til at gennemføre uddannelsen.

Jeg bestod prøven og fik så lov til at træde ind i klosteret. Herefter begyndte min uddannelse, der trin for trin førte mig frem fra den absolutte nybegynder stadi til lamaværdigheden og stillingen som abbed. Mine bedste fag var medicin og kirurgi, som jeg studerede med iver, og man gav mig herunder enhver ønskelig mulighed for at dissekere og undersøge lig. I den vestlige verden tror man, at de tibetanske lamaer aldrig foretager noget ved kroppen, hvis det er ensbetydende med at den skal skæres op. Denne opfattelse er åbenbart baseret på en vurdering af den tibetanske lægekunst som højst ufuldstændig, fordi man mener, at læge-lamaerne kun giver sig af med at behandle legemets ydre og ikke dets indre. Men dette er ikke rigtigt. De almindelige lamaer bruger ganske vist aldrig kniver, må jeg indrømme; det ville nemlig være i strid med deres særlige form for tro. Men der fandtes en særlig inderkreds af lamaer - og til denne kreds hørte jeg - som blev uddannet og optrænet til at foretage

operationer, og det var operationer, der blev foretaget ud fra helt andre forudsætninger end dem, den vestlige videnskab er baseret på.

I en parentes bemærket så mener man i den vestlige verden også, at den tibetanske lægevidenskab påstår, at mandens hjerte sidder i den ene side af kroppen, kvindens hjerte i den anden side. Intet kan være mere forkert. "Oplysninger" af den slags bliver sat i omløb i den vestlige verden af personer, der ikke har noget virkeligt kendskab til det de skriver om. Sagen er den at de anatomiske kort, disse skribenter henviser til, slet ikke forestiller det fysiske, men det astrale legeme - og det er noget helt andet! Men det var ikke det, denne bog skulle handle om.

Det var en meget intensiv uddannelse jeg skulle igennem, for jeg skulle ikke alene vide alt om mit medicinske og kirurgiske speciale, men måtte også sætte mig ind i den lamaistiske litteratur i øvrigt, idet jeg ikke kunne nøjes med bare at blive læge lama, men tillige skulle være lama i religiøs forstand eller med andre ord være fuldt uddannet som præst. Det var derfor nødvendigt for mig at studere to "fag" på samme tid hvad der var ensbetydende med at måtte studere dobbelt så stærkt (no=:hurtig) som almindeligt. Og det er ærlig talt ikke altid lige morsomt.

Det var naturligvis ikke bare slid det hele. Jeg foretog således mange ture til de højereliggende dele af Tibet - Lhase ligger kun ca. 4000 meter over havets overflade - for at samle planter. Vores medicinske uddannelse er nemlig baseret på urtebehandlinger, og i Chakpori havde vi altid mindst 6000 forskellige slags planter på lager. Vi tibetanere mener, at vi er kender mere til urtemedicinsk behandling end noget andet folk på hele Jorden, og efter at jeg nu har været Jorden rundt nogle gange, er jeg blevet endnu mere overbevist om at dette virkelig er tilfældet.

På flere af mine ture til de højere liggende egne af Tibet var jeg oppe at flyve med de store drager, der sagtens kan føre et menneske, og jeg svævede da højt hen over de store kæders takkede tinder med milevidt udsyn over landskaberne under mig. Jeg deltog også i en meget mindeværdig ekspedition til en næsten helt utilgængelig del af Tibet, den højeste del af Chang Tang-højlandet. Her, midt mellem vildt forrevne klipper højt oppe over snegrænsen, stødte vi på en næsten fuldstændig skjult, lun og frodig dal, der blev opvarmet af den evige ild fra Jordens indre, som her fik varme kilder til at springe frem og forene sig til en flod. Her i denne del fandt vi en vældig by, hvoraf den ene halvdel lå frit fremme i den lune luft, mens den anden halvdel af den var frosset inde i en gletschers glasklare is, fuldt så synlig som fritliggende del af byen. Den optøede del af byen var næsten fuldstændig ubeskadiget. Tidens tand havde været varsom ved bygningerne. Den milde luft, hvor ikke en vind rørte sig, havde reddet husene fra at tage skade. Vi spadserede hen ad gader, hvor ingen menneskelig fod havde trådt i tusinder af år. Vi gik ind og ud af huse, der ved første blik så ud som om de endnu stod og ventede på deres ejere - men når man så nærmere efter, lå der hist og her mærkelige skeletter, forstenede knogler, og man måtte erkende at dette var en uddød by. Vi fandt en masse fantastisk udseende apparater og indretninger, der måtte opfattes som vidnesbyrd om at denne skjulte dal engang havde været hjemstedet for en civilisation, langt større end nogen af dem, der nu om stunder findes på Jordens overflade. Vi følte os ved synet af denne by fuldstændig overbevist om at vi selv kun var en for barbarer at regne i sammenligning med dette kulturfolk fra en længst forsvunden tid Men i denne, den anden bog, skriver jeg mer om denne by.

Mens jeg endnu var ganske ung, blev jeg underkastet en operation, der kaldes "åbningen af det tredje øje". Herunder blev en lille splint hårdt træ, der var præpareret med en særlig urte-ekstrakt, ført ind midt i min pande for at stimulere en kirtel, der skulle øge min evne for clairvoyance. Jeg havde udprægede medfødte anlæg for clairvoyance, men nu efter operationen blev denne evne helt usædvanlig stærk, og jeg kunne se mennesker omgivet af hver deres aura, som om de havde en flammeglorie af stadigt skiftende farver omkring sig. Synet af deres aura gjorde det muligt for mig ligefrem at aflæse deres tanker - hvad der plagede dem hvad de håbede eller frygtede. Nu, da jeg har forladt Tibet, har jeg søgt at interessere vestlige læger for en indretning eller en metode, der kan sætte enhver læge i stand td. at se den menneskelige aura som den er, i farver. Jeg ved, at hvis en læge kan se auraen, kan han også se hvad et menneske lider af. Ved at betragte farverne og formen af de skiftende linjer kan specialisten ganske nøje sige, hvilken sygdom et menneske lider af. Og hvad mere er: dette er han i stand til at sige, endnu før selve legemet viser noget som helst tegn herpå, idet auraen fremviser symptomer på et forestående angreb af kræft, tuberkulose og andre lidelser mange måneder før sygdomsangrebet på selve legemet sætter ind. Og når lægen får et tidligt forvarsel om sygdomsangrebet, kan han straks indlede behandlingen og dermed mangedoble muligheden for helbre-

delse. Til min forfærdelse og til min store bedrøvelse er de vesterlandske læger imidlertid slet ikke interesseret heri. De synes at mene, at dette må være noget, der har med magi at gøre, og de kan åbenbart ikke få sig selv til at betragte det som det helt almindelige udslag af sund fornuft, som det faktisk er. Enhver ingeniør ved, at højspændingsledninger har en korona omkring sig. Og akkurat det samme har det menneskelige legeme - det er ikke andet end et almindeligt fysisk fænomen, som jeg ønsker at vise specialisterne, og de nægter simpelt hen at se på det. Dette er en tragedie. Men det skal nok komme til sin tid. Det tragiske er bare at så mange mennesker skal lide og dø uden grund, indtil dette sker.

Dalal Lama, den 13. Dalai Lama, var min velynder og beskytter. Han gav ordre til, at jeg skulle have enhver tænkelig hjælp under min oplæring og under udvidelsen af mine erfaringer. Han foranstaltede, at man bibragte mig al den lærdom, der overhovedet kunne proppes i mig, og jeg blev ikke bare undervist ved hjælp af den gængse mundtlige metode, men fik også undervisning under hypnose og på forskellige andre måder, som der ingen grund er til at komme nærmere ind på her. Nogle af disse metoder omtales i den foreliggende bog eller er nævnt i *Det tredje øje*; andre af disse metoder er så nye og utrolige, at tiden endnu næppe er moden til at drøfte dem.

Takket være mine clairvoyante evner var jeg ved forskellige lejligheder i stand til at gøre den Lønligste Ene (Dalai Lama) store tjenester. Jeg blev nemlig af og til skjult i hans audienssal, for at jeg af en audienssøgende persons aura kunne aflæse hans virkelige tanker og hensigter; dette blev især bragt i anvendelse, når udenlandske statsmænd eller diplomater opsøgte Dalai Lama. Jeg var således det usynlige vidne, da en kinesisk delegation blev modtaget af den Store Trettende. Og jeg var også den usete iagttagere, da en englænder engang aflagde en visit hos Dalai Lama; men ved den sidstnævnte lejlighed havde jeg nær forsømt min pligt af lutter forbløffelse over den besynderlige dragt, denne fremmede bar -- det var allerførste gang, jeg så en person i europæisk dragt!

Det var en lang og streng uddannelse, jeg måtte igennem. Der var desuden også tempeltjeneste at forrette dagen igennem eller natten igennem, som det nu faldt. Der var ikke noget med at sove i bløde senge for os. Vi måtte nøjes med at rulle os ind i et enkelt tæppe og så lægge os til at sove på gulvet. Lærerne var strikse, og vi måtte studere og lære og lære, kun med vor egen hukommelse som støtte. Vi havde ingen notesbøger eller andre hjælpemidler, men måtte have det hele i hovedet. Jeg studerede også metafysiske emner og gravede mig dybt ned i stoffet, clairvoyance, astralrejser og telepati. Jeg var gennem det hele. På et af mine indvielsestrin besøgte jeg de hemmelige huler og tunneler under Potala, huler og tunneler, som menigmand ikke ved noget om. De er levn fra en ældgammel kultur, som der næsten ingen erindringer er tilbage om. Ja, som næsten ligger hinsides det menneskelige, og på væggene er der optegnelser, billedmæssige fremstillinger af ting, der flyver gennem luften, og af ting der bevæger sig under jordoverfladen.

På et andet indvielsestrin så jeg de omhyggeligt konserverede kroppe af kæmper, tre og fem meter høje. Jeg blev også sendt hinsides døden, for at jeg kunne vide, at der ikke fandtes nogen død, og da jeg vendte tilbage, var jeg en Anerkendt Inkarnation med rang af abbed. Men jeg havde ikke lyst til at være abbed og være bundet til et kloster. Jeg ønskede at være en lama og have frihed til at færdes, hvor jeg ville, og til at hjælpe andre, således som forudsigelsen sagde, at jeg skulle komme til det. Jeg fik da af Dalai Lama tilkendt rang af lama, og han attachederede mig til Potala i Lhasa. Men selv nu fortsatte min uddannelse, og jeg blev sat ind i forskellige vesterlandske videnskaber, blandt andet optik og dermed beslægtede emner. Men så oprandt den time, da jeg for sidste gang blev kaldt til Dalai Lama og fik mine endelige instruktioner.

Han fortalte mig, at jeg nu havde lært alt hvad jeg, kunne lære i Tibet, og at tiden var inde til at jeg rejste bort og forlod alt hvad jeg holdt af og brød mig om. Han fortalte mig at der var blevet sendt særlige sendebud til Chungking for at lade mig indskrive som lægestuderende i denne kinesiske by.

Jeg var syg om hjertet, da jeg forlod den Lønligste Ene og begav mig på vej til min lærer og vejleder, lama Mingyar Dondup, for at fortælle ham hvad der var blevet besluttet. Derefter gik jeg til mine forældres hjem for at fortælle dem hvad der var sket, og at jeg skulle forlade Lhasa.

Dagene fløj af sted, og til sidst kom den dag da jeg forlod Chakpori, da jeg for sidste gang så Mingyar Dondup i kød og blod, da jeg begav mig på vej ud af byen Lhasa, den hellige by og bort mod de høje bjergpas. Og da jeg så mig tilbage, var det sidste, jeg så et symbol - det var en ensom drage, der svævede over Potalas gyldne tage.

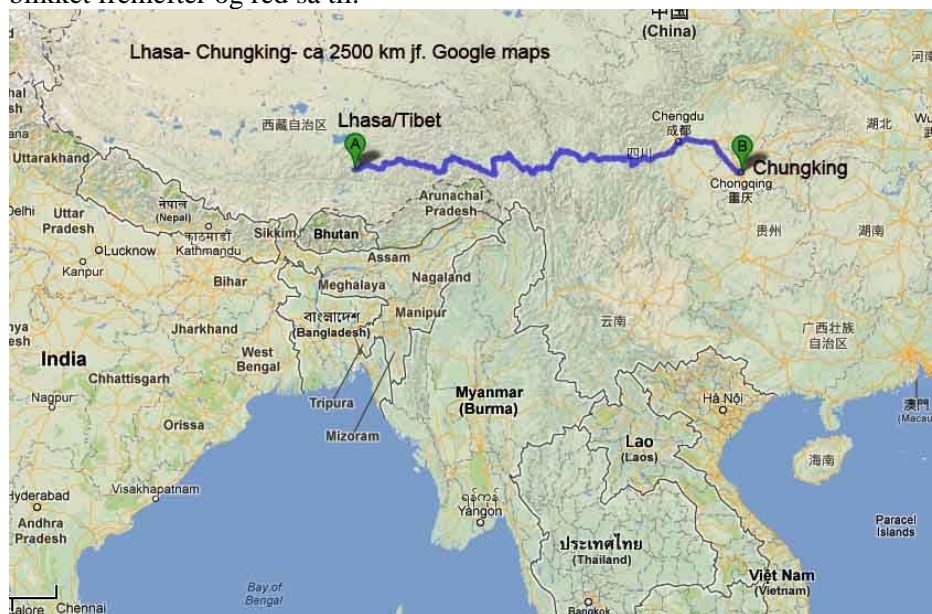
Ud i det ukendte

Jeg havde aldrig før følt mig så kold, så håbløs og så ulykkelig. Selv på Chang Tang-højlandets ensomme vidder, 7000 meter eller mere over havet, hvor den støvfylt, iskolde vind piskede imod én og flåede ethvert stykke ubeskyttet hud til blodige laser, havde jeg følt mig varmere end nu; for dér var kulden ikke så bitter som den angstfulde gysen, jeg her følte i mit hjerte. Jeg var ved at forlade mit elskede Lhasa. Da jeg vendte mig, så jeg bittesmå skikkelser på Potalas gyldne tage, og oven over dem vuggede og duvede en enlig drage i den lette brise, vuggede og duvede, som om den sagde: "Farvel, farvel, nu er dine drage-flyvedage forbi, nu går det mod mere alvorlige ting!"

For mig stod denne drage som et symbol, en drage oppe i den blå uendelighed, men knyttet til sit hjemsted på jorden med en tynd snor. Således drog jeg nu af sted ud i den store verden uden for Tibet, kun holdt fast af en tynd snor: min kærlighed til Lhasa. Jeg drog ud i den fremmede og frygtelige verden uden for mit fredelige hjemland, og jeg følte mig syg om hjertet, da jeg nu vendte ryggen til mit hjem og sammen med mine rejsefæller red af sted ud i det store ukendte. De var heller ikke glade ved situationen, men de havde dog den trøst, at de kunne begive sig hjem igen, så snart de havde fulgt mig til Chungking, 1500 kilometer borte. De skulle vende tilbage til Lhasa igen, og på tilbagevejen kunne de trøste sig med, at hvert eneste skridt de tog, førte dem nærmere til hjemmet. Men jeg skulle fortsætte fra det ene fremmede land til det andet, til fremmede folkeslag og til mere og mere fremmedartede oplevelser.

I den forudsigelse af min fremtid, der blev fremsat, da jeg var syv år gammel, hed det, at jeg skulle indtræde i et kloster og her gennemgå hele trinfølgen *chela* til *trappa* og så videre, indtil jeg i tidens fylde kunne bestå prøven som *lama*. Herefter skulle jeg, efter astrologernes udsagn, forlade Tibet, forlade mit hjem, forlade alt hvad jeg elskede, og drage til det vi kaldte det barbariske Kina. Jeg skulle drage til Chungking for at studere til læge, og ifølge præste-astrologerne ville jeg senere blive inddraget i krige, komme i fangenskab hos fremmede folkeslag, og jeg skulle hæve mig over alle fristelser og over al lidelse for at blive i stand til at hjælpe dem, der havde hjælp behov. De havde sagt, at mit liv ville blive hårdt, at lidelse og smerte og utaknemlighed ville blive mine stadige ledsagere. Og hvor fik de ret!

Det var med alt dette i tankerne - og tankerne var bestemt ikke muntre - jeg nu gav ordre til at fortsætte fremad. Da vi var kommet så langt, at Lhasa ikke længere var inden for synsvidde, tog vi den forsigtigheds -foranstaltning at sidde af hestene for endnu en gang at forvise os om, at de var i orden, og at sadelgjordene hverken var for stramme eller for løse. Hestene skulle være vore (rejse-)fæller på hele rejsen, og vi var nødt til at passe mindst lige så godt på dem som på os selv. Da dette var ordnet og vi kunne trøste os med, at hestene i alt fald var i orden, steg vi i sadlen igen, vendte beslutsomt blikket fremefter og red så til.

Det var tidligt på året i 1927, da vi forlod Lhasa og møjsommeligt drog af sted mod Chotang langs Bramaputra-floden. Vi havde haft mange diskussioner om hvilken rute der var den bedste, og denne - langs floden og over Kanting - var blevet anbefalet os. Jeg kendte godt Bramaputra; jeg havde svævet et stykke oppe over en af dens kilder oppe i Himalaya-bjergene; dengang jeg endnu var så lykkelig at flyve med menneskebærende drager. Vi tibetanere betragtede floden med ærbødighed, dog ikke i nær samme grad, som man gjorde andetsteds. Hundreder af kilometer borte, hvor den haster ned mod den Bengalske Bugt, bliver den betragtet som hellig, næsten lige så hellig som Benares. Det var Bramaputra, hed det sig, der havde skabt den Bengalske Bugt. I gamle dage havde floden været dyb og strømmen stærk, og under dens løb i næsten lige linje fra bjergene havde den slidt den bløde jord løs og skabt den vidunderlige og navnkundige bugt. Vi fulgte floden gennem bjergpassene ind i Sikang. I de gode, gamle dage, da jeg endnu var ganske ung, var Sikang en del af Tibet - en tibetansk provins. Så foretog englænderne et togt mod Lhasa. Dette gav kineserne modvilje til at foretage en invasion, og herunder erobrede de Sikang. De drog på morderisk vis ind i denne del af vort land, myrdede, voldtog og plyndrede og okkuperede Sikang. De fyldte området med kinesiske embedsmænd - folk, der var faldet i unåde andetsteds og nu blev sendt til Sikang som en slags straf. Uheldigvis for dem gav den kinesiske regering dem ingen videre støtte, så de måtte klare sig som de bedst kunne. Vi fandt ud af at disse kinesiske embedsmænd var de rene nikkedukker, hjælpeløse og ineffektive som de var, og vi tibetanere bad dem lo ad dem. Naturligvis foregav vi somme tider, at vi adlød de kinesiske embedsmænd, men det var kun af høflighed. Så snart de vendte ryggen til, gjorde vi som vi selv ville.

Vor rejse fortsatte dag efter dag. Vi indrettede vore dagsrejser sådan, at vi kunne overnatte i klostrene undervejs. Og da jeg var lama, ja, abbed, en Anerkendt Inkarnation, fik vi den allerbedste modtagelse, munkene kunne præstere. Yderligere rejste jeg under Dalal Lamas personlige beskyttelse, og det var noget, der talte.

Vi kom til Kanting, en berømt markedsby, kendt for sin handel med yakokser og endnu mere som et eksport-center for den murstensthe, vi tibetanere finder så velsmagende. Theen kommer fra Kina, men består ikke bare af almindelige theblade. Den indeholder foruden theblade småstykker af kviste, soda, salpeter og enkelte andre ting. For os er theen ikke bare en drik, men også en slags suppe; i Tibet er mad nemlig ikke et så rigeligt forekommende gode, som det er mange andre steder i verden. I Kanting bliver theen blandet og formet i blokke eller mursten, som de almindeligvis kaldes. Disse mursten er af en sådan størrelse og vægt, at de egner sig til at blive læsset på heste og senere på yakokser, som bærer dem over de høje bjergkæder til Lhasa, hvor de bliver solgt på markedet og transporteret videre ud over hele Tibet. Murstenene skal være af en bestemt størrelse og vægt, men de skal også pakkes på en særlig måde, så theen ikke kommer noget til, selv om pakhesten skulle snuble i en klipperevne undervejs og theen falde i et vandløb. Murstenene bliver pakket stramt ind i ugarvet skind, pakken bliver dyppet i vand og lagt ud på en bjergside for at tørre i solen. Efterhånden som skindet tørrer, skrumper det og strammer fuldstændig tæt sammen omkring indholdet. Murstenene bliver herunder mørkebrune og lige så hårde som bakelit, men meget stærkere. Når sådan en skindpakke er tørret, kan man lade den trille ned ad en klippeside, uden at der sker noget som helst med den. Eller man kan lade den falde i en flod og lade den ligge i vandet i flere dage - når den bliver fisket op og tørret, vil indholdet være ubeskadiget, for vandet har ikke kunnet trænge igennem. Vor murstensthe er noget af det bedst emballerede der findes. Theen bliver for øvrigt tit brugt som betalingsmiddel. En rejsende, der ikke har rede penge at betale med, kan i stedet for brække et stykke murstensthe af og bytte med det. Så længe man bare har murstensthe, behøver man ikke at bekymre sig om penge.

Kanting gjorde stærkt indtryk på os med sin forretnings-travlhed. Vi kendte kun vort eget fredelige Lhasa, men her i Kanting var der mennesker fra mange forskellige lande; de kom så langt borte fra som fra Japan, fra Indien, fra Burma, og der var nomadefolk fra den anden side Takla-bjergene. Vi spadserede rundt på markedspladsen, blandede os mellem de handlende, hørte på de fremmedartede stemmer og de udenlandske tungemål. Vi stødte på munke fra forskellige religioner, fra zen-sekten og andre. Undrende os over alt det nye begav vi os på vej ud til et lille kloster ved vejen uden for Kanting. Her ventede man os, og vore værter var endda ved at blive bekymrede fordi vi endnu ikke var ankommet. Vi skyndte os at fortælle dem at vi havde kigget på markedspladsen og lyttet til sladderer her. Den fungerende abbed bød os velkommen på det hjerteligste og lyttede ivrigt

efter hvad vi havde at fortælle fra Tibet, for vi kom jo fra Potala, lærdommens sæde, og vi var de mænd der havde været i Chang Tang-højlandet og havde set store undere her. Vort ry var ilet i forvejen.

Tidligt næste morgen drog vi videre på vore heste efter at have overværet andagten i templet. Vi fik proviant, *tsampa*, med til den videre rejse. Vejen var kun et jordspor højt oppe på siden af et pas. Nedenunder os var der træer, flere træer, end nogen af os nogen sinde før havde set. Nogle af dem var delvis skjult af den tåge af vanddråber, der blev sendt tilvejs fra et vandfald. Kæmpe-rhododendroner dækkede også passets sider, mens bunden var et tæppe af forskelligfarvede blomster, små bjergblomster, der krydrede luften med deres duft og gav hele sceneriet kulør. Og alligevel følte vi os plagede og ulykkelige - ulykkelige ved tanken om at komme længere og længere hjemmefra, og plagede af den tykke luft. Vi kom ned i stadig lavere højde og fik sværere og sværere ved at trække vejret (no=puste). Vi havde en anden vanskelighed at slås med:

I Tibet, hvor luften er tynd, koger vandet ved en lavere temperatur, og i højereliggende egne kunne vi faktisk drikke theen kogende. Til at begynde med led vi her i disse lavere-liggende egne meget af forbrændte læber, fordi vi hjemmefra var vant til at drikke theen lige fra ilden. Sådan er vi nødt til at gøre i Tibet, for ellers tager den stærke kulde straks al varme fra theen. På det tidspunkt var vi ikke klar over, at tykkere luft sætter vandets kogepunkt i vejret, og det faldt os ikke ind, at vi godt kunne lade den kogende the køle noget af uden at løbe nogen risiko for at den skulle fryse til is.

Vanskeligheden ved at trække vejret irriterede os stærkt, luften lå som et tungt pres på vort bryst og vore lunger. Til at begynde med troede vi at den beklemmende fornemmelse skyldtes vort vemod over at fjerne os fra vort elskede Tibet, men senere fandt vi ud af, at vi blev kvalt, at vi ligefrem druknede i luft. Ingen af os havde før prøvet at være under 400-500 meters højde, Lhasa selv ligger i 4000 meters højde, og vi levede tit i endnu større højder - da vi var i Chang Tang-højlandet, opholdt vi os således i omkring 7000 meters højde. Vi havde hørt mange fortællinger fra gamle dage om tibetanere, der var taget af sted for at søge deres lykke i lavlandet. Rygtet sagde, at de var døde efter måneders lidelser med pletter på lungerne. Når man skulle tro på hvad de gamle koner fortalte hjemme i den hellige by, så var det sikkert og vist, at de, der forlod Lhasa for at tage til lavlandet, gik en pinefuld død i møde. Jeg vidste imidlertid at dette ikke var sandt; for mine forældre havde opholdt sig i Shanghai, hvor de havde store kapitaler stående, og de var vendt sunde og raske tilbage. Ikke fordi jeg havde haft meget at gøre med mine forældre, for de var så travlt optagne og indtog en så høj position i samfundet, at de ikke havde megen tid tilovers til os børn. Min viden havde jeg samlet sammen hos tjenerskabet. Men nu var jeg alligevel bekymret for det ubehag, vi følte; vore lunger brændte, og det var, som om vi havde jernbånd omkring brystet, som forhindrede os i at trække vejret. Hvert åndedrag var en anstrengelse, og når vi bevægede os for hurtigt, jog der smerter igennem os, smerter, der brændte som ild. Efterhånden som vi rejste videre og kom ned i stadig lavere højde, blev luften tykkere og tykkere og temperaturen højere. For os var dette et frygteligt klima. I Lhasa, i Tibet, havde luften godt nok været kold, men det var en tør kulde, en sund kulde, og under de omstændigheder betyder temperaturen ikke så meget; men her i denne tykke, fugtige luft kunne vi næsten ikke holde det ud. På det tidspunkt forsøgte de andre at overtale mig til at give ordre til at vende om og returnere til Lhasa; for de mente at vi alle ville dø hvis vi fortsatte på denne måde. Men jeg ville ikke vide deraf -for jeg tænkte på forudsigelsen om mit liv. Vi fortsatte altså rejsen.

Efterhånden som temperaturen steg, kom vi til at føle os svimle, næsten berusede, og det var, som om vi fik besvær med vore øjne. Vi kunne ikke mere se så langt som vi plejede at kunne, og heller ikke så klart og vor afstandsbedømmelse var helt forkert. Først langt senere fandt jeg ud af hvorfor. I Tibet har vi verdens reneste og klareste luft, man kan se 75 km eller mere, og lige så tydeligt som hvis det kun havde været 10-20 km. Her i lavlandet kunne vi ikke se nær så langt i den tætte luft, og hvad vi så var uklart på grund af selve luftens tæthed og urenhed.

Vi rejste i mange dage, og vi kom ned i stadig lavere højde; vi red gennem skove, hvor der var flere træer, end vi nogen sinde havde drømt om, at der kunne eksistere. Der er ikke mange træer i Tibet, og til at begynde med kunne vi ikke modstå fristelsen til at springe af hestene og løbe hen til de forskellige slags træer for at røre ved dem og lugte til dem.

De var alle så fremmedartede for os, og der var så umådelig mange af dem. Vi kendte naturligvis rhododendron, for der er mange rhododendroner i Tibet. Rhododendron-blomster er faktisk en

kulinarisk nydelse, hvis de bliver rigtig tilberedt. Vi red videre, undrende os over hvad vi så, og undrende os over forskellen mellem dette og tingene hjemme. Jeg kan ikke sige, hvor lang tid der gik, hvor mange dage eller hvor mange timer, for den slags interesserede os overhovedet ikke. Vi havde masser af tid, og vi kendte ikke noget til civilisationens travlhed og hastværk - og selv om vi havde kendt hertil, ville vi have været ligeglade med det.

Vi red en otte-ti timer om dagen og overnattede i de klostre, der lå langs vejen med passende mellemrum. De tilhørte ikke alle vores form for buddhisme, men det betød ikke noget - vi var altid velkomne. Hos os - østens rigtige buddhister, er der ingen rivalitet, ingen gnidninger og intet had, og en rejsende er altid velkommen. Som det var vor skik, overværede vi altid andagten, så længe vi var i klosteret. Vi forsømte aldrig nogen lejlighed til at samtale med munkene, der tog så godt imod os. De fortalte os mange mærkelige ting om de ændrede forhold i Kina - om hvordan den gamle fredens orden forandrede sig, om hvordan russerne, "bjørnens mænd", forsøgte at indoktrinere kineserne med politiske ideer, der forekom os helt forkerte. For os lød det, russerne prædikede, som noget i retning af: "Hvad der er dit, er også mit; men hvad der er mit, bliver ved med at være mit!" Japanerne fik vi at vide, skabte også vanskeligheder forskellige steder i Kina. Det lod til at være et spørgsmål om overbefolkning. Japan producerede for mange børn og producerede for få levnedsmidler til dem - derfor prøvede de at invadere andre lande, hvor folk var fredelige nok til at finde sig i det, og prøvede på at stjæle fra dem, som om det kun var japanerne, det hele drejede sig om.

Til sidst forlod vi Sikang og passerede grænsen til Szechwan. Og nogle få dage senere nåede vi frem til Yangtse-flodens bredder. Her gjorde vi holdt i en lille landsby en sen eftermiddag, ikke fordi vi havde nået vort bestemmelsessted for natten, men fordi vejen foran os var spærret af en menneskemængde, et møde af en eller anden slags. Vi kantede os vej gennem mængden, og da vi alle var temmelig høje og kraftige, voldte det os ingen vanskelighed at komme frem i forreste række. Her stod en høj hvid mand på en oksekærre og talte med store fagter om kommunismens velsignelser og prøvede at ophidse bønderne til at rejse sig og slå godsejerne ihjel. Han viftede med papirer med billeder af en skægget mand med en skarp profil, som han kaldte denne verdens frelser. Men vi var hverken imponeret af billedet af Lenin eller af mandens tale. Vi vendte os bort i afsky og fortsatte endnu et stykke vej til klosteret, hvor vi skulle overnatte.

Der var lamaklostre i de forskellige dele af Kina, ligesom der var kinesiske klostre og templer. For nogle mennesker, især i Sikang, Szechwan og Chinghai, foretrækker den tibetanske form for buddhisme, og vore klostre var blevet lagt der for at hjælpe dem, der havde brug for vores hjælp. Vi søgte aldrig efter konvertitter, vi opfordrede aldrig folk til at slutte sig til os; for det var vores overbevisning, at alle mennesker har deres frihed til selv at vælge. Vi brød os ikke om de missionærer, der rejste rundt og prædikede, at man skulle slutte sig til den eller den religion for at blive frelst. Vi vidste, at hvis et menneske ønskede at blive lamaist, så ville han blive det, uden at nogen overtalelse var nødvendig fra vores side. Vi huskede, hvordan vi havde led ad missionærer, der kom til Tibet eller til Kina. Det var en stående spøg, at folk lod som om de var blevet omvendt, bare for at få de gaver, som missionærerne delte ud. Og der spillede også noget andet ind her:

tibetanerne og kineserne af den gamle skole var høflige mennesker; de ville gerne gøre missionærerne glade og give dem en fornemmelse af, at deres forehavende ikke var helt mislykket; men vi troede ikke et øjeblik på hvad de fortalte os. Vi vidste at de havde deres tro; men vi foretrak at beholde vores egen.

Vi rejste videre og fulgte nu Yangtses løb, fordi det var den bekvemmeste vej; senere skulle jeg lære denne flod endog meget godt at kende. Det fascinerede mig at betragte bådene på floden. Vi havde aldrig set både; nogle af os havde set billeder af både, og selv havde jeg engang under en særlig clair-seance sammen med min vejleder, lama Mingyar Dondup - set et dampskib. Herom skal jeg fortælle nærmere senere hen. Når man skal over vand i Tibet, bruger man en slags kano - men meget bredere og kortere. De er lavet af et meget let træskelet overtrukket med yak-skind, og de kan fragte en fire-fem passagerer foruden færgemanden. Tit medfører disse fartøjer også en ikke-betalende passager, nemlig en ged, som er færgemandens kæledyr, men som også kan gøre nytte på land - færgemanden lægger nemlig sine personlige ejendele, sin bylt og sine tæpper på ryggen af den, og så tager han selv sit trug af en båd på nakken og klatrer hen over klipperne med den, når han skal udenom et strømfald, hvor han ellers ville havarere. Somme tider bruger en bonde, der ønsker at sætte over en flod, et gede eller yakskind, hvor alle åbninger er bundet til - denne indretning gør da den samme tjeneste som et svømmebælte for en vesterlænding. Men hvad der nu interesserede os, var at se rigtige både med sejl,

latinersejl, der blafrede i vinden.

En dag gjorde vi holdt ved en lavvandet bugtning af floden, hvor der skete mærkelige ting: To mænd gik frem gennem det lave vand med et, langt net imellem, og to andre mænd gik frem imod nettet, mens de slog i vandet med stokke og udstødte skrækelige råb. Vi troede først, at de to sidstnævnte var sindssyge, og at de to med nettet prøvede på at fange dem for at bringe dem i forvaring. Men på et tegn fra en af mændene holdt spektaklet op, og de to mænd med nettet begyndte at gå imod hinanden, så deres veje krydsedes og nettets ender mødtes, hvorefter de trak nettet op på land. Da de stod på den sandede bred, vendte de nettet, og den ene blanke, sprællende fisk efter den anden faldt ud af det. Dette chokerede os, for vi dræber aldrig levende væsner men finder det meget forkert at gøre noget sådant. I vore egne floder i Tibet er fiskene da også fuldstændig trygge, og de kan finde på at komme og stryge sig op ad en hånd, der bliver strakt ned i vandet til dem, ligesom de ikke betænker sig på at spise af ens hånd. De er ikke spor bange for mennesker og optræder tit ligefrem som kæledyr. Men her i Kina var de åbenbart ikke andet end mad. Vi spurgte os selv hvordan disse kinesere kunne gøre krav på at være buddhister, når de således gav sig af med at dræbe for egen vindings skyld.

Vi havde holdt rast for længe, vi havde siddet en hel time, eller måske to, ved flodbredden, og nu var det blevet for sent at nå frem til klosteret, inden mørket faldt på. Vi trak resigneret på skuldrene og indstillede os på at slå lejr ved siden af stien; Et lille stykke fremme til venstre lå der imidlertid en lille lund som floden løb igennem, og vi red så derhen, steg af hestene og tog bidslet af dem, så de kunne græsse blandt de frodige planter, der for os var den rene luksus at se til. Det var kun et øjeblik at samle brænde og tænde et bål, og så kunne vi koge vor the og spise vor tsampa. Bagefter sad vi et stykke tid omkring ilden og snakkede om Tibet, om hvad vi havde set på vor rejse og om vore tanker om fremtiden. Den ene efter den anden af mine ledsagere begyndte at gabe og rullede sig snart efter ind i sit tæppe og lagde sig til at sove. Til sidst, da bålet gløder var ved at slukkes, rullede jeg mig også ind i mit tæppe og lagde mig ned - men ikke for at sove. Jeg tænkte på alle de strabadser af forskellig art jeg havde gennemgået. Jeg mindedes, hvorledes jeg havde forladt mit hjem i en alder af syv år og var blevet optaget i et lamakloster, og jeg tænkte på den strenge træning og uddannelse, jeg har måttet igennem. Jeg tænkte på mine ekspeditioner til højlandet og længere nordpå til Chang Tang - højlandet. Jeg tænkte på den Lønligste Ene, som vi kaldte Dalai Lama, og så tænkte jeg naturligvis på min elskede lærer og vejleder, lama Mingyar Dondup. Jeg følte mig syg af ængstelse og beklemmt om hjertet, men så var det, som om landskabet omkring mig pludselig blev oplyst af den klareste middagssol, og jeg kiggede op i forbavselse og så, at min lærer og vejleder stod foran mig. "Lobsang! Lobsang!" udbrød han. "Hvorfor er du så nedslået? Har du da glemt alt? Når jernmalmen smelter i ovnen, tror den måske også, at den bliver tortureret ganske meningsløst, men når den er kølet af og er blevet til stålplader og tænker tilbage, så var den bedre. Du har været igennem en streng tid, Lobsang; men det sker alt sammen for et godt formåls skyld. Dette er - som vi så tit har konstateret det under vore samtaler - kun en verden af illusioner, en verden af drømme. Du skal endnu igennem mange strabadser og mange hårde prøvelser, men du vil sejre og du vil bestå dem, og til sidst vil du fuldføre den opgave, som du er taget af sted for at løse.

"Jeg gned mine øjne, og så gik det pludselig op for mig, at lama Mingyar Dondup naturligvis var kommet til mig ved hjælp af astral-rejsemetoden. Jeg havde tit selv benyttet mig af denne metode, men Mingyar Dondups opdukken havde været så uventet. Dette viste mig imidlertid ganske enkelt, at han tænkte på mig hele tiden, og at han stod mig bi med sine tanker.

Således dvælede vi nu et stykke tid ved fortiden, og jeg følte en varm glød af lykke midt i min svaghed ved at blive mindet om de mange lykkelige stunder, vi havde tilbragt sammen, som om vi havde været far og søn. Han viste mig ved hjælp af mentale billeder nogle af de strabadser, jeg endnu havde til gode, og han viste mig på samme måde - hvad der var nok så opmuntrende - den succes, jeg til sidst ville få til trods for alle forsøg på at forhindre det. Jeg ved ikke, hvor lang tid der gik, men til sidst blegnede den gyldne glød, mens min vejleder gentog sine sidste håbefulde og opmuntrende ord. Og med dem i mine tanker lagde jeg mig til rette under den kolde nattehimmels stjerner og faldt omsider i søvn.

Næste morgen stod vi tidligt op og lavede morgenmad. Og som det var skik, holdt vi herefter morgenandagt under min ledelse, idet jeg var den øverste præst i vort selskab. Så fortsatte vi vor rejse og red videre ad stien langs flodbredden.

Ved middagstid nåede vi frem til et sted, hvor floden drejede skarpt til højre, mens stien fortsatte

lige ud; vi fulgte stien, og den mundede snart ud i hvad der for os at se var en meget bred vej. I virkeligheden drejede det sig kun om en andenklassers vej - det er noget, jeg ved nu, men vi havde aldrig før set en menneskeskabt vej af denne slags. Vi red hen ad den, imponeret af dens jævne overflade og undrede os over den bekvemmelighed det var ikke at være nødt til at kigge efter rødder eller huller, som hesten kunne snuble i. Således red vi mageligt af sted og mente, at på denne måde ville vi være i Chungking i løbet af en to-tre dage. Men så var der pludselig noget i atmosfæren, et eller andet uforklarligt, der fik os til at kigge usikkert på hinanden. En af os kastede et tilfældigt blik ud mod den fjerne horisont, så rejste han sig med ét ophidset i stigbøjlerne og stirrede med vidtåbne øjne. "Se dér!" udbrød han og slog ud med armen. "Der er en sandstorm undervejs!" Han pegede fremefter mod noget, der tog sig ud som en gråsort sky, og den så ud til at nærme sig med betydelig fart. I Tibet kan man komme ud for støvskyer, luft fyldt med sandkorn og smågrus, der blæser af sted med en fart af 100- 120 km i timen, og som alle levende væsner undtagen yakokserne er nødt til at søge ly for. Yakoksernes tykke uld beskytter dem, men alt andet levende, og især mennesker, bliver tromlet ned og revet til blods af de stikkende sandkorn, der flår huden op i ansigtet og på hænderne.

Vi var ikke så lidt forvirrede, for vi havde ingen sandstorm set, siden vi forlod Tibet, og vi kiggede os om for at finde et sted, hvor vi kunne søge ly. Men der så ikke ud til at være noget egnet sted i nærheden. Til vor overraskelse opdagede vi nu, at der fra skyen, der nærmede sig, udgik en sælsom lyd - ingen af os havde nogen sinde hørt noget så mærkeligt. Man kunne forestille sig, det ville lyde sådan, hvis en umusikalsk begynder truttede i en tempeltrompet, eller - tænkte vi mismodigt - hvis legioner af djævle marcherede frem imod os. Og samtidig raslede og bregede det som af skud. Vi var næsten alt for skræmte til at gøre noget som helst, for skræmte til overhovedet at tænke. Støvskyen bevægede sig hurtigere og hurtigere hen imod os. Vi tænkte igen på støvskyerne hjemme i Tibet, men havde aldrig oplevet, at disse var kommet imod os ledsaget af sådanne brøl. Thrum4hrum4hrum, lød det, og lyden blev hurtig højere og højere, og mere og mere mærkelig lød den. Vi kiggede os omkring i panik for at finde et sted, hvor vi kunne finde beskyttelse mod denne skrækkeligt brølende storm. Vore heste var langt hurtigere end vi til at finde ud af, hvor de ville hen: de brød ud af rækken, stejlede og lavede bukkespring og galoperede til alle sider. Jeg så et glimt af flyvende hove, og så gav min hest en frygtelig vrinsken fra sig og syntes at bøje sammen på midten. Jeg mærkede et stærkt ryk og havde fornemmelsen af et eller andet, der brækkede. "Åh, mit ben er revet af!" tænkte jeg. Så forlod min hest og jeg hinanden - jeg sejlede i en bue gennem luften og landede fladt på ryggen ved siden af vejen, helt slået ud.

Støvskyen kom hurtigt nærmere, og nu så jeg Djævelen selv inde i den, et brølende sort uhyre, rystende og dirrende. Det kom farende, og det for forbi. Liggende fladt på ryggen og med svimlende hoved så jeg således for første gang et motorkøretøj, en larmende gammel amerikansk lastvogn, der kørte af sted for fuldt drøn med en grinende kineser ved rattet. Alene stanken fra den! Djævelens ånde, kaldte vi den senere. En blanding af benzin, olie og det rene lort, for lastvognen var læsset med gødning, hvoraf en del dryssede af hen ad vejen; der gled en ordentlig klump over ladet, da vognen var ud for mig, og den landede med et klask ved siden af mig. Men en raslen og et brøl susede lastvognen forbi, med en sky af støv og sort, stinkende røg fra udblæsningen efter sig. Snart var den kun en duvende plet i det fjerne; larmen forstummede, og alt var stille.

Jeg kiggede mig omkring i stilheden. Der var intet spor af mine ledsagere, og hvad der var næsten endnu værre; der var intet spor af hestene! Jeg var imidlertid endnu ikke færdig med at befri mig selv - den sprængte sadelgjord havde nemlig snoet sig rundt om mine ben - da de andre dukkede op en efter en, med skamfulde ansigter og stadig meget nervøse for, at der skulle dukke flere af disse brølende djævle op. Vi var ikke helt sikker på hvad det var, vi havde set. Det hele var gået så hurtigt, og støvskyerne havde skjult meget af det. De andre sad af hestene og hjalp mig med at få vejstøvet børstet af mit tøj. Til sidst var jeg igen præsenteret, men - hvor var min hest henne? Mine ledsagere var kommet tilbage fra alle retninger, men ingen af dem havde set den. Vi kiggede os omkring, vi kaldte, vi prøvede, om vi kunne få øje på mærker af dens hove i støvet, men vi kunne ikke finde noget som helst spor af den. Man skulle næsten tro, at det skrækslagne dyr var sprunget på lastvognen og *kørt* bort. Vi satte os ved vejsiden for at drøfte hvad vi nu skulle gøre. En af mine ledsagere tilbød at blive her i en nærliggende hytte, så jeg kunne få hans hest - han ville så slutte sig til de andre, når de vendte tilbage fra Chungking efter at have efterladt mig der. Men det ville jeg ikke gå med til. Jeg var godt klar over, at han bare ønskede at få sig et hvil - og det løste heller ikke problemet med den forsvundne hest

Mine ledsageres heste vrinskede, og fra en kinesisk bondehytte i nærheden vrinskede en hest til svar, men forstummede pludselig, som om en hånd havde lagt sig om mulen på den. Nu gik der et lys op for os. Vi så på hinanden og gjorde os parat til at gå i hurtig aktion. Det kunne ikke have sin rigtighed med en hest i denne fattige hytte - i en så ussel og faldefærdig bygning kunne der næppe bo nogen, som havde råd til at holde hest. Det var klart, at nogen holdt hesten skjult for os.

Vi sprang på benene og så os om efter nogle ordentlige knipler, og da vi ikke fandt nogen, skar vi nogle grene af træerne i nærheden, og bevæbnet hermed gik vi beslutsomt frem mod hytten, spændt på hvad der nu ville ske. Døren var lige så ussel som resten af hytten - med læderstropper i stedet for hængsler. En høflig banken gav intet svar. Der var død stille på den anden side døren. Heller ikke vort højrøstede forlangende om at blive lukket ind blev besvaret. Men det kunne vi ikke stille os tilfreds med - lige før havde en hest vrinsket fra hytten, og dens vrinsken var blevet undertrykt. Vi gik altså til angreb på døren, og den holdt en kort stund stand over for vore anstrengelser; men netop da læderstropperne var ved at sprænges og døren ved at falde ind, blev den pludselig åbnet indefra, og en indtørret kineser kom til syne - med et ansigt fortrukket af rædsel. Han var lige så pjaltet, som hans hytte var ussel; men det var ikke det, der interesserede os - indenfor stod min hest, og den havde fået en sæk viklet om mulen for at være stille. Vi nærrede ingen særlig venlige følelser over for denne kineser - hvad vi med al tydelighed lod ham forstå. Han indrømmede da også under dette pres, at han havde forsøgt at stjæle vores hest. Vi var jo rige munke, og det spillede vel ingen rolle for os at undvære en hest eller to, mente han. Og han var bare en stakkels, fattig bonde! Men de blikke, dette indbragte ham, fik ham til at tro, at vi ville slå ham ihjel - vi må have set barske ud. Vi havde jo også rejst en 1200 km og kunne vel efterhånden se ud til allehånde. Vi gjorde ham imidlertid ingen fortræd. Vort samlede kendskab til kinesisk var lige tilstrækkeligt til at gøre ham forståeligt hvad vi mente om ham og hans handlemåde, og hvordan han efter al sandsynlighed ville ende dette liv - og hvad der givetvis ville blive hans skæbne i det næste. Efter at have oplyst ham grundigt herom, sadlede vi hesten op igen, sørgede omhyggeligt for, at sadelgjorden nu virkelig var i orden og fortsatte så mod Chungking.

Vi overnattede i et meget lille lamakloster med kun seks munke, men vi blev også her modtaget med enhver tænkelig gæstfrihed. Den næste nat var den sidste nat på vor lange rejse. Ved mørkets frembrud kom vi til et kloster, hvor vi igen -som Dalai Lamas repræsentanter - blev modtaget med al den høflighed, som vi efterhånden var blevet vant til at betragte som en selvfølge. Igen fik vi mad og alt hvad vi kunne ønske os af bekvemmeligheder; vi deltog som sædvanlig i tempeltjenesten og sad og snakkede til langt ud på natten om begivenheder i Tibet, om vor rejse til det store nordlige højland og om Dalai Lama. Jeg blev meget glad ved at høre, at man selv her udmærke kendte min lærer og vejleder, Mingyar Dondup. Det interesserede mig også at møde en japansk munk, der havde været i Lhasa for at studere vor form for buddhisme, der er meget forskellig fra zen-buddhismen.

Der blev talt meget om de forandringer, der var ved at finde sted i Kina, om revolution, om den nye samfundsorden, hvor godsejerne blev jaget bort af analfabetiske bønder, og om russiske agenter, som gav alle mulige løfter, hvoraf ingen dog gik i opfyldelse. Disse russere måtte efter vores opfattelse være selve Djævelens agenter, der splittede og ødelagde alt som en sygdom, der hærgede legemet Røgelsespinden brændte ned og blev fornyet, og dette gentog sig gang på gang, mens vi blev ved med at snakke om de frygtelige forandringer, der fandt sted. Menneskets værdimålestokke var ved at komme helt i uorden; man agtede ikke mere de sjælelige værdier for noget, men regnede kun med, forfængelig magt. Verden var helt af lave. Stjernerne steg på himlen, og vi blev ved med at snakke. Til sidst lagde dog så den ene, så den anden sig ned for at sove, hvor de nu sad. Næste dag ville denne rejse være til ende, vidste vi. *Min* rejse ville være til ende for et stykke tid, men mine ledsagere ville vende tilbage til Tibet og lade mig alene tilbage i en fremmed, uvenlig verden, hvor magt var ret. Jeg havde svært ved at falde i søvn denne sidste nat.

Næste morgen fortsatte vi mod Chungking efter som sædvanlig at have deltaget i morgenandagten og spist et udmærket måltid mad. Vore heste var nu godt udhvilede. Trafikken var efterhånden blevet tættere, vi mødte stadig flere lastbiler og andre køretøjer, og det gjorde vore heste nervøse; de var ikke vant til larmen og stanken af benzin, men blev så urolige heraf, at det var temmelig anstrengende for os at holde os i vore høje sadler.

Det interesserede os at se folk arbejde på markerne - de terrasseformede marker, der blev gødet med menneskelige ekskrementer. Alle var klædt i blå, i Kinas blå farve. Og de så alle sammen gamle og meget trætte ud. De sneglede sig langsomt af sted, som om livet var alt for stor en byrde for dem,

eller som om de helt havde mistet modet og der ikke mere var noget at leve for og stræbe efter. Mænd, kvinder og børn arbejdede side om side. Vi red til og fulgte floden, som vi igen var stødt til. Til sidst kom vi inden for synsvidde af de høje klipper, som det gamle Chungking er bygget på. Dette var den første by af virkelig betydning, vi fik at se efter at have forladt Tibet. Vi gjorde holdt og stirrede fascineret på den; men for mit eget vedkommende var det ikke fri for, at jeg følte angstelse for den nye tilværelse, der ventede mig derinde.

I Tibet havde jeg været noget i kraft af min sociale status, min gejstlige rang og min nære forbindelse med Dalai Lama. Men nu var jeg bare en student, der kom, til en fremmed by. Det mindede mig alt for meget om min situation i yngre år, så det var ikke med ublandet glæde, jeg betragtede byen foran mig. Og dette, var jeg samtidig klar over, var kun et enkelt skridt på en lang, lang vej - den vej, som ville føre mig gennem strabadser og prøvelser, til fremmede lande, endnu mere fremmede end Kina - til Vesten, hvor mennesker kun tilbad guld.

Foran os steg terrænet; de terrasseformede marker klyngede sig til stejle bakkesider. På toppen groede der træer, der for os, som bortset fra den seneste tid kun havde set få træer i hele vort liv, tog sig ud som en skov. Også her så man blå-klædte skikkelser arbejde på fjerne marker, mens de sneglede sig af sted, som deres fjerne forfædre havde sneglet sig af sted før dem. Enhjulede køretøjer skumplede hen ad vejene, trukket af små heste læsset med grøntsager til markederne i Chungking. Det var nogle sjove vogne at se på. Hjulet stak op midt gennem ladet, og varerne lå på begge sider af det. På en af de vogne, vi så, balancerede der en gammel kone på den ene side af hjulet og to små børn på den anden side.

Chungking! Slut på rejsen for mine ledsageres vedkommende. Begyndelsen på rejsen for mit vedkommende: begyndelsen på en ny tilværelse. Det var ikke med venlige følelser, jeg så frem til denne tilværelse, da jeg stod og betragtede den rivende flods stejle sider. Byen var bygget på høje klipper, der var tæt besat med huse. Set derfra, hvor vi stod, lignede byen en ø, men vi vidste bedre. Vi vidste, at den kun var omgivet af vand på de tre sider, nemlig af floderne Yangtse og Chialing. Ved foden af klipperne var der en lang, bred sandstrand, der strakte sig ud til det punkt, hvor de to floder mødtes. Dette var et sted, jeg skulle lære godt at kende i de følgende måneder. Vi steg langsomt til hest igen og fortsatte fremefter. Da vi kom nærmere, kunne vi se, at der var trappetrin alle vegne, og vi følte sting af hjemve, mens vi bevægede os op ad trappegadens syv hundrede og firs trin. Det mindede os om Potala. Og således kom vi da til Chungking.

Chungking

Vi gik af sted langs butikkerne med de strålende oplyste vinduer, og i disse vinduer lå der ting og sager, vi aldrig før havde set. Nogle af tingene havde vi dog set afbildet i magasinerne, der var blevet bragt til Lhasa fra Indien, tværs over Himalaya, og som var kommet til Indien fra USA, dette eventyrland. En ung kineser kom susende imod os, siddende overskrævs på den mærkeligste tingest, jeg nogen sinde havde set: et jernskelet med to hjul, det ene foran, det andet bagved. Han stirrede på os og kunne ikke få øjnene fra os - men herunder mistede han kontrollen over "skelettet", hvis forreste hjul ramte en sten; dette fik tingesten til at vælte, og rytteren blev slynget af og landede på ryggen. En ældre kineserdame var nær blevet ramt af ham, og hun gav ham en ordentlig overhaling, skønt vi syntes, den stakkels fyr havde lidt tilstrækkeligt. Han kom på benene og så ualmindelig fåret ud; så samlede han sit jernskelet op og tog det på skulderen - det ene hjul var blevet krøllet - og gik sørgmodigt af sted med det ned ad trappegaden.

Vi syntes, det var et tosset sted, vi var kommet til; for alle opførte sig højst besynderligt. Vi gik

langsomt videre, mens vi undrede os over tingene i butiksvinduerne og prøvede at gætte hvad de kostede, og hvad de mon kunne bruges til; for selv om vi havde set dem i de amerikanske magasiner, havde ingen af os jo forstået et ord af teksten; vi havde måttet nøjes med at kigge på billederne.

Længere fremme stødte vi på universitetet, hvor jeg skulle gå. Her gjorde vi holdt, og jeg gik ind for at melde min ankomst. Jeg har venner, der stadig er i kommunisternes hænder, så jeg agter ikke at give nogen som helst oplysninger fra mig, der kan tjene til at identificere dem. Jeg stod nemlig dengang i snæver forbindelse med den Ung-tibetanske Frihedsbevægelse. Vi var stærkt aktive, når det gjaldt om at gøre modstand mod kommunisterne i Tibet. - Jeg trådte ind; der var tre trin. Jeg gik op ad dem og kom ind i et værelse. Her stod der et skrivebord, og ved dette sad der en ung kineser på en af disse særlig små platforme af træ, der hviler på fire stænger eller ben, og hvor yderligere to stænger med et tværstykke imellem tjener til støtte for den siddendes ryg. Det var en mærkelig doven måde at sidde på, tænkte jeg; det ville jeg aldrig kunne klare! Det så ellers ud til at være et flinkt ungt menneske. Han var klædt i blå lærredstøj ligesom de fleste andre kinesere; af en distinktion i jakkeopslaget fremgik det at han var funktionær ved universitetet. Ved synet af mig spærrede han øjnene op, og også hans mund begyndte at åbne sig. Så rejste han sig, lagde håndfladerne mod hinanden og bukkede dybt. "Jeg er en af de nye studenter", sagde jeg. "Jeg kommer fra Lhasa i Tibet og har et brev med fra abbeden i Potala-klosteret." Og jeg trak den lange konvolut frem, som jeg havde passet så omhyggeligt på under hele vor rejse, for at den ikke skulle komme noget til. Han tog imod den, bukkede tre gange for mig og sagde "Ærværdige abbed, vil De være så elskværdig at sidde ned, til jeg kommer tilbage?". "Ja, jeg har masser af tid," svarede jeg idet jeg indtog lotus-stillingen. Han stirrede overrasket på mig og fumlede nervøst med fingrene, stod og også hans mund begyndte at åbne sig. Så rejste han sig, lagde håndfladerne mod hinanden og bukkede dybt. "Jeg er en af de nye studenter", sagde jeg. "Jeg kommer fra Lhasa i Tibet og har et brev med fra abbeden i Potala-klosteret." Og jeg trak den lange konvolut frem, som jeg havde passet så omhyggeligt på under hele vor rejse, for at den ikke skulle komme noget til. Han tog imod den, bukkede tre gange for mig og sagde:

"Ærværdige abbed, vil De være så elskværdig at sidde ned, til jeg kommer tilbage?". "Ja, jeg har masser af tid," svarede jeg og satte mig, idet jeg indtog lotus-stillingen. Han stirrede overrasket på mig og fumlede nervøst med fingrene, stod og skiftede vægten fra den ene fod til den anden, sank noget og fik så fremstammet: "Ærværdige abbed..., hvis jeg i dybeste underdanighed... hvis jeg med den største respekt... må foreslå, at De... at De værner Dem til disse stole... for dem bruger vi altså her på universitetet..." Jeg rejste mig og satte mig meget forsigtigt på en af disse dårlige vittigheder. Jeg tænkte - som jeg stadig gør det: Jeg vil prøve hvad det skal være - i alt fald en enkelt gang! Men denne tingest forekom mig virkelig at være et torturinstrument. Den unge mand gik bort og efterlod mig siddende på den - og nu var det mig, det fumlede nervøst med fingrene; for inden længe begyndte det al gøre ondt hen over ryggen på mig, og lidt efter følte jeg mig stiv i nakken, og til sidst havde jeg det rigtig skidt over del hele. "Hvorfor i alverden skal man ikke få lov til at sidde ordentligt i dette ulykkelige land, sådan som vi gør hjemme i Tibet," tænkte jeg. "Hvorfor skal man dog stemmes op fra gulve på denne kunstige måde?" Jeg prøvede at skifte stilling og komme til at sidde sidelæns, men "stolen" knagede og skælved under mig, så jeg ikke vovede at bevæge mig mere, for at den ikke skulle brase sammen under mig.

Den unge mand vendte tilbage, bukkede igen for mig og sagde: "Rektor vil gerne tale med Dem, Ærværdige abbed. Hvis De vil være så elskværdig og komme denne vej .. ." Ha lod mig med nogle håndbevægelser forstå, at han ønskede, jeg skulle gå foran ham. "Nej," sagde jeg, "gå De hellere i forvejen. Jeg ved jo ikke hvad vej vi skal." Han bukkede igen og gik foran. Det forekommer mig så tåbeligt med nogle af disse udlændinge - de siger, at de vil vise én vej, og så venter de alligevel, man skal gå foran dem; men hvordan skal man kunne det, når man netop er i den situation, at man ikke kender vejen? Sådan så jeg på det dengang, og det gør jeg stadig. Den unge mand førte mig nu hen ad en korridor og bankede på en dør i den anden ende af den. Med endnu et buk åbnede han døren for mig og sagde: "Den ærværdige abbed Lobsang Rampa." Dermed lukkede han døren efter mig. Der stod en gammel mand henne ved vinduet, en meget rar gammel mand, skaldet og med et kort skæg, en kineser. Mærkelig nok var han klædt på den skrækkelige måde, som jeg havde set en gang tidligere, og som de kalder europæisk stil. Han havde en mørkeblå jakke og benklæder i samme farve med en smal lys stribe på langs. Han havde en hvid flip og et kulørt slips om halsen, og jeg syntes, det var sørgeligt, at sådan en pæn ældre herre var nødt til at være malet ud på den måde. "Så De er Lobsang Rampa,"

sagde han. ”Jeg har hørt meget om Dem, og det er mig en ære at byde Dem velkommen her som en af vore studenter. Jeg har fået et brev om Dem foruden det, De selv havde med, og jeg kan forsikre Dem om, at Deres hidtidige uddannelse vil give Dem en meget fin placering her. Deres lærer og vejleder, lama Mingyar Dondup, har skrevet til mig. Jeg var en god bekendt af ham for en del år siden i Shanghai, før jeg tog til Amerika. Mit navn er Lee, og jeg er rektor her.”

Han bad mig sidde ned, og han stillede mig alle mulige spørgsmål for at prøve mine akademiske kundskaber og mit kendskab til anatomi. Men i de ting, der virkelig betød noget, i alt fald efter min mening, nemlig *skrifterne*, prøvede han mig overhovedet ikke.

”Jeg er meget tilfreds med Deres kundskaber,” sagde han, -men De kommer til at studere meget intenst; for her underviser vi ikke blot i det kinesiske system, men tillige i den amerikanske lægevidenskabs metoder, og De bliver derfor nødt til at sætte Dem ind i en hel række emner, som De overhovedet ikke har beskæftiget Dem med før. Jeg har selv taget eksamen i De Forenede Stater, og man har betroet mig at uddanne et antal unge mænd i de nyeste amerikanske metoder og at tillempede disse metoder efter forholdene her i Kina.” Han fortsatte et stykke tid med at fortælle mig om den amerikanske lægevidenskabs mirakler og dens diagnose -metoder. ”Elektricitet, magnetisme, varme, lys og lyd er alt sammen emner, som De behersker, foruden den dybtgående kultur, som Deres lærer og vejleder har bibragt Dem.”

- Jeg stirrede forfærdet på ham. De første to ting, elektricitet og magnetisme, sagde mig ikke noget. Jeg havde ikke den svageste anelse om hvad han her talte om. Men hvad varme, lys og lyd angik - nå ja, det skulle jeg mene, ethvert fjols vidste hvad var: varme bruger man, når man skal lave the; lys til at se ved, og lyd, når man taler. Og hvad skulle der så være mere at studere her? Men han tilføjede: ”Jeg vil foreslå, at eftersom De er vant til at arbejde hårdt, så skal De lægge Dem efter at studere dobbelt så meget som nogen anden og gå i gang med to kurser på samme tid, nemlig både det vi kalder det forberedende medicinske kursus, og selve den medicinske uddannelse. Med Deres årelange øvelse i at studere skulle De nok være i stand til dette. Vi starter netop en ny medicinerklasse om to dage.”

Han vendte sig bort og bladrede i sine papirer. Så tog han en tingest, som jeg kunne genkende fra billeder - en fyldepen, den første, jeg nogen sinde havde set i virkeligheden, og gjorde notater, mens han mumlede hen for sig: ”Lobsang Rampa, specialtræning i elektricitet og magnetisme. Møde mr.Wu. Sørg for, at man viser ham speciel opmærksomhed”. Han lagde fyldepenen fra sig, duppede omhyggeligt det endnu våde blæk af - det interesserede mig, at han brugte papir til at duppe af med; vi brugte tørret sand hertil - og så rejste han sig, idet han sagde: ”De er meget langt fremme i Deres studier, på nogle områder endda efter min mening længere fremme end vore egne doktorer; men nu bliver De nødt til at studere disse to emner, som De for øjeblikket er helt uden kendskab til.”

Han ringede med en klokke og sagde: ”Jeg skal sørge for, at De nu bliver vist rundt på de forskellige afdelinger, så De allerede i dag kan få et indtryk af forholdene her. Hvis De er i tvivl om noget eller i vildrede, så kom bare til mig; for jeg har lovet lama Mingyar Dondup at give Dem al den hjælp, det står i min magt at give Dem.” Han bukkede for mig, og jeg lagde hånden på hjertet, idet jeg bukkede tilbage.

Den unge mand i det blå tøj trådte md. Rektor Lee talte til han på mandarin sprog. Så vendte han sig mod mig og sagde: ”Hvis De nu vil følge *Ah Fu*, vil han vise Dem rundt på vort universitet og besvare alle de spørgsmål, De kunne ønske at stille.”

Denne gang gik den unge mand af sig selv i forvejen efter omhyggeligt at have lukket rektors dør bag sig. ”Lad os først gå hen i registraturen,” sagde han, ”for der skal De skrive Deres navn i en bog.” Vi gik hen ad en korridor og krydsede en stor hall med poleret gulv På den anden side af den var der en ny korridor. Vi gik nogle skridt hen ad den og kom så ind i et rum, hvor der herskede stor travlhed blandt en del kontorister, der åbenbart var i færd med at udfærdige navnelister, mens andre unge mænd stod ved små borde og skrev deres navne i store bøger. Den unge mand der ledsagede mig, sagde noget til en kontorist der forsvandt ind i et kontor ved siden af hvorfra der et øjeblik efter dukkede en lille smilende tyk sak af en kineser frem. Han bar briller med overordentlig tykke glas, og han var, ligesom rektor Lee, iført europæisk tøj. ”Aha, Lobsang Rampa,” sagde han. ”Jeg har hørt så meget om Dem.” Han rakte sin ene hånd frem imod mig. Jeg kiggede på den og kunne ikke forstå hvad det var han ønskede jeg skulle give ham. Et øjeblik tænkte jeg at han måske ønskede penge. Min ledsager hviskede: ”De skal trykke hans hånd, det er efter vestlig skik.”

”Ja, De skal sandelig trykke min hånd efter vestlig skik,” sagde nu også den lille tykke mand.

"Det er meningen, at vi vil bruge det system også her." Jeg tog altså hans hånd og trykkede den godt.

"Av, av," udbrød han. "De knuser jo mine knogler!"

- "Nå," sagde jeg, "ja, jeg ved jo ikke, hvordan man gør. I Tibet lægger vi hånden på hjertet - sådan her," og jeg viste hvordan. "Ja, ja," sagde han, "men tiderne ændrer sig, og nu bruger vi det her system. Tryk mig nu ordentlig i hånden, jeg skal vise Dem hvordan." Og han viste det. Jeg gav ham så et håndtryk af den rigtige, dvs. slappe slags, og jeg syntes, det var temmelig tåbeligt.

"Og nu skal De skrive Deres navn for at vise, at De er student her hos os," sagde han så. Han puffede nogle af de unge mænd, der stod ved bøgerne til side, vædede pegefingeren og vendte et af de store blade. "Her," sagde han, "vil De skrive Deres fulde navn og Deres rang her?"

Jeg tog en kinesisk pen og skrev mit navn øverst på siden: "Tirsdag Lobsang Rampa," skrev jeg. "Tibetansk lama, præstelæge fra Chakpori-klosteret, Anerkendt Reinkarnation, abbed, elev af lama Mingyar Dondup." - "Godt," sagde den lille tykke kineser efter at have læst det. "Godt. Lad os så gå videre. Jeg vil gerne have, at De skal se vort universitet med det samme og få et indtryk af alle de mirakler fra den vestlige videnskab, vi har her. Vi ses igen."

De sidste ord var henvendt til min ledsager, og den unge mand sagde nu: "Hvis De vil være så venlig at følge mig, så går vi først til de videnskabelige rum." Vi gik ud, passerede en gårdsplads og trådte ind i en anden lang bygning. Her var der ting af glas alle vegne - flasker, rør, kobber; alt det udstyr, vi havde set afbildet i magasinerne. Den unge mand gik hen i et hjørne.

"Se her," udbrød han, "her er virkelig noget!" Og han fumlede med et messing-rør og stak et stykke glas ind i den ene ende af det. Så drejede han på en skrue og stirrede ned i røret. "Se nu på det her!" udbrød han. Jeg kiggede. Det var en bakterie-kultur. Den unge mand så spændt på mig. "Hva' behar!" sagde han, "er De ikke overrasket?" - "Næh," sagde jeg, "ikke særlig meget. Vi havde et meget godt mikroskop i Potala-klosteret; det var en gave fra den indiske regering. Min lærer, lama Mingyar Dondup, havde fri adgang til det, og jeg brugte det tit selv." - "Ah," sagde den unge mand, og har så skuffet ud. "Men så vil jeg vise Dem noget andet" Og han førte mig ud af bygningen og ind i en anden. "De skal bo i klosteret på bakken," sagde han, "men jeg tror, det vil interessere Dem at se de sidste nye bekvemmeligheder, som studenterne vil glæde sig over." Han lukkede døren op ind til et værelse, og det første, jeg så, var de hvid-kalkede vægge; men så faldt mit blik på et lavt sort jernstillads, hvor der var spændt en masse snoet ståltråd fra den ene side til den anden. "Hvad er dog det?" udbrød jeg. "Jeg har aldrig før set noget lignende." - "Dette," sagde han med en stemme, der vibrerede af stolthed, "dette er en seng. Vi har seks af den slags her i huset; det er det mest moderne, der findes." Jeg kiggede på den; jeg havde virkelig aldrig set noget lignende. "En seng," sagde jeg. "Jaså. Hvad bruger man sådan en til?" "Til at sove i," svarede han. "Det er virkelig en meget komfortabel ting. Prøv selv at ligge på den!" Jeg kiggede på ham, jeg kiggede på sengen, og jeg kiggede endnu en gang på ham. "Godt," tænkte jeg, "det går ikke an at vise sig fej ansigt til ansigt med disse kinesiske kontorister!" Og jeg satte mig på sengen. Det knagede og jamrede under mig, det skreg af metal mod metal, underlaget gav sig, og jeg troede, jeg ville falde igennem og havne på gulvet, så jeg sprang op i en fart. "Jeg er nok for tung til den," sagde jeg. Den unge mand prøvede at skjule, at han lo. "Ah nej," sagde han, "det er netop det, den skal - det er en seng med springbund!" Og han smed sig på den i hele sin længde og blev slynget op igen. Nej, jeg ville ikke bryde mig om sådan noget; det så forfærdeligt ud. Jeg havde altid sovet på gulvet, og gulvet var godt nok til mig. Den unge mand blev slynget i vejret igen og han blev slynget helt ud af sengen denne gang og landede med et bump på gulvet. Det har han rigtig godt af, tænkte jeg ved mig selv, mens jeg hjalp ham på benene. "Jeg har mere at vise Dem," sagde han ufortrødent. "Se nu her!" Og han førte mig over til væggen, hvor der sad fastgjort et lille bassin, som man for eksempel kunne have brugt til at lave *tsampa* i, måske til et halvt dusin munke. "Er den ikke vidunderlig?" sagde han. Jeg kiggede, men det sagde mig ikke rigtig noget. Det kunne alligevel ikke bruges til noget, for der var hul i bunden. "Det dur ikke," sagde jeg. "Der er hul i det. Man kan ikke engang lave the i det" Han lo; nu var han virkelig fornøjet. "Det her," sagde han, "det er endnu mere moderne end sengen. Se nu! Han rakte hånden ud og rørte ved et stykke metal, der stak frem ved den ene side af den hvide skål. Til min store forbavselse kom der vand ud af metallet Vand! "Det er koldt," sagde han. "Temmelig koldt. Prøv bare!" Og han stak hånden i det. Jeg gjorde det samme. Det var vand, akkurat ligesom flodvand, måske knap så friskt, "et lugtede lidt flovere end flodvand, men - vand fra et stykke metal? Hvem havde nogen sinde hørt om sådan noget? Han rakte hånden ud og tog en lille sort ting og puttede den ned i hullet i kummen. Vandet blev ved med at strømme, og snart var kummen fuld, men vandet flød alligevel ikke over, det forsvandt et eller

andet sted hen, gennem et eller andet hul, men det flød ikke ned på gulvet. Den unge mand rørte igen ved metalstykke og nu holdt vandet op med at strømme. Han stak begge hænder i kummen og pjaskede med vandet. "Se, er det ikke noget dejligt vand?" sagde han. "Nu behøver man aldrig mere at gå ud og hente det fra en kilde!" Jeg stak også mine hænder i vandet. Det var jo meget behageligt, at man ikke behøvede at lægge sig på knæ for at hejse vandet op af en flod. Nu trak den unge mand i en tynd kæde, og vandet forsvandt ud gennem hullet i bunden af kummen - gurglende som en gammel mand, der lå på sit yderste. Han vendte sig og tog noget, som jeg troede var en eller andens korte skjorte. "Brug det her," sagde han. Jeg kiggede på ham, og jeg kiggede på det stykke stof, han havde rakt mig. "Hvad skal jeg med det?" spurgte jeg. "Jeg er fuldt påklædt." Han lo igen. "Åh, nej," sagde han, "det er til at tørre hænderne i." Han rakte igen stofstykket mod mig. "Gnid hænderne tørre i det," sagde han. Det gjorde jeg så, men jeg undrede mig noget; for de kvinder jeg sidst havde talt med i Tibet ville være blevet meget glade for sådan et stykke stof og kunne nok have fundet noget nyttigt at bruge det til, og her stod vi bare og misbrugte det ved at tørre hænderne af i det. Hvad mon min mor ville have sagt, hvis hun havde set mig nu?

Men nu var jeg alligevel imponeret. Vand fra metal. Kummer med hul i, som dog kunne bruges. Den unge mand førte mig triumferende videre. Vi gik ned ad nogle trapper og kom ind i et kælderrum. "Her opbevarer vi ligene," sagde han. Mænd, såvel som kvinder." Han rev en dør op, og dér lå så ligene, strakt ud på stenborde, lige parat til at dissekere. Der var en gennemtrængende lugt af mærkelige kemikalier i luften; ligene var præpareret med noget for ikke at gå i forrådnelse. Jeg havde på det tidspunkt ingen anelse om hvad man brugte hertil; for i Tibet er det ikke nødvendigt at træffe særlige foranstaltninger, for at ligene ikke skal gå i forrådnelse. Kulden og den tørre luft bevirker, at de kan holde sig længe. Men her i det kvalme Chungking var man nødt til at sprøjte noget i dem straks efter dødens indtræden, hvis de skulle holde sig bare de par måneder vi studenter behøvede til at dissekere dem i. Han åbnede et skab og pegede. "Se," sagde han, "det er det sidste nye kirurgiske udstyr fra Amerika. Til at skære lig op med, og til at save arme og ben af med Se bare!" Jeg kiggede på alt det skinnende metal, glas og krom og spekulerede på, om de mon alligevel kunne gøre tingene ret meget bedre, end vi kunne hjemme i Tibet.

Efter at have opholdt mig en tre timers tid på universitetet begav jeg mig tilbage til mine ledsagere, der havde siddet og ventet lidt ængsteligt på mig i et hjørne af pladsen mellem bygningerne. Jeg fortalte dem hvad jeg havde foretaget mig, og hvad jeg havde set. Så sagde jeg: "Lad os nu gå ud og kigge på byen og se, hvordan her er. Jeg synes, det hele er ret barbarisk; stanken og støjen er i alt fald forfærdelig." Vi fik fat i vore heste igen og red hen til trappegaden med butikkerne; her sad vi af for at gå rundt og kigge på alle de mærkelige ting, der var til salg. Vi kiggede op og ned ad gaderne, og et sted var der en gade, der endte brat og tilsyneladende fortsatte ud i den blå luft; men da vi kom ned for enden af den, viste det sig, at den bare dykkede brat nedad og fortsatte med trappetrin ned til kajen langs floden. Her så vi store lastbåde ligge fortøjet, højbordede junker, hvis latinersejl blafrede dovent i den lette brise ved klippens fod. Nogle steder var kulier i gang med at laste og losse; de trippede frem og tilbage over de smalle gangbrætter med lange bambusstænger over skuldrene, fra hvis ender der hang kurve ned, hvori varerne blev båret. Det var meget varmt, og vi svedte.

Chungking er kendt for sin kvalme luft. (gml billede fra byen) Bedst som vi gik der og trak af sted med vore heste, sank der en dis ned fra himlen, og samtidig steg der tåge op fra floden, så man næsten ikke kunne se en hånd for sig, men famlede af sted som i mørke. Chungking er en høj og stenet by med næsten to millioner indbyggere.

Gaderne klynger sig til klippesiderne, og somme tider ser husene ud, som om de er huler, gravet ind i klippen, til andre tider hænger de ud over gaden. Her bliver hver eneste stump jord dyrket og omhyggeligt plejet og passet. Hvor som helst der var plads til det, stod der et lille stykke med ris, en række bøtner, et hjørne med hvede; der gik intet som helst til spilde, og selv ikke den mindste stump jord fik lov til at ligge ubenyttet hen. Hver eneste af de blåklædte skikkelser bevægede sig foroverbøjet, som om de var født i denne stilling, og de trætte hænder syslede uophørlig med jorden og planterne.

De mere velstående af indbyggerne boede i Kialing-dalen, en forstad til Chungking, hvor luften - efter kinesisk målestok, men ikke efter vores - var sundere, butikkerne finere og jorden mere frugtbar. Her var der træer og kølige vandløb, og det var stedet for de velhavende forretningsfolk, de solide håndværkere og rige lediggængere - men det var ikke et sted for kulier. Her boede også mandarinen og alle andre højtstående. Chungking var en vældig by, den største, vi nogen sinde havde set; men den imponerede os alligevel ikke.

Det gik pludselig op for os, at vi var meget sultne, og da vi var helt udgået for proviant, var der ikke andet at gøre end at gå ind på et spisehus og spise, som kineserne gjorde det. Vi gik ind et sted, hvor et skilt fortalte, at her fik man serveret det bedste måltid i Chungking, og uden at skulle vente. Vi satte os ved et bord, og en blåklædt skikkelse kom hen til os og spurgte hvad vi ønskede. "Har I tsampa?" spurgte jeg.

"Tsampa?" gentog den tjenende ånd. "Næh, det har vi ikke - det er vel en af disse vestlige retter? Men sådan noget har vi slet ikke."

- "Nå, men hvad kan vi så få?" spurgte jeg. "Ris, nudler, hajfinner, æg." - "Godt," sagde jeg. "Lad os så få ris, nudler, hajfinner og bambusskud; men det skal gå hurtigt!"

Han skyndte sig bort og var tilbage et øjeblik efter med den mad, vi havde bestilt. Rundt om os sad der andre og spiste, og vi var forfærdede over den måde, de snakkede op og larmede på. I Tibet var det en ufravigelig regel, at man - i alt fald i klostrene - tav stille, mens man spiste; det ville blive betragtet som, manglende respekt for maden, hvis man sagde noget, og maden ville i så fald hævne sig ved at give den formastelige stærke mavesmerter. I lama-klostrene var der altid en munk, der læste højt af skrifterne, mens vi spiste, og det var vores pligt at lytte andægtigt efter. Her i spisehuset blev der derimod snakket og pjattet på den letfærdigste måde, og vi var både chokerede og forargede. Vi spiste i tavshed og med øjnene hæftet på vore tallerkner, således som det er foreskrevet i vores orden. Det var nu for øvrigt ikke lige letfærdigt alt hvad der blev snakket om de i spisehuset; for man diskuterede også mere eller mindre åbenlyst de vaskeligheder, japanerne gav anledning til forskellige steder i Kina. Herom vidste jeg imidlertid ikke ret meget på dette tidspunkt. Hverken spisehuset eller Chungking i det hele taget havde imponeret os noget videre. Det eneste bemærkelsesværdige ved dette måltid var i alt fald, at dette var første gang jeg var nødt til at betale for at få mad.

Da vi havde spist, gik vi ud og fandt et sted i en gård til en eller anden offentlig bygning, hvor vi kunne sidde og snakke. Vi havde anbragt vore heste i en rejsestald, for at de kunne få en højst tiltrængt hvile og blive fodret og vandet ordentligt; næste dag skulle mine ledsagere af sted igen - hjemad til Tibet. Nu sad de - på samme måde, som turister gør verden over - og spekulerer på hvad de skulle tage med hjem til deres venner i Lhasa. Og jeg spekulerede på hvad jeg skulle sende til lama Mingyar Dondup. Vi diskuterede det, og så rejste vi os som efter en fælles indskydelse og spadserede tilbage til butikkerne og gjorde vore indkøb. Derefter gik vi hen i en lille park, hvor vi sad og snakkede, til det blev mørkt. Stjernerne begyndte at glimte gennem den svage dis, tågen havde efterladt sig. Vi rejste os og gik igen ud for at få noget at spise. Denne gang fik vi fisk hvad vi aldrig havde fået før, og vi syntes ikke, det smagte godt, men mad var det dog, og det var hovedsagen, for vi var sultne. Da vi var færdige, forlod vi spisehuset og gik hen til stalden efter vore heste, der vrinskede af glæde, da vi kom. De så udhvilede ud, og endnu mere udhvilede virkede de, da vi kom i sadlen. Jeg har aldrig været en særlig god rytter, og jeg foretrækker i grunden en hest, der er lidt træt, fremfor en der er alt for udhvilet. Vi red hen ad vejen og ud ad vejen til Kialing, hvor vi skulle overnatte i lama-klosteret - det samme kloster, som jeg skulle bo i - i den kommende tid.

Vi drejede af til højre fra vejen og red op ad en træbevokset bakke. Det var et kloster for min egen orden, og da jeg trådte ind i templet for at overvære andagten, stod det mig klart, at dette var det nærmeste, jeg kom til en hjemkomst til Tibet. Røgelsesduften drev rundt i skyer, og de gamle munkes dybe stemmer, der blandede sig med novicernes lysere, fik min hjemve til at vokse. De andre var åbenbart klar over, hvordan jeg havde det; for de lod mig være i fred. Jeg blev i templet, da andagten var forbi, opslugt af mine egne tanker. Jeg tænkte på første gang, jeg var trådt ind i et lamatempel - da havde jeg været sulten efter den forudgående faste og havde følt mig syg om hjertet. Men jeg følte mig mere syg om hjertet nu; for den gang havde jeg alligevel været så ung og ikke vidst ret meget om livet, men nu syntes jeg, at jeg vidste alt for meget om livet og om døden. Efter et stykke tids forløb rømmede klosterets gamle abbed sig stilfærdigt ved siden af mig. "Broder," sagde han, "det er ikke godt at dvæle for længe ved fortiden, når man har hele fremtiden liggende foran sig. Andagten er forbi broder, og snart er det tiden for en ny andagt. Gå hellere i seng nu, for der bliver meget at gøre i morgen."

Jeg rejste mig og fulgte med ham uden at sige noget, og han viste mig hvor jeg skulle sove. Mine ledsagere havde allerede lagt sig, rullet ind i deres tæpper. Jeg gik forbi de stille skikkelser - sov de mon? Det var ikke til at vide. Måske drømte de om rejsen, der ventede dem, og om det glædelige gensyn med Lhasa den ville ende med. Jeg rullede mig også ind i mit tæppe og lagde mig; men månen kastede lange skygger, inden jeg faldt i søvn.

Jeg blev vågen ved lyden af tempeltrompeter og gongonger. Det var på tide at stå op og gå til morgenandagten. Først når den var overstået, kunne man få noget at spise, og jeg var sulten. Men da jeg efter andagten sad med mad foran mig, havde jeg alligevel ingen appetit. Jeg var så syg om hjertet, at jeg kun spiste ganske lidt. Mine ledsagere derimod fik sig et ordentlig foder - det var afskyeligt, som de huggede i sig, syntes jeg; de styrkede sig rigtig til deres forestående rejse. Efter morgenmaden spadserede vi lidt rundt. Vi sagde ikke ret meget nogen af os. Der var ikke rigtig noget at sige. Til sidst sagde jeg: "Giv min lærer og vejleder, lama Mingyar Dondup, dette brev og denne gave. Sig ham, at jeg vil skrive tit. Fortæl ham, at I har kunnet mærke, hvor meget jeg savner hans selskab og hans vejledning." Jeg famlede under min kåbe og fandt en pakke frem: "Og denne her til den Lønligste Ene. Giv også den til min vejleder, så vil han sørge for, at Dalal Lama får den." De tog imod tingene, og jeg vendte mig bort; for jeg ønskede ikke, at de skulle se, hvordan følelserne overvældede mig, en højtstående lama. Heldigvis var de også selv ret bevægede; for der var - trods den efter tibetansk målestok store rangforskel - groet et stærkt venskab frem mellem os. De var kede af, at vi skulle skilles, kede af at lade mig tilbage i en fremmed verden, som de afskyede, mens de skulle tilbage til vort elskede Lhasa.

Vi spadserede lidt rundt mellem træerne, kiggede på de små blomster, der dækkede jorden, lyttede til fuglenes kvinden og betragtede de lette skyer på himlen. Så var tiden inde. Vi gik tilbage til det gamle kinesiske lamakloster, der lå dér mellem træerne på bakken, med udsigt over Chungking og over byens to floder. Der var ikke meget at sige; der var ikke meget at gøre. Vi tøvede lidt, vi følte os alle vemodige. Så gik vi hen til staldene. Mine ledsagere gik langsomt i gang med at sadle deres heste, og de tog bidslet af min hest, der så trofast havde båret mig hele vejen fra Lhasa, og som nu - det heldige bæst! - skulle tilbage til Tibet. Vi vekslede endnu et par ord, kun ganske få, så sad de op og red af sted mod Tibet, efterladende mig dér hvor jeg stod og stirrede efter dem ned ad vejen. De blev mindre og mindre, til sidst forsvandt de ud af syne i et vejsving. Endnu kunne jeg se støvskyen, de havde fået til at rejse sig; lyden af deres hestes hovslag døde bort i det fjerne. Jeg stod dér og tænkte på den svundne tid, uden nogen som helst lyst til at give mig i kast med den kommende. Jeg ved ikke hvor længe jeg stod dér, mismodigt fortabt i mine drømmerier; men jeg blev bragt tilbage til virkeligheden af en behagelig stemme:

"Ærværdige lama, nu glemmer De vel ikke, at der er mennesker her i Kina, som gerne vil være Deres venner? Jeg er til Deres tjeneste, ærværdige lama fra Tibet, også jeg er student i Chungking." Jeg vendte mig langsomt og fik øje på en ung kinesisk munk lige bag mig. Jeg tror nok han var spændt på, hvordan jeg ville reagere over for hans tilnærmelse; for jeg var jo abbed, en højtstående lama, mens han bare var en almindelig kinesisk munk. Men jeg var glad for at møde ham. Han hed Huang, og det var et menneske, jeg senere var stolt af at kunne kalde min ven. Vi kom hurtigt til at lære hinanden godt at kende, og jeg blev meget glad for at høre, at han også var medicinsk student og ligesom jeg skulle begynde studiet den følgende dag. Han stod netop også foran at skulle i gang med studiet af de besynderlige ting, der hed elektricitet og magnetisme, og det viste sig oven i købet at han skulle følge de samme to kurser som jeg, så vi sluttede os straks til hinanden. Nu vendte vi om og gik tilbage mod klosterets indgang.

Da vi gik gennem porten, kom en anden kinesisk munk os i møde og sagde: "Vi skal ind og melde os på universitetet. Vi skal skrive os ind i et register." - "Det har jeg allerede, gjort," sagde jeg. "Det ordnede jeg alt sammen i går." - "Jovist, ærværdige lama," svarede han, "men det her drejer sig ikke om årslisten, som De indskrev Dem på sammen med os. Nu gælder det et broderskabsregister, hvor vi skal indskrives, fordi alle vi på universitetet skal være brødre, ligesom de er det på amerikanske universiteter."

Så vendte vi da om og fulgtes ned ad stien igen, stien, der fra klosteret førte ned gennem træerne og var kantet med blomster, og fra stien drejede vi ud på landevejen fra Kialing til Chungking. Sammen med disse to unge mænd, der var på noget nær samme alder som jeg selv, forekom turen hverken så lang eller så sørgmodig. Snart stod vi igen foran universitetets bygninger, der nu skulle være vort tilholdssted om dagen, og vi gik derind. Den unge kontorist i den blå lærredsdragt var glad

for at se os. "Ah, jeg håbede netop, at De ville dukke op," sagde han. "Vi har en amerikansk journalist på besøg, som taler kinesisk. Og han vil meget gerne træffe en lama fra Tibet."

Han førte os igen hen ad korridoren og ind i et rum, hvor jeg ikke før havde været. Det lod til at være en slags besøgsværelse, for der sad en del unge mænd rundt om og talte sammen med unge piger hvad jeg fandt temmelig chokerende. Jeg kendte ikke meget til kvinder dengang. Der sad en høj yngre mand i et meget lav stol. Jeg ville anslå ham til at være en tredive år gammel. Han rejste sig, da vi trådte ind, og lagde hånden på hjertet efter østlig skik. Jeg lagde naturligvis min hånd på hjertet som svar. Vi blev præsenteret for ham, og så rakte han af en eller anden grund hånden ud. Denne gang var jeg imidlertid forberedt, så jeg tog ham i hånden og trykkede den behørigt. Han lo og sagde: "Ah, jeg kan se, De behersker de vestlige metoder, man er ved at indføre her i Chungking!"

- "Ja," svarede jeg, jeg befinder mig nu på det trin hvor man sidder på helt igennem forfærdelige stole og trykker hinanden i hånden." Han var et rart (= hyggelig på norsk) menneske, og jeg kan stadig huske hans navn; han døde i Chungking for nogen tid siden. Vi gik udenfor og satte os på en lav stenmur, hvor vi sludrede sammen et stykke tid. Jeg fortalte ham om Tibet og hvordan vi levede der, og en masse om mit eget liv. Han fortalte til gengæld om Amerika. Jeg spurgte ham hvad han lavede i Chungking; for jeg syntes, det var mærkeligt, at en mand med hans evner ville bo sådan et lummert sted, når der ikke var nogen særlig grund for ham til at gøre det. Han sagde, han arbejdede på en række artikler til et meget kendt amerikansk blad. Han spurgte, om han måtte henvise til mig i sine artikler og citere hvad jeg havde fortalt ham. "Jeg ville foretrække, at De ikke gjorde det," svarede jeg; "for jeg er her af en ganske bestemt grund, nemlig for at studere fremskridtet og for at bruge dette som et springbræt til rejser videre ud i den vestlige verden. Jeg ville gerne have lov til at vente, til jeg virkelig har udrettet noget, der er værd at tale om. Så skal jeg nok sætte mig i forbindelse med Dem og give Dem det interview, De så gerne vil have." Han var en høflig ung mand og kunne godt forstå mit standpunkt. Vi kom hurtigt på en venskabelig fod med hinanden; han talte rigtig godt kinesisk, og vi havde ikke særlig svært ved at forstå hinanden. Han fulgte os et stykke på vej, da vi gik tilbage til klosteret.

"Hvis det engang kunne lade sig gøre, ville jeg meget gerne besøge templet og overvære andagten," sagde han. "Jeg tilhører ganske vist ikke Deres religion, men jeg nærer stor respekt for den og ville gerne vise min agtelse for den i templet." - "Det er helt i orden," svarede jeg. "De skal nok få lov til at besøge templet og overvære andagten, og De skal være velkommen, det lover jeg Dem." Dermed skiltes vi. Vi havde travlt med at træffe forberedelser til morgendagen, da jeg skulle begynde min nye karriere som student - som om jeg ikke havde studeret hele mit liv! Da jeg kom tilbage til klosteret, måtte jeg i gang med at ordne mine ting og se mit tøj efter, som var blevet krøllet og snavset under rejsen hertil. Jeg måtte selv vaske tøjet, for sådan er det vor skik: vi sørger selv for vore personlige ting og holder ikke tjenerne til at gøre det snavsede arbejde for os. Senere hen gik jeg over til at klæde mig som de kinesiske studenter - i blå lærredstøj; for mine egne lamaklæder vakte for megen opsigt, og jeg brød mig ikke om at stikke af fra mine omgivelser, men ønskede at studere i fred og ro. Foruden de dagligdags gøremål som vask af tøj og deslige havde vi vore gejstlige pligter at passe; for selv om jeg dagen igennem var student ved universitetet, så var jeg stadig - når jeg opholdt mig i klosteret - en højtstående lama med alle de dette indebar. Men således fik den dag, som jeg aldrig troede, jeg ville være kommet igennem, altså en ende - den dag, da jeg for første gang i mit liv var helt og aldeles afskåret fra mit eget folk.

Næste morgen - en varm, solrig morgen - drog Huang og jeg af sted igen ned ad vejen for at begynde vort nye liv som medicinske studenter. Vi var snart inde på universitetsområdet, hvor hundredvis af andre studenter flokkedes omkring en opslagstavle. Vi læste omhyggeligt alle opslagene igennem, og det viste sig, at vi var kommet på de samme hold, så vi kunne følges ad hele tiden. Vi skubbede os vej gennem alle dem, der stadig stod og læste opslag, og fandt vej til auditoriet, hvor vi skulle være. Her tog vi plads, mens vi undrede os - eller det gjorde jeg i det mindste - over hele indretningen med borde og stole o.s.v. Omsider kom der også andre ind, en ad gangen eller i smågrupper, og også de tog plads. Til sidst lød der en gongong et eller andet sted, og en kineser trådte ind.

"God morgen, mine herrer," sagde han, og vi rejste os op - det var nemlig på den måde, man her viste sin respekt - og svarede "Godmorgen". Han sagde, at han ville begynde med at give os en række skriftlige spørgsmål, og at vi ikke skulle føle os skuffet hvis vi ikke kunne besvare dem alle; for det var der ingen, der ventede af os. Det var i øvrigt heller ikke hans opgave at finde ud af hvad vi vidste;

men han ønskede tværtimod at finde ud af hvad vi *ikke* vidste - for først når han vidste det, ville han være i stand til at hjælpe os. Spørgsmålene ville dreje sig om alle mulige emner lige fra aritmetik og fysik til anatomi, men ville alt sammen have forbindelse med lægevidenskaben i den forstand, at det drejede sig om emner, vi måtte beherske for at kunne gennemføre de højere trin af den medicinske uddannelse. Han gjorde det klart for os, at hvis der var spørgsmål vi ikke kunne besvare, kunne vi bare gøre en bemærkning om at vi ikke var kommet så langt i vore studier endnu og hvis vi kunne, ville han i så fald gerne have os til at anføre *hvor* langt vore kundskaber rakte på det pågældende område. Så ringede han med en klokke. Døren gik op, og to medhjælpere trådte ind, belæsset med hvad der lignede bøger, men viste sig at være stabler af spørgeskemaer og masser af blankt papir til at nedskrive svarene på, og alt dette delte de nu ud til os - efterfulgt af en tredje medhjælper, der delte blyanter ud. Vi skulle nemlig bruge blyanter ved denne lejlighed og ikke pensler. Vi gik så i gang med at læse spørgsmålene igennem, et efter et, og med at besvare dem vi kunne besvare. Vi kunne se på lærerens aura eller det kunne jeg i det mindste - at han var et ærligt menneske, der kun ønskede at hjælpe os.

Min gamle lærer og vejleder, lama Mingyar Dondup, havde givet mig en grundig oplæring. Da vi fik de rettede spørgeskemaer tilbage et par dage senere, viste det sig da også, at jeg var fint placeret i forhold til mine medstudenter; men det fremgik også heraf at jeg ikke vidste noget som helst om hvad de frygtindgydende ord *elektricitet* og *magnetisme* dækkede over. En uges tid senere var vi samlet i et laboratorium, hvor vi skulle overvære en første demonstration af disse fænomener; for jeg var ikke den eneste der var uden kundskab hertil. Læreren havde holdt et foredrag for os om elektricitet og sluttede med at sige: "Nu vil jeg give Dem en praktisk demonstration af elektricitetens virkninger; det er et helt uskadeligt eksperiment." Han rakte to ledninger hen mod mig. "Tag de her," sagde han, "og hold godt fast på dem, indtil jeg siger, De skal slippe dem." Jeg troede, at han bad mig om at være sig behjælpelig ved denne demonstration (det gjorde han!), så jeg tog ledningerne og holdt fast i dem, som han havde sagt jeg skulle, skønt jeg følte mig noget forvirret - hans aura viste nemlig, at han havde en eller anden slags forræderi i tankerne. Jeg tænkte, at jeg nok alligevel havde taget fejl af ham, og at han slet ikke var nogen flink fyr, når det kom til stykket.

Han vendte sig bort og gik hurtig hen til sin egen pult. Her trykkede han en kontakt ned. Jeg så det lyse fra ledningen, og lærerens aura røbede nu, at der var noget, der overraskede ham. Han lod til at være i allerhøjeste grad forbløffet. "Hold fastere om dem," sagde han. Og jeg gjorde, som han sagde - jeg knugede fast om ledningerne. Læreren stirrede på mig og gned sine øjne. Han var helt ude af den, det var klart for enhver - selv for dem, der ikke havde evnen til at se auraen. Læreren havde åbenbart aldrig været ude for sådan en overraskelse før. De andre studenter stirrede måbende på ham. De havde ingen anelse om hvad han havde haft til hensigt, men kunne nok se, at der var noget i vejen. Læreren kom tilbage til mig i en fart efter at have slået kontakten fra igen og tog ledningerne ud af hænderne på mig. "Der må være noget i vejen," sagde han, "en løs forbindelse." Han gik tilbage til sin pult med de ledninger - med den ene i venstre hånd, den anden i højre, og stadig med ledningerne i hånden strakte han en finger ud og slog på ny kontakten til. Og så satte han i med et vældigt skrål: "Av! Av! Slå den fra! Jeg dør, jeg dør!" Og samtidig stivnede hans krop, som om musklerne var knuget sammen i krampe. Han blev ved med at hyle og skribe, og hans aura lignede en hel solnedgang. "Det her er virkelig meget interessant," tænkte jeg ved mig selv. "Jeg har aldrig set noget så smukt i den menneskelige aura før!"

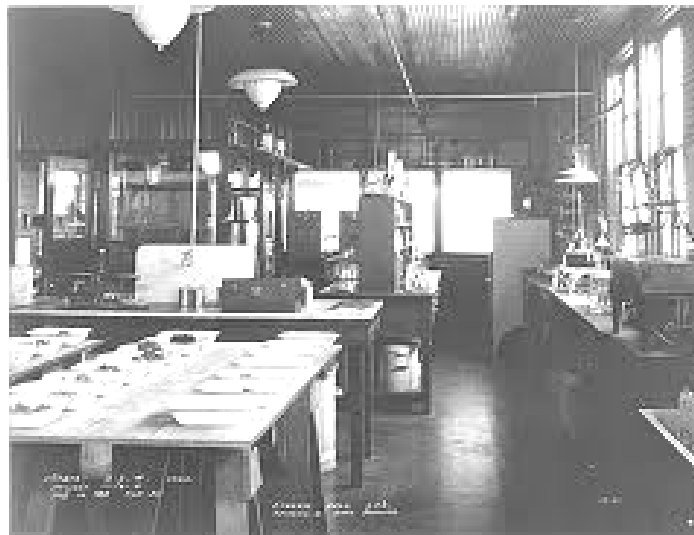
Inden længe kom der folk strømmende til, hidkaldt af lærerens skrig, deriblandt en mand, der - efter at have kastet et blik på læreren - skyndte sig op til hans pult og slog kontakten fra. Den stakkels lærer sank med det samme om på gulvet, svedende og skælvende og i det hele taget sørgelig at skue: han var således helt grøn i ansigtet. Til sidst lykkedes det ham dog at komme på benene, idet han støttede sig til pulten. "Det var Dem, der gjorde det," sagde han henvendt til mig. "Mig?" sagde jeg. "Jeg har ikke gjort det mindste. De bad mig holde ledningerne, og det gjorde jeg - så tog De dem fra mig og kom til at se ud, som om De var ved at dø." Han sagde: "Jeg kan ikke forstå det! Jeg kan slet ikke forstå det!" - "Hvad er det, De ikke kan forstå?" spurgte jeg. "Jeg holdt fast i ledningerne, men hvad snakker De om?" Han stirrede på mig:

"Kunne De virkelig slet ikke mærke noget? Følte De ikke en kildren eller noget i den retning?" - "Joh, måske nok," svarede jeg. "Jeg følte nærmest en smule varme, men ellers ikke noget Hvorfor det? Hvad skulle jeg da mærke?" En anden lærer - ham, der havde slået kontakten fra - sagde: "Vil De prøve det igen?" - "Det vil jeg da gerne," sagde jeg - "Lige så tit, De vil." Han rakte mig ledningerne. "Nu slår jeg kontakten til," sagde han. "Fortæl mig så hvad der sker." Han trykkede på kontakten, og

jeg sagde: ”Åh, det er bare lidt behagelig varme, overhovedet ikke noget at bekymre sig om. Akkurat som når man holder hænderne hen til ilden for at varme dem.« ”Hold fastere om dem,« sagde han. Det gjorde jeg; jeg knugede dem faktisk så hårdt, at mine knoer blev helt hvide. Han og den første lærer stirrede på hinanden; strømmen blev slået fra. Så tog den ene af dem de to ledninger fra mig, svøbte et stykke tøj omkring dem og holdt dem let i hænderne. ”Slå kontakten til,« sagde han til den anden, og denne slog kontakten til, Manden med de tøjindsvøbte ledninger i hænderne smed dem fra sig i en fart. ”Av, der er stadig strøm på,« sagde han. I faldet kom de to ledninger fri af tøjet og kom til at røre ved hinanden hvad der fremkaldte et skarpt blåligt glimt, samtidig med at ledningen krøllede sammen og det yderste af den smeltede. ”Nu har De fået sikringen til at brænde over,« sagde den ene og gik for at bringe det i orden et eller andet sted.

Da strømmen var kommet igen, fortsatte de deres forelæsning om elektricitet. De sagde, at de havde prøvet at give mig et elektrisk stød på 250 volt for at vise, hvordan elektricitet virkede. Men jeg har en ualmindelig tør hud, og 250 volt kan overhovedet ikke gøre mig noget. Jeg kan stikke fingrene i en stikkontakt og kan knap nok mærke, om der er strøm på eller ej. Den stakkels lærer var derimod af en helt anden type: han var meget følsom over for elektrisk strøm. Under forelæsningen sagde de: ”Hvis en mand i Amerika begår mord, bliver han dømt til døden og henrettet ved hjælp af elektricitet. Han bliver bundet fast til en stol, og der bliver sendt strøm gennem hans krop, og strømmen slår ham ihjel.«

Jeg syntes, det var vældig interessant, og gad vidst hvad de ville stille op med sådan en som mig i den situation - dog nærede jeg intet ønske om at prøve den elektriske stol for alvor.

Property of the Smithsonian Institution, University of Washington Archives. Photo Coll 262

Mediciner- dage

Der kom en klam, grå tåge rullende ned fra bakkerne over Chungking (billedet) og tilslørede husene og floden og skibsmasterne dernede, forvandlede lyset i butiksruderne til svage orangerøde gløder og dæmpede alle lyde hvad der dog kun gjorde Chungking mere tiltalende. Man hørte den slæbende lyd af fodtrin, og omridset af en sammenbøjet gammel mand viste sig svagt gennem tågen, men han forsvandt hurtigt ud af syne igen. Der var mærkværdigt stille her, alle lyde var uldne og utydelige. Tågen lagde sig som tykke tæpper over det hele og kvalte alt. Huang og jeg var færdige med vore timer for den dag, det var sidst på eftermiddagen. Vi havde besluttet at gå en tur for at komme

væk fra dissektionsrummet og få en mundfuld frisk luft. Og så kom vi ud i denne tåge i stedet for. Jeg følte mig sulten, og Huang gjorde tilsyneladende også det. Fugtigheden var gået os til knoglerne og havde fået os til at småfryse. "Lad os gå hen og få noget at spise, Lobsang. Jeg kender et godt sted."

- "Det er i orden," svarede jeg. "Jeg er altid parat til at opleve noget nyt. Hvad har du at vise mig?" - "Ah, jeg kunne godt tænke mig at vise dig at man kan have det godt her i Chungking - til trods for hvad du mener." Han vendte sig og førte an - eller rettere sagt: han vendte sig og tumlede af sted i blinde, indtil vi nåede den anden side af gaden og var i stand til at pejle os frem ved hjælp af butikkerne. Vi gik et lille stykke ned ad bakken og drejede så af gennem en port, der mest af alt lignede indgangen til en klippehule. Indenfor var luften næsten endnu tykkere end udenfor: Folk røg, så luften i lokalet var helt blålig af ildlugtende tobaksrøg. Det var første gang jeg havde set så mange mennesker ryge på en gang, men hvis det var en nyhed at se så mange med små bål i munden og røgen sivende ud ad næseborene, var det i alt fald en temmelig kvalmende nyhed. En mand tiltrak sig min opmærksomhed ved ikke blot at blæse røg ud ad næseborene, men også ud ad ørerne. Jeg udpegede ham for Huang. "Nåh, ham" sagde han, "han er stokdøv, kan du nok forstå. Han har fået sine trommehinder sprængt, og da de nu ikke mere er i vejen, kan han også puste røgen ud ad ørerne. Han bruger det ligefrem til at skaffe sig fordele med: når han får øje på en fremmed, går han hen til ham og siger: "Giv mig en cigaret, så skal jeg vise dig noget, som du ikke kan." På den måde kan han holde sig med gratis tobak. Men lad os nu få noget at spise. Jeg skal nok bestille maden; for jeg er godt kendt her, og jeg skal sørge for, at vi får de bedste retter, og at vi får dem til de laveste priser."

Det passede mig udmærket, for jeg havde ikke spist særlig godt det sidste par dage. Alt var så fremmed for mig her i Chungking, og det gjaldt ikke mindst maden. Huang fik fat i en af tjenerne, der noterede bestillingen ned på en lille blok, og vi satte os til at snakke. Mad havde været et af mine problemer. Jeg kunne ikke få den slags mad jeg var vant til, og jeg havde blandt andet været nødt til at spise kød og fisk. For mig, en tibetansk lama, havde dette været en hel omvæltning; men mine overordnede i Potala-klosteret i Lhasa havde forberedt mig på at jeg ville blive nødt til at vænne mig til fremmed mad, og jeg havde på forhånd fået tilgivelse af dem for den mad jeg ville blive nødt til at spise. I Tibet spiste vi præster ikke kød - men dette her var jo ikke Tibet, og jeg var nødt til at opretholde livet for at kunne fuldføre det hverv, jeg havde fået tildelt. Det var umuligt for mig at skaffe den slags mad jeg ønskede, og jeg var nødt til at spise de besynderlige retter man satte for mig - og måtte endda lade, som om jeg kunne lide dem.

Nu kom vores mad: først en kogt skildpadde omgivet af havsnegle, derefter ristede frøer med kålblade. De var slet ikke værst, men jeg ville langt have foretrukket min egen *tsampa*. For at få det bedste ud af det, sørgede jeg for at få godt med ris og nudler til de ristede frøer. Vi drak the til. En af de ting, jeg, aldrig har rørt - til trods for alle de forsøg på at friste mig, som folk uden for Tibet har gjort - er berusende drikke. Aldrig nogen sinde. Efter vores mening er disse berusende drikke noget af det værste, der findes, ligesom drukkenskab er det værste af alt, den mest

utilgivelige synd, man kan gøre sig skyldig i; for når legemet er forgiftet af spiritus, bliver astral-legemet, *den mere åndelige del af os*, drevet ud af det fysiske legeme og tvinges til at efterlade dette prisgivet onde magter, der er ude på rov. Dette er ikke vort eneste liv, og vort fysiske legeme er kun en enkelt manifestation af vort legeme, og endda den laveste manifestation; *men jo mere man drikker, desto mere skader man sine legemer på andre tilværelsesplaner*. Det er en kendt sag, at drukkenbolte kan komme ud for at se "lyserøde elefanter" og andre mærkelige ting som der ingen paralleller er til i den fysiske verden. Disse fænomener er efter vores opfattelse manifestationer af onde kræfter, som forsøger at skade det fysiske legeme. Det er jo også en kendt sag, at berusede mennesker "ikke er ved deres sansers fulde brug". Jeg har derfor aldrig så meget som rørt ved berusende drikke, ikke engang kornbrændevin eller risvin.

Glaseret and kan være en udmærket ret - for dem, der bryder sig om kød. Jeg kan meget bedre lide bambusskud, men de er naturligvis vanskelige at få fat i, i den vestlige verden. Den bedste erstatning herfor er en slags selleri, der vokser i et af de europæiske lande. Den selleri, der gror i England og de fleste andre steder i Vesten, er derimod noget helt andet og ikke nær så god. A propos kinesisk mad kan det måske være af interesse at få fastslået, at der slet ikke findes en kinesisk ret, der hedder *chop suey* - dette er simpelt hen et navn, en artsbetegnelse for kinesisk mad, *al kinesisk mad*. Hvis man vil have et virkelig godt kinesisk måltid, skal man gå på en første-klasses kinesisk restaurant og bestille en svamperagout med bambusskud; så kan man tage en fiskesuppe og derefter en glaseret and. På en rigtig kineserrestaurant får man ingen kniv til at skære kødet i stykker med; men tjeneren kommer med sin lille knivøkse og parterer anden og hakker den ud i passende stykker. Når dette er gjort til ens tilfredshed, bliver hvert stykke lagt sammen med en bid løg og anbragt i en lille sandwich af usyrnet brød, så det tilsammen netop udgør en mundfuld. Måltidet kan afsluttes med en gang lotusblade eller lotusrødder, nogle foretrækker lotusfrø; men hvad man end vælger, skal der en passende mængde kinesisk the til. Det var et måltid af den slags, vi satte til livs her i spisehuset, hvor Huang var så godt kendt. Prisen var virkelig også meget rimelig, og da vi endelig rejste os for at fortsætte vores tur, befandt vi os ganske udmærket og følte os tilstrækkelig styrkede af den gode mad til atter at møde tågen udenfor. Vi gik gennem gaderne og ad landevejen til Kialing og drejede herfra ind på stien, der førte op til vort tempel. Det var netop tiden for andagt, da vi vendte tilbage. De røde emblemer med de gyldne kinesiske skrifttegn hang ubevægelige på deres stænger, og røgelsesskyerne blev ligeledes hængende i den stille luft.

Emblemerne for forfædre har omtrent samme funktion som gravstene har i de vestlige lande som minder om de døde. Vi bøjede os for Ho Tai og Kuan Ym, guden for et godt levned og gudinden for medlidenhed, og gik ind i templets dunkle indre. Aftenmåltidet efter andagten sprang vi over og rullede os i stedet for straks ind i vore tæpper og lagde os til at sove.

Der var aldrig mangel på lig til dissektion. Det var ikke svært at få fat i lig i Chungking på det tidspunkt og senere, da krigen kom, var der flere lig, end vi kunne bruge. Ligene, vi brugte til dissektion, opbevarede vi i et kælderrum, der blev holdt omhyggeligt afkølet. Så snart vi fik fat i et frisk lig fra gaderne eller fra et hospital, gav vi det en indsprøjtning i lysken med et kraftigt desinfektionsmiddel for at liget kunne holde sig i et par måneder uden at gå i forrådnelse. Når man gik ned i kælderen for at kigge på ligene på stenbordene, ville man bemærke, at det uden undtagelse var magre kroppe. Når ligene skulle fordeles, kunne det tit føre til hidsige diskussioner, for alle ville gerne have fat i de magreste. De fede kroppe var langt mere besværlige at dissekere. Man kunne skære og skære i dem for at frilægge en nerve eller en arterie og måtte skrælle det ene lag fedtvæv bort efter det andet, inden man fik noget ud af det. Men som helhed var der ingen mangel på lig. Tit havde vi så mange liggende, at vi opbevarede dem i store kar - nedsyltede, som vi kaldte det.

Det var naturligvis ikke altid lige nemt at få et lig smuglet ind på hospitalet til dissektionsbrug, for den afdødes pårørende havde tit meget stejle meninger om den sag. På den tid blev døde spædbørn tit lagt ud på gaden, og det samme var tilfældet med voksne, hvis familie ikke havde råd til at betale for ligbrændingen - de blev så lagt ud på gaden i ly af mørket. Vi medicinske studenter gik tit ud i de tidlige morgentimer for at udsøge os de bedste lig, og altså især de magreste! Der var lig nok til, at vi kunne få ét hver, men tit arbejdede vi sammen to og to med det samme lig - det var mere selskabeligt.

Tit - når vi f. eks. havde travlt med at læse til eksamen - spiste vi også frokost i dissektionsrummet. Det var ikke usædvanligt at se en student sidde og spise med sin mad bredt ud på maven af et lig, samtidig med at han studerede lærebogen, der så kunne være anbragt på ligets lår. Det faldt os aldrig ind, at vi kunne pådrage os alle mulige sygdomme gennem infektion fra de døde kroppe. Vor

rektor, dr. Lee, var tilhænger af alle de sidste nye amerikanske teorier; på mange måder var han næsten helt tåbelig med at kopiere amerikanerne, men han var alligevel et udmærket menneske, en af de mest brillante kinesere jeg har kendt, og det var en fornøjelse at studere under ham. Jeg lærte en masse her, og tog mange eksaminer. Men jeg vil stadig hævde at jeg lærte langt mere om anatomi af ligopbrækkerne i Tibet

Vor afdeling af universitetet og hospitalet, der arbejdede i tilknytning hertil, lå for enden af den vej, der førte fra flod-kajen op ad trappegaden. I klart vejr havde vi en glimrende udsigt over floden og hen over terassemarkerne. Ned mod havnen, i den mere travle ende af gaden, lå der en ældgammel bygning, der så ud, som om den befandt sig i det sidste stadium af det endelige forfald. Træværket var ormstukket, og malingen skallede af i flager. Døren var skæv og vakkelvorn. Oven over den var der et træskærerarbejde af en tiger, malet i livagtige farver. Tigerens ryg krummede sig hen over indgangen, og det åbne gab med de frygtindgydende tænder var realistisk nok fremstillet til at indgyde enhver passende respekt. Denne tiger skulle vække forestillingen om mandighed - det er et gammelt kinesisk symbol for virilitet. Butikken her var en redningsplanke for mænd, hvis mandighed var på retur eller som ønskede at gennemføre deres fornøjelser med større kraft. Der kom også kvinder her for at erhverve visse medikamenter tilberedt af tigers organer eller af ginseng-rod - ting, der skulle hjælpe dem til at få børn, når det af en eller anden grund ikke ville lykkes for dem på anden måde. Udtræk af tigerorganer og af ginseng-rod indeholder store mængder af visse stoffer, der kan hjælpe mænd og kvinder over den slags vanskeligheder, stoffer, der først for nylig er blevet opdaget af den vestlige videnskab, som nu betragter dette som en vældig triumf for medicinalindustrien og forskningen.

Kineserne og tibetanerne kender ikke så meget til moderne forskning, men de havde gjort brug af disse stoffer i tre eller fire tusinde år - uden at gøre meget blæst af det. Det er i det hele taget en kendsgerning, at Vesten kunne lære ikke så lidt af østen, hvis den vestlige verden bare var lidt mere samarbejdsvillig. Men - for nu at vende tilbage til denne gamle butik med den barske tiger af træ over indgangen, med et vindue fuldt af mærkeligt udseende pulvere mumier og flasker med farvede væsker, så tilhørte den en læge af den gamle skole, hos hvem man stadig kunne få tørrede, pulveriserede frøer, pulveriseret antilopehorn til brug som afrodisiakum og andre mærkelige medikamenter. Når en mand i et af disse fattige kvarterer blev syg, skete det ikke ret tit, at han lod sig underkaste hospitalets moderne behandling. Han gik for det meste i stedet til denne snavsede gamle butik for at søge hjælp der, ligesom hans far og måske også hans farfar havde gjort før ham. Her lagde han sine klager frem for lægen, der sad bag en brun skranke og lignede en ugle med de stærke brilleglas. Han ville beskrive sit tilfælde og skildre symptomerne, og den gamle læge ville nikke højtideligt med hovedet og ville, mens han slog fingerspidserne mod hinanden, adstadigt foreskrive den behørigt medicin. En af konventionerne gik ud på, at medicinen skulle være farvet efter et særligt system. Denne udskrevne lov gik sikkert tilbage til forhistorisk tid. Når det drejede sig om en mavelidelse, skulle den foreskrevne medicin ære gul, hvorimod en patient, der led af en blod- eller hjertesygdom, naturligvis skulle have rød medicin. Folk med lever- eller galdelidelser fik grøn medicin, mens folk med øjenbesvær fik et blå præparat

Når det drejede sig om indre lidelser, kunne det være et stort problem hvad farve medicin de skulle ordinere. Når en person led af indre smerter, og det formentes, at disse hidrørte fra tarmkanalen, ville han få ordineret brun medicin. En vordende moder ville få at vide, at hun bare behøvede at indtage pulveriseret skildpaddekød, så ville fødslen gå nemt og smertefrit og være overstået, næsten inden det gik op for hende, og således at det knap nok forstyrrede hendes daglige gøremål.

En af forskrifterne lød: "Gå hjem, tag et forklæde på og bind det op mellem benene, for at barnet ikke skal falde på gulvet, og slug så dette pulveriserede kød af en skildpadde!"

Den gamle ikke-autoriserede kineserlæge kunne reklamere, og det gjorde han på en meget iøjnefaldende måde. Han havde som regel en vældig transparent med et stort tegn hængende over sit hus, så man kunne se, hvilken vidunderlig helbreder han var. Og ikke bare det: i sit venteværelse og i sit konsultationsværelse havde han gerne udstillet store emblemer og skjolde, som velhavende og ængstelige patienter havde givet ham med inskriptioner, der bevidnede, hvorledes han på mirakuløs måde - ved hjælp af sine kulørte mediciner, pulvere og salver havde helbredt dem for ukendte og ikke nærmere specificerede alvorlige sygdomme.

Den stakkels tandlæge var ikke så heldigt stillet, altså tandlægen af den gamle skole. Han havde som regel ikke sit eget hus, hvor han kunne tage imod sine patienter, men holdt konsultation på gaden.

Hans offer blev bragt til sæde på en kasse, og tandlægen gik i gang med undersøgelsen, der fandt sted i overværelse af et taknemligt publikum. Efter en masse mystiske manøvrer og håndbevægelser gik han så i gang med at trække den dårlige tand ud, og det var ikke altid nogen helt let opgave - hvis patienten var meget bange af sig og strittede for meget imod, ville tandlægen somme tider ikke tøve med at bede de omkringstående holde det genstridige offer fast, mens operationen stod på. Der blev ikke brugt bedøvelse. Tandlægen reklamerede ikke, som lægerne gjorde det, med transparenter og skjolde og emblemer, men bar i stedet for en snor om halsen med tænder, han havde trukket ud. Hver gang, han havde trukket en tand ud, blev den samlet op, omhyggeligt rensset og derefter gennemboret og trukket

på snoren for sammen med de andre at tjene som vidnesbyrd om tandlægens dygtighed.

Det irriterede os ikke så lidt, når patienter som vi havde ofret megen tid og omsorg på, og hvem vi havde behandlet efter den sidste nye metode og givet kostbar medicin; bagefter sneg sig ind til den gamle kineserlæge ad bagvejen for at lade sig behandle af ham også. Vi holdt naturligvis på at det var os der havde helbredt patienten, mens kvaksalveren påstod, det var ham. Men patienten sagde ingenting, han var godt tilfreds bare han var fri for sin sygdom.

Efterhånden som vi kom længere og længere frem i vore studier og gik stuegang på hospitalet, måtte vi tit

tage med en fuldt uddannet læge ud for at behandle patienter i deres hjem og for at assistere ved operationer. Somme tider måtte vi klatre ned ad klippesider for at hjælpe en eller anden stakkel, der var styrtet ud over kanten og nu lå et næsten utilgængeligt sted med brækkede ben eller andre kvæstelser. Vi måtte aflægge sygebesøg hos dem, der boede på vandet - på Kialing-floden bor nemlig mange i husbåde eller på tømmerflåder af bambusstokke, hvor de har bygget små hytter. Alle disse "fartøjer" lå og gyngede og svajede ved flodbredden, og især ved nattetide var det ikke helt uden risiko at færdes her - man mistede let fodfæstet og kunne falde i vandet for et godt ord. Det var heller ikke morsomt at blive grinet ud af den flok smådrengene, der uundgåeligt samlede sig ved den slags ulyksalige lejligheder.

De gamle kinesiske bønder var utroligt seje over for smerter. De klagede sig aldrig og var altid taknemlige over det, vi kunne gøre for dem. Vi gik tit ud for at hjælpe de gamle - måske med at gøre deres lille hytte ren, eller med at lave mad til dem. Den yngre generation var det ikke så nemt med. Den var utilfreds med alt og var begyndt at få sære ideer. Det var mellem dem, mændene fra Moskva færdedes for at gøre dem parat til at indføre kommunismen. Vi var klar over det, men vi kunne ikke gøre noget, bortset fra at blive og se hjælpeløse til.

Men inden vi blev så dygtige, måtte vi studere en masse og tit slide i det forten timer om dagen med at sætte os ind i en lang række forskellige emner, lige fra magnetisme til elektricitet - for bare at nævne to af dem. Jeg husker tydeligt den første forelæsning om magnetisme, jeg overværede. Det var dengang et næsten fuldstændig ukendt emne for mig. Hvad der skete var på sin vis lige så interessant som da jeg fik demonstreret hvad elektricitet var. Læreren var ikke nogen helt rar person, men her er hvad der skete.

Huang havde banet sig vej gennem mængden foran opslagstavlen for at se, hvor vi skulle være i næste time. Nu stod han og læste. "Hej, Lobsang," råbte han til mig, "vi skal have en time i

magnetisme her i eftermiddag!" Vi glædede os over, at vi var kommet på samme hold, for der havde udviklet sig et stærkt venskab mellem os. Vi spadserede hen over gårdspladsen og trådte ind i et auditorium ved siden af det, hvor der blev undervist i elektricitet. Det indeholdt en masse udstyr, der for os at se meget lignede det der havde med den rene elektricitet at gøre: spoler med ledning, mærkelige metalstykker bøjet i en hesteskoagtig form, sorte stænger, forskellige glasbeholdere, der indeholdt noget, som lignede vand, træstykker, bly. Vi satte

os, og noget efter kom læreren ind og skred adstadigt op til sin pult. Han var en tung mand, tung af krop og også tungt bevægelig i åndelig henseende. Han havde ganske afgjort en meget høj mening om sine egne evner, en meget højere mening, end hans kolleger havde om disse hans evner. Han havde også været i Amerika, og selv om nogle af lærerstaben var vendt tilbage derfra med en viden om hvor lidt de i virkeligheden vidste, så var han her helt sikker på at han nu vidste alt og at hans hjerne var ufejlbarlig. Han satte sig og af en eller anden grund tog han en træhammer og slog den voldsomt i bordet. "Stille!" brølede han, skønt ingen havde givet en lyd fra sig. "Vi skal høre noget om magnetisme, og for nogle af Dem vil dette være den første forelæsning om dette spændende emne," sagde han. Han tog en af stængerne, der var bøjet som en hestesko. Dette er en magnet, og den har et felt omkring sig," sagde han. "Jeg vil nu vise Dem, hvorledes man kan tegne dette felt ved hjælp af jernspåner. Magnetismen vil aktivere hvert enkelt jernpartikel, og jernpartiklerne vil placere sig ad linjer, der nøjagtig aftegner det kraftfelt, som indvirker på dem." - "Men nu kan ethvert fjols jo se det, hvorfor så al den snak," var jeg så uforsigtig at bemærke til Huang, der sad bag mig. Læreren for rasende op:

"Åh, det er den store lama fra Tibet - som ikke har det mest elementære kendskab hverken til magnetisme eller til elektricitet - og han kan se et magnetisk felt, siger han - kan han virkelig det?" Han pegede inkvisitorisk på mig. "Store lama, kan De virkelig se dette vidunderlige felt, kan De det? Så er de vist også det eneste eksisterende menneske, der er i stand til det," snerrede han til afslutning. "Højtærede hr. professor, jeg kan se det meget tydeligt," svarede jeg, idet jeg rejste mig op. "Jeg kan også se lysskæret omkring disse ledninger". Han tog sin træhammer og slog den rasende i bordet flere gange i træk. "Nu lyver De," sagde han. "Det er der ingen der kan se. Men hvis De tror De er så dygtig, så kom her op og tegn det for mig - så får vi se." Jeg sukkede da jeg gik op til ham og tog magneten med hen til tavlen. Her lagde jeg magneten fladt op mod tavlen og tegnede med et stykke kridt omridset af det blålige lys op, som jeg kunne se komme fra magneten. Jeg tegnede også de tyndeste krumme striber op, der fyldte selve feltet. Det var meget let for mig; for jeg var født med denne evne, og evnen var blevet yderligere styrket efter den operation jeg havde gennemgået. Der var dødstille i auditoriet, da jeg var færdig og vendte mig om. Læreren stirrede på mig, og hans øjne bulnede bogstavelig talt ud af hovedet af ham. "De har studeret det her før," sagde han. "Det er bluff".

- "Højtærede hr. professor," svarede jeg, "jeg har aldrig før set en af disse magneter. "Nå, ja, jeg ved ikke, hvordan De bærer Dem ad, men det er godt nok det rigtige felt," sagde han. "Men jeg vil stadig hævde, at det er bluff. Jeg vil stadig hævde, at det eneste, De har lært i Tibet, er at bluffe. Jeg kan ikke forstå det." Han tog magneten fra mig, lagde et tyndt stykke papir over den og dryssede fint jernpulver hen over papiret. Han bankede let på papiret med en finger, og jernspånerne lagde sig i akkurat det samme mønster, som jeg lige havde tegnet på tavlen. Han kiggede på det, han kiggede på min tegning, så kiggede han igen på jernpulverets mønster på papiret. "Jeg tror ikke på Dem, De lama fra Tibet," sagde han. Jeg tror stadig, det er et trick. Han satte sig tungt og tog hovedet i hænderne, men sprang så atter op med eksplosiv voldsomhed og pegede på mig igen: "De sagde, at De kunne se det magnetfelt. Men De sagde også, at De kunne se et lysskær omkring disse ledninger."

- "Det kan jeg," svarede jeg. "Jeg kan se dem meget tydeligt."

- "Godt!" råbte han. "Nu kan vi afsløre Dem og bevise, at De er en svindler!" Han snurrede rundt og skubbede i sin iver til stolen, skyndte sig hen i et hjørne, bøjede sig ned og tog gryntende en kasse frem med ledninger stikkende ud fra en spole på toppen.

"Her er en meget interessant kasse, kendt som en højfrekvensboks," sagde han, idet han anbragte den på bordet foran mig. "Tegn nu dens felt for mig, så skal jeg tro Dem," sagde han, men så ud som m han i virkeligheden ønskede at sige: "Vov bare at gøre det!"

- "Godt," sagde jeg. "Det er let nok. Men lad os få den nærmere hen til tavlen, ellers bliver jeg nødt til at tegne feltet efter hukommelsen." Han tog fat i den ene ende af bordet, jeg i den anden, og således bar vi det hele hen til tavlen. Jeg tog et stykke kridt og vendte mig mod tavlen. "Åh, nu er det væk alt sammen," udbrød jeg forbavset; for der var pludselig ikke længere noget blåligt felt at se omkring kassen, kun ledninger. Jeg vendte mig om mod ham, hans ene hånd hvilede på en kontakt. Han havde lukket for strømmen, men der var et skær af fuldstændig forbløffelse over hans ansigt. "Nå, De kan altså virkelig se det," udbrød han uvilkårligt. "Det må jeg nok sige; det er højst interessant!" Han lukkede op for strømmen igen og sagde: "Vend Dem bort og fortæl mig, hvornår der er strøm på og hvornår ikke." Jeg gjorde som han sagde og var i stand til at sige: "Til - fra - til."

Han satte sig hen til bordet igen efter at have slået strømmen fra og lignede en mand, hvis hele verdensanskuelse havde fået et knusende slag. Så sagde han pludselig, henvendt til auditoriet: "Forelæsningen er forbi, De kan gå." Så vendte han sig mod mig: "Ikke De. Jeg ønsker at tale med Dem i enrum." De andre murrede utilfredse; de var kommet for at høre en forelæsning, og nu var der oven i købet sket noget interessant, hvorfor skulle de, så smides ud? Men læreren gennede dem bare ud og tog endda et par stykker i skuldrene for at få det til at gå hurtigere. Da auditoriet var tomt, kom han hen til mig: "Nå, fortæl mig så noget mere om det her. Hvad er det for et trick?"

- "Det er overhovedet ikke noget trick," svarede jeg. "Det er en evne, jeg er født med, og som er blevet yderligere styrket ved en særlig operation. Jeg kan se auraer. Jeg kan se Deres aura, og jeg kan heraf se at De ikke ønsker at tro at andre har evner som De ikke selv har. De håber i virkeligheden, at jeg er en svindler."

- "Nej, det gør jeg ikke," svarede han. "Jeg ønsker bare at bevise at min egen viden, min egen uddannelse er rigtig; for hvis det virkelig er sådan, at De kan se denne aura, så er alt hvad jeg har lært, forkert."

"Nej, slet ikke," sagde jeg. "Jeg vil snarere sige, at hele Deres uddannelse i virkeligheden går ud på at bevise eksistensen af en aura! Den smule, jeg indtil nu har lært om elektricitet her på universitetet, har faktisk overbevist mig om, at mennesket er ladet med elektricitet."

- "Det er det rene vrøvl," imødegik han mig. "Og noget værre kætteri!" Med disse ord sprang han op fra stolen. "Kom med mig hen til rektor. Vi må have det her bragt på det rene!"

Dr. Lee sad ved sit skrivebord, travlt optaget af sine papirer. Han sendte os et venligt blik over kanten af sine brilleglas, da vi trådte ind. Så tog han brillerne af for bedre at kunne se os.

"Ærværdige rektor," begyndte læreren, "manden her, denne fyr fra Tibet, påstår, at han kan se auraen og at vi alle har auraer. Han vil bilde mig ind, at han ved mere end jeg, professor i magnetiske og elektricitet." Dr. Lee opfordrede os med en venlig håndbevægelse til at tage plads, så sagde han:

"Ja, men hvad drejer det sig nærmere om. Lobsang Rampa kan se auraer. Det ved jeg godt. Men hvad er det i grunden De klager over?" Læreren måbede: "Jamen ærværdige rektor," gispede han, "tror De på den slags nonsens, sådan noget kætteri, sådan noget bluff?"

- "Det gør jeg da så helt afgjort," svarede dr. Lee; "for Lobsang Rampa kommer fra de mest højtstående i Tibet, og jeg har hørt om ham fra den mest højtstående". Den gode Po Chu, professoren i magnetisme og elektricitet, så himmelfalden ud, men dr. Lee vendte sig mod mig og sagde: "Lobsang

Rampa, jeg vil gerne have at De fortæller os om denne aura med Deres egne ord. Fortæl os det, så vi kan forstå det og måske drage nytte af Deres særlige indsigt."

Nå det var jo en helt anden sag. Jeg kunne godt lide dr. Lee; jeg kunne lide hans måde at klare tingene på.

"Dr. Lee," sagde jeg, "jeg blev født med denne evne til at se mennesker, som de virkelig er. Alle mennesker har en aura, omkring sig, der røber enhver forandring i deres tanker enhver forandring i deres sundhedstilstand og i deres mentale eller åndelige habitus. **Auraen er simpelt hen det lys, der stråler ud fra det åndelige i dem.** Til at begynde med troede jeg, at alle kunne se dette ligesom jeg, men jeg blev snart klar over at dette ikke var tilfældet. Som De ved, blev jeg optaget i et lama-kloster da jeg var syv år gammel, og her gennemgik jeg en særlig uddannelse og oplæring. I dette kloster gennemgik jeg også en særlig operation, der fik mig til at se endnu klarere end før og som desuden gav mig øget styrke på andre områder..."

Og jeg fortsatte "I tidernes begyndelse havde mennesket et tredje øje, men takket være sin egen dårskab mistede mennesket evnen til at bruge dette tredje syn; men det var netop den fulde genvindelse heraf, der var formålet med min optræning i lama-klosteret i Lhasa."

Jeg betragtede de to mænd og kunne se, at de fulgte mig opmærksomt. "Dr. Lee," fortsatte jeg så, "rundt om det menneskelige legeme er der først og fremmest et blåligt lysskær, en tomme eller to i udstrækning. Det følger omridset af det fysiske legeme og dækker dette i hele dets udstrækning. **Dette er hvad vi kalder det æteriske legeme, og det er det laveste af de åndelige legemer. Det er forbindelsesledet mellem den astrale verden og den fysiske.** Intensiteten af den blå farve veksler med

den pågældende persons sundhedstilstand.

Omkring dette æteriske legeme kan man dernæst se auraen. Dens størrelse varierer umådelig meget fra menneske til menneske og afhænger af det udviklingstrin, den enkelte har nået, samt af hans tanker. Deres egen aura omgiver Dem i en afstand, der nogenlunde svarer til Deres egen højde," svarede jeg til rektor. "Og det er en aura der tilhører et højtudviklet menneske. Den menneskelige aura består - uanset størrelsen - af hvirvlende farvestriber, der kan minde om de farvestrålende skyer, der driver over himlen ved solnedgang. De forandrer sig i takt med den pågældendes tanker. Der er bestemte områder af legemet, der frembringer deres egne horisontale farvebånd. Da jeg i går arbejdede i biblioteket, så jeg nogle billeder i en bog om vestlig religion. De forestillede skikkelser der havde auraer omkring deres hoveder. Betyder det at Vestens folk, som jeg ellers mente stod tilbage for os i udvikling, kan se auraer - mens vi her i østen ikke kan? Men disse personer på billederne havde kun auraer omkring deres hoveder," fortsatte jeg. "De auraer, jeg kan se, er derimod ikke bare omkring hovedet, men omkring hele kroppen, og også omkring hænder og fødder. Sådant har jeg altid kunnet se det."

Dr. Lee vendte sig mod Po Chu: "Der kan De bare se. Det, vi her har hørt, vidste jeg i forvejen. Jeg var klar over, at Rampa havde denne evne. Han brugte den til fordel for lederne i Tibet. Og det er på grund af denne evne, han studerer her ved universitetet. Man håber nemlig at han vil kunne bidrage til udviklingen af et særligt apparat der kan blive til den største velsignelse for hele menneskeheden når det gælder om at opdage og helbrede sygdomme. Men hvad har foranlediget Dem til at opsøge mig her i dag?" spurgte han. Po Chu så meget tankefuld ud, til sidst sagde han: "Vi skulle netop til at begynde på praktisk magnetisme, men inden jeg fik vist noget som helst - så snart jeg begyndte at tale om felter, erklærede denne mand, at lian kunne se, feltet omkring en magnet - og jeg vidste jo, det måtte være det rene fantasteri. Så inviterede jeg ham op til tavlen for at tegne det for mig, og det viste sig til min overraskelse, at han var i stand hertil. Han kunne også skitsere strømfeltet omkring en højfrekvenstransformer, men når jeg afbrød strømmen, kunne han ingenting se. Jeg er sikker på, at det hele var et trick," sluttede han og så forsvarsberedt på dr. Lee.

"Nej," sagde dr. Lee, "det var ikke noget trick. Det her har overhovedet ikke noget med tricks at gøre. Det er bare sådan; jeg ved, at det er sandt. For nogle år siden mødte jeg nemlig Rampas lærer og vejleder, lama Mingyar Dondup, en af de dygtigste mænd i Tibet, og ud af sit hjertes godhed lod han sig underkaste visse kontrolprøver; han gjorde det af rent og skært venskab for mig, og disse prøver beviste, at han kunne præstere akkurat det samme, som Lobsang Rampa kan. Vi var en lille gruppe videnskabsmænd der forskede alvorligt på dette område, og vi nåede også gode resultater; men fordomme, konservatisme og jalousi forhindrede os desværre i at offentliggøre disse resultater. Det har jeg været ked af lige siden."

Der var stille et stykke tid. Det var rart (no: hyggelig) for mig, at rektor således havde erklæret mig sin tillid; men professor Po Chu så ud til at være rasende - som om han havde fået en uventet og helt ufortjent irettesættelse. "Hvis De har denne evne, hvorfor studerer De så medicin?" spurgte han. "Jeg ønsker at studere medicin - og naturvidenskab i det hele taget - fordi jeg regner med ad den vej at blive i stand til at bidrage til udviklingen af et apparat af samme slags som det jeg engang har set i Chang Tang-højlandet i Tibet."

- "Ja, det er rigtigt," brød rektor ind? "De var jo en af mændene der var med på den ekspedition. Jeg kunne godt tænke mig at høre noget mere om det apparat!"

- "For nogen tid siden drog et lille selskab af os på opfordring af Dalai Lama op til en skjult dal i bjergene i Chang Tang-højlandet," begyndte jeg min fortælling. "Her fandt vi en by fra forhistorisk tid, et uddød folks by, delvis begravet i en gletscher; men hvor isen var smeltet bort -for der var varmt i denne bortgemte del var bygningerne og alle de indretninger og apparater, der var i dem, ganske uskadte. Et af disse apparater havde form som en kasse man kunne kigge ind i, og som gjorde den menneskelige aura synlig for enhver, og fra auraens udseende af farverne og linje -spillet, kunne man slutte sig til helbredstilstanden hos den person, hvis aura man betragtede. **Og man kunne endda se om den pågældende person var truet af en eller anden sygdom, som endnu slet ikke var kommet til udbrud; for i auraen kan man aflæse muligheder, længe før de manifesterer sig i kødet.** Og det er naturligvis lettere at forebygge en sygdom end at helbrede den - og lettere at helbrede den, når den lige er begyndt, end når den først har sat sig fast." Rektor nikkede og sagde: "Det er virkelig højst

interessant, men fortsat endelig.” Og jeg fortsatte:

”Jeg forestiller mig en moderne udgave af dette gamle apparat. Jeg ville meget gerne være med til at udvikle et lignende apparat, som kunne sætte selv den mest ikke-clairvoyante læge i stand til at se patientens aura i farver. Når man så udarbejdede et farvekort over de forskellige sygdomssymptomer, kunne han ved hjælp af dette finde ud af hvad patienten fejlede, og således på et tidligt tidspunkt stille en meget sikker diagnose.” - ”De er for sent på den,” afbrød Po Chu mig. ”Vi har allerede røntgenstråler til det brug!”

”Røntgenstråler,” smilede dr. Lee. ”Men kære kollega, de er da ikke til nogen videre nytte ved den slags diagnoser. De viser jo kun et skyggerids af knogler og organer, og Lobsang Rampa vil ikke nøjes med det, han vil gøre det muligt at se selve legemets livskraft. Jeg er fuldstændig klar over hvad det er han vil, og jeg er overbevist om at den største vanskelighed han får at overvinde, vil være fordomme og skinsyge hos folk af faget.”

Han vendte sig igen mod mig: ”Men kan sådan et apparat også nytte noget, når det drejer sig om sygdomme i sindet?”

”Ærværdige rektor,” svarede jeg. ”Hvis et menneske har en splittet personlighed, ses det meget tydeligt af auraen, den fremtræder nemlig i så fald som en dobbelt-aura, og jeg vil mene, at man ved hjælp af det rigtige apparatur, måske ved brug af højfrekvent elektricitet, kan få disse to auraer til at forenes igen til én.”

Det er i den vestlige verden jeg sidder og skriver dette, og jeg har her mødt megen interesse for disse spørgsmål. Mange fremtrædende medicinere har givet udtryk for deres interesse men det er aldrig slået fejl, at de har indskærpet mig at jeg ikke måtte nævne deres navn i den forbindelse: det ville kunne skade deres renommé!

Måske kan endnu et par bemærkninger om dette emne være af interesse. Har De nogen sinde set højspændingsledninger i tåget vejr? I så fald vil De sikkert - især i bjergene - have set koronaen omkring kablerne, en svagt lysende udstråling. Hvis De har et meget skarpt syn, har De måske også set, hvordan dette lys ligesom vibrerer - aftager og tiltager, aftager og tiltager i hurtige svingninger i takt med den skiftende polaritet af strømmen i kablet. Det er på mange måder det samme med den menneskelige aura. Fortidens mennesker, vore fjerne forfædre, var bevisligt i stand til at se auraer eller glories - ellers kunne de ikke have malet helgener med glories om hovedet. Og ingen vil kunne afvise dette som fantasi eller indbildning. Den moderne videnskab foretager jo målinger af de elektriske strømme i hjernen og legemet i øvrigt. På et berømt universitetshospital blev der for nogle år siden foretaget en række eksperimenter med røntgenstråler, og herunder tog forskerne faktisk billeder af den menneskelige aura; de forstod bare ikke hvad det var de havde fotograferet - og de var for øvrigt også ligeglade med det; for det de var interesseret i, var billeder af knogler - ikke af farver uden om kroppen, så aura-billederne var for dem bare en uvedkommende forstyrrelse. Sørgeligt nok lod de hele spørgsmålet om aurafotografering ligge, fordi det var røntgenundersøgelser, de arbejdede med - hvad der efter min ringe mening ikke fører til så forfærdelig meget. Jeg er overbevist om at en smule forskning i den rigtige retning vil kunne sætte lægerne i besiddelse af alle tiders mest vidunderlige hjælpemiddel i sygdoms bekæmpelsen. Jeg forestiller mig - ligesom jeg gjorde for mange år siden - et særligt apparat, som lægen kan gå med i lommen, og som han kan tage frem og betragte patienten igennem - nogenlunde på samme måde som når man tager et stykke farvet glas for øjet, når man vil kigge på solen. Og med dette apparat ville lægen kunne se patientens aura, og af farvestribernes sammensætning eller uregelmæssigheder i omridset - ville han kunne skønne hvad han fejlede.

Det hjælper ganske vist i sig selv ikke noget bare at *vide* hvad der er i vejen, men dette er dog forudsætningen for at kunne gøre noget og dermed det første store skridt mod virkelig helbredelse. Dette gælder i særlig høj grad med hensyn til sindets sygdom.

Flyvning

Det var en lummervarm eftermiddag, knap en vind rørte sig. Skyerne hang lavt hen over klippen, vi gik på, næppe meget mere end hundrede meter over vore hoveder, tunge skymasser, som fik mig til at mindes Tibet, således som de tårnede sig op over hinanden og dannede fantastiske formationer, rene fantasi-bjergkæder. Huang og jeg havde haft en streng dag i dissektionslokalet. Streng, fordi ligene havde ligget der så længe, at lugten fra dem simpelt hen var forfærdelig. Stanken af forrådnelse og lugten af formalin havde virkelig udmattet os. Jeg gik og tænkte på hvorfor jeg dog havde været nødt til overhovedet at tage bort fra Tibet, hvor luften var ren, og hvor også menneskenes tanker var rene. Vi havde fået nok af dissektionslokalet for den dag, havde vasket os og var gået herop på klippetoppen. Det ville gøre os godt at gå en tur her og kigge på naturen, tænkte vi. Men vi kiggede nu også på andre ting; når vi bøjede os frem over klippekanten, kunne vi se den travle trafik på floden dernede. Vi kunne se kulierne ved deres lossearbejde, altid med den lange bambusstang over skuldrene, fra hvis ender kurvene hang ned, hvori de bar varerne, 35 kg i hver kurv.

Når man regnede kurvenes og stangens vægt med, slæbte disse kulier altså rundt med ca. 75 kg hele dagen. Det var en hård tilværelse; de sled og slæbte, lige til de døde, og de døde i en ret ung alder, udslidte - ikke regnet for andet end lastdyr og værre behandlet end man ville behandle dyr. Og når de var udslidte og faldt døde om, endte de somme tider oppe hos os i dissektionslokalet for at gøre nytte endnu en gang, denne gang ved at levere materiale til unge lægespirer, så de kunne øve sig og blive dygtige til at behandle levende kroppe.

Vi vendte os bort fra klippekanten og drejede ansigterne mod den meget svage brise, der førte den søde duft af træer og blomster op mod os. Der var en lille gruppe træer næsten lige foran os, og vi styrede vore skridt i de retning; men nogle få meter fra klipperanden standsede vi op, begge med en pludselig fornemmelse af noget fremmedartet, ildevarslen, men uforklarligt. Vi stirrede spørgende på hinanden, men uden at være i stand til at afgøre hvad det var. "Det kan da ikke være torden," sagde Huang tvivlende. "Naturligvis ikke," svarede jeg. "Det er noget meget besynderligt, noget vi ikke kender noget som helst til." Vi stod lidt og lyttede uvisse, med hovedet bøjet til siden. Vi spejdede til alle sider, kiggede på jorden, på træerne, på skyerne. Det var fra skyerne lyden kom, en monoton brummen, der nu blev højere og højere. Da vi kiggede opefter så vi gennem en revne i skydækket en mørk, vinget tingest komme glidende. Den var forsvundet ind i den næste sky, inden vi rigtig nåede at få set den. "Du godeste!" råbte jeg. "Det er en af himlens guder der kommer for at hente os!" Vi kunne ikke stille noget som helst op, men måtte nøjes med at blive stående, spændt på hvad der ville ske i næste øjeblik. Lyden blev til tordnende støj af en art, som ingen af os havde hørt nogen sinde før. Og som vi stod dér, dukkede tingesten pludselig op igen, meget nærmere end før og vældig at skue, mens den flængede sig vej gennem skyerne, som om den var irriteret over den svage modstand, de kunne yde. Den kom lynende ned fra himlen; brølede lige hen over vore hoveder og forsvandt bag klippekanten med en buldren fra den luft, den havde presset sammen foran sig. Så hørte larmen op, og alt var stille. Vi stod fuldstændig lammede og stirrede på hinanden. Så vendte vi os og løb som efter en fælles indskydelse hen til klippekanten for at se hvad der var sket med tingesten fra himlen, denne mærkelige og larmende tingest.

Henne ved kanten smed vi os på jorden og stirrede ned over den rivende flod.(faktisk billede fra floden i den tiden t.v). Dernede stod det vingede monstrum på en sandbanke, og nu var det helt i ro. Netop da vi fik øje på det, udstødte det et sidste suk, ledsaget af en flamme og et sort røgpust, gjorde et lille hop og stod så helt stille. Men det var endda ikke det mærkeligste; for til vor måbende overraskelse og skræk, gik der en luge op i siden af tingesten, og to mænd sprang ud herfra. Det var det mærkeligste, jeg nogen sinde havde oplevet syntes jeg - men vi spildte tiden her, nu var vores nysgerrighed

vakt. Vi sprang på benene og styrtede ned ad stien og videre ad trappegaden ned mod vandet, uden at tage hensyn til trafikken og ladende hånt om al høflighed. Nede ved flodbredden kunne vi have stampet i jorden af ærgrelse, da vi opdagede, at der ikke var en eneste båd at få ikke en eneste færgemand ledig. De var alle sammen på vej til den anden bred - vi

var ikke de eneste nysgerrige i Chungking! Jo - dér bag klippestykket lå der alligevel en båd. Vi skyndte os hen imod den i den hensigt at låne den og ro over floden, men da vi nåede den, kom en gammel mand i det samme gående med et net over skuldrene, og det var åbenbart hans båd. "Hall, gamle," råbte Huang. "Tag og ro os over hvad!" - "Det har jeg ikke meget lyst til," svarede den gamle; "men hvad er det værd for jer?" Han smed nettet op i båden og lænede sig op ad rælingen, mens han bakkede på sin gamle, sure pibe. Han stillede sig så mageligt til rette, som om han ikke havde noget imod at blive stående der hele aftenen og sludre. Men vi var lige ved at gå ud af vort gode skind af bare utålmodighed: "Hold nu op, bedstefar! Hvad er prisen?" Den gamle mand nævnte et beløb, efter vores mening et rent og skært fantasibeløb, nok til at købe hele hans båd for. Men vi var på den anden side set så ophidsede, at vi var parat til at give næsten hvad det skulle være for at blive sat over på den anden side.. Huang begyndte imidlertid at prutte på prisen. "Ah, lad være med at spille tiden," sagde jeg. "Giv ham bare det halve af hvad han forlanger!" Så slog den gamle mand til. Han fik dermed antagelig ti gange så meget som han havde ventet at få. Han slog altså til og vi sprang om bord i hans båd. Rolig, rolig, unge herrer," advarede han. "Ellers splintrer I min båd!" - "Åh, hold op, bedstefar," sagde Huang. "Skynd dig nu bare. Dagen bliver gammel, inden vi kommer af sted." Den gamle humpede langsomt om bord, gryntede og var åbenbart plaget af gigt. Langsomt fik han fat i en stage og begyndte at stage os ud på floden. Vi dirrede af utålmodighed og prøvede at få ham til at fremskynde farten, men den gamle var ikke af den slags der forhastede sig. Midtvejs greb strømmen fat i båden og svingede den rundt, men den gamle fik den sindigt på rette kurs igen, og omsider nærmede vi os den anden bred. For at spare tid havde jeg allerede talt pengene op og skubbet dem hen til den gamle, og da var han skam hurtig nok til at tage dem! Vi sprang af båden, endnu før den var helt inde, og vadede ind til bredden gennem det knædybe vand.

Foran os stod mirakelmaskinen, den utrolige maskine, der var kommet ud af himlen og havde ført mænd med sig. (Nok andet type fly end det til venstre, fra denne tiden). Vi stirrede ophidset på den, forbløffet over, at vi turde nærme os den på denne måde. Men der var også andre nysgerrige til stede; de holdt sig dog på respektfuld afstand, mens vi fortsatte fremad helt hen til maskinen, og ind under den. Vi følte på gummidækkene, på hjulene den stod på. Vi gik hen til halepartiet og så at der her ikke var noget hjul, men en fjedrende metalstang med noget der lignede en sko på enden. "Åh, det er for at bremse når den lander," sagde jeg. "Vi havde noget lignende på de drager, jeg fløj med." Vi undersøgte, lidt ængstelige ved vores egen dristighed, maskinens sider og opdagede til vor overraskelse, at de var lavet af en slags stof, der var spændt ud over et træskelet og overmalet. Omtrent midtvejs mellem vingerne og halen fandt vi en luge, og vi var lige ved at stikke af fra det hele af bare forskrækkelse, da den gik op, og en mand trådte ud af den og sprang ned på jorden. "Nå, jeg skal ellers love for I er interesserede," sagde han. "Ja, det er vi sandelig," sagde jeg. "Jeg har selv fløjet med en lignende tingest i Tibet, men den var helt stille." Han spærrede øjnene op: "Var det Tibet, du sagde?" - "Ja, det gjorde jeg" - Huang brød nu ind: "Min ven er en levende Buddha, en lama, der studerer her i Chungking. Han har før i tiden fløjet med menneskebærende drager"

Manden fra himmelmaskinen så interesseret ud. "Det lyder spændende," sagde han. "Kom med indenbords, så kan vi sætte os og sludre lidt sammen." Han vendte sig og viste os ind i maskinen. "Nå ja," tænkte jeg. "Jeg har allerede oplevet så meget i denne verden, og hvis det er sådan, at manden her godt tør gå ind i maskinen, så tør jeg vel også." Så jeg steg ind, og Huang fulgte efter mig. I det tibetanske højland havde jeg set en flyvetingest, der var større end denne her - det var en af den slags hvormed himlens guder var fløjet lige ud af verden. Men den havde været helt anderledes, ikke nær så frygtindgydende; for den maskine, guderne benyttede sig af, havde ikke lavet larm, hvorimod denne her brølede op og splittede luften og rystede. Indenfor var der sæder, oven i købet ret bekvemme sæder, og vi satte os. Manden spurgte mig ud om Tibet, og jeg syntes, hans spørgsmål var temmelig fjollede. Tibet var så ordinært, ikke noget at snakke om, og her var han - med den mest vidunderlige maskine der nogensinde havde eksisteret - og så snakkede han om... *Tibet!* Langt om længe og med stort besvær fik vi dog også nogle oplysninger ud af ham til gengæld. Dette her var en maskine, som de kaldte et aeroplan, et apparat, der havde motorer til at drive sig frem gennem luften med. Det var

disse motorer der lavede larmen, sagde han. Aero-planet her var bygget i Amerika og købt af et kinesisk firma i Shanghai, der tænkte på at starte en luftrute mellem Shanghai og Chungking. De tre mænd vi havde set, var henholdsvis piloten, navigatøren og en ingeniør, og de var kommet hertil på en prøveflyvning. Piloten - det var ham, vi talte med - sagde:

"Vi er interesseret i at få kontakt med fremtrædende personer her i Chungking og tilbyde dem, en flyvetur for at gøre dem interesseret i vort forehavende." Vi nikkede og tænkte ved os selv, at nu kunne det have været rart at være en fremtrædende person- og dermed have mulighed for at få en flyvetur.

Han fortsatte imidlertid: "De der er fra Tibet, De må bestemt være en fremtrædende person. Kunne De ikke tænke Dem en tur med maskinen her?"

"Jo, om jeg kunne!" svarede jeg. "Så snart, De vil!" Han vendte sig så mod Huang og bad denne stige ud af maskinen, idet han gjorde ham forståeligt, at han ikke kunne komme med. "Åh, nej," sagde Huang bedende, og jeg støttede ham: "Hvis den ene af os skal gå, så går den anden også!" Huang fik så lov til at komme med (men det fik jeg ingen tak for bagefter!). De to mænd, der før var steget ud af maskinen, kom nu tilbage, og der blev udvekslet en masse tegn med hænderne mellem mændene indbyrdes. De foretog sig noget i forenden af maskinen, så lød der et højt "bum!", og mændene foretog sig noget mere. Pludselig lød der en skrækkelig larm, og samtidig begyndte maskinen at dirre på det frygteligste. Vi klyngede os fast til sædet, idet, vi troede der var sket et eller andet uheld, og at vi nu ville blive rystet i stumper og stykker. "Hold fast," sagde manden; men det var temmeligt overflødigt – vi kunne ikke holde mere fast, end vi allerede gjorde. "Vi er ved at lette," sagde han. Og i det samme begyndte en simpelt hen forfærdelig bumpen og skumplen,

- meget værre end første gang jeg gik tilvejs med en menneskebærende drage, for her blev man ikke bare rystet, men også udsat for den skrækkelige larm. Et sidste bump fik næsten mit hoved til at ryge ned mellem skuldrene; herefter kom der en følelse, som om nogen pressede mig hårdt ned og tilbage i sædet. Det lykkedes mig møjsommeligt at løfte hovedet så meget, at jeg kunne kigge ud ad

vinduet: Vi var i luften nu, vi steg! Vi så floden under os forlænet til en sølvstreng, vi så de to floder forenes til én. (se kart t.v.) Vi så sampanerne og junkerne som små stykker legetøj dernede. Så kiggede vi på Chungking, på de stejle gader, vi havde færdedes så meget ad. Fra denne højde så de nu ikke særlig stejle ud; derimod så de klippesider, som de terrasseformede marker klyngede sig op ad, stadig overraskende stejle ud. Vi så bønderne blive mindre og mindre dernede og kunne til sidst næsten ikke øjne dem mere. Pludselig blev alt gråhvidt og uigennemsigtigt, og motorlarmen syntes at lyde mere dæmpet. Vi var

oppe i skyflagerne, der strømmede forbi vinduet, men så blev lyset stærkere, og snart var vi helt oppe i den blå himmel og det gyldne sollys. Da vi kiggede nedad, var det som at se på et frosset snehav - et glitrende, blændende hvidt, som det gjorde helt ondt i øjnene at betragte. Vi steg og steg, og jeg blev klar over, manden, der styrede maskinen, talte til mig: "Så højt oppe har du aldrig været før," sagde han. "Det er meget højere, end du nogen sinde har været."

- "Vist ikke," svarede jeg; for da jeg sidst var oppe med en menneskebærende drage, var højden næsten seks kilometer, før jeg startede." Det lod til at overraske ham. Han kiggede ud ad sidevinduet. Vingspidsen sank, og vi gled sidelæns i en stejl kurve. Huang blev lysegrøn i hovedet, og der skete unævnelige ting for ham. Han gled til sidst ned fra sædet og blev liggende med ansigtet mod bunden af maskinen. Han frembød ikke noget behageligt skue, men han havde det bestemt heller ikke behageligt selv. Hvad mig angik, da har jeg altid været immun over for luftsyge, og jeg følte ikke andet end et mildt behag ved maskinens manøvrer.

Det samme kunne desværre ikke siges om Huang; han havde det rigtig elendigt Da vi landede, var han ikke andet end en rystende masse, hvorfra der fra tid til anden lød en halvkvalt stønnen. Huang egnede sig ikke til flyvning! Før vi landede, slog manden motorerne fra, og vi svævede gennem luften, lavere og lavere. Kun den susende lyd fra luften, der blev kløvet af vingerne, og den blafrende lyd af stoffet på aeroplanets sider fortalte os, at vi befandt os i en menneskeskabt maskine. Da vi var kommet

ret nær til jorden, slog manden motorerne til igen, og vi blev igen udsat for den øresønderrivende, larm af de mange hundrede hestekræfter. Vi slog en bue og lagde så an til landing - et kraftigt bump, og vi var nede; haleskoen slæbte hen over sandet og tog farten af maskinen, der snart standsede helt. Motorerne blev igen slået fra, og piloten og jeg steg ud. Den stakkels Huang var ikke i stand til at rejse sig; vi måtte bære ham ud og lægge ham på sandet, for at han kunne komme til sig selv igen.

Jeg er bange for at jeg opførte mig temmelig hårdhjertet. Huang lå med ansigtet ned mod det gule sand på bakken midt i den kilometerbrede flod, hvor vi var landet, og han udstødte sælsomme lyde og foretog besynderlige bevægelser, og jeg var kun glad for at han ikke var i stand til at rejse sig. Glad, fordi dette gav mig en undskyldning for at blive og snakke med manden, der havde fløjet maskinen. Og vi snakkede. Desværre ønskede han kun at snakke om Tibet. Hvordan var landet, flyvemæssigt set? Kunne man lande der? Ville en hær kunne transporteres dertil ad luftvejen, hvis soldaterne sprang ud med faldskærm? Nu havde jeg jo ingen anelse om hvad faldskærme var for noget, så jeg sagde nej - bare for en sikkerheds skyld! Vi fandt frem til en ordning: Jeg fortalte ham om Tibet, og han fortalte mig til gengæld om flyvning. Så sagde han: "Jeg ville føle mig meget beæret, hvis De ville komme til en sammenkomst med mine venner, som også interesserer sig meget for de tibetanske mysterier." Hvorfor i alverden skulle jeg til selskab med hans venner? Jeg var bare en medicinstuderende, og alt hvad jeg ønskede, var at komme til at studere flyvning også - og det eneste, fyren her tænkte på, var den selskabelige side af sagen! I Tibet havde jeg været en af de få der havde prøvet at være oppe at flyve. Jeg havde svævet over bjergene i en menneskebærende drage, men selv om det havde været en vidunderlig følelse og stilheden havde været betagende, så havde dragen jo dog været fastgjort til jorden. Den kunne kun stige op, den kunne ikke flyve hen over landet, hvorhen piloten ville. Den var tøjret ligesom en yakokse på en eng. Jeg ønskede at vide mere om denne brøle-maskine, der fløj sådan som jeg ønskede man skulle flyve - til et hvilket som helst sted i verden man ville - hvad piloten forsikrede mig at den kunne. Og så sad han der og snakkede og brød sig kun om at høre om - Tibet!

Nogle øjeblikke lod det til at vi var kommet ind i et dødvande. Vi sad der på sandet og kiggede på hinanden, mens den stakkels Huang lå ved siden af og stønnede - uden at vi viste ham særlig medfølelse. Til sidst nåede vi dog frem til en overenskomst. Jeg indvilligede i at møde hans venner og fortælle dem lidt om Tibet og de tibetanske mysterier, som jeg lovede at holde et par forelæsninger om, og han ville til gengæld tage mig med op at flyve igen og vise mig, hvordan det hele virkede. Først spadserede vi rundt om maskinen, og han udpegede forskellige ting for mig. Halefinnerne, roret, flapsene - alt muligt. Så steg vi ombord og satte os ved siden af hinanden helt oppe foran. Foran hver af os var der en slags stang med halvdelen af et hjul gjort fast foroven. Hjulet kunne drejes, til venstre og til højre, og hele stangen kunne skubbes fremad og trækkes tilbage. Han forklarede mig, at maskinen ville stige, når man trak stangen tilbage, og dale, når man skubbede den fremad, og når man drejede på hjulet, ville maskinen ligeledes dreje. Så blev motorerne startet, og jeg kunne se hvordan

skælvende visere bag små glaseruder forandrede stilling, alt efter hvor stærkt motorerne arbejdede. Han tog sig god tid til at forklare mig det hele. Efter at have stoppet motorerne steg vi ud igen, og han skubbede motor-hjelmen til side og viste mig hvad der var at se her - cylindre, tændrør, karburatorer og mange andre ting. (t.v - samtidig bille)

Om aftenen kom jeg til selskabet med hans venner, som jeg havde lovet. De var naturligvis kinesere, Og det viste sig at de alle sammen havde tilknytning til hæren. En af dem fortalte mig at han kendte Chiang Kai-Shek udmærket, og han sagde,

at generalen bestræbte sig på at skabe kernen til en teknisk veludrustet hær og i det hele taget arbejdede på at forbedre det kinesiske militærvæsen. Han fortalte også at der om et par dage ville ankomme et eller to mindre aeroplaner til Chungking. Det var fly der var blevet købt af amerikanerne. Herefter havde jeg naturligvis ikke andet end flyvning i hovedet. Hvordan skulle jeg komme op i en af disse maskiner? Hvordan kunne jeg få en tur med dem? Hvordan kunne jeg lære at flyve selv?

Da Huang og jeg nogle dage senere forlod universitetsklinikken, dukkede der pludselig to sølvglinsende maskiner ud af det tunge skydække over vore hoveder; det var de to ensædede kampfly, der kom fra Shanghai som lovet. De kredsede rundt over Chungking et par gange, så lagde de an til

landing og kom ned i tæt formation.

Vi spildte ikke tiden men skyndte os ned ad trappegaden og over til sandbanken hvor de var landet. Her stod to kinesiske piloter ved siden af deres maskiner, travlt optaget af at polere dem. Huang og jeg gik nærmere og præsenterede os for lederen af den lille gruppe, kaptajn Po Ku. Huang havde i forvejen gjort det særdeles klart for mig, at intet i verden ville kunne bevæge ham til igen at gå i luften. Han havde troet han skulle dø efter sin første - og sidste! - flyvetur.

Kaptajn Po Ku sagde: "Åh, jeg har hørt om Dem, og jeg spekulerede faktisk på, hvordan jeg skulle komme i forbindelse med Dem." Dette smigrede mig meget, og vi talte sammen et stykke tid. Han forklarede mig forskellen mellem disse maskiner og den passagermaskine vi havde lært at kende sidst. Maskinerne her var ensædede og havde kun én motor, hvorimod den første havde været tremotoret og haft plads til passagerer. Vi havde desværre kun lidt tid til at blive for vi skulle passe vores stuegang på hospitalet den dag.

Næste dag havde vi imidlertid en halv fridag og vi skyndte os ned til flyene så tidligt vi kunde. Jeg spurgte kaptajnen, hvornår han ville lære mig at flyve, som jeg havde fået lovning på.

"Jeg har faktisk ingen mulighed for at gøre det," svarede han. "Jeg er her efter ordre fra Chiang Kai-Shek, og vi skal kun vise disse fly frem her" Jeg holdt mig så væk fra ham resten af den dag, men da jeg så ham næste dag, sagde han til mig: "De må gerne prøve at sidde i maskinen, hvis De har lyst. Det er næsten lige så godt som at flyve i den. Sæt Dem nu bare op og prøv kontrollerne. Se, sådan virker de..." Og han stod op inderst på vingen og viste mig de forskellige knapper og hvordan det hele virkede. Det lignede meget systemet i den tremotorers maskine, men var naturligvis meget enklere. Samme aften tog han og hans ledsager med os til templet, hvor vi boede - idet de lod politiet bevogte maskinerne så længe; men skønt jeg trængte ind på dem, kunne jeg ikke få dem til at sige noget konkret om hvornår de ville begynde at lære mig at flyve. Kaptajnen prøvede ligefrem at slå det hen: "Åh, De kommer til at vente et godt stykke tid. Træningen tager flere måneder, og først skal De gennemgå en grundskole, derefter kommer De med op i en tosædet maskine, og De skal have mange timer i luften, før De får lov til at flyve en maskine af samme slags som vores her."

Sidst på eftermiddagen næste dag krydsede Huang og jeg atter floden og gik i land på sandbanken. De to piloter var helt alene med deres maskiner, der stod et godt stykke fra hinanden. Der var åbenbart noget i vejen med Po Kus ledsagers maskine, for motorhætten var taget af den og der lå værktøj over det hele. Po Ku havde motoren i sin egen maskine gående og var tilsyneladende ved at justere den. Han stoppede den, skruede lidt på den og startede den så igen. Maskinen gik temmelig ujævnt til at begynde med, og han var ret kort for hovedet over for os, så længe det stod på. Så lykkedes det ham endelig at få den til at gå jævnt, og den spandt som en veltilfreds kat; nu rettede han sig op og tørrede olien af hænderne med en klump tvist og så lykkelig ud. Han havde netop vendt sig for at snakke med os, da hans kollega råbte til ham ovre fra den anden maskine. Po Ku ville til at stoppe motoren, men den anden pilot vinkede så heftigt efter ham, at han bare hoppede ned på jorden og skyndte sig over til ham.

"Han sagde at jeg godt måtte sætte mig op, gjorde han ikke?" spurgte jeg Huang, idet jeg gik helt hen til Po Kus maskine. "Lobsang, du tænker da vel ikke på at lave narrestreger,?" ville Huang vide. "Nej, selvfølgelig gør jeg ikke det. Men jeg kan sagtens flyve den her maskine, jeg ved alt om hvordan man skal gøre."

- "Er du rigtig klog," sagde Huang.

"Du ville jo slå dig selv ihjel." - "Snak,"

svarede jeg. "Har jeg måske ikke fløjet med drager alene? Og har jeg måske ikke været oppe med et aeroplan før - og *uden* at blive luftsyg!" Det kunne den stakkels Huang ikke give igen på, men nøjedes med at se modfalden ud - vel vidende at det var så som så med hans egne flyveevner.

Jeg kiggede over mod det andet fly, men de to piloter havde alt for travlt med deres reparationsarbejde til at bekymre sig om mig. Og der var i øvrigt ingen andre i nærheden bortset fra Huang. Jeg sparkede altså stopklodserne væk foran hjulene på maskinen og skyndte mig at klatre ombord, da flyet begyndte at rulle fremefter. Jeg havde fået betydningen af de forskellige knapper og kontakter forklaret flere gange og kunne godt huske hvor gashåndtaget sad - og jeg vidste hvad der

skulle gøres. Jeg skubbede gashåndtaget i bund, og motoren buldrede løs for fuld kraft, som om den ville til at rive sig fri af maskinen. Og så gik det af sted hen over den gule sandstribе. Jeg så et glimt af stedet hvor sand og vand mødtes, og der var lige ved at gå panik i mig. Men så huskede jeg og trak styrepinden hårdt tilbage. Nu fik maskinen næsen i vejret, landingshjulene strejfede vandoverfladen lige netop så meget, at det gav et par sprøjt, og så var jeg i luften.

Jeg følte det, som om en vældig hånd pressede mig op nedefra. Motoren brølede, og jeg tænkte: "Jeg må nok hellere tage gassen lidt af den, ellers springer den da i stumper og stykker." Jeg trak gashåndtaget lidt tilbage, og motorlyden blev roligere. Jeg kiggede ud over flyets side og havde nær fået et chok, da jeg fik øje på Chungkings hvide klipper dybt, dybt under mig. Jeg var allerede kommet højt op, så højt, at jeg havde svært ved at finde ud af, hvor jeg i grunden var. Og jeg kom højere og højere op. Chungkings hvide klipper - jamen, hvor var de nu blevet af? Du godeste! "Hvis jeg kommer ret meget højere, flyver jeg vist lige ud af verden," tænkte jeg. I det samme skælvede maskinen voldsomt, og styrestangen blev revet ud af hænderne på mig. Jeg blev kastet over mod maskinens side, der dirrede og skælvede voldsomt, og nu gik det nedad mod jorden i spin. Et øjeblik følte jeg virkelig frygt. "Nu er det sket med dig, Lobsang," sagde jeg til mig selv. "Denne gang har du alligevel været for dygtig, gamle dreng. Om nogle få sekunder kan de godt komme og skrabe resterne af dig op fra en klippeside! Åh, hvorfor forlod jeg da også Tibet?" Men så begyndte jeg at ræsonnere fornuftigt ud fra hvad jeg havde hørt, og fra mine egne erfaringer med drage-flyvning: "Spin, d.v.s. styringen virker ikke - men så må jeg prøve at give fuld gas for på den måde at få en smule kontrol med styringen." Og så snart jeg var kommet så langt i min tankegang, skubbede jeg gashåndtaget helt frem igen, og motoren gav sig på ny til at brøle op. Så greb jeg fat om den vildt rystende styrestang og pressede mig selv tilbage i sædet. Med hænder og knæ masede jeg styrestangen fremefter.

Flyets næse dukkede med ét lodret nedad, og det var, som om bunden faldt ud af verden. Jeg havde ikke noget sikkerhedsbælte, og hvis jeg ikke havde klamret mig så stærkt til styrestangen, ville jeg sikkert være blevet skudt ud af maskinen i det voldsomme dyk. Det følte, som om mine årer var fyldt med is og nogen skovlede sne ned ad ryggen på mig. Mine knæ blev mærkeligt bløde, motoren brølede, luften hvinede højere og højere. Jeg var barberet skaldet, men jeg er sikker på at hvis jeg ikke havde været det, ville håret have stået lodret op fra hovedbunden på trods af luftsuset "Huh, nu er der fart nok på," sagde jeg til mig selv, og langsomt, ganske langsomt for ikke at risikere et brud begyndte jeg at trække styrestangen tilbage. Og lidt efter lidt - men forfærdelig langsomt gik det - rettede maskinens næse sig. Opad og opad kom næsen, men i min ophidselse glemte jeg at flade ud, indtil en mærkelig fornemmelse fik mig til at kigge ned - eller var det op? -og jeg opdagede, at hele jorden befandt sig over mit hoved. Et øjeblik vidste jeg overhovedet ikke hvad jeg skulle stille op. Så gav det et ryk i flyet, og det drejede ned i et dyk igen, så Jorden - den hårde verden nedenunder mig - nu lå lige foran maskinens propel. Jeg havde foretaget en saltomortale og havde en overgang fløjet med hovedet nedad - uden sikkerhedsbælte. Jeg må indrømme, at jeg var bange, men jeg tænkte: "Nå, men hvis du kan holde dig fast på en hesteryg, kan du vel også holde dig indenbords i en flyvemaskine."

Så lod jeg næsen dykke lidt længere ned og trak lidt efter lidt styrestangen tilbage. Jeg følte det igen som blev jeg skubbet af en vældig hånd, men denne gang trak jeg styrestangen langsomt tilbage og holdt hele tiden omhyggeligt øje med jorden, så jeg kunne flade ud og komme til at flyve lige hen over jorden. Der gik nogle øjeblikke hvor jeg ikke kunne foretage mig andet end at tørre sveden af øjenbrynene og tænke på den redelighed jeg her var kommet i: først havde jeg fløjet lige nedad, så lodret i vejret og endelig med hovedet nedad - og nu vidste jeg ikke, hvor jeg var henne, men havde helt mistet orienteringen.

Jeg kiggede ud over siden og stirrede mod jorden, vendte mig i alle retninger, men havde ikke den svageste anelse om, hvor jeg var henne. Jeg kunne for den sags skyld godt have været i Gobi-ørkenen. Men til sidst da jeg var lige ved at opgive ethvert håb, faldt det mig ind: Floden - hvor var den henne? Hvis jeg bare kunne finde floden, så kunne jeg følge den enten til venstre eller til højre, men jeg ville under alle omstændigheder komme et eller andet sted hen. Jeg lod derfor maskinen dreje rundt i en stor cirkel, mens jeg spejdede til alle sider, og til sidst fik jeg da også langt ude i horisonten øje på en tynd sølvtråd. Jeg styrede så flyet i den retning og holdt den fast på kursen, samtidig med at jeg skubbede gas-håndtaget frem for at komme hurtigere af sted - men betænkte mig så og trak det tilbage igen: Nu kunne det være nok med at gå til yderligheder, nu ville jeg til at opføre mig lidt mere forsigtigt for ikke at risikere noget igen.

Da jeg var lige over floden, drejede jeg af og fulgte dens løb, mens jeg spejdede efter Chungking.

Det var meget forvirrende: jeg kunne ikke finde byen! Så besluttede jeg at gå længere ned. Jeg kredsede og kredsede nedad og stirrede ud over siden for at få øje på de hvide klipper med de stejle trappegader, og jeg spejdede efter de terrasseformede marker.

Men de var svære at finde. Til sidst gik det op for mit at alle de små pletter nede på floden jo var skibene ved Chungking. En lille hjuldamper, sampanerne og junkerne. Jeg gik endnu længere ned, og nu fik jeg et glimt af sandbanken. Jeg kredsede og kredsede som en høg, der søger efter bytte. Sandbanken blev større og større, tre mænd stirrede op mod mig med rædsel malet i

ansigterne - Po u, hans medpilot og Huang, alle sammen havde de været sikre på at jeg var forulykket, som de senere fortalte mig. Men nu følte jeg mig ret tillidsfuld - lidt for tillidsfuld. Det var lykkedes mig at komme i luften, jeg var sluppet godt fra at flyve med hovedet nedad, og jeg havde fundet Chungking igen. Nu er jeg verdens bedste pilot, tænkte jeg. Men netop i det øjeblik gik der et jag gennem mit venstre ben, hvor jeg havde et slemt ar fra dengang jeg blev brændt i klosteret. Jeg gav uvilkårligt et spjæt med benet vil jeg tro; i alt fald kom flyet ud af balance og lagde sig om på siden, samtidig med at næsen dukkede nedad. Endnu en gang skubbede jeg gashåndtaget frem og trak i styrestangen. Flyet rystede, og vingerne dirrede under presset, så jeg troede de ville falde af, men ved et mirakel holdt de; maskinen foretog et bukkespring som en rasende hest, men gled så ind på en jævn kurs. Mit hjerte hamrede - både af anstrengelsen ved at rette flyet op og af forskrækkelsen da det gik i spin. Jeg kredsede nu atter hen over sandbanken. "Nå, jeg må vel hellere se at få tingesten ned på jorden," tænkte jeg. "Men hvordan klarer jeg nu det?" Floden var her mere end en kilometer bred, men for mig så det ud som et par tommer, og sandbanken, hvor jeg skulle lande, forekom uendelig smal. Jeg blev ved med at kredse rundt, mens jeg spekulerede på, hvordan jeg skulle gribe det an.

Så kom jeg i tanker om hvad de havde fortalt mig, da de forklarede, mig, hvordan man bar sig ad med at flyve, og jeg gav mig til at spejde efter noget røg, for at jeg kunne se i hvad retning vinden blæste - for de havde sagt, at man altid skulle lande op imod vinden. Vinden blæste imod strømmretningen i floden kunne jeg se af røgen fra et bål på bredden. Jeg vendte flyet op mod strømmen, adskillige kilometer; så vendte jeg igen og fløj nu nedad strømmen, d.v.s. op mod vinden, og da jeg nærmede mig Chungking igen, tog jeg langsomt farten af flyet og lod det komme længere og længere ned. I første omgang fik jeg dog taget for meget af farten af med det resultat, at flyet stallede og begyndte at falde som en sten. Det lykkedes mig dog - med hjertet oppe i halsen - at få rettet op igen ved at give fuld gas og trække styrestangen hårdt tilbage; men jeg måtte en tur op ad strømmen igen for atter at kunne lægge an til landing. Nu begyndte jeg ærlig talt at blive træt af dette flyveri, og jeg var lige ved at ønske at jeg aldrig havde givet mig i lag med det. En ting var at komme i luften, tænkte jeg; noget helt andet at komme ned igen - hvis det altså skulle være i ét stykke.

Motorens brølen var ved at blive monoton. Jeg var taknemlig for at se Chungking dukke op igen. Jeg var langt nede nu, og farten var langsom, det gik lige hen over floden, ind mellem vældige klipper, der tit så hvide ud, men her i det lave sollys havde et mørkegrønt skær. Da jeg nærmede mig sandbanken i den alt for smalle flod - jeg kunne godt have brugt en bredde på adskillige kilometer! - fik jeg øje på tre skikkelser der sprang ophidset frem og tilbage. Det var så interessant at beskue dem, at jeg helt glemte mit landingsforehavende. Og da jeg kom i tanker herom, var det for sent - jeg var kommet forbi stedet, hvor jeg skulle have sat flyet ned. Med et resigneret suk skubbede jeg atter det forhadte gas-håndtag frem, trak styrestangen tilbage for at vinde højde og gik i et skarpt venstresving tilbage op mod strømmen igen, led ved synet af hele sceneriet, led ved synet af Chungking, led og ked af det hele.

Endnu en gang satte jeg kursen ned ad floden, op mod vinden. Til højre for mig så jeg et vidunderligt syn: solen var ved at gå ned - den var rød, rød og vældig. Den gik ned - og det mindede mig om, at jeg nu snart selv måtte se at komme ned. Jeg skulle nok komme ned - og blive smadret og dø på stedet måske? Men jeg følte, at jeg var alt for ung endnu til at blive genforenet med guderne - der var så meget, der skulle nås endnu. Dette fik mig til at tænke på forudsigelsen - og så følte jeg mig sikker på, at jeg ikke havde noget at være bange for. Jeg ville naturligvis lande i sikkerhed, og alt ville være i orden.

Tanken fik mig næsten til at glemme Chungking, men der lå byen, lige under min venstre vinge. Jeg drejede sideroret en smule for at få sandbanken ret foran mig og satte farten ned lidt efter lidt. Flyet sank gradvis, og da jeg var en tre-fire meter over vandet, slog jeg motoren fra for at være sikker på, at maskinen ikke brød i brand, hvis der skulle ske noget ved landingen. Så skubbede jeg meget, meget forsigtigt styrestangen længere frem for at komme længere ned. Lige foran mig så jeg nu sand og vand, som om jeg styrede direkte ned i det. Jeg trak styrepinden lidt tilbage, mærkede et bump, og et til, hørte det knage og brage i flyet, som om det skulle falde fra hinanden. Nu var jeg nede. Flyet havde så at sige landet sig selv. Et øjeblik sad jeg helt stille og kunne knap nok tro at det hele var overstået og at larmen fra motoren virkelig var holdt op, og at det kun var indbildning når jeg syntes jeg stadig mærkede den i ørerne. Så kiggede jeg mig omkring. Po Ku og hans kollega og Huan kom løbende hen imod mig, røde i hovederne af ophidselse, åndeløse.

De bremsede op lige ved siden af mig. Po Ku kiggede på mig, kikkede på flyet, kiggede på mig igen. Så blev han helt bleg i ansigtet, chokeret og lettet på samme tid. Han var så lettet over det heldige udfald, at han ikke var i stand til at blive rigtig gal i hovedet. Efter en lang, lang pause sagde Po Ku: "Det her afgør sagen. De bliver nødt til at komme ind i luftvåbnet, ellers får jeg en pokkers ballade." - "Helt i orden," svarede jeg. "Det passer mig udmærket. Det her flyveri er ikke særlig svært, men jeg kunne godt tænke mig at lære den konventionelle metode..." Nu blev Po Ku rød i hovedet igen, men så lo han: "De er den fødte pilot, Lobsang Rampa. De skal nok få lejlighed til at lære at flyve!" Dermed havde jeg gjort det første skridt for at kunne forlade Chungking - når jeg på en gang var læge og pilot, ville der være brug for mig overalt.

- Da vi senere snakkede sammen om det hele, spurgte jeg Po Ku, hvorfor han ikke - når han nu havde været så bekymret - var gået i luften med det andet fly for at vise mig vej tilbage? "Det ville jeg også," svarede han, "men De var jo fløjet væk med startnøglen og det hele, så jeg kunne ikke..."

Huang fortalte naturligvis historien videre, og det samme gjorde Po Ku og hans kollega, så jeg var i flere dage samtale-området på universitetet og hospitalet hvad jeg overhovedet ikke brød mig om at være. Dr. Lee sendte bud. efter mig, officielt for at tildele mig en alvorlig reprimande, men uofficielt for at lykønske mig. Han sagde, at han godt kunne have haft lyst til selv at gøre sådan noget i sine yngre dage. "Men dengang var der ingen flyvemaskiner. Vi måtte nøjes med at rejse på hesteryg eller til fods." Nu var det altså faldet i en vild tibetaners lod at forskaffe ham den største morskab i adskillige år, sagde han. Og han tilføjede: "Hvordan så deres auraer ud, da De fløj hen over hovederne på dem, Rampa, og de troede De ville smadre maskinen?" Han lo, da jeg svarede, at de så fuldstændig rædselsslagne ud, og at deres, auraer havde trukket sig sammen til en smal blålig bræmme, gennembrudt af mørkerøde streger. "Men jeg er glad for, at der ikke var nogen til stede, som kunne se min egen aura. Den må have set forfærdelig ud. Sådan følte jeg det i alt fald selv."

Kort tid efter blev jeg kontaktet af en repræsentant for general Chiang Kai-Shek og fik et tilbud om at lære at flyve rigtigt og blive knyttet til de kinesiske luftstyrker. "Hvis vi får tid til det, inden japanerne for alvor begynder at invadere os, ville vi gerne have oprettet et specialkorps af piloter med lægeuddannelse for at bringe hjælp til de sårede, som ikke kan tåle at blive flyttet," sagde den pågældende officer. Og således gik det til, at jeg også fik andet at studere end det menneskelige legeme og dets svagheder. Jeg kunne ikke nøjes med at studere blodomløb, men måtte også sætte mig ind i oliecirulation, og jeg måtte studere et aeroplans opbygning såvel som det menneskelige skelet. Men begge dele var interessante, og der var for øvrigt mange indbyrdes ligheder.

Sådan gik årene, og jeg bestod både den lægevidenskabelige eksamen og pilotprøven, og jeg holdt mig i træning på begge områder: arbejdede på hospitalet og fløj i min fritid. Men hvad det sidste angik, fik jeg ikke længere følgeskab af Huang. Han interesserede sig ikke det mindste for flyvning, og han blev bleg bare han kom til at tænke på et fly. Derimod fortsatte Po Ku og jeg samarbejdet i luften; for det havde vist sig at vi kom godt ud af det med hinanden, og vi blev faktisk et udmærket team.

*

Det var en vidunderlig følelse kunne flyve. ([videolink](#)) Det dejligste var at slå motoren fra, når man var højt oppe, og så svæve af sted i dyb stilhed på samme måde som fuglene. Det lignede i høj grad den astrale rejsemethode, som jeg ellers praktiserer - og som enhver anden også er i stand til at praktisere, forudsat at han har et nogenlunde sundt hjerte og, har tilstrækkelig tålmodighed.

Kender DE den astrale rejsemethode? Mindes DE glæden ved at svæve, ved at glide hen over hustagene, måske tværs over oceanerne til et fjernt land? Vi kan alle gøre det. Det er simpelthen det, der sker, når den åndelige del af legemet kaster sit fysiske hylster bort og svæver ind i andre dimensioner og besøger andre dele af verden for enden af sin "sølv-lænke". Det er der intet trylleri ved, intet forkert. Det er naturligt og sundt, og i svundne dage kunne alle rejse astralt uden mindste hindring. De Indviede i Tibet og mange fra Indien rejser astralt fra sted til sted, og det er der ikke noget mærkeligt ved. I religiøse bøger verden over, i alle religioners bibler, omtales sådanne ting som "sølv-lænken" og "guldkuglen". Denne såkaldte sølv-lænke er blot en energisøjle af stråleenergi der kan udstrækkes i det uendelige. Den er ikke et fysisk organ som en muskel eller en blodåre eller et stykke snor, men den er livet selv, den er den energi, som forbinder det fysiske legeme med det astrale.

Mennesket har mange legemer. Her interesserer vi os kun for det fysiske og det næste trin: det astrale. Vi kan gå gennem mure og falde gennem gulve. Vi kan gøre det, men vi kan kun gå gennem gulve og mure af en vis tykkelse. På det astrale plan er denne hverdagsagtige ting ingen hindring for vor passage. Døre vil ikke kunne holde os inde eller ude. Men i den astrale verden er der også døre og vægge, der for os i astraltilstanden er så massive og modstandsdygtige, som døre og vægge på denne jord er det for det fysiske legeme.

Har DE set et genfærd? I så tilfælde var det antageligt et astralvæsen, måske en astral -projicering af een, De kender eller een der kom for at besøge Dem fra en anden del af verden. De har måske på et eller andet tidspunkt haft en særlig levende drøm. De drømte at De drev af sted som en ballon oppe i himlen fastholdt af en snor - en kæde. Oppe fra den anden ende af denne kæde skuede De ned på Deres eget blege, stive legeme. Hvis De forholdt Dem roligt ved dette forvirrende syn må De have følt Dem flydende, flydende ud i det blå, drivende af sted som et tidsselflug for brisen. Lidt senere har De måske befundet Dem i et eller andet fjernt land eller i en fjern egn, som er Dem velkendt. Hvis De om morgenen har skænket Deres drøm en tanke, har De sikkert skubbet den til side som en drøm. Det var den astrale rejsemethode.

Prøv følgende: når, De lægger Dem til at sove om natten, tænk så intenst på, at nu vil De gå på besøg hos een, De kender særdeles godt. Det kan eventuelt være een, der bor i samme by. Godt, forhold Dem helt roligt, afslappet, i balance med Dem selv. Luk øjnene og forestil Dem, De flyver ud af sengen, ud ad vinduet og tværs over gaden, sikker på, at intet kan såre Dem, og at De ikke kan falde. Følg i Deres fantasi den lige linie, De har planlagt, gade efter gade, indtil De når det ønskede hus. Forestil Dem så, hvordan De kommer ind i det hus. Husk på, at døre ikke er nogen hindring for Dem, og De behøver ikke banke på. De vil være i stand til at besøge Deres ven, den person, Deres besøg gælder.

Det vil sige: det kan De gøre, hvis Deres motiver er rene. Det er overhovedet ikke forbundet med nogen vanskelighed eller fare. Det er der ikke noget skadeligt i. Der gælder kun een lov: Deres motiver må være rene.

Der har vi det igen, en gentagelse, mener De måske, men det er meget bedre at nærme sig problemet fra forskellige vinkler, så at De kan få opfyldelsen af, hvor uhyre simpelt det er. Forhold Dem helt rolig, mens De ligger i Deres seng, alene uden nogen til at forstyrre Dem, med soveværelsesdøren låst, så ingen kan trænge ind til Dem. Forestil Dem, De blidt frigør Dem fra Deres krop. Der er ingen fare ved det, intet kan skade Dem. Forestil Dem, at De hører forskellige små knirkende lyde, og at der er talrige små rystelser, når Deres åndelige legeme skiller sig fra det fysiske og tager fast form uden for det.

Forestil Dem, at De skaber et legeme, der er den absolutte modsætning til Deres fysiske krop, og at det flyder af sted bort fra det fysiske i vægtløs tilstand. De vil mærke en ubetydelig svajen, et minut med stigning og fald. Der er ikke noget at være bange for, der er ingen grund til bekymring. Dette er helt naturligt og uskadeligt. Hvis De forholder Dem helt rolig, vil De opdage, at Deres nu befriede ånd vil gå i drift, indtil den gradvist vil svæve et par meter bort fra Dem. Så kan De betragte Dem selv ovenfra, se ned på Deres fysiske krop. De vil opdage, at Deres fysiske og Deres astrale krop er forbundet med en skinnende sølv-lænke, en blålig sølv-lænke, som dirrer af liv, med tankerne, som går mellem det fysiske og det astrale. Intet kan skade Dem, så længe Deres tanker er rene.

Næsten alle har oplevet en astralrejse. Lad Deres tanker gå tilbage og prøv om De kan mindes

dette: kan De huske, at De i sovende tilstand har haft den følelse, at De skælvede og faldt og faldt, og så vågnede De med et sæt, lige før De blev knust mod jorden? Det var en astralrejse på den forkerte måde, den ubehagelige måde.

Der er ingen grund til, at De udsætter Dem for den slags besvær eller ubehageligheder. Årsagen var forskellen i vibrationerne mellem det fysiske og det astrale legeme. Der kan være sket det at da De svævede ned for på ny at træde ind i det fysiske legeme efter rejsen, har en lyd, gennemtræk eller en eller anden form for uro forårsaget en ubetydelig overensstemmelse i niveauet, så det astrale legeme vendte tilbage til det fysiske i den ikke helt nøjagtige stilling, så der opstod en rystelse, et stød. Man kan sammenligne det med at stå af en bus i fart. Lad os forestille at bussen er det astrale legeme. Den kører med 60 km i timen. Lad os kalde jorden det fysiske legeme, der ikke bevæger sig. I det korte tidsrum, der går, fra De stiger ud af bussen og til De når jorden, er De nødt til at sætte farten ned eller risikere et stød. Så hvis De har fornemmelsen af at falde, har De oplevet en astral rejse, skønt det ikke er Dem bevidst, fordi det sæt, det giver at komme tilbage med hvad man kan kalde en "forkert ladning", vil udviske erindringen om hvad De foretog Dem, og hvad De så.

I alle tilfælde ville De have været sovende, da De foretog en astralrejse. Derfor ville De blot have troet, det hele var en drøm. "Sidste nat drømte jeg, at jeg var på det-og-det sted og så det-og-det." Hvor mange gange har De ikke sagt det? Alt sammen kun drøm. Men var det nu det? Med en smule øvelse kan De rejse astralt, mens De er fuldstændigt vågen, og De kan bevare erindringen om hvad De så og foretog Dem. Den store mangel ved den astrale rejsemethode er naturligvis, at man ikke kan medbringe noget eller tage noget med sig tilbage, så det er tidsspilde at tro, man med fordel kan planlægge en astralrejse, fordi man ikke kan tage penge med, ikke så meget som et lommestørklæde, kun sin ånd.

Mennesker med dårligt hjerte bør ikke give sig af med astralrejser. For dem kunne de være farlige. Men der er ingen fare for dem med raske hjerter, fordi så længe Deres motiver er rene, og De ikke tænker ondt om andre eller har i sinde at udnytte dem, kan der ikke forvoldes Dem nogen skade.

Ønsker De at rejse astralt? Her er den letteste måde. Husk først af alt dette: det er psykologiens første lov og en betingelse, at i enhver strid mellem viljen og fantasien vil fantasien *altid* vinde. Så forestil Dem, at De er i stand til at gøre et eller andet, og hvis Deres fantasi er stærk nok, kan De gøre det. De er i stand til alt Her er et eksempel, der tydeligt kan illustrere det.

Alt hvad De virkelig forestiller Dem, De kan gøre, det kan De, lige meget hvor svært eller umuligt det synes den udenforstående tilskuer. Hvad end Deres fantasi siger Dem er umuligt, vil være umuligt for Dem, lige meget, hvor meget Deres vilje forsøger at drive Dem frem. Forestil Dem det på denne måde - De har to huse, 10 meter høje og 3 meter fra hinanden. I taghøjde går der en planke mellem dem. Planken er måske 70 cm bred. Hvis De ønsker at gå hen ad denne planke, vil Deres fantasi udmale alle de farer, der kan indtræffe, vinden vil få Dem til at svaje, eller et eller andet i træet vil få Dem til at snuble. De kunne, siger Deres fantasi, blive svimmel, men hvad grunden end kan være, siger Deres fantasi Dem, at rejsen vil være umulig for Dem, De vil styrte ned og blive dræbt. Godt, lige meget, hvor kraftigt De anstrenger Dem, hvis man een gang har forestillet sig, at man ikke kan gøre den pågældende ting, kan man ikke, og den enkle lille tur henad planken vil være en umulig rejse får Dem. Selv den største viljesindsats sætter Dem ikke i stand til at gå sikkert over.

Men, hvis planken lå på jorden, kunne De gå hen ad den i hele dens længde uden ringeste tøven. Hvad vinder i et tilfælde som dette? Viljestyrken? Eller fantasien? Altså, hvis De forestiller Dem, at De kan gå på planken mellem de to huse, så kan De let gøre det, det betyder overhovedet intet, om vinden blæser, ja end ikke om selve planken ryster, så længe De har fornemmelsen af at De kan nå sikkert over. Folk går på line, måske cykler de på den, men ingen viljestyrke kunne få dem til at gøre det. Det skyldes kun deres fantasi.

Det er meget uheldigt, at vi må kalde dette "fantasi", fordi det ikke mindst i den vestlige verden, indebærer noget fantasifuldt - noget utroligt, og dog er fantasi den stærkeste kraft på jorden. Fantasi kan få een til at tro, at man er forelsket, og kærligheden bliver således den næst stærkeste kraft. Vi kunne kalde det kontrolleret fantasi. Hvad vi end kalder det, må man altid huske: **i enhver kamp mellem viljen og fantasien, vil fantasien ALTID SEJRE**. I østen bekymrer vi os ikke om viljeskraften, fordi den er en snare, en fælde, som lænker mennesket til jorden. Vi stoler på den kontrollerede fantasi, og vi når resultater.

Hvis man er nødt til at gå til tandlægen for at få en tand trukket ud, forestiller man sig de rædsler, der venter én der, den absolut bundløse angst, man forestiller sig for hvert stadie af

udtrækningsprocessen. Måske, at nålen stikkes ind, og spjættet, når bedøvelsen pumpes ind, og dernæst, at tandlægen føler sig frem. Man forestiller sig, at man besvimer, eller hyler op eller bløder til døde eller noget andet og værre. Det er naturligvis alt sammen noget sludder, men det er den absolutte virkelighed for een selv, og når man sætter sig i stolen, oplever man en smerte, som er helt unødvendig. Dette er et eksempel på den forkerte anvendte fantasi. Det er ikke kontrolleret fantasi, men fantasi, der er løbet løbsk, og det burde ingen tillade.

Kvinder har måske fået fortalt rystende beretninger om de smerter - de farer -der er forbundet med at få børn. Når fødslen er nært forestående, spænder den vordende moder ved tanken om alle de smerter, der venter hende, gør sig stiv, så hun får voldsomme smerteanfald. De overbeviser hende om at hvad hun har forestillet sig er den rene sandhed: at det at få et barn er en meget smertefuld omgang, så hun strammer endnu mere og har en helt forfærdelig tid. Således er det ikke i østen. Folk forestiller sig, at det er let og smertefrit at få et barn, og det er også tilfældet. Østens kvinder får deres børn og går måske videre med deres huslige arbejde et par timer senere, fordi de forstår at kontrollere fantasien.

De har hørt om "hjernevask", som japanerne og russerne bruger? Det er en måde, at bemægtige sig ens fantasi på og til at tvinge een til at forestille sig ting, fangevogteren ønsker, man skal forestille sig. Det er fangevogterens måde at kontrollere fangens fantasi på, så fangen vil indrømme alt, selv om denne indrømmelse kan koste ham livet. Den kontrollerede fantasi undgår alt dette, fordi ofret, der er udsat for hjernevask, eller endog for tortur, kan forestille sig noget andet, og så er ildprøven måske ikke så stor, i hvert fald bukker ofret ikke under for den.

Kender De det at føle en smerte? Lad os stikke en nål i en finger. Godt, vi nærmer nålespidsen til kødet og venter ængsteligt på det øjeblik, da nålespidsen gennemtrænger huden med en piblen af blod til følge. Vi koncentrerer al vor energi om det pågældende sted. Hvis vi har ondt i foden, glemmer vi alt om processen med at stikke en nål i fingeren. Vi koncentrerer hele vor fantasi om den finger, om denne nålespids. Vi forestiller os den smerte, det vil forvolde så stor at vi ikke kan tænke på noget som helst andet. Sådan er det ikke for østerlændingen der har gennemgået åndelig træning. Hans tanker dvæler ikke ved fingeren eller den gennemboring, der venter, han spreder sin fantasi - kontrollerede fantasi - over hele kroppen, så at den smerte, der lige nu overgår fingeren, fordeles over hele kroppen, og på den måde er en bagatel som et nåleprik overhovedet ikke noget man føler. **Det er kontrolleret fantasi.** Jeg har set folk, der var gennemboret af en bajonet. De besvimede ikke eller skreg, fordi de vidste bajonetstødet kom, og de tænkte på noget andet - kontrolleret fantasi igen - og smerten blev fordelt over hele kropsfladen, i stedet for at være lokaliseret, så ofret var i stand til at overleve bajonetstødet.

Hypnose er et andet godt eksempel på fantasi. Under seancen overlader den der bliver hypnotiseret sin fantasi til hypnotisøren. Den der bliver hypnotiseret, forestiller sig at han er undergivet den andens indflydelse. Han indbilder sig at han bliver døsig, at han giver sig under den andens indflydelse. Hvis hypnotisøren har tilstrækkelige overtalelsesevner og kan bemægtige sig patientens fantasi, underkaster denne sig og bliver føjelig over for hypnotisørens direktiver og det er alt hvad man kan sige om den sag.

På samme måde: hvis man underkaster sig selvhypnose, forestiller man sig simpelthen, at man underkaster sig indflydelsen fra - SIG SELV. Og på den måde bliver man kontrolleret af **sit Større Selv**. Denne fantasi er naturligvis grundlaget for en helbredelse, hvor troen på resultatet er det væsentlige. Man foretager en konstant fremadskridende sjælelig opbygning, og forestiller sig, at hvis man besøger det-eller-det sted eller bliver behandlet af den-eller-den, vil man opnå øjeblikkelig helbredelse. I sådanne tilfælde giver fantasien i virkeligheden ordre til kroppen, og på den måde fremkalder man en helbredelse der er vedvarende så længe fantasien beholder kommandoen, så længe ingen tvivl om fantasiens magt sniger sig ind i billedet.

Blot endnu et lille dagligdags eksempel, fordi spørgsmålet om kontrolleret fantasi er det vigtigste, man overhovedet kan forestille sig. Kontrolleret fantasi kan være forskellen mellem succes og fiasko, sundhed og sygdom. Men har De nogensinde kørt på cykel på en absolut lige, åben vej, og så pludselig set en stor sten foran Dem, måske et par meter fra foran hjulet? Det er muligt, De tænker: "Nej, den kan jeg ikke undgå at ramme!" Og det ville De rigtig nok heller ikke kunne. Deres forhjul slingerer, og lige meget hvad De forsøger at gøre så vil De helt afgjort brase lige mod stenen som et stykke jern tiltrækkes af en magnet. Selv den stærkeste viljes-anstrengelse sætter Dem ikke i stand til at komme uden om den sten. Men hvis De forestiller Dem, at De kunne have undgået at ramme denne sten, så vil De helt sikkert ikke ramme den. Selv den stærkeste viljesanstrengelse sætter Dem ikke i stand til at

undgå den påkørsel. Husk den allervigtigste regel, fordi den måske kan betyde den afgørende forskel her i livet for Dem. Hvis man stædigt tvinger sig selv til at gøre en bestemt ting, skønt fantasien gør oprør imod det, så fremkalder man et nervesammenbrud. Dette er årsagen til mange mentale sygdomme i vor tid. Vore dages livsbetingelser er meget vanskelige, og man prøver at kue sin fantasi i stedet for at kontrollere den ved hjælp af sin viljesstyrke. Der opstår en indre konflikt i sjælen, og dette kan til sidst medføre et nervesammenbrud. Den pågældende kan blive neurotiker eller endog sindssyg.

Sindssygehospitalerne er overfyldte med folk, som har tvunget sig selv til at gøre hvad deres fantasi satte sig imod. Og dog er det en meget simpel sag at kontrollere fantasien og få den til at arbejde for sig. Det er fantasien - den kontrollerede fantasi - der sætter et menneske i stand til at klatre op ad et højt bjerg, eller til at flyve et hurtigt fly og sætte ny rekord eller udrette nogle af alle de helte gerninger, vi læser om.

Kontrolleret fantasi. Personen forestiller sig, man kan gøre dette eller hint, og så kan man. Han har fantasien, der fortæller ham, at han kan, og han får sin vilje til at "ville" det. Det betyder den fuldendte succes. Hvis De ønsker at gøre vejen gennem livet let og livet behageligt, på samme måde som østerlændingen gør, glem så alt om viljesstyrken, den er kun en fælde, og et blændværk. **Husk kun kontrolleret fantasi.** Hvad De forestiller Dem, det kan De gøre. Fantasi, tro - er det ikke det samme?

På den anden side døden

Gamle Tsong-tai var død. Han lå sammenkrøbet, som om han sov. Vi var alle syge om hjertet. Hans myndling blev dysset til ro af vore medfølelse ord. Vi kendte døden, vi stod ansigt til ansigt med døden, vi led hele dagen, til tider hele natten med. Men gamle Tsong-tai var død.

Jeg så ned på hans skarptskårne brune ansigt, på huden, der var som pergament trukket stramt over en ramme, som snoren, fast knyttet til en drage, når den sættes op mod vinden. Gamle Tsong-tai var en prægtig gammel herre. Jeg så på hans fine ansigt, hans ædle hovede og hans skægs sparsomme hvide hår. For år tilbage havde han været embedsmand af høj rang ved kejserpaladset i Peking. Så var revolutionen kommet, og den gamle mand var blevet fordrevet, ud i de frygtelige eftervirkninger af krigen og oprøret Han var søgt til Chungking, havde slået sig ned som torvegartner, var startet helt forfra fra bunden af, havde skrabet sammen til den blotte eksistens fra den hårde jordbund. Han havde været en oplyst gammel mand, hvem det var en glæde at tale med. Nu tav hans stemme for evigt. Vi havde arbejdet hårdt for at frelse ham.

Den hårde skæbne, han havde mødt i livet, havde vist sig at være for meget for ham. En dag han arbejdede på sin mark, var han styrtet om. I timevis havde han ligget der, for syg til at røre sig, for syg til at råbe efter hjælp. Hjælpen var kommet tilfældigt, da det var for sent. Vi bragte den gamle mand på hospitalet, og jeg havde plejet ham. Nu var der ikke mere jeg kunne gøre, bortset fra at sørge for han fik den begravelse, han ville have ønsket sig, og sikre mig at hans aldrende hustru ikke led nogen nød.

Jeg lukkede kærligt hans øjne, de øjne som ikke mere skulle stirre spørgende på mig, når jeg bombarderede ham med hans kæbe, så munden ikke kunne synke ned, den mund, der havde givet mig så megen opmuntring, så megen undervisning i kinesisk og i Kinas historie, for jeg havde for vane at besøge den gamle mand om aftenen, bringe ham nogle småting og tale med ham, som det ene menneske til det andet. Jeg trak ligklædet over ham og rettede mig op. Dagen var langt fremskreden. Det var langt over den tid, hvor jeg skulle være gået, for jeg havde været i funktion i mere end sytten timer med at prøve på at hjælpe, prøve på at bringe sjælesorg.

Jeg tog vejen op ad højen forbi de strålende oplyste butikker, for det var mørkt. Jeg passerede det sidste hus. Himlen var overskyet. Nede i havnen piskede bølgerne mod kajerne, og skibene rullede og sled i deres fortøjninger.

Vinden stønnede og sukkede i fyrretræerne, da jeg gik ad vejen mod lama klosteret. Af en eller anden grund fik jeg kuldegysninger. Jeg var tynget af en rædsom skræk. Jeg kunne ikke frigøre mit sind for tanken om døden. Hvorfor måtte folk dø så smertefuldt? Skyerne over hovedet på mig jog hastigt forbi, som folk, der er alvorlig optaget af at nå til deres arbejde, snart tilslørede de månens

ansigt, snart blæstes himlen ren, så månestrålerne fik lov at skinne på de mørke nåletræer. Så samledes skyerne igen og indesluttede lyset, så alt igen blev dystert, mørkt og fyldt med bange anelser. Jeg gøs.

Da jeg gik hen ad vejen, gav mine fodtrin et hult ekko i stilheden, der lød, som én fulgte mig tæt i hælene. Jeg følte mig dårligt til mode og trak frakken mere tæt omkring mig. "Du nå være ved at blive syg," sagde jeg til mig selv. "Jeg føler mig virkelig højst underlig til pas. Jeg kan ikke rigtig forestille mig hvad årsagen kan være." Just da kom jeg dér hvor den ene sti mellem træerne begynder, den lille sti, der fører op ad bakken til lama klosteret. Jeg drejede til højre, bort fra hoveden. Jeg fulgte stien et stykke til jeg kom til en lille lysning ved siden af stien, hvor et væltet træ havde knust andre i sit fald. Nu lå treet fladt hen ad jorden, mens de andre lå spredt på alle ledder og kanter rundt om. "Jeg tror jeg vil sætte mig ned et øjeblik. Jeg ved ikke rigtigt hvad der er sket med mig," sagde jeg til mig selv. Med disse ord drejede jeg ind i lysningen og svøbte min frakke om benene for at beskytte dem mod den kølige vind. Det var uhyggeligt. Alle nattens små lyde sneget sig ind på mig, en sælsom blanding af dirren, piben og raslen. Med ét skiltes de jagende skyer, og en strålende månestråle kastedes ned over lysningen og oplyste den som det klareste dagslys. Det lys virkede underlig på mig, så strålende måneskin, så strålende som det klareste sollys. Det gøs i mig, jeg sprang skrækslagen op. En mand nærmede sig mellem træerne på den anden side lysningen. Jeg stirrede i dybeste vantro. Det var en tibetansk lama. En lama kom hen mod mig med blodet løbende fra brystet, så det plettede hans klæder, hans hænder var ligeledes dækket af blod, hvorfra det dryppede rødt. Han gik frem mod mig, og jeg vaklede baglæns så jeg nær var snublet over en træstamme, Jeg sank sammen og blev siddende lammet af skræk. "Lobsang, Lobsang, er du bange for MIG? udbrød en velkendt stemme. Jeg rejste mig, gned øjnene og styrtede så frem mod skikkelsen. "Holdt!" sagde den. "Du kan ikke røre mig. Jeg kommer for at sige farvel til dig, for i dag slutter mit spand af tid her på jorden, og jeg er i færd med at forlade den. Skal vi sidde lidt og tale sammen?" Jeg vendte tavs, nedbrudt, lamslået på ny tilbage til mit sæde på det faldne træ. Ovenover hvirvlede skyerne forbi, træernes blade raslede, en natfugl flagrede forbi, kun opsat på at finde føde, at vælge et bytte uden at bekymre sig om os, og hvad vi foretog os. Et eller andet sted for enden af træstammen, vi sad på, raslede og peb et lille natdyr, der rodede i det rådnende løv i søgen efter føde. Her i den øde, forblæste, blege lysning sad jeg og talte med en ånd, min åndelige Fører, lama Mingyar Dondups ånd, som var vendt tilbage fra hinsides Livet for at tale med mig.

Han sad ved siden af mig, som han havde gjort så ofte før borte i Lhasa. Han sad uden at røre mig, måske to-tre meter fra mig. "Før du forlod Lhasa, Lobsang, bad du mig sige dig, når mit åremål på jorden var forbi. Nu er tiden udløbet. Her er jeg." Jeg så på ham, den mand, jeg kendte frem for nogen. Jeg så på ham og kunne næppe forestille mig - selv med mine erfaringer på dette felt - at denne mand ikke længere var af kød og blod, men en ånd, at hans søvlænke var bristet, hans guldskaal søndret. Han virkede fast og hel, som jeg altid havde kendt ham. Han bar sine vante klæder, sin murstensrøde præstekjole med den gyldne kåbe. Han så træt ud som efter en lang og smertefuld rejse. Jeg kunne tydeligt se, han i lang tid havde forsømt sit eget velbefindende for at tjene andre. "Hvor ser han gusten ud," tænkte, jeg. Så vendte han sig lidt imod mig på den måde, jeg huskede så godt, og da så jeg en daggert i ryggen på ham. Han trak på skuldrene og satte sig til rette, mens han så på mig. Jeg gøs af rædsel, da jeg så, at spidsen stak ud gennem brystet, og at blodet var løbet ud af såret og havde gennemvædet den gyldne kåbe. Tidligere havde det hele været udvisket for mig, jeg havde ikke betragtet enkelthederne nøjere. Jeg havde kun set en lama med blod på brystet, blod på hænderne, men nu tog jeg ham nærmere i øjesyn. Hænderne var blodstænkte. Han havde grebet sig til brystet, da daggerten gik igennem det. Jeg skælvede og blod blev til is i mine årer. Han så at jeg stirrede på ham, han så rædslen i mit ansigt og han sagde: "Jeg kom til dig i denne tilstand med fuldt overlæg, Lobsang, så du kunne se hvad der er sket Nu du har set mig således, se så, hvordan jeg er nu." Den blodplettede skikkelse forsvandt i et lynlimt, i et glimt af gyldent lys, og blev erstattet af en vision af overvældende skønhed og renhed. Det var et Væsen, der var langt på den anden side den jordiske udvikling. En som havde nået Buddhas guddommelighed.

Så lød hans stemme til mig så klar som en tempel klokke, måske ikke for mit fysiske øre, men for min indre bevidsthed. En stemme fuld af skønhed, fuld af styrke, fuld af liv, Det Større Liv. "Min tid er kort, Lobsang, jeg må snart begive mig på vej, for der er nogle, der venter mig. Men du, min ven, min ledsager i så mange oplevelser, jeg var først nødt til at opsøge dig - for at opmuntre dig - for at berolige dig og for at sige "Farvel" for en tid. Lobsang, tidligere har vi ført lange samtaler om disse emner. Igen må jeg sige dig, din vej vil blive hård og farlig og lang, men du vil få held til at

gennemføre den trods modstrid og misundelse fra Vestens mennesker.”

Vi havde en lang samtale, også om emner, der egentligt er for intime til drøftelse. Jeg havde det varmt og behageligt; rydningen var fyldt med et gyldent skær, mere strålende end det mest strålende solskin, og varmen var sommermiddags-stundens varme.

Jeg var fyldt af sand kærlighed. Så rejste min Leder, min elskede lama Mingyar Dondup sig, men hans fødder rørte ikke jorden. Han strakte sine hænder ud over mit hovede og gav mig sin velsignelse. og sagde: ”Jeg skal overvåge dig, Lobsang, for at hjælpe dig, så meget som jeg kan, men vejen er hård, slagene bliver mange, og endnu før denne dag går til ende, vil du modtage endnu et slag. Hold ud, Lobsang, som du altid har gjort tidligere. Min velsignelse hvile på dig.« Jeg hævdede blikket, og han blev udvisket for mine stirrende øjne og forsvandt, det gyldne lys døde og eksisterede ikke mere, nattens skygger vældede frem, og vinden var kold. Over mit hovede strømmede skyerne forbi i vredt oprør. Nattens små skabninger skramlede og raslede. Der lød et rædselshyl fra et eller andet større dyrs bytte, før det drog sit sidste åndedrag.

Et øjeblik stod jeg som lamslået. Så kastede jeg mig mod jorden ved siden af træstammen og kradsede vildt i mosset, og i nogen tid var jeg ikke mand, trods al min træning, trods alt det, jeg vidste. Så syntes jeg at høre den kære stemme lyde i mit indre: ”Vær ved godt mod, Lobsang, vær ved godt mod, for dette er ikke slutningen, for alt hvad vi kæmper for er umagen værd og vil leve. Dette er ikke enden.« Så rejste jeg mig rystende og samlede mine tanker, børstede min kåbe af og tørrede jordbundens mudder af mine hænder.

Langsomt fortsatte jeg min gang op ad stien til lamaklosteret. ”Døden,« tænkte jeg, ”jeg har selv været på den anden side døden, men jeg vendte tilbage. Min leder er gået hinsides min tilbagekaldelse, min rækkevidde. Gået, og jeg er alene.«

Med disse tanker i sindet nåede jeg lamaklosteret. Ved indgangen stod nogle munke, der var kommet hjem ad andre stier. Jeg strøg blindt forbi dem og famlede mig ind i templets mørke, hvor de hellige billeder så ned på mig, og der syntes at være forståelse og medynk i deres udskårne ansigter. Jeg så på Forfædrenes Tavler, de røde bannere med de gyldne ordtegn, på den evigt brændende røgelse med den vellugtende hvirvel af røg hængende som en døsigt sky mellem gulvet og loftet højt over mit hovede. Jeg styrede mine skridt hen mod et fjernt hjørne, til en sandt hellig plet, og jeg hørte igen: ”Vær ved godt mod, Lobsang, vær ved godt mod, for dette er ikke slutningen; for alt hvad vi kæmper for, er umagen værd og vil leve. Vær ved godt mod.« Jeg sank ned i lotusstilling, og mine tanker dvælede ved fortiden og ved nutiden. Hvor længe jeg sad sådan, ved jeg ikke. Min verden var ved at styrte i grus omkring mig. Lidelser tvang mig i knæ. Min elskede leder havde forladt denne verden, men han havde sagt til mig: ”Dette er ikke enden, det er alt Sammen umagen værd.« Rundt om mig havde munkene travlt med deres forskellige pligter: afstøvning, forberedelser, tænding af frisk røgelse, sangøvelser, men ingen kom og forstyrrede min ensomme sorg.

Aftenen skred langsomt frem. Munkene lavede forberedelser til en gudstjeneste. De kinesiske munke i deres sorte klædninger, med deres barberede hoveder med ordensmærket ind-brændt i hovedskallen så ud som spøgelser i olielampernes blafrende skær. Templets præst med den femhovede Buddha krone på hovedet kom syngende, da tempeltrompeternes signal lød, og der blev ringet med sølvklokkerne. Jeg rejste mig langsomt og begav mig nødtvungent til Abbeden. Med ham talte jeg om hvad der var sket, og bad mig fritaget for midnatsgudstjenesten og angav som grund, at jeg var for syg om hjertet og for uvillig til at vise lamaklostrets verden min sorg. Han sagde:

”Nej, min broder, du har grund til at fryde dig. Du har passeret dødens grænse og er vendt tilbage, og i dag har du hørt fra din leder, og du har set det levende bevis på hans optagelse i Buddhas guddommelighed. Min broder, du burde ikke føle sorg, for afskeden er kun midlertidig. Tag del i midnatsgudstjenesten og glæd dig over, at du får lov at se det, som er nægtet så mange.«

”Al opøvelse er god,« tænkte jeg. ”Jeg ved så godt som nogen at døden på jorden er fødsel i Det Større Liv. Jeg ved der ikke findes nogen død, at vi kun lever på jorden i Illusionernes Verden, og at det sande liv først kommer når vi forlader denne mareridtsscene, denne jord som kun er en skole, vi er sat i for at lære vore lektier. Døden? Den findes ikke. Hvorfor er jeg så så modløs?« Svaret kom til mig, næsten før jeg havde stillet mig selv spørgsmålet Jeg er fortvivlet, fordi jeg er selvisk, fordi jeg har mistet det jeg elsker, fordi det jeg elsker, nu er hinsides min rækkevidde. Jeg er i sandhed selvisk, for han, som er gået bort, er gået til et strålende liv, mens jeg stadig er fanget i det hårde slid her på jorden, lad tilbage til at lide videre, kæmpe videre, til at gøre det arbejde, der blev mig pålagt, på samme måde som en skoleelev må tage sin tårn, til han har bestået den endelige eksamen. Med sine

nye kvalifikationer kan han så drage ud i verden for at lære det hele forfra igen. Jeg er selvisk, sagde jeg, for jeg ville beholde min elskede leder her på denne frygtelige jord for min egen selviske vindings skyld.

Døden? Der er intet at frygte i forbindelse med døden. Det er livet vi burde være bange for. "Livet" som sætter os i stand til at begå så mange fejltagelser.

Der er ingen grund til at frygte døden. Der er ingen grund til at frygte overgangen fra dette liv til det Større Liv. Der er ingen grund til at frygte helvede, for et sådant sted eksisterer ikke, der findes ikke sådan noget som Dommedag. Mennesket dømmes sig selv, og der er ingen strengere dommer end mennesket over dets egne skrøbeligheder, dets egen svaghed, når det forlader livet på jorden. Og når de falske værdiers skæl falder fra dets øjne, når det kan se Sandheden. Så alle I, der frygter døden, modtag denne belæring af een, der har været hinsides døden og er vendt tilbage. Der er absolut intet at frygte. Der er ingen Dommedag, bortset fra den, man holder over sig selv. Der er intet helvede. Enhver, uanset hvem han er, eller hvad han har gjort, får en ny chance. Ingen er nogen sinde gået til grunde. Ingen er nogen sinde for ringe til, at man ikke giver ham en chance på ny. Vi frygter andres død fordi den berøver os deres højt elskede selskab, fordi vi er selviske og vi frygter vor egen død fordi den er en rejse ud i det ukendte, og vi frygter det vi ikke forstår og ikke kender.

Men - der er ingen død, der er kun fødslen til det Større Liv. I alle religioners tidlige tider var dette læresætningen: der er ingen død, kun fødslen til et Større Liv. Gennem generation efter generation af præster er den sande lære blevet ændret, fordærvet, indtil de til sidst truer med frygt, med svovldunst og beretninger om helvede. Alt dette gør de for at øge deres egen magt ved at sige: "Vi er præsterne, og vi besidder himmerigets nøgler. Adyd os, ellers venter helvede jer." Men jeg har været hinsides døden og er vendt tilbage, og det har mange andre lamaer. Vi kender sandheden. Vi ved der altid findes håb. Ligeegyldigt hvad man har gjort, ligeegyldigt hvor skyldig man kan føle sig, må man kæmpe videre, for det findes altid håb.

Lamaklostrets abbed havde sagt til mig: "Tag midnats -gudstjenesten, min broder, og fortæl om hvad du har set i dag." Jeg frygtede det. Det var imidlertid en ordre. Jeg følte mig syg om hjertet. Den frygtelige byrde hvilede på mig, og jeg vendte tilbage til et isoleret hjørne i templet, hvor jeg kunne fortsætte min meditation. Så slæbte denne frygtelige aften sig af sted, hvor minutterne følte som timer, timerne som dage, og jeg troede ikke jeg ville kunne gennemleve den. Munkene kom og gik. Der var et pulserende liv omkring mig i templets hjerte, men jeg var helt alene med mine tanker, jeg tænkte på den forgangne tid, og jeg frygtede fremtiden.

Men sådan skulle det ikke gå. Trods alt kom jeg ikke til at tage midnatsgudstjenesten. Som min leder, lamaen Mingyar Dondup, havde varslet mig tidligere på aftenen, skulle jeg blive ramt af et nyt slag, et frygteligt slag, før dagen var omme. Jeg mediterede i mit fredelige hjørne med tankerne på fortiden og fremtiden. Omkring klokken elleve den aften, da alt var helt stille om mig, så jeg en skikkelse nærme sig. Det var en ældgammel lamamunk, en af de Udvalgte fra Lhasa klostret, en gammel levende Buddha, der ikke havde meget tilbage af sit jordeliv. Han kom imod mig ud fra de dybere skygger, hvor lampernes blafrende skær ikke kunne trænge ind. Han nærmede sig, og der stod et blåligt skær om ham. Om hans hovede var skæret gult. Han kom imod mig med udstrakte hænder med håndfladerne vendt opad og sagde: "*Min søn, min søn, jeg har tunge tidender til dig. Den Inderste, den 13. Dalai Lama, den sidste i sin slægt, skal meget snart forlade denne jord.*" Den gamle mand, den lama, der besøgte mig, fortalte mig, at en cyklus nærmede sig sin slutning, og at Dalai Lamas bortgang var nær. Han sagde til mig at jeg måtte skynde mig til ham før det var for sent. Sådan lød hans budskab, og så tilføjede han: "Du må handle med størst tænkelige hastighed. Brug alle tænkelige midler, der står til din rådighed, for at vende hjem. Det er nødvendigt, at du tager af sted endnu i aften." Han så på mig, og jeg rejste mig straks. Da jeg gjorde det, udviskedes han, han sank tilbage i skyggerne og eksisterede ikke mere. Hans sjæl var vendt tilbage til hans krop, som selv i dette øjeblik var på Jo Kang i Lhasa.

Det hele foregik alt for hurtigt for mig. Tragedie oven på tragedie, begivenhed efter begivenhed. Jeg var helt forstumlet. Min åndelige træning havde i sandhed været hård. Man havde lært mig alt om livet og døden, og selv om jeg prøvede på at beherske mig og skjule min bevægelse hvad kan man så stille op, når ens elskede venner dør i hurtig rækkefølge? Skal man stå med et hjerte af sten, med iskolde ansigtstræk og udenforstående, eller skal man vise sine varme følelser? Jeg elskede disse mænd, gamle Tsong-tai, min leder, lama Mingyar Dondup, og den 13. Dalai Lama; nu på denne dag, med få timers mellemrum, havde jeg fået at vide, at den ene efter den anden lå for døden. To af dem

var allerede døde, og den tredje... hvor længe ville det vare, før han skulle tage af sted? Nogle få dage? Jeg måtte skynde mig. Jeg tænkte mig om, så vendte jeg mig om og søgte fra det indre tempel til lamaklostrets hoved-bygning. Jeg gik ad stengangene til abbedens celle. Da jeg omtrent var ved at dreje, ind mod hans værelse, hørte jeg et pludseligt røre og et bump. Jeg satte mere fart på.

En anden lama, Jersi, også fra Tibet, ikke fra Lhasa, men fra Chambo, havde også fået en telepatiske meddelelse, af en anden lama. Han var ligeledes blevet indtrængende opfordret til at forlade Chungking og vende hjem som min ledsager. Det var en mand, der havde studeret motorkøretøjer og lignende befordringsmidler. Han havde næsten været for hurtig i vendingen; straks da hans budbringer var forsvundet, var han sprunget op og styrtet ned ad sténgangen til abbedens celle. Han nåede ikke at runde hjørnet, men gled i noget smør, der var spildt fra en lampe af en ubetænksom munk. Han gled og faldt tungt. I faldet brækkede han et ben og en arm, og da jeg drejede rundt om hjørnet, så jeg ham ligge stønnende med en benpibe stikkende frem af såret.

Ved støjen kom abbeden ud fra sin celle. Sammen knælede vi ved vor styrtede broder, abbeden tog ham om skulderen, mens jeg forsøgte at sætte den brækkede håndledsknogle på plads. Så sendte jeg bud efter skinner og bandager, og snart var Jersis arm og ben sat sammen. Det var vanskeligst med benet, der havde fået et kompliceret brud, og vi var nødt til at bringe ham ind i hans celle og lægge det i stræk. Derefter overlod jeg ham til en andens omsorg og pleje.

Abbeden og jeg gik til hans celle, hvor jeg fortalte ham om det budskab, jeg havde modtaget. Jeg beskrev min vision for ham, og han havde selv haft en fornemmelse om dette. Så vi blev enige om, at jeg måtte forlade lamaklosteret øjeblikkeligt. Abbeden sendte straks bud efter en hest, så der kunne blive givet besked i Chungking.

Jeg gav mig kun tid til at spise og sørge for mad til rejsen. Jeg fik fat i ekstra tæpper og en ekstra klædning, og så begav jeg mig til fods ned ad stien forbi lysningen, hvor jeg tidligere på aftenen havde set min leder, lama Mingyar Dondup for sidste gang. Jeg fortsatte min vandring med en stikkende smerte i hjertet, mens jeg søgte at beherske mine følelser, og opretholde en lamas urokkelige holdning. Således kom jeg til enden af stien, hvor den løber i eet med vejen. Dér stod jeg og ventede.

Bag mig ville de dumpe bronzegongonger snart kalde munkene til gudstjenesten. Sølvklokkernes ringen ville markere svarene, og fløjterne og trompeterne ville klinge. Snart hørtes gennem nattestilheden en kraftig motors dunken, og over den fjerne høj sås forlygternes klare sølvstråler. En bil, kom i fuld fart mod mig og bremsede, så dækkene hvinede mod vejen. En mand sprang ud. "Deres vogn, Ærværdige Lobsang Rampa. Skal jeg vende den?" "Nej," svarede jeg, "kør ned ad bakken til venstre." Jeg sprang ind i vognen ved siden af chaufføren. Munken, som abbeden havde tilkaldt, var straks faret til Chungking for at få fat i en chauffør og en kraftig vogn. Den var sandelig et stærkt køretøj, et gevaldigt amerikansk uhyre. Jeg sad ved siden af chaufføren, og vi ilede gennem nattemørket ad vejen til Chengtu, to hundrede miles fra Chungking. Foran os kastede forlygterne kaskader af lys, der afslørede vejens ujævnheder og belyste vejkantens træer og skabte groteske skygger, der syntes at udfordre os til at fange dem og tvinge os hurtigere og hurtigere fremad. Føreren, Ejen, var en god chauffør, rutineret, dygtig og sikker. Hurtigere og hurtigere gik farten, så vejen næsten syntes at udviskes. Jeg lænede mig tilbage, mens jeg tænkte og tænkte.

Mine tanker kredsede om min elskede leder, lama Mingyar Dondup, og den måde han havde opdraget mig på, og alt det han havde gjort for mig. **Han havde betydet mere for mig end mine egne forældre.** Mine tanker strejfede også min tilbedte hersker, den 13. Dalai Lama, sin slægts sidste, for en gammel spådom sagde, at den 13. Dalai Lama ville gå bort, og når hans tid var forbi, ville nye tilstande herske i Tibet. I 1950 begyndte de kinesiske kommunister at indvadere Tibet, men allerede tidligere havde den kommunistiske Tredie Kolonne været i Lhasa. Jeg tænkte på alt det, jeg vidste skulle ske. Det vidste jeg allerede i 1933, endog før 1933, fordi alle begivenhederne nøje fulgte profetiens ord.

Således fór vi videre i natten de to hundrede miles til Chengtu. I Chengtu fik vi fyldt benzin på, strakte benene i ti minutter og fik noget at spise. Så gik det videre fremad, den vilde kørsel i nattens mørke fra Chengtu til Ya-an, yderligere 100 miles, og dér, just som dagen brød frem, og de første lysstråler viste sig på skyerne, endte vejen; vognen kunne ikke køre videre. Jeg gik hen til et lamakloster, hvor man ad telepatiske vej havde fået besked om, at jeg var undervejs. En hest stod klar, en fyrig hest, en af dem, der sparkede og rejste sig på bagbenene, men i min krisesituation havde jeg ikke tid til at "lefle" for en hest. Staldkarlen gav mig tøjlerne, og vi skød en vældig fart, op ad vejen, fremad, på vej til Tibet. Vognen skulle vende tilbage til Chungking, chaufføren ville få glæden af en

jævn, hurtig kørsel, mens jeg måtte sidde i den høje træsaddel og bestandigt ride fremad, skifte hest efter hver tur i fuldt firspring, altid skifte til fyrige dyr med masser af kræfter, fordi jeg havde så fantastisk travlt.

Der er ingen grund til at berette om rejsens prøvelser, en enlig rytters trængsler. Ingen grund til at fortælle om hvordan jeg satte over Yangtsefloden og red videre mod øvre Salween. Jeg for stadig videre frem.

Salween elven.

Det var meget krævende at ride på den måde, men jeg nåede det i tide. Jeg drejede gennem et bjergpas, og endnu en gang så jeg Potalas gyldne tage. Jeg så på kuplerne, som hvælvede sig over de jordiske levninger af andre Dalai Lamaer; og jeg tænkte på hvor snart der ville blive endnu en kuppel over endnu et afsjælet helligt legeme.

Jeg red videre og krydsede igen Lykkens Flod, men denne gang varslende den ingen lykke for mig. Jeg satte over den igen, fortsatte ridtet og nåede frem til tiden. Den hårde, forjagede rejse havde ikke været forgæves. Jeg nåede tidsnok til alle ceremonierne, som jeg tog meget aktivt del i. Der var en yderligere ubehagelig oplevelse for mig. Der var en fremmed, som ønskede, at der kun skulle tages hensyn til ham. Han mente, at vi kun var indfødte, og at han selv var herre over alt, der udbredte sig for hans blik. Han ønskede at være i forgrunden i alt, at gøre sig bemærket, hos alle, og fordi jeg ikke ønskede at fremme hans selviske hensigter - han forsøgte at bestikke mig som sin fjende, og han gik sandeligt over grænsen - langt over alle grænser - for at fornærme mig og mine. Dette har dog ikke noget med sagen at gøre, bortset fra at det beviser, i hvor høj grad mine Opdragere havde ret i at advare mig mod misundelse. (Den "fremmede" han taler om her var muligvis?!- østrigeren Heinrich Harrer, som en periode var i Tibet og senere skrev om det i boken [SYV ÅR I TIBET](#), og som også er filmatiseret. Rø-anm.)

Det var meget sørgelige dage for os, og jeg har ikke til hensigt at skrive om ceremonierne, heller ikke om Dalai Lamas bisættelse. Det må være tilstrækkeligt at sige, at han blev balsameret efter vore traditionelle forskrifter og anbragt i siddende stilling med ansigtet vendt mod syd, som ritualerne foreskriver. Med tiden drejede hovedet mod øst. De kinesiske angribere kom nemlig fra øst for at splitte Tibet. Den hoveddrejning mod øst var tydeligt nok et varsel. Havde vi blot været i stand til at

tyde det.

Jeg gik på ny til mine forældres hjem. Gamle Tzu var død. Mange af dem, jeg kendte, havde forandret sig. Alt var mig fremmed. Jeg følte mig ikke mere hjemme. Jeg var kun en besøgende, en fremmed, en lama af høj rang i templet, som nu vendte midlertidigt hjem fra Kina. Jeg ventede nogen tid for at træffe mine forældre. Til sidst blev jeg ført hen til dem. Samtalen var tvungen, stemningen anstrengt.

Billedet til venstre av Den 13. Dalei Lama, som Rampa sier var den siste virkelige INNVIDDE Dalai Lama. Kortvideo om ham på <http://www.youtube.com/watch?v=KQdVpV6kzhg>

Jeg var ikke længere en søn af huset, men en fremmed. Men ikke helt en fremmed i den betydning, man sædvanligvis lægger i ordet, for min far tog mig med ind i sit private værelse, og dér tog han vor slægtstavle frem fra dens sikre gemmested og pakkede den omhyggeligt ud at dens gyldne omslag. Jeg prentede mit navn som det sidst indførte uden eet ord. Jeg skrev mit navn, min rang og mine nye kvalifikationer som udlært læge og kirurg. Derpå blev tavlen omhyggeligt pakket ind igen og lagt på sit gemmested under gulvet. Vi fulgtes ad tilbage til det værelse, hvor min mor og søster sad. Jeg tog afsked og begav mig på tilbagevejen. I gården holdt staldkarlene min hest. Jeg steg i sadlen og red gennem de store porte for sidste gang. Det var med tungt hjerte, jeg slog ind på Lingkhorvejen og satte kurs mod Menzekang, som er Tibets vigtigste hospital. Engang havde jeg arbejdet her, og nu ville jeg aflægge en høflighedsvisit hos den mægtige gamle munk, som havde overopsynet her, Chinrobnobo, som jeg kendte godt, en rar gammel mand. Han havde lært mig en mængde, efter at jeg havde forladt lægeskolen på Jernbjerget. Han førte mig ind på sit værelse og stillede spørgsmål om kinesisk medicinvidenskab.

"De hævder i Kina," sagde jeg, "at man dér var de første, der anvendte akupunktur og moksibustion, men jeg ved bedre. Jeg har læst gamle beretninger om, hvordan disse to gamle lægemetoder for mange år tilbage kom fra Tibet og siden brugtes i Kina." Han var højst interesseret i hvad jeg fortalte ham om, hvordan kineserne og lægerne i den vestlige verden opstillede undersøgelser over hvorfor disse to metoder fungerede, fordi der ikke var tvivl om, at det gjorde de. Akupunktur består i at man stikker yderst fine nåle ind forskellige steder på kroppen. De er så fine at patienten ingen smerte føler ved det. Man stikker disse nåle ind, og de har en stimulerende virkning på forskellige helbredelsesreaktioner. Man benytter radiumnåle og påberåber sig deres vidunderlige helbredende virkning, men vi i østen har i århundreder benyttet akupunktur med de samme virkninger. Vi har også benyttet moksibustion. Det er en metode, hvor man anbringer forskellige lægeurter i en kanyle, hvis ene ende antændes ved elektrisk strøm, til den bliver rødglødende. Denne glødende ende nærmer sig til beskadigede dele af hud og væv, og når de pågældende steder på kroppen opvarmes, går urternes helbredende kraft direkte ind i vævet.

Man har prøvet disse to metoder gang på gang, men det er ikke blevet fastslået, nøjagtigt hvordan de virker.

Jeg kiggede endnu en gang ind i det store lager, hvor man opbevarede de mange, mange urter, mere end sekstusinde forskellige arter. De fleste af dem er ukendte i Kina, ukendte for den øvrige verden. Tatura, f. eks. en trærod, er et meget effektivt bedøvelsesmiddel, det kan holde en patient bedøvet uden afbrydelse tolv timer i træk, og i hænderne på en erfaren læge fremkalder det overhovedet ikke uønskede eftervirkninger. Jeg så mig omkring og fandt intet, der var behæftet med fejl, selv når man tog de moderne fremskridt fra Kina og Amerika i betragtning. De gamle tibetanske lægemidler var stadig tilfredsstillende.

Den nat sov jeg på mit gamle opholdssted, og som i de dage, da jeg var elev overværede jeg gudstjenesterne. Det førte mig alt sammen tilbage i tiden. Hvilke minder rummede ikke hver sten i bygningen. Om morgenen, da det blev lyst, klatrede jeg til det højeste punkt på Jernbjerget og så ud over Potala, over Slangeparken, over Lhasa og ind mellem de omgivende sneklædte bjerge. Jeg stod længe og så mig omkring og gik så tilbage til lægeskolen, sagde farvel og tog min tsampataske. Med mit sammenrullede tæppe og min ekstra klædning foran min sadel steg jeg igen i sadlen og satte kursen ned ad højen.

Solen gemte sig bag en sort sky, da jeg nåede enden af stien og red gennem landsbyen Sho. Der var pilgrimme overalt, pilgrimme fra alle egne af Tibet og længere borte fra, der kom for at vise Potala

deres ærbødighed. Sælgere af horoskoper faldbød deres varer med høje råb, og de der solgte lægemidler og trylledrikke, gjorde gode forretninger. Den senere tids ceremonier havde lokket købmænd, næringsdrivende, gadehandlende og tiggere af alle afskygninger til den Hellige Landevej. I nærheden kom en karavane af yakokser ind gennem den Vestre Port, læsset med varer til Lhasa-markeder. Jeg gjorde holdt for at betragte alt dette så velkendte og tænkte på, at jeg måske aldrig mere ville få lejlighed til at se det som jeg var så velkendt med, og følte mig syg om hjertet ved tanken om at forlade stedet.

Så hørte jeg en støj bag mig. "Deres velsignelse, Ærværdige Medicinske Lama," sagde en stemme, og da jeg vendte mig, så jeg en af dissektionseksperterne, en af de mænd, der havde gjort mest for at hjælpe mig, da jeg studerede under ham efter ordre fra den 13. Dalai Lama, hvis lig jeg just havde set. Da jeg havde overvundet gamle tiders traditionelle opfattelse, at lig ikke måtte dissekeres, fik jeg på grund af min særlige opgave enhver lejlighed, der gaves, til at dissekere lig og her var en af de mænd, der havde gjort så meget for at hjælpe mig. Jeg gav ham min velsignelse, fordi jeg var lykkelig for at en fra svundne tider genkendte mig. "Deres undervisning var vidunderlig," sagde jeg. "De lærte mig mere end den Medicinske Skole i Chungking." "Det så ud til at behage ham og han rakte tungen ud mod mig på den måde, de livegne anvender. Han trak sig tilbage fra mig på den traditionelle måde og blandede sig med folkemængden ved Porten.

I endnu nogle få øjeblikke stod jeg ved siden af min hest og så ud over Potala, oppe fra Jernbjerget og begav mig så på vej, krydsede Kyifloden og kom gennem mange dejlige parker. Jordbunden her var flad med grønt græs, et paradys 4000 meter over havoverfladen omgivet af bjerge, der nåede en højde af endnu 2000 meter, rigeligt forsynet med lamaklostre, både store og små, og med ensomme eremithytter anbragt højt oppe på utilgængelige klippetinder.

Vejen blev gradvis stejlere, jo nærmere man kom bjergpassene. Min hest var frisk, plejet og fodret med største omhu. Den ville gerne skynde sig mens jeg ønskede at nyde turen i ro. Munke og handelsmænd red forbi, nogle af dem så nysgerrigt på mig, fordi jeg i modstrid med traditionen red alene i større fart. Min far ville aldrig have foretaget en sådan ridetur uden et umådeligt følge, som passede til hans stand, men jeg tilhørte den nye tidsalder. Fremmede så nysgerrigt på mig, mens andre som jeg kendte, hilste venligt på mig. Til sidst arbejdede min hest og jeg os op ad den sidste stigning til det store klippeplateau, som var det sidste sted, vi kunne se Lhasa fra. Jeg sad af og tøjrede hesten, og satte mig så behageligt til rette op ad en klippe og så ned mod dalen.

Himlen var dybblå, som man kun ser det i disse højder. Sne-hvide skyer drev dovent hen over hovedet på mig. En ravn dalede ned ved siden af mig og hakkede undersøgende på min kappe. Det faldt mig ind, at jeg efter skik og sædvane måtte lægge en sten oven i den, vældige bunke, der lå ved siden af mig, en dyng, der var resultat af pilgrimmes arbejde gennem århundreder, for her var stedet, hvorfra pilgrimme for første og sidste gang skuede Den Hellige Stad.

Foran mig lå Potala, hvis mure skrånede indad. Vinduerne have samme hældning hvad der forstærkede indtrykket. Den lignede en bygning, Guderne havde udhugget af klippen. Længere inde så jeg Jo Kangs gyldne tage, den tretten hundred år gamle bygning, omgivet af administrationsbygningerne. Jeg så hovedvejen skære sig lige igennem, pilelunden, sumpene, Slange Templet og den smukke sti Norbu Linga, samt Lamaens Haver langs Kyi Chu. Men Potalas gyldne tage flammede, mens de opfangede det strålende solskær og kastede dets stråler tilbage med rødgyldne reflekser i alle spektrets farver. Her under disse kupler hvilede de jordiske rester af Dalai Lamaerne. Monumentet over den 13. var det højeste blandt dem - omkring 25 meter i tre etager - og dækket med et ton af det pureste guld og sølv, en formue hvilede her ved siden af den tidligere ejers tomme hylster. Og nu var Tibet uden en Dalai Lama, den sidste var gået bort, og den der nu i følge spådommen skulle komme, skulle blive en der tjente fremmede herrer, en der var i kommunisternes sold.

Til dalens sider klæbede sig de vældige lamaklostre Drepung, Sera og Ganden. Halvt skjult i en klynge træer skinnede Nechungs gult og hvidt, Lhasas Orakel, Tibets Orakel. Drepung så nærmest ud som en risbunke, en hvid dyng slængt ned ad bjergsiden. Sara, kendt som De Vilde Rosers Hegn, og Ganden det Frydefulde; jeg så på dem og tænkte på de tider, jeg havde tilbragt inden for deres mure, i deres bydistrikt. Jeg så også på de uendeligt mange lamaklostre, der var anbragt allevegne, op ad bjergskråningerne, mellem smålundes træer, og jeg så på eremithytterne, der var som prikker på egnens mest utilnærmelige steder, og mine tanker gik til mændene, der boede der og måske havde muret sig inde for livstid i mørke uden mindste lys, og som kun én gang om dagen indtog føde. I et mørke, som de aldrig ville komme til at forlade på en fysisk rejse, men med deres træning ville de

være i stand til at færdes astralt, være i stand til at se ned på verden som en ulegemlig ånd. Jeg lod blikket vandre videre, Lykkens Flod slyngede sig gennem landskabet, skjulte sig bag træklyngerne og kom så til syne igen på lange åbne strækninger. Jeg kiggede mig om og så mine forældres hus, den vældige bygning, som aldrig havde været et hjem for mig. Jeg så trængslen af pilgrimme på landevejen. Fra et lamakloster bar den milde brise lyden af tempelgong-gongerne og de gjaldende trompeter, og jeg følte en klump i halsen og en stikkende fornemmelse i min næseryg. Det var for meget for mig. Jeg vendte mig, steg igen til hest og red videre ud i det ukendte.

Jeg fortsatte mit ridt i et landskab, dér blev mere og mere vildt. Jeg kom fra behagelige parklandskaber og sandet jord-bund og små landbrug ind i vældige klippemassiver og vilde slugter, hvor vandet styrtede ned og fyldte luften med larm og gennemblødte mig til skindet med deres skumsprøjt. Jeg fortsatte ridtet, og tilbragte som fordom nätterne i lamaklostrene. Denne gang var jeg en dobbelt velkommen gæst, for jeg kunne aflægge et førstehånds vidnesbyrd om de nyligt overståede triste ceremonier i Lhasa, for dér regnedes jeg for en af de betydelige autoriteter. Vi var alle enige om at dette var enden på en epoke, en tung tid ville gå hen over vort land. Jeg fik rigelig føde med på rejsen og friske heste, og efter endnu en dagsrejse nåede jeg til Ya-an, hvor den store vogn med chaufføren Jersi til min store glæde ventede mig. Rygterne havde svirret om at jeg var på vej, og den gamle abbed i Chungking havde betænksomt sendt den efter mig. Jeg var inderligt glad, for jeg havde siddesår af sadlen, mit tøj bar spor af rejselivet, og jeg var dødtræt. Det var en virkelig glæde at se det skinnende store køretøj, frugt af en anden videnskab, et produkt der kunne bringe mig hurtigt til vejs ende, da det på timer kunne udføre det, der normalt ville tage mig dage at fuldføre. Så jeg satte mig ind i bilen, fuld af taknemlighed over, at abbeden i lamaklostret i Chungking var min ven og havde så megen tanke for, at jeg skulle have det komfortabelt og behageligt efter den lange, besværlige rejse fra mit hjem i Lhasa. Snart strøg vi i fuld fart henad vejen til Changtu, hvor vi overnattede.

Det tjente intet formål at fare af sted og nå Chungking ud på de små timer, så vi brugte natten til hvile, og om morgenen gik vi lidt rundt og så på lokaliteterne og gjorde et par småindkøb. Så begav vi os omsider på vej ad landevejen til Chungking.

Den rødhovede dreng gik stadigt bag sin plov, kun iført blå shorts. Ploven blev trukket af en klodset vandbøffel. De væltede sig gennem mudderet i forsøg på at vende det, så der kunne plantes ris. Vi satte farten op - fuglene i luften signaliserede til hinanden og foretog pludselige ryk og styrtdyk som for at dele livsglæde. Vi nærmede os udkanten af Chungking. Vi kom ad landevejen med de sølvhvide eucalyptustræer i vejkanterne, der stod mellem lindetræer og de grønne fyrretræer. Snart nåede vi frem til en mindre vej, hvor jeg steg ud af bilen og begav mig til fods ad stien til lamaklostret. Endnu en gang passerede jeg lysningen med det væltede træ, og jeg tænkte på alt det, der var sket siden den aften, jeg sad på træstammen og talte med min leder, lama Mingyar Dondup. Jeg dvælede lidt i meditation, samlede så mine pakker op igen og satte kurs mod lamaklostret.

Om morgenen gik jeg til Chungking (billedet) i den smeltende varme og kvælende luft, der følte som et levende væsen. Selv rickshawkørerne og deres passagerer så sløve og matte ud i den uudholdelige hede. Jeg, der var opvokset i Tibets friske luft, følte mig mere end halvdød, men som lama måtte jeg holde mig rank som et eksempel for andre. I Syvstjernegaden løb jeg på en ven, Huang, der havde travlt med at gøre indkøb, og jeg hilste ham, som den ven, han var. "Huang," sagde jeg, "hvad bestiller (no: "gjør") alle de mennesker her?" "Jo, Lobsang," svarede han, "de er

kommet fra Shanghai. På grund af besværlighederne med japanerne tvinges de handlende til at lukke deres butikker dér og søge her til Chungking. Jeg har hørt, at nogle af universiteterne alvorligt tænker på at gøre det samme, og for resten," fortsatte han, "har jeg en besked til dig. General (nu marskal) Feng Yu-hsiang vil gerne træffe dig. Han bad mig om at give dig besked. Opsøg ham så snart, du vender tilbage." "Godt," sagde jeg, "hvad om du tog med mig derhen?" Han sagde, det var for varmt til at skynde sig, og derefter fulgtes vi til klostret. En time eller to senere gik vi op mod templet nær generalens hjem, og dér mødte jeg ham. Han fortalte mig meget om japanerne og de komplikationer, de forårsagede i Shanghai. Han fortalte mig, hvordan den Internationale Kommission dér havde

rekrutteret en politistyrke af banditter og slyngler, som ikke gjorde det ringeste for at genoprette ro og orden. "Krigen kommer, Rampa," sagde han, "krigen kommer. Vi har brug for alle de læger, vi kan få fat i, og tilmed læger, der også er piloter. Vi må fremskaffe dem." Han tilbød mig et hverv i den kinesiske hær og lod mig, forstå jeg måtte flyve så meget jeg havde lyst til.

Generalen var en imponerende mand, op imod to meter høj, med brede skuldre og et vældigt hovede. Han havde deltaget i mange felttog og havde før vanskelighederne med japanerne indtraf, troet at hans soldaterdage nu var forbi. Han var også digter og boede i nærheden af Månetemplet. Jeg syntes om ham, han var en mand, jeg kunne komme overens med, en klog mand.

Tilsyneladende var der især een episode, som japanerne havde iværksat for at have et påskud til at invadere Kina. En munk var blevet dræbt ved en ulykke, og de japanske myndigheder krævede, at borgmesteren i Shanghai skulle forhindre boykot af japanske varer, opløse Den nationale Befrielsesorganisation, arrestere lederne af boykotten og udrede erstatning for drabet på den nævnte munk. For at bevare freden og med tanke på Japans overvældende militære styrke accepterede Borgmesteren dette ultimatum den 28. januar 1932. Men kl. 22,30 den aften hvor borgmesteren faktisk var gået ind på dette ultimatum, begyndte den japanske marine at erobre en del gader i Den internationale Bydel og dermed at bane vejen for en ny verdenskrig. Alt dette var nyt for mig. Jeg vidste intet om disse forhold, fordi jeg havde opholdt mig på rejser i andre egne.

Under vor samtale kom en munk, klædt i gråsort, for at sige os at den Højeste Abbed Tai Shu var her, og at vi var nødt til at tage ham med i samtalen. Jeg måtte fortælle ham om begivenhederne i Tibet, om de sidste ceremonier for min elskede 13. Dalai Lama. Han fortalte mig til gengæld om den tyngende frygt, han og andre nærede for Kinas sikkerhed. "Ikke sådan, at vi frygter den endelige udgang på krigen," sagde han, men ødelæggelsen, døden og lidelserne, som vil gå forud for den."

De øvede begge pres på mig for at få mig til at påtage mig hvervet i de kinesiske styrker. Og så kom slaget. "De må tage til Shanghai," sagde generalen. "Dér har vi i højeste grad brug for Deres kunnen, og jeg foreslår, Deres ven, Po Ku, tager med Dem. Jeg har allerede gjort forberedelser til det, det er kun op til Dem og ham at acceptere."

"Shanghai?" spurgte jeg. "Det er et frygteligt sted at opholde sig. Det bryder jeg mig faktisk ikke meget om. Men jeg ved også, det er nødvendigt jeg tager af sted, og derfor accepterer jeg."

Vi talte frem og tilbage, mens aftenskyggerne sænkede sig om os, og dagen gled over i skumring, så vi til sidst var nødt til at skilles. Jeg rejste mig og gik ud i gården, hvor den ensomme palme så vissen og hensygnende ud i varmen med hængende brunlige blade. Huang sad tålmodigt og ventede på mig, men undrede sig over, at samtalen varede så længe. Tavse begav vi os på vej forbi den larmende slugt og over den lille stenbro ned mod vort lamakloster.

Der lå en vældig sten, dér hvor vi drejede ind på stien, og den kravlede vi op på og havde frit udsyn over floderne. Små dampere tøffede omkring. De røgsøjler, der steg op fra deres skorstene, blev grebet af vinden og blæst ud til sorte bannere. Ja, der var flere dampere nu, end der nogensinde havde været før jeg rejste til Tibet. Flygtninge strømmede ind, flere for hver dag, trafikken voksede; folk der kunne se ind i fremtiden og danne sig et indtryk af hvad Kinas besættelse ville komme til at betyde. Den allerede overbefolkede by fyldtes til bristepunktet af nye menneskemasser.

Da vi så op mod nattehimmelen, så vi store stormskyer drive sammen, og vi vidste, at senere på natten ville en tordenstorm rulle ned fra bjergene, oversvømme egnen med skybrudsagtig regn og døve os med sit ekko og bulder. Var dette et varsel om de trængsler, der ventede Kina? Det kunne se sådan ud. Luften var spændt, ladet med elektricitet. Jeg tror vi begge sukkede i fællesskab ved tanken om fremtiden for det land, vi begge var så stærkt knyttet til. Men natten var over os. Skybruddets første tunge dråber gjorde os våde. Vi vendte os samtidig og gik ind i templet, hvor abbeden ventede os, spændt på at få at vide hvad der var sket. Jeg var virkelig glad for at se ham, drøfte sagerne med ham og modtage hans ros, fordi jeg havde påtaget mig dette hverv.

Vi talte til langt ud på natten, mens tordenens bulder og regnens larm slog mod tempeltaget og ind imellem overdøvede os. Til sidst lavede vi os et leje på gulvet og faldt i søvn. Med morgenens komme, efter den første gudstjeneste, gjorde vi klar til at tage af sted igen og begynde på endnu en livsfase, en mere ubehagelig etape.

Clairvoyance

SHANGHAI! Jeg havde ikke gjort mig nogle illusioner. Jeg vidste, at Shanghai (bilde fra den tiden til venstre her) ville blive et meget vanskeligt opholdssted. Men skæbnen havde villet at jeg skulle rejse herhen, og derfor gjorde vi vore rejseforberedelser, Po Ku og jeg, og senere på morgenen gik vi sammen ned ad gadens trappetrin, ned til dokkerne og om bord på et skib, der skulle føre os langt ned ad floden til Shanghai.

I vor kahyt lå jeg på min køje og tænkte på den svundne tid. Jeg tænkte på den første gang, jeg havde fået noget at vide om Shanghai. **Det var da min leder, lama Mingyar Dondup, belærte mig om den dybere mening med clairvoyance, og da hans specielle viden kunne have interesse for og være til hjælp for mange, vil jeg her gengive, nøjagtigt hvad jeg oplevede.**

Det var få år tidligere, da jeg var studerende i et af de store lamaklostre. Jeg og andre i min klasse sad i skolestuen og længtes efter at blive sluppet fri. Timen var værre end de fleste, for læreren var dræbende kedsommelig, en af vore værste. Hele klassen fandt det besværligt at følge med i hvad han sagde, og holde sig vågen. Det var en af de dage, hvor solen strålede varmt, mens lette skyer fór over himlen. Alt fristede os til at gå ud i solskinet og varmen, bort fra det mugne klasseværelse og en uinteressant lærers slæbende stemme. Pludselig opstod der bevægelse i klassen. En eller anden var kommet ind i værelset. Vi, der sad med ryggen til læreren, kunne ikke se, hvem det var, og vi turde ikke vende os og se efter, i tilfælde af at HAN så på OS. - Der lød en raslen med papir. "Hmm, ødelægge min klasse." Et skarpt smæld, da læreren smækkede sin pegepind ned i bordpladen på sin pult, fik det til at give et voldsomt sæt af skræk i os alle. "Lobsang Rampa, kom herop." Jeg rejste mig fuld af bange anelser, vendte mig og gjorde mine tre buk. Hvad havde jeg nu gjort? Havde Abbeden set mig kaste småsten efter besøgende lamamunke? Havde nogen bemærket, at jeg havde taget "smagsprøver" af de syltede valnødder? Havde jeg - men lærerens stemme beroligede snart min samvittighed: "Lobsang Rampa, den Ærværdige Senior Lama, Deres Leder, Mingyar Dondup, ønsker at se Dem straks. Gå og vis ham mere opmærksomhed, end De har vist mig!" Jeg skyndte mig af sted.

Langs gangene, op ad trapperne, drejning til højre og ind på lamaernes område. "Træd sagte her," tænkte jeg, "der stavrer nok en eller anden knarvorn gamling rundt her. Syvende dør til venstre, så er du der." Lige idet jeg løftede hånden for at banke på, lød en stemme: "Kom ind," og jeg fulgte opfordringen. "Din clairvoyance svigter aldrig når der er mad inden for rækkevidde. Jeg skal have te og syltede valnødder. Du kommer lige i rette tid." Lama Mingyar Dondup havde ikke ventet mig så tidligt, men nu bød han mig oprigtigt velkommen. Mens vi spiste, talte han. "Jeg ønsker, du skal studere, hvordan man spår i krystalkugle, med brug af alle de forskellige typer apparater. Du må gøre dig kendt med brugen af dem alle."

Efter teen førte han mig ned i lagerafdelingen. Her havde man apparatur af enhver slags, psykografer, tarokkort, sorte spejle og en helt overvældende samling af forskellige anordninger. Vi vandrede omkring, og han udpegede forskellige genstande og forklarede mig brugen af dem. Så vendte han sig mod mig og sagde: "Tag den krystalkugle, du føler dig i kontakt med. Se på dem alle og gør dit valg."

Mine øjne faldt på en meget smuk ægte bjergkrystalkugle uden mindste fejl og så stor, at man måtte bruge begge hænder for at holde om den "Her er den, jeg gerne vil have." Min Leder lo. "Du har valgt den ældste og mest værdifulde. Hvis du kan bruge den, er den din." Dette særlige krystal, som jeg har endnu, er fundet i af gangene dybt under Potala. I gamle uoplyste tider blev kaldt "Den Magiske Kugle" og givet til de medicinske lamaer fra Jernbjerget, fordi den ansås for at

have forbindelse med lægekunsten.

Lidt senere i dette kapitel skal jeg beskæftige mig med glaskugler, sorte spejle og vandkugler, men her må det være af interesse at beskrive, hvordan vi forberedte os til brugen af krystalkuglen, hvordan vi optrænede os selv til at blive eet med den.

Det er klart, at hvis man er rask_(no=frisk), i fysisk og psykisk form er ens syn det bedste. Sådan er det også med synet på Det Tredie øje. Man må dygtiggøre sig, og derfor forberedte vi os, før vi prøvede nogen af disse anordninger. Jeg havde taget min krystalkugle til mig og så nu på den. Når jeg holdt den mellem hænderne, virkede den som en tung klode, der afspejlede vinduet på hovedet med en fugl siddende på den ydre gesims. Da jeg kiggede mere intenst, så jeg som i tåge billedet af lama Mingyar Dondup - og - ja - mit eget spejlbillede tillige. "Du kigger i den, Lobsang, og det er ikke måden, man bruger den på. Dæk den til og vent, til man viser dig, hvordan kuglen skal bruges."

Næste morgen måtte jeg spise urter sammen med morgenmaden, urter, der skulle rense blodet og klare hjernen; urter til at harmonisere den almindelige konstitution. Morgen og aften måtte man tage dem i to uger. Hver eftermiddag skulle jeg hvile i halvanden time med øjnene og den øverste del af hovedet dækket med et tykt sort klæde. Mens dette stod på, måtte jeg trække vejret _(no:puste) efter et særligt rytmemønster. Jeg måtte også i den tid vise den omhyggeligste omsorg for min personlige renlighed.

Da de to uger var overstået, gik jeg igen hen til lama Mingyar Dondup. "Lad os gå op i det rolige lille kammer på taget," sagde han. "Indtil du er mere kendt med foretagendet, har du behov for absolut ro." Vi klatrede op ad trappen og dukkede op på taget. På den ene side var et lille hus, hvor Dalai Lama gav audiens, når han kom til Chakpori for at uddele den årlige velsignelse til munkene. Nu skulle vi til at benytte det. *Jeg* skulle benytte det, og det var sandelig en stor ære, for kun abbeden og lama Mingyar Dondup kunne benytte det. Da vi var kommet indenfor, satte vi os på vore pudesæder på gulvet. Bag os var et vindue, hvorigennem man skimtede de fjerne bjerge, der stod som vagtposter omkring vor dal. Også Potala kunne ses herfra, men det var for kendt til, at man bekymrede sig om det. Jeg brændte efter at se, hvad der var i krystallet. "Gå rundt denne vej, Lobsang, og fortæl mig, når alle spejlbilleder forsvinder i krystalkuglen. Vi må udelukke alle de ejendommelige lysvirkninger. Det er ikke DEM, vi ønsker at se."

Det er et af grundprincipperne, man må holde sig for øje. Udeluk alt lys, som giver reflekser. Reflekser afleder blot opmærksomheden. Vort system er, at man sætter sig med ryggen mod et nordvendt vindue og trækker et temmeligt tykt tæppe for vinduet, så man frembringer en slags tussmørke. Når tæppet var trukket for, virkede krystalkuglen i mine hænder som død, uvirksom. Der sporede overhovedet ingen reflekser i dens flade.

Min leder sad ved siden af mig. "Gnid krystallet med denne fugtige klud, tør den af og saml den op _(vikle den inn i..) med dette sorte klæde. Rør den ikke med dine hænder endnu." Jeg fulgte omhyggeligt hans instruktioner, tørrede omhyggeligt med den fugtige, derpå den tørre klud og samlede den op i det sorte klæde, som var sammenfoldet kvadratisk. Jeg lagde hænderne over kors med håndfladerne opad under krystallet, som hvilede i venstre håndflade. "Se nu IND i kuglen. Ikke PÅ den, men IND i den. Se mod den inderste midte og gør din vision helt ren. Prøv ikke at forestille dig noget, men lad din hjerne være helt ren. Det sidste faldt mig ikke svært. Nogle af mine lærere mente, at min hjerne var ren og blank til enhver tid.

Jeg stirrede i krystallet. Mine tanker gik på flugt. Pludseligt syntes kuglen at vokse i mine hænder, og jeg havde fornemmelsen af at falde ind i den. Det gav et sæt i mig, og dette indtryk sløredes. På ny holdt jeg blot en krystalkugle i hånden.

"Lobsang! HVORFOR glemte du alt, hvad jeg lige har fortalt dig? Du var på nippet til at se, men dit overraskede spjæt brød forbindelsen. I dag får du ikke noget at se." Man skal se ind i krystallet og koncentrere sin åndelige fokus om en indre del i det. Så får man den mærkelige følelse, at man træder ind i en anden verden. Et sæt af frygt eller overraskelse på dette stadium vil ødelægge det hele.

Så er der kun eet gøre, naturligvis i læretiden, nemlig at lægge kuglen til side ikke forsøge at "se", før, man har fået en nats søvn. Den næste dag forsøgte vi igen. Jeg sad som tidligere med ryggen til vinduet og sikrede mig, at alt forstyrrende lys var udelukket. Normalt skulle jeg ha siddet i den mediterende lotusstilling, men da jeg havde beskadiget det ene ben, ville den stilling ikke være særligt behagelig for mig. Komfort er absolut nødvendig. Det er bedre at sidde i en utraditionel stilling og *SE*, end at sidde efter de foreskrevne regler og intet se. Vor regel var, at man skal, sidde, som man har lyst til, så længe det er behageligt, da ubehag nødvendigvis må aflede opmærksomheden.

Jeg stirrede i krystalkuglen. Ved min side sad lama Mingyar Dondup ubevægelig rank, som var han udhugget i sten. Hvad ville jeg få at se? Det drejede alle mine tanker sig om. Ville det virke, som da jeg først så en æterisk udstråling? Krystallet så sløvt og uvirksomt ud. "Jeg kommer aldrig til at se noget i kuglen," tænkte jeg. Det var aften, så solstrålerne ville ikke drive deres spil med skiftende skygger. Ingen skygger, intet lysspil. Der herskede tusmørke i værelset, og med kuglen i det mørke klæde i mine hænder kunne jeg slet ikke se nogle genspejlinger på dens overflade. Men det var meningen, jeg skulle se ind i den.

Pludseligt syntes krystalkuglen at blive levende. Inde i en hvid plet kom centrum til syne og bredte sig som en hvirvlende hvid røg. Det var som det rasede en tornado inde i kuglen, en tavs tornado. Røgen blev tykkere og tyndere, tykkere og tyndere og bredte sig så som en hinde over kuglen. Det var som et tæppe, fremstillet for at hindre mig i at se. Jeg sonderede min sjælskraft, prøvede at tvinge min sjæl over spærringen. Kuglen syntes at svulme op, og jeg havde en skrækkelig følelse af at falde ind i et bundløst tomt rum. I det samme skingrede en trompet, og det hvide tæppe trak sig sammen til en snestorm, der smeltede for middagssolen.

"Denne gang var du tæt på, Lobsang, meget tæt på." "Ja, ville have fået noget at se, hvis der ikke var blevet spillet den trompet. Den slog mig ud af det."

"Trompet? Nå, du var altså nået så vidt? Det var din underbevidsthed, der forsøgte at advare dig om, at clairvoyance og syner i krystalkuglen kun er for de meget få udvalgte. I morgen går vi et skridt videre."

Den tredie aften sad min leder og jeg sammen som tidligere. Endnu en gang mindede han mig om reglerne. På denne tredie aften havde vi mere held med os. Jeg sad med kuglen, let hvilende i hænderne og koncentrerede mig om et usynligt punkt i dens indre. Den hvirvlende røg viste sig næsten straks og fortættedes snart til et tæppe. Jeg koncentrerede min sjælelige kraft, mens jeg tænkte: "Jeg trænger igennem, jeg trænger igennem NU."

På ny blev jeg overvældet af den rædselsfulde følelse af at falde. Denne gang var jeg forberedt. Jeg styrtede ned fra en umådelig højde og faldt lige mod den røgdækkede verden, der voksede med forbløffende hast. Kun min yderst strenge træning forhindrede mig i at skribe, da jeg nærmede mig den hvide flade med frygtelig fart - og gik lige gennem den, uskadt.

Indvendigt skinnede solen, Jeg så mig om i dybeste forbavselse. Jeg var sikkert død, for jeg kendte ikke omgivelserne. Hvilket mærkeligt sted! Vand, mørkt vand strakte sig så langt, øjet rakte. Mere vand end jeg havde forestillet mig, der fandtes. Noget borte banede et enormt uhyre, en skrækkelig fisk, sig vej gennem vandoverfladen. I midten udsendte den fra noget, der så ud som et sort rør, en røgsøjle, blot for at vinden kunne blæse den tilbage. Til min' forbløffelse så jeg noget, der lignede små mennesker vandre rundt på "fiskens ryg." Det var for meget for mig. Jeg vendte mig og forsøgte at flygte, men blev stående som forstenet. Dette var for meget. Vældige stenkarreer mange etager høje rejste sig lige foran mig. Lige foran mig for en kineser af sted med en indretning på to hjul. Sandsynligvis var han drager af en eller anden slags, for en kvinde var anbragt på tingesten med hjul. "Hun må være krøbling," tænkte jeg, "og er nødt til at transporteres på hjul." Mod mig kom mand gående, en tibetansk munk. Jeg holdt vejret, han ligne nøjagtigt lama Mingyar Dondup, da han var yngre. Han gik helt hen til mig, gennem mig, så det gav et voldsomt sæt i mig af skræk. "Ah," jamrede jeg, "jeg er blind." Det var bælgmørkt, jeg kunne intet se. "Det er helt i orden, Lobsang, du gjort det

godt. Nu trækker jeg gardinerne fra." Min leder gjorde, som han sagde, og ind i værelset flød aftenens blege lys.

"Du besidder meget store evner for clairvoyance, Lobsang; de må blot styres. Helt uforvarende kom jeg til at røre krystalkuglen, og af dine bemærkninger forstår jeg, at du i et syn har set mig, da jeg rejste til Shanghai for mange år siden, nær havde fået et hjerteslag, da jeg først så en damper og rickshaw. Du gør det godt."

Jeg var stadig fortumlet, levede endnu i fortiden. Hvilke mærkelige og frygtelige ting fandtes der ikke uden for Tibet. Tamme, fisk, der udspyede røg (*husk dette var for snart 100 år siden. R.ø.anm.*), og på hvis ryg der gik mennesker, en mand der trak en kvinde på hjul. Jeg var bange for at tænke på det, og også bange for at dvæle ved tanken om den kendsgerning, at jeg senere var nødt til at vende tilbage til denne fremmede verden.

"Nu må du dyppe kuglen ned i vandet for at udslette det indtryk, du lige har fået. Dyp den grundigt og lad den hvile på et klæde på bunden af skålen, og løft den så op ved hjælp af en anden klud. Lad ikke dine hænder berøre den endnu."

Det er et vigtigt punkt, man må huske, når man benytter en krystalkugle. Man bør altid afmagnetisere den hver gang, man har læst i den. Krystallet bliver magnetiseret af den person, der holder det i hånden, på næsten samme måde som et stykke jern bliver det, når det anbringes nær en magnet. Med jernet er det normalt nok, at man slår på det, for at få det til at miste sin magnetisme, men krystal må nedsænkes i vand. Medmindre man afmagnetiserer, hver gang man har læst i det, bliver resultaterne mere og mere forvirrede. Den "gyldne udstråling" fra strømmen af forbigående begynder at hobe op, så man får et fuldstændigt unøjagtigt læsebillede.

Ingen krystalkugle burde nogensinde benyttes af andre end ens ejer, medmindre man vil "magnetisere" den til brug for aflæsning. Jo mer kuglen er i andres hænder, jo mindre lydhør bliver den. Vi lærer at når vi har foretaget en serie aflæsninger, bør vi tage krystalkuglen med os i seng, så vi personlig kan magnetisere den, mens den ligger tæt ved os. Det samme resultat kunne vi opnå ved at bære krystalkuglen med os, hvor vi går, men vi ville se temmeligt tåbelige ud, hvis vi gik rundt og legede med en krystalkugle.

Når krystalkuglen ikke er i brug, bør den dækkes med et sort klæde. Man skal ALDRIG lade stærkt sollys falde på den. Man bør heller aldrig lade den falde i hænderne på en, der er ude på gys og spænding. Sensationsmagernes interesse er falsk, de ønsker kun billig underholdning og skader derved krystallets aura. Det er næsten det samme som at give et barn et kostbart kamera eller ur for at dæmpe dets rastløse nysgerrighed.

De fleste ville kunne anvende en krystalkugle, hvis de gjorde sig den ulejlighed at finde ud af, hvilken type, der passer til dem. Vi sikrer os, at vore briller passer os. Krystallerne er mindst lige så vigtige. Nogle mennesker ser bedst i klippekystal (*bergkrystall*), andre i glaskugler. Klippekrystal er det mest kraftfulde. Her følger en kort beretning om mine oplevelser i den forbindelse, således som jeg nedskrev dem i Chakpori.

For millioner år siden kom vulkaner i udbrud med strømme af ild og lava. Inde i jordens indre kværnedes forskellige sorter sand sammen af jordskælv og smeltedes ved den vulkanske hede sammen til en slags glas. Jordskælv fik glasset til at bryde og spyede stumperne ud over bjergsiderne. Det meste dækkedes af størknet lava.

I tidens løb afdækkede nedfaldne klipper noget af dette naturglas eller "klippekrystal." Engang i tidernes morgen opdagede stammepresterne et stykke af det. I hine længst svundne dage var præsterne folk med okkulte evner, som kunne spå og kunne skildre en genstands historie ved hjælp af psykometri. En af dem må have berørt et særligt stykke krystal, der havde påvirket ham så stærkt, at han tog det med hjem. I det må det have været en klar plet, hvorfra han modtog clairvoyante indtryk. Med ihærdig flid dannede han og andre af disse krystalstykker en kugle, for den var det behageligste at have i hænderne. Fra generation til generation gik den fra præst til præst som alle

fik overdraget hvervet med at pudse den blank. Langsomt blev kuglen rundere og klarere. I en bestemt tidsalder blev den tilbudt som Guds øje. I Oplysningens Tidsalder den sig selv som et instrument, der hjalp til at dræne (tappe) den Kosmiske Bevidsthed. Derpå, da kuglen næsten var blev fire tommer i diameter og så klar som vand, blev den omhyggeligt svøpt ind og skjult i et stenskrin i en underjordisk grotte dybt under Potala.

Århundreder senere blev den fundet af munke på opdagelsesrejse, der tydede indskriften på skrinet. "Her er Fremtid Vindue," lød den, "krystalkuglen, hvori de, der besidder fornødne evner dertil, kan se fortiden og få kendskab til fremtiden. Den blev tidligere forvaret hos Ypperstepræsten ved Medicinske Tempel." Derfor bragtes den til Chakpori, det nu værende tempel for medicin, og blev gemt til en, der havde evner til at anvende den. Det blev mig, og i mine hænder lever den.

Klippekystal af en sådan størrelse er sjældent, dobbelt sjældent, når det er uden fejl. Ikke enhver kan benytte et sådant kystal. Det kan være for stærkt og vise tendenser til at herske over én. Man kan anskaffe sig glaskugler, og de er nyttige og anvendelige, når man skal samle de grundlæggende erfaringer. En god størrelse er fra tre til fem tommer i diameter, men størrelsen er overhovedet *ikke* det afgørende. Der er munke, der har en lille bitte sølvkystal indsat i en større fingerring. Det vigtigste kriterium er, at man sikrer sig, der ingen revner er, eller at krystallet kun har en ubetydelig defekt, der ikke er synlig i dæmpet belysning. Små "bjerg" - eller glaskrystaller har den fordel, at de ikke vejer ret meget, og det er af betydning, når man skal håndtere kuglen.

Den, der ønsker at købe en krystalkugle, burde avertere i et af de "psykiske" blade. De ting, der udbydes til salg, egner sig bedst til tryllekunstnere eller scenenumre. Oftest har de skavanker, som ikke viser sig, før man er kommet hjem med dem efter købet. Få enhver krystalkugle sendt på prøve, og når du har pakket den ud, skal den vaskes i rindende vand. Tør den omhyggeligt og undersøg den nøje, mens den holdes i et mørkt klede. Hvorfor? Vask den for at fjerne alle fingeraftryk, der vise sig at være fejl, og hold den sådan, at dine egne fingeraftryk ikke bringer dig på vildspor.

Man skal ikke sidde og stirre i krystalkuglen i forventning straks at "se billeder." Last ikke kuglen for det skuffende resultat, der kan skyldes dig selv. Kuglen er kun et instrument, man vil ikke bebrejde en kikkert, hvis man kigger i den gale ende af den og kun ser formindskede billeder.

Der er mennesker, der ikke kan bruge en krystalkugle. Før de giver op, burde de prøve at bruge et "sort spejl." Det kan man faktisk lave sig meget billigt ved at anskaffe sig et lytglas i en forretning med automobiltilbehør. Glasset skal være konkavt og helt glat og plant. Den rillede type fra en bils forlygte kan ikke bruges. Hold den ydre flade over en stearinlysflamme. Før pladen frem og tilbage, så der dannes en jævn aflejring af sod på glassets YDRE side. Derpå kan soden "fæstnes" med den slags celluloselak, der bruges til at beskytte messing.

Når det sorte spejl er færdigt, skal man forholde sig, som man gør med den runde krystalkugle. Anvendelige forslag til de forskellige typer "krystaller" følger senere i dette kapitel. I det sorte spejl ser man på den INDRE side og udelukker omhyggeligt alle forstyrrende refleksioner.

En anden type sort spejl, er den vi kender som "nul". Det er samme type som det før omtalte, men soden sidder på kurvens INDRE side. Det er en ulempe, at man ikke kan "fæstne" soden, for hvis man gjorde det, ville man få en skinnende overflade. Dette spejl kan være nyttigst for dem, der lader sig distrahere af reflekser.

Nogle bruger en skål vand, som de stirrer i. Skålen må være ren og helt uden mønster. Anbring et mørkt klæde under den, hvad der får skålen til at virke som en glaskystal. I Tibet findes en sø, der har den egenskab, at man næsten ikke ser vandet, når man ser i den. Det er en berømt sø, som Stats Oraklet anvender til nogle af deres vigtigste forudsigelser. Denne Sø kalder vi Cho-kor Gyal-ki Nam-tso (på dansk: Religionens Sejrende Hjuls Himmelske Sø), og den ligger ved Tak-po, nogle hundrede miles fra Lhasa. Den omgivende egn er bjergrig, søen ligger indesluttet af høje bjergtoppe. Vandet er normalt meget blå, men når man ser det fra visse gunstige vinkler forvandles det til hvirvlende hvidt, som om man havde puttet hvidtekalk i det. Vandet hvirvler og skummer, og pludselig viser der sig et

sort hul midt i søen, mens der ovenover dannes tætte hvide skyformationer. Mellem det sorte hul og de I skyer kan man se et billede af fremtiden.

I det mindste een gang i sit liv kommer Dalai Lama her. Han opholder sig i en nærliggende pavillon og betragter søen. Han ser vigtige hændelser i sit fremtidige liv, og ikke mindst vigtigt tidspunktet for hans død og måden, han skal dø på. På disse områder har søen aldrig taget fejl.

Vi kan ikke alle drage til denne sø, men de fleste af os med lidt tålmodighed og tro kan bruge en krystalkugle. For læserne i den vestlige verden foreslås her en metode. Ordet "krystal" dækker begreberne klippekystal, glas, sorte spejle og vandkuglen.

I en uge må man være særligt omhyggelig med sit helbred. I den uge må man (så vidt det er muligt i denne verden med all dens daglige besvær) prøve at undgå ærgrelser og vrede. Spis spartansk og ikke sovser og stegte ting. Omgås krystallet så meget som muligt uden at forsøge at "se." Det vil overføre noget af din personlige magnetisme til kuglen og gøre dig helt kendt med følelsen af at være i kontakt med den. Husk at tildække kuglen hver gang, du ikke bruger den. Hvis det er muligt, så opbevar den i en kasse, som kan aflåses. Så forhindrer du andre i at lege med den, når du ikke selv er tilstede. Som bekendt bør direkte sollys undgås.

Bring så efter syv dages forløb kuglen med dig til et fredfyldt værelse, helst et der vender mod nord. Aftenen er det bedste tidspunkt til forsøget, fordi sollyset da ikke svinger i styrke, når skyerne driver henover det.

Sid i den stilling, du finder behageligst, med ryggen mod lyset. Tag krystalkuglen i hænderne og læg mærke til enhver refleks i dens overflade. Disse må udelukkes, enten ved at du trækker gardinerne for vinduet eller skifter stilling.

Når disse ting er i orden, hold så kuglen mod det midterste i pande nogle få sekunder og fjern den langsomt. Omslut iglen med hænderne, hvis yderside gerne må hvile i dit skød.

Stir så afslappet på kuglens overflade og koncentrer der dit blik om dens midte, som du må forestille dig er en intethedens zone. Gør din hjerne blank. Lad være med at prøve at tvinge dig selv til at se noget.

Den første aften er ti minutter nok. Forøg gradvist tidslængden, til du sidst på ugen kan nå op på en halv time. Den næste uge må du gøre din hjerne blank så hurtigt, det muligt. Stir blot ind i intetheden i kuglens indre. Du vil føle dens omrids skælve. Det kan synes, som om hele kuglen ser, eller man føler måske, man falder forover. Sådan skal det være. Gør *IKKE* et spjæt af forskrækkelse, for det vil forhindre dig i at "se" resten af aftenen. Det giver et sæt i gennemsnitsmennesket, der "ser" for første gang, omtrent som når man pludseligt vågner af sin søvn.

Med lidt mere øvelse synes du krystalkuglen vokser sig stor. En aften opdager du at du ser ind i noget strålende, fyldt med hvid røg. Røgsløret letter - forudsat det ikke giver et sæt i dig - og (normalt) vil du modtage det første syn fra fortiden. Det bliver noget, der har forbindelse med dig selv, for kuglen har kun været i din varetægt.

Koncentrer synet om det, der angår dig. Når du når til at kunne lade din vilje bestemme, hvad du ser, må du samle dig om det, du ønsker at vide noget om. Den bedste måde er at sige til sig selv fast og højt: "I aften får jeg det-og-det at se." Hvis du tror på det, VIL du få at se, hvad du ønsker. Så enkelt er det.

Hvis man vil vide noget om fremtiden, må man ordne kendsgerningerne. Saml alle data, du kan få fat i. "Spørg" så krystalkuglen og sig til dig selv, at nu vil du få det at se, som du ønsker at vide noget om.

Her må jeg bringe en advarsel. Man kan ikke bruge krystalkuglen til personlig vinding, til at få forhåndsviden om resultatet af et hestevæddeløb eller til skade for et andet menneske. Der eksisterer

en magtfuld okkult lov, der får alt til at falde tilbage på én selv, hvis man prøver at udnytte krystalkuglen. Denne lov er lige så ubønhørlig som tidens gang.

Efterhånden skulle du få megen øvelse i at samle viden om dit eget liv. Kunne du tænke dig at anvende den på andres liv? Sænk krystallet i vand og tør det omhyggeligt uden at røre det med hænderne. Ræk det så til en anden. Sig: "Tag i hænderne og TÆNK det, du gerne vil vide. 'Ræk den tilbage til mig.'" Naturligvis har du i forvejen advaret din udspørger mod at tale eller forstyrre dig. Det er tilrådeligt at forsøge med en ven, man kender godt, fordi fremmede vil virke distraherende, mens man selv lærer.

Når din udspørger rækker dig kuglen tilbage, tager du den enten udækket eller hyllet i det sorte klæde, det spiller ingen rolle. Nu skulle du have fået kuglen "personaliseret". Sæt mageligt til rette, før kuglen op til panden et sekund og lad hænderne hvile i skødet, mens du holder kuglen på en sådan måde, at det ikke virker anstrengende. Se IND i den og din hjerne blank, befri den for alle indtryk, hvis du kan, det første forsøg kan besværliggøres af, at du er for optaget dit eget jeg.

Når du føler dig helt rolig og samlet, vil du lægge mærke til en af tre ting. Der er sande billeder, symboler og indtryk. Dit mål må være de sande billeder. I det tilfælde dækkes kuglens indre af tåger, der spredes og viser dig sande billeder, levende billeder af det, du ønsker at vide. I det tilfælde er der overhovedet ingen fortolkningsvanskeligheder.

Nogle kan ikke se de sande billeder, de ser symboler. For eksempel kan de se en række X'er eller en hånd. Det kan også være en vindmølle eller en daggert. Hvad det end er, vil man snart lære at fortolke dem korrekt.

Det tredje er indtryk. Her kan man kun se hvirvlende skyer og en smule stråleglans, men med kuglen i hænderne føler og hører man nøje afgrænsede indtryk. Det er af helt afgørende betydning, at man undgår personlige fordomme, afgørende at man ikke forsøger at dominere krystalkuglen med sine egne personlige følelser for en bestemt sag.

Den sande Seer fortæller aldrig sin klient om muligheden for hans død eller den dag, den vil indtræffe. Man får det selv at vide, men man bør ALDRIG fortælle det videre. Man bør heller ikke advare en anden om en truende sygdom. Sig i stedet: det er tilrådeligt at være lidt mere forsigtig end ellers den og dag." Og sig aldrig: "Ja, Deres mand er ude med en pige, osv, osv." Hvis man bruger krystallet på rette måde, får man at vide, at han ER ude, men er det et forretningsanliggende? Er hun en slægtning? Sig aldrig, ALDRIG noget, der kan føre til opløsning af et hjem eller forvolde ulykke. Det ville være misbrug af krystalkuglen. Brug den kun til at udbrede det gode, som så til gengæld også vil komme dig til gode. Hvis man ikke ser noget, så sig det lige ud; det vil udspørgeren respektere. Man kan "opfinde" det man ser, men måske kommer man derved til at sige noget, som udspørgeren *ved* er forkert.

Dermed mister man sin prestige og sit ry, og man kan også den okkulte videnskab i vanry.

Når man har fortalt spørgeren, hvad man har læst i kuglen, bør man tildække den og sætte den forsigtigt fra sig. Når spørgeren er gået, tilrådes det at dyppe kuglen i vand, gnide den og oplade den med sin egen magnetisme. Jo mere man har kontakt med sin kugle, jo mere effektiv bliver den. Undgå at skramme den og læg den til side i et sort klæde. Hvis det er muligt, bør den helst opbevares i en aflåst kasse. Katte kan volde stor fortræd, mange af dem elsker nemlig at sidde og "stirre" i lang tid på kuglen. Og når man selv skal bruge den næste gang, har man måske ikke lyst til at se en kats livshistorie og fremtidsplaner. Det KAN gøres. I nogle af de "okkulte" lamaklostre i Tibet bliver kattene udspurgt ved hjælp af krystalkuglen, når de fratræder deres vagttørn ved de hellige klenodier. Så får munkene at vide, om der har været forsøg på tyveri.

Det tilrådes på det kraftigste, at man ransager sine egne hemmelige motiver til bunds, før man giver sig af med nogen form for optræning i at læse i krystal. Okkultisme er et tveægget sværd, og de, der giver sig til at lege med den af ren og skær nysgerrighed, kan risikere at blive straffet med mentale eller nervøse forstyrrelser. Ved hjælp af krystalkuglen kan man opleve glæden ved at hjælpe andre,

men man får også kendskab til mange ting, der er frygtelige og uforglemmelige. Man bør kun læse dette kapitel, hvis man er meget, meget sikker på sine motiver.

Når man har besluttet sig for en bestemt krystalkugle, bør man ikke udskifte den. Gør det til en ufravigelig regel, at i berøring med den hver eller hver anden dag. De gamle saracener fremviste aldrig deres sværd, selv ikke til en ven, uden at der måtte udgydes blod. Hvis de af en eller anden MATTE vise våbnet frem, prikkede de i en finger for at "gyde blod". Det er det samme med krystalkuglen. Hvis overhovedet viser den frem til nogen, så LÆS i hvert den som om man kun beskæftigede sig med sine egne sager. Læs i den, selv om det ikke er nødvendigt at fortælle and hvad man foretager sig, eller hvad man læser. Dette er overtro, men en sikker optræningsmetode, så man - når kuglen er afdækket, automatisk "ser" uden at skulle forberede sig, uden at tænke over det.

"krystallkule visjon"

En barmhjertighedsgerning

Blidt lagde båden til i Soochow bugten, Kinesiske kulier myldrede vidt råbende og gestikulerende om bord. Vor bagage blev hurtigt bragt fra borde, og vi selv anbragt i en rickshaw og hurtigt befordret ad Kajgaden til et tempel i den kinesiske bydel, hvor jeg skulle bo. Po Ku og jeg sad tavse i en verden af babelsk forvirring. Shanghai var virkelig et meget støjende sted, og tillige et meget travlt. Mere travlt end normalt, fordi japanerne søgte påskud til at gennemføre et voldsomt angreb. For nogen tid tiden havde de kropsvisiteret nogle udenlandske indbyggere, der ville over Marco Polo broen. Ved visiteringens grundighed skabte de en atmosfære af yderste generthed og forlegenhed. Vestens mennesker forstår ikke, at japanerne, og for så vidt også kineserne, ikke ser noget skamfuldt i den menneskelige krop, men kun i de tanker, folk gør sig om denne krop, og da vesterlændingene blev visiteret af japanerne, anså, de det for en overlagt fornærmelse, skønt det slet ikke var ment sådan.

I den første tid havde jeg privat praksis i Shanghai, men for østens mennesker har begrebet "tidsregning" ingen realitet. Vi siger ikke det-og-det år, fordi alle tidsepoker flyder sammen i eet hele. Jeg havde en privat praksis for medicinsk og psykologisk hjælp. Jeg skulle modtage og tage mig af patienter i mit konsultationsværelse og på hospitalerne. Der var ikke tale om nogen fritid. Hver gang lægearbejdet for forbi, var min tid besat med intensive studier af luftnavigation og flyveteori. Mange timer efter mørkets frembrud fløj jeg højt hen over byens blinkende lys og ud over oplandet, med de svage lysglimt fra bondehytterne som den eneste pejlehjælp.

Årene svandt ubemærkede hen, jeg havde alt for travlt til at bekymre mig om datoer. Shanghais Kommunalråd kendte mig og udnyttede fuldt ud mine professionelle færdigheder. Jeg havde en god ven i en hviderusser. *Bogomoloff* var en af dem, der flygtede fra Moskva efter revolutionen. Han havde mistet alt i disse tragiske tider og var nu ansat i kommunalrådet. Han var den første hvide mand, jeg fik lejlighed til at lære at kende, og jeg lærte ham at kende fuldt ud som en mand af format.

Han indså tydeligt, at Shanghai ikke ejede noget forsvar mod et fjendtligt angreb. Ligesom vi, kunne han forudsige de rædselsfulde begivenheder, der forestod.

Den 7. juli 1937 skete er en ulykke på Marco Polo broen. Der har været skrevet næsten alt for meget om denne ulykke, og jeg vil ikke trætte med yderligere detaljer. Ulykken havde en særlig betydning, fordi den var den ydre anledning til udbruddet af krigen mellem Kina og Japan. Fra nu af befandt vi os i en krisesituation. Hårde tider sænkede sig over os. Japanerne var stridbare og

aggressive. Mange af de udenlandske handelsmænd, og i særdeleshed kineserne, havde forudset de besværligheder, der ville komme, og var flyttet med deres familier og varelagre til forskellige egne af Kina. Mange bønder i egnen omkring Shanghai var strømmet til byen i den tro at der ville de sandsynligvis være i sikkerhed om ikke for andet så i kraft af deres mængde.

Gennem byens gader var der dag og nat en voldsom trafik lastvogne fra Den Internationale Brigade, fulde af lejetroper fra mange lande, der havde til opgave at sikre fred i selve byen. Alt for ofte var det kun de rene mordere, *der var blevet* rekrutteret på grund af deres brutalitet. Hvis der skete noget, der ikke passede dem, kom de i store styrker og skød uden varsel, uden nogen provokation eller påviselig grund, med deres maskinpistoler, rifler og revolvere. De dræbte oftest harmløse og uskyldige mennesker uden at foretage sig noget mod de virkelig skyldige. Vi plejede at sige i Shanghai, at det var bedre at have med japanerne at gøre end med de rødsigtede barbarer, som vi kaldte disse medlemmer af Den Internationale Brigade.

Sådanne episoder blev bestandigt hyppigere. Der rapporteredes om de rædsler, der fulgte med den japanske invasion. Japanske tropper og forsyninger strømmede uophørligt ind i landet.

bildene over er drejete fra den japanske terrorbombingen af Chungking

Overalt mishandlede de bønderne, røvede og stjal. I slutningen af 1938 stod fjenden i byens udkanter. De dårligt bevæbnede kinesiske styrker kæmpede med sand dødsforagt. Der var ikke mange tilbage som de japanske horder kunne slå tilbage. Kineserne kæmpede som kun de der forsvarer deres hjemland er i stand til, men de blev løbet over ende af fjendens talmæssigt overlegne styrke. Shanghai blev erklæret for åben by i håb om at japanerne ville respektere konventionerne og ikke bombe dette historiske sted. Byen var helt forsvarsløs uden geværer og andre våben. De militære styrker blev trukket tilbage. Byen var stuvende fuld af flygtninge. De oprindelige indbyggere havde i det store og hele forladt den. Universiteterne, hjemstedet for lærdom og kultur, de store firmaer, bankerne og meget andet havde de bragt med sig til steder som Chungking og andre fjerntliggende egne. Men i deres sted var der kommet flygtninge, mennesker af alle nationaliteter og professioner - på flugt for japanerne i håb om at deres mængde ville garantere for deres sikkerhed. Luftangreb blev hyppigere og hyppigere, men folk var blevet lidt mere hærdede overfor dem - havde efterhånden vænnet sig til dem. Men så en nat foretog japanerne en veritabel udbombning af byen. Hvert eneste fly de kunne få på vingerne lettede. Selv lette kampfly forsynedes med fastbundne bomber, og piloterne havde ligeledes granater i cockpittet til at kaste ud over flyets sider. Nattehimmelen var tyk af flyvemaskiner, dør fløj i formation over en forsvarsløs by, fløj som en græshoppesværme, og som en græshoppesværme lagde de alt øde på deres vej. Der blev kastet bomber overalt. Byen var et flammehav, uden at man forsøgte at forsvare sig. Vi ejede intet, der formåede at beskytte os.

Ved midnatstid, da tumulten var på sit højeste, gik jeg en tur ad en landevej. Jeg havde været på sygebesøg hos en døende kvinde. Nu regnede det ned med metal, og jeg så mig om efter et sted at søge ly. Pludseligt hørte jeg en svag fløjten, der steg til en hvinen, der endte i en faldende bombes hårresende brag. Jeg følte, at al lyd - som alt liv - var hørt op. Man fik en fornemmelse af intethed, af livets yderste blankhed. Det var som en kæmpehånd tog fat i mig, hvirvlede mig rundt og kastede mig op i luften og slyngede mig fra sig med stor voldsomhed. I nogle øjeblikke lå jeg som bevidstløs, mens jeg tænkte på, om jeg allerede var død og ventede på at fortsætte min rejse til den anden verden. Vakilende fik jeg mig stablet på benene og så mig omkring i målløs undren. Jeg var lige gået ned ad en vej mellem to høje husrækker. Nu befandt jeg mig på en øde slette, hvor husene var borte, på begge sider

lå dynger af murblokker, bunker af fint støv med blodpletter søndrede menneskekroppe. Husene havde stået klods op til hinanden, og så var den store bombe faldet. Det var sket så tæt på mig, at jeg havde befundet mig i det partielt lufttomme rum, og på grund af denne helt usædvanlige situation havde jeg ikke hørt en lyd og var slet intet kommet til. Synet af ligdyngerne var simpelthen rystende. Om morgenen stablede vi hushøje dynger af lig og brændte dem for at undgå en pestepidemi, for i den brændende sol var ligene allerede ved at gå i forrådnelse, og de blev hurtigt grønne og opsvulmede. I dagevis gravede vi ned under murbrokkerne, prøvede på at redde dem, der endnu var i live, og gravede de døde fri og brændte dem på stedet i et forsøg på at skåne byen for smitsomme sygdomme.

bildene over er fra den japanske terrorbombingen av Chungking

En sen eftermiddag var jeg i en af Shanghais gamle bydele. Jeg havde lige passeret en vaklende bro over en kanal. I en gadebod på min højre side sad nogle kinesiske astrologer og fremtidsspåmænd ved deres diske og læste om fremtiden for ivrige kunder der var ængstelige for at få at vide om de ville overleve krigen, og om livsbetingelserne ville bedres. Jeg betragtede dem, mildt fornøjet ved at tænke på at de blindt troede på hvad disse pengemagere fortalte dem. Sandsigerne gennemgik rutinerede de personlige data, som de havde noteret ud for kundernes navne, der stod opført på en tavle, og fortalte dem om krigens resultat og kvinderne, om deres ægtemænds skæbne. En del af astrologerne der måske holdt pause i deres okkulte virksomhed, var beskæftigede som offentlige skrivere og skrev breve for mængden bestemt til andre dele af Kina, og som sandsynligvis omhandlede interne familieforhold. De havde skabt sig en usikker levevej ved at skrive for folk, der ikke selv kunne. Det foregik i fri luft, og enhver, der havde lyst til at gøre holdt hos dem, kunne blot lytte og få alt at vide om den pågældende families anliggender. I Kina eksisterer der ikke noget privatliv. Gadeskriveren udråbte med meget høj stemme hvad han skrev, så at nye eventuelle kunder kunne forstå hvor smukt han formåede at forme sine breve. Jeg gik videre forbi røgelsessælgerens boder og antikvarboghandlerne, som tilsyneladende altid samles ved flodbredden, hvor de - som i de fleste byer - udstillede deres varer. Foruden røgelsessælgerne var der forhandlere af hellige tempelgenstande, som statuer af guderne Ho Tai og Kuan Yin, idet den førstnævnte var Gud for et lykkeligt levned, den anden gudinde for Barmhjertighed. Jeg nåede frem til det hospital, hvor jeg skulle foretage en operation og forrettede hvad der var pålagt mig. Senere vendte jeg tilbage ad samme rute. Japanerne havde overfløjet stedet med deres bombemaskiner og kastet deres last. Nu var der ingen boder eller boghandlere. Der var ingen der solgte relikvier eller røgelse, for både de og deres varelager var forvandlet til støv.

Men Po Ku og jeg havde andet at gøre i Shanghai. Vi skulle undersøge mulighederne for at starte en luftambulancetjeneste efter general Chiang Kai-Sheks direkte ordre. Jeg husker ganske særligt en af disse flyvninger. Det var en kold dag drivende skyer. Ude i horisonten lød det monotone nedslagsbrag fra de japanske bomber. Til tider lød den fjerne summen af fly i luften som sværmende bier på en varm sommerdag. Den ujævne opløjede vej vi fløj hen over, havde den dag og i lange tider båret talrige fødders vægt. Bønder havde trasket hen ad den i forsøg på at undslippe de

magtsyge japaneres sanseløse grusomheder. Gamle bønder hvis åremål på jorden snart var forbi, skubbende deres enhjulede kærre foran sig med alt deres jordiske gods. Bønder slæbte sig frem næsten tynget mod jorden af vægten af omtrent alt hvad de ejede. De dårligt bevæbnede tropper kom i den

modsat retning med deres sparsomme udrustning læsset på oksetrukne vogne. Det var mænd der gik blindt ind i døden i forsøg på at standse tingenes ubarmhjertige gang og at beskytte deres land; deres hjem. De gik blindt skæbnen i møde, vidste ikke, hvorfor de måtte fortsætte, vidste ikke hvad der fulgte i krigens spor.

Vi sad sammenkrøbne under vingen på et gammelt tremotorers fly, et gammelt fly, der allerede var udtjent, før det kom i vore ivrige og ukritiske hænder. Lakken dryppede fra dets lærredsklædte vinger. Det brede understel var repareret og forstærket med spaltede bambusstokke, og halepartiet var lappet sammen med resterne af en vognfjeder. Gamle Abie, som vi kaldte hende, havde aldrig svigtet os endnu. Hendes motorer stoppede, det er sandt nok, men kun een ad gangen. Hun var et høj-vinget

monoplan af et kendt amerikansk fabrikat. Hun havde et lærredsklædt træskelet, og strømlinehed var et ukendt begreb, da hun blev skabt. Den beskedne fart af 120 miles i timen føltes mindst dobbelt så hurtig. Det trommede mod lærredet, stængerne gav sig i protest mod farten, og den brede åbne udstødning øgede larmen.

(kan det ha vært dette type fly t.v. som de fløy med?)

For lang tid siden var hun blevet forsynet med kæmpemæssige røde kors på siderne og vingerne. Nu var hun bedrøveligt stribet og

hærgnet. Olie fra maskinen havde givet hende en kraftig elfenbensgul patina, der fik hende til at ligne et gammelt kinesisk træskaarerarbejde. Den benzin som var løbet ud af maskinen og af luftstrømmen tværet ud over hende, gav hende i tidens løb andre farvenuancer, mens de forskellige sammelapninger i tidens løb havde givet det gamle fly et ret besynderligt udseende.

I øjeblikket var bombebragene døet hen. Et nyt japansk bombeangreb var lige overstået, og vort arbejde bestod blot i at starte. Vi havde endnu en gang kontrolleret vort sparsomme udstyr: to save, den ene stor, den anden lille og skarp, fire knive omhyggeligt udvalgt. Den ene af dem var en tidligere slagterforskerkniv, den anden var en fotografisk retoucheringskniv. De resterende to var originale skalpeller.

Nogle få pincetter. To kanyler med skrækkeligt sløje nåle. Et udsugningsapparat med gummislang og andet middelmådigt udstyr. Spænderemme, hvis effektivitet vi måtte forlade os på. Uden bedøvelsesmidler var vi ofte tvungne til at binde vore patienter.

Det var Po Kus tur til at føre maskinen i dag, og min til at sidde bag ham og holde øje med de japanske troppers fremfærd. Et samtaleanlæg var en luksus vi ikke kunne tillade os. Vi havde et stykke snor hvis ene ende var bundet til piloten, mens observatøren signaliserede via den på en såre primitiv måde.

Jeg satte forsigtigt propellerne i gang, for Abie havde et kraftigt tilbageslag. En efter en hostede motorerne, udspyede en oliesort røg og kom skipgrende til live. De blev hurtigt opvarmede og dæmpedes til en næsten rytmisk larmen. Jeg kravlede, om bord og banede mig vej til agterstavnen, hvor vi havde lavet et observationsvindue i lærredsdækket. To ryk i snoren, og Po Ku var informeret

om, at jeg var nået ind mellem spærrene. Larmen fra maskinen steg, og hele flyet rystede, mens vi gled ned over slagmarken. Hjulene buldrede og knasede og træværket gav sig knirkende. Halepartiet hoppede og dykkede. Jeg blev slynget rundt mellem gulv og loft. Jeg havde sat mig ekstra godt til rette, fordi jeg følte mig som en ært i en bælg. Med et sidste bump steg det gamle fly i luften, mens larmen mindskedes, efterhånden som piloten tog gassen fra. En ondskabsfuld slingren og dykken før flyet gik på vingerne og lige netop holdt sig fri af trætoppene, der nær havde tvunget mit ansigt gennem

observationsvinduet. Voldsomme små ryk i snoren fra Po Ku betød: "Nå, så lykkedes det endnu en gang. Er du der stadig?" Mine svarryk udtrykte, så tydeligt det var mig muligt, at jeg havde planer om at sætte ham fra bestillingen.

Po Ku kunne se, hvor vi skulle hen. Jeg kunne se hvad vi lige havde forladt. Nu skulle vi til en landsby i Wuhu-området, hvor der lige havde været et voldsomt bombeangreb med mange, mange tilskadekomne uden hjælp på stedet. Vi skiftedes altid til at være pilot og observatør. Abie havde mange blinde punkter, og de japanske tropper bevægede sig hurtigt. Denne hurtighed frelste os ofte. Vi kunne sænke farten til blot halv-tres, (50 miles/time dvs ca 80 km/t) når vi ikke var for tungt lastede, og den japanske gennemsnitspilot var ikke særlig dygtig til at skyde. Vi sagde gerne at vi var mest sikre lige foran dem, fordi de altid ramte ved siden af det der var lige ud for deres flade næser.

Jeg holdt godt udkig efter de hadede "blodpletter", som var den rammende betegnelse for de japanske fly. (eksempel her t.v.) Den Gule Flod gled under vort haleplan. Det gav tre ryk i snoren. "Nu lander vi," signaliserede Po Ku. Halen gik i vejret, og motorernes larm døde hen til et behageligt brum. Vi gled mod jorden med motorerne slået fra. Roret gav sig, da vi foretog en let kurs-ændring. Blafren og skælven i lærredsovertrækket, da vi lod os føre med den stærke luftstrøm. Et pludseligt støn fra maskinerne og den skurrende klappen og rumlen, da vi landede og endnu en gang blev kastet rundt i flyet. Så kom det mest forhadte øjeblik for den ulyksalige observatør, der sad sammenkrøbet i halepartiet: det øjeblik, hvor halepartiet tog jorden, og landingshjulene pløjede gennem den afsvedne jord og forårsagede kvælende skyer af støv, fyldt med partikler af menneskelige ekskrementer, som kineserne bruger til gødning af deres jord.

Jeg udfoldede mit kraftige legeme og stønnede af smerte, da jeg skulle have cirkulationen til at fungere igen. Jeg kravlede igennem det skrånende fly (-under-) stel hen til døren, som Po Ku allerede havde åbnet, og vi sprang ned på jorden. Løbende skikkelser kom styrtende imod os. "Skynd jer at komme, vi har mange sårede. General Tien har fået en metalstang gennem sig, og den stikker ud på begge sider af ham."

I den elendige rønne, der brugtes som nødhospital, sad generalen ret op og ned, hans normalt gule ansigt havde en sandgrå brunlig farve af smerte og udmattelse. Lige over den venstre lyske var en blank stålstang gået lige igennem ham. Metalstangen så ud som brugtes den til donkraft. Af hvilken beskaffenhed den end var, var den kommet fra et bombenedslag der *havde forfejlet sit* mål. Jeg var nødt til at fjerne den omgående. Den ende, der stak ud af ryggen, var glat og sløvet og sad lige over venstre hoftebensknogle, og jeg kunne regne ud, at den lige havde undgået at ramme tyktarmen.

Da jeg havde foretaget en nøje undersøgelse af patienten, kaldte jeg Po-Ku udenfor, hvor de tilstedeværende ikke kunne høre mig, og sendte ham af sted til flyet i en noget usædvanlig ærinde. Mens han var borte, rensede jeg omhyggeligt generalens sår og metalstumpen. Han var lille og gammel, men i god fysisk kondition. Jeg fortalte ham vi ikke havde bedøvelsesmidler, men at jeg ville behandle ham så blidt som muligt. "Det kommer til at gøre ondt, lige meget hvor forsigtig jeg er," sagde jeg. "Men jeg vil gøre mit yderste." Han nærrede ingen bekymringer. "Bare tag fat, sagde han. "Hvis ingen gør noget dør jeg, hvordan det end går så jeg har intet at tabe, men alt at vinde."

Jeg brækkede et stykke træ løs fra låget af min forbindingskasse på cirka 6 centimeter i tværsnit og lavede et hul midt i det, så det kunne slutte tæt om metalstumpen. På det tidspunkt var Po Ku lige kommet tilbage med flyets værktøjskasse, som han havde fundet den. Vi fastgjorde omhyggeligt et bræt til metalstangen, og Po Ku holdt det tæt ind til patientens krop. Jeg tog fat i stangen med vor store Stulson skruenøgle og trak nænsomt. Der skete intet, udover at den ulykkelige patient blev hvid i ansigtet.

"Godt," tænkte jeg, "jeg kan ikke lade den elendige tingest være, det drejer sig om liv eller død." Jeg støttede mine knæ mod Po Ku, som holdt brættet i rette stilling, tog et rask tag i metalstumpen og trak hårdt til, mens jeg nænsomt drejede den. Med en modbydelig sugende lyd slap stangen fri, og jeg, der var ude af balance, gik baglæns og slog hovedet i gulvet. Jeg kom hurtigt på benene igen, og vi styrtede hen til generalen for at standse blodstrømmen. Da jeg kiggede på såret ved hjælp af en lommelygte, konstaterede jeg, at der ikke var sket større skade, så vi rensede og syede såret, så vidt det lod sig gøre. Nu så generalen efter indtagelse af stimulerende midler, meget bedre ud. Nu var han i stand til at ligge på siden, mens han tidligere var nødt til at sidde ret op og ned, da han skulle bære vægten at den tunge metalstang. Jeg overlod det til Po Ku at gøre ham i stand, mens jeg gik videre til

næste tilfælde, en kvinde, der havde mistet benet lige over knæet under et bombeangreb. Man havde sat en årepresse alt for stramt på og ladet den sidde for længe. Der var kun een ting at gøre. Vi var nødt til at amputere benstumpen.

Vi fik nogle mænd til at tage en dør af, og på den bandt vi kvinden. Hurtigt skar jeg et "v" rundt om såret med spidsen op imod kroppen. Med en fin sav nåede jeg ind og skilte benet så højt oppe som muligt. Derpå foldede jeg de to hudlapper omhyggeligt sammen. Jeg syede den sammen, så de dannede en pude om benpiben. Operationen tog godt en halv time, en halv time i smerte og dødsangst, men kvinden var rolig hele tiden. Hun gav ikke en lyd fra sig, ikke den ringeste klynken, og fandt sig roligt i behandlingen. Hun vidste, hun var mellem venner. Hun vidste, at hvad vi gjorde, var til hendes eget bedste.

Der var flere behandlinger, der skulle udføres. Mindre skader, men også alvorligere tilfælde, og da jeg var færdig med at behandle dem, var det ved at blive mørkt. I dag havde det været Po Kus tur til at være pilot, men han var ude af stand til at se i det svindende lys; og derfor måtte jeg overtage hans arbejde.

Vi skyndte os tilbage til flyet, efter at vi havde pakket vort udstyr sammen med den største omhu. Endnu en gang havde det været os til den største nytte. Så drejede Po Ku propellerne og startede motorerne, Grelle, blåbrøde flammer stod ud af vort udstødningsrør, og vi må have virket som ildædende drager på en, der aldrig før havde set en flyvemaskine. Jeg kravlede ind i maskinen og sank ned på pilotsædet, så træt at jeg næppe kunne holde øjnene åbne. Po Ku vaklede ind efter mig, lukkede døren og faldt i søvn på gulvet. Jeg vinkede til mændene udenfor om at slæbe de store sten til side, der var lagt som bremseklodser ved hjulene.

Mørket tog til, og man kunne dårligt skelne træerne. I min hukommelse stod det klart, hvor vi skulle hen og jeg speedede styrbordmaskinen op for at vende flyet. Ingen vind rørte sig. Da jeg havde sat kurs i hvad jeg håbede, var den rigtige retning, åbnede jeg for alle tre spjæld så meget som jeg kunne. Maskinerne brølede, og maskinen rystede og peb, da vi lettede og slingrede i den stadigt stigende fart. Jeg kunne ikke se instrumentbrættet. Vi havde ingen lys, og jeg vidste, at enden af startbanen var afskrækkende nær. Jeg trak pinden tilbage. Planet lettede, slingrede og dykkede og steg så på ny. Jeg krængede maskinen og kom ind i en rolig rytme, der fik os til at stige. Lige under de kolde natteskyer sænkede jeg hastigheden og så efter vort sikre landingsmærke, den Gule Flod. Den lå i den mørkere jord. Jeg spejdede samtidig efter fjendtlige fly i luften, for jeg var forsvarsløs. Da Po Ku lå sovende på gulvet bag mig, havde jeg ingen, der kunne holde udkig fra agterenden.

Da jeg havde sat maskinens kurs, lænede jeg mig tilbage i sædet og tænkte på, hvor frygteligt trættende disse ambulanceflyvninger kunne være, da vi måtte improvisere forsøge på at få det til at fungere og lappe stakkels blodige kroppe sammen med det der nu var for hånden. Jeg tænkte på de fantastiske historier jeg havde hørt, om hospitaler i England og Amerika og de umådelige forråd af medikamenter og instrumenter man sagde de havde. Men vi kinesere måtte klare os med hvad der var for hånden.

Det var en vanskelig sag at lande i det næsten totale mørke. Der var kun det svage glimt fra olielamperne i bondehusene og træernes næsten endnu mørkere konturer. Men på en eller anden måde skulle det gamle fly jo ned, og jeg landede under understellets rumlen og halehjulets hymen. Det forstyrrede overhovedet ikke Po Ku, der lå i sin dybeste søvn. Jeg koblede motorerne fra steg ud af maskinen, satte bremseklodser ved forhjulene og gik så tilbage til flyet, lukkede døren og faldt i søvn på gulvet.

Tidligt om morgenen blev vi begge vækket af råb uden for maskinen. Derfor åbnede vi døren for en ordonnans, der meddelte os, at i stedet for den fridag, vi havde regnet med, skulle vi transportere en general til et andet distrikt, hvor han skulle have en samtale med Chiang Kai-Shek angående krigen i Nanking-området. Generalen var i en ynkelig tilstand. Han var blevet såret og var teoretisk set på rekonvalescent. Vi mente han simulerede. Han var en meget selvoptaget mand, og hele personalet nærrede en hjertelig afsky mod ham. Vi var nødt til at stramme os lidt op, så vi gik hen til vore hytter for at gøre det nødvendige toilette og skifte uniformer, for generalen var meget pertentlig med hensyn til korrekt påklædning. Mens vi opholdt os i hytterne, væltede regnen ned i stride strømme, og vort mismod voksede, da dagen blev mere og mere overskyet. Regn! Vi hadede den som enhver kineser. En af de ting, Kina er stolt af, er soldaterne - alle tapre og hårdføre mænd - måske blandt verdens tapreste soldater, men de hader regn. I Kina bruser regnen ned i uophørlige strømme. Den pisker ned på alt, gennembløder alt, gennembløder alle der vover sig ud i den.

Da vi gik tilbage til maskinen under vore paraplyer, så vi en afdeling af den kinesiske hær. De gik på vejen der løb langs lufthavnen, en vej der var opblødt så det svuppede under deres march. Soldaterne så ud som havde de fuldstændig mistet modet i regnvejret. De havde rigeligt af strabadser, af lidelser og regnen forstærkede dem. De travede af sted uden mod og humør med deres rifler, beskyttet af lærredsovertræk, slynget op på skulderen. De havde sække på ryggen omsnøret på kryds og tværs med reb for at holde sammen på indholdet. I dem lå alle deres ejendele, al deres krigsudrustning, deres mad, alt. På hovedet havde de stråhatte, og hen over hovedet løftede de i højre hånd olieret papir og bambusparaplyer. I dag ville det være et komisk syn. Men dengang var det fuldstændigt almindeligt at se fem til seks hundrede soldater, der marcherede på vejen under hver sin paraply. Vi måtte også benytte paraply for at slippe ned til flyet.

Vi stirrede i dybeste forbløffelse da vi nåede op på siden af flyet. Der stod en skare mennesker og holdt en lærredsbaldakin over generalen for at beskytte ham mod regnen. Han tilkaldte os meget diktatorisk og sagde: "Hvem af jer har den længste erfaring i at flyve?" Po Ku sukkede tungt: "Jeg, herr general," sagde han. "Jeg har været flyver i ti år, men min kammerat er langt den bedste og har større erfaring." "Det er mig der afgør hvem der er den bedste," sagde generalen. "De flyver, og han holder ordentligt øje med, at vi kommer sikkert frem." Derfor gik Po Ku ind i førerkabinen, mens jeg gik ned til flyets haleparti. Vi prøvede maskinerne. Jeg kunne holde udkig gennem det lille vindue og så generalen og hans stab gå om bord. Der var stort opstyr ved døren, hvor man udfoldede et stort ceremoni med megen bukken og skraben, og til sidst blev dørene i flyet smækket som sædvanligt, og to mekanikere fjernede stopklodserne ved hjulene. Jeg gav tegn til Po Ku, der varmede maskinerne op. Han svarede tilbage med et signal via snoren og vi lettede.

Jeg følte mig ikke særlig tryk ved denne flyvetur. Vi skulle flyve over de japanske kamplinier, og japanerne var meget vagtsomme med at se hvilke maskiner der var i luften over deres område. Værre endnu var det at vi var ledsaget af tre kampfly der skulle beskytte os. Vi var klare over at især *de* ville tiltrække sig japanernes største opmærksomhed, fordi de ville få de japanske kampfly til straks at gå på vingerne for at se hvad sagen drejede sig om, hvorfor en gammel tremotorers flyvemaskine som vor havde tre kampfly til beskyttelse. Men da generalen så utvetydigt havde fastslået at det var ham der var chef og den eneste der skulle give ordrer, rumlede vi videre.

Vi rumlede ned for enden af marken. I en støvsky og med en høj raslen fra understellet svingede flyet rundt, de tre motorer fik så meget gas de kunne tage, og vi susede ned over marken. Det gamle fly lettede under skramlen og brølen. Vi cirklede rundt et stykke tid for at vinde højde. Det plejede vi ikke at gøre men vi havde fået ordre til det ved denne lejlighed. Gradvist kom vi op i fem tusind fods højde, så ti tusind fods højde. Ti tusind var omtrent det højeste vi kunne komme. Vi fortsatte med at kredse, indtil de tre kampfly lettede og dannede formation over os og bag os. Jeg følte mig helt nøgen, placeret deroppe med tre kampfly hængende over os. Nu og da kunne jeg se et af dem glide ind i det område, jeg kunne se fra mit vindue og så gradvist glide ud af mit synsfelt igen. Det gav mig ikke nogen sikkerhedsfølelse at se dem der. Tværtimod frygtede jeg hvert øjeblik også at se japanske fly.

Vi brummede videre. Det syntes at være en endeløs rejse. Det var som om vi var hængt op mellem himmel og jord. Nu og da kom der små stød og bump, flyet svajede lidt, og mine tanker gav sig til at vandre i denne ensformighed. Jeg tænkte på krigen, der fortsatte under os på jorden. Jeg tænkte på rædslerne og grusomhederne, som jeg havde set så mange af. Jeg tænkte på mit elskelige Tibet og på hvor dejligt det ville være selv at kunne tage Gamle Abie, flyve af sted og lande ved foden af Potala i Lhasa. Pludselig lød der nogle høje brag, og luften syntes at være fyldt med hvirviende fly med den hadede "blodplet" på vingerne. Jeg kunne se dem komme indenfor mit synsfelt og suse ud af det igen. Jeg kunne se sporild og den sorte røg fra kanonild. Det var ikke nødvendigt at jeg gav signal til Po Ku. Det var indlysende, at vi blev stærkt beskyttet. Gamle Abie krængede over, dykkede og steg igen. Flyets næse steg, og det var, som om vi fægtede efter himmelen. Po Ku var ved at foretage nogle voldsomme manøvrer, tænkte jeg, og det var bare mit arbejde at holde mig i flyets hale. Pludselig kom der kugler susende igennem stoffet lige foran mit ansigt. Ved siden af mig sprang en wire med en lyd, som var det en banjostreng, enden af den skræbede henover mit ansigt lige forbi mit venstre øje. Jeg gjorde mig så lille, som jeg kunne og prøvede at presse mig længere bagud. En voldsom kamp var i gang, en kamp, som jeg nu havde fuldt udsyn til, fordi kuglerne havde trukket en punkteret linie i stoffet, og vinduet var væk, og næsten en halv meter stof rundt om det manglede. Det var, som om jeg sad på et træskelet oppe i skyerne. Slaget bølgede frem og tilbage; så lød der et mægtigt brag. Hele flyet rystede, og dets næse pegede mod jorden. Jeg kastede et skrækslagent blik ud af vinduet, japanske

maskiner syntes at være overalt: Medens jeg kiggede ud, så jeg et japansk og et kinesisk fly støde sammen, der lød et drøn, en orangerød flamme fulgtes af sort røg, og de to fly hvirvlede sammen mod jorden fastlåset i et dødeligt favntag. Piloterne blev kastet ud, og med udstrakte arme og ben hvirvlede de som svirrende hjul mod jorden.

Det mindede mig om den første tid, jeg fløj med drage i Tibet, da en lama engang faldt ud af en drage og hvirvlede mod Jorden på næsten samme måde for at blive knust mod klipperne flere kilometer nede.

Flyet gennemrystedes endnu en gang af en voldsom skælven, og som et faldende blad snurrede det rundt på sin vej nedad. Flyets næse vendte nedad, og halepartiet steg, med ét løftedes det så pludseligt, at jeg gled ned gennem skroget lige ind i kabinen ind i de mest rædselsvækkende omgivelser. Generalen var død, hans ledsageres kroppe var strøet i små-stykker rundt i kabinen. Granater havde flånsset sig vej gennem dem og næsten sprængt dem i stumper og stykker. Alle hans ledsagere eller adjutanter var enten døde eller døende. Kabinen lignede et slagtehus.

Jeg vred døren til pilotkabinen op og veg tilbage med en kvalmende følelse. Indenfor lå Po Kus hovedløse krop sammenkrøbet henover styregrejerne. Hans hoved, eller det der var tilbage af det, var sprøjtet ud over instrumentpanelet. Forruden lignede en blodig masse af hjerne og blod. Den var så uigennemsigtig, at jeg ikke kunne se ud af den. Jeg greb hurtigt Po Ku om skulderne og kastede ham væk fra førersædet. Så hurtigt, som jeg kunne, satte jeg mig ned og greb fat om styregrejerne. De svingede frem og tilbage og hoppede voldsomt op og ned, de var slimede af blod, og det var med et største besvær, at jeg kunne holde fast på dem. Jeg trak pinden tilbage for at få flyets næse rettet opad, men jeg kunne ikke se noget. Jeg lagde mine ben over kors rundt om pinden og gav mig gysende til med mine bare hænder at skrabe hjernemassen og blodet af forruden for at lave en lille plet, jeg kunne se ud ad. Jordoverfladen kom farende op imod mig, jeg så den gennem den røde tåge, Po Kus blod havde efterladt. Tingene blev større og større. Flyet skælvede, og motorerne hvinede. Gasspjældene havde overhovedet ingen virkning på dem. Bagbordsmotor for ud af sin kapsel, efter den eksploderende styrbords motor. Lettet for vægten af disse to rettede flyets næse sig en smule opad. Jeg trak hårdere og hårdere tilbage. Næsen hævede sig endnu en smule, men det var for sent, altfor sent. Flyet var for skadet til at lystre styregrejerne ordentligt. Jeg havde fået taget noget af farten af det, men ikke nok til at foretage en rigtig landing. Jordoverfladen steg op imod mig, hjulene rørte jorden, og næsen pegede mere lige mod jorden. Der lød en forfærdelig knasen, som om træ blev fræset i stykker. Jeg følte det som om verden opløstes omkring mig, og sammen med pilotsædet skød jeg lige ud gennem flyets bund ned i en ildelugtende masse. Jeg følte en uudholdelig smerte i benene, og i et stykke tid var jeg væk.

Det kan ikke have været særlig længe, jeg var uden bevidsthed, for jeg vågnede ved lyden af maskingeværild. Jeg så op. Japanske fly var på vej ned, og jeg kunne se røde glimt fra mundingerne. De skød på vraget af Gamle Abie, skød for at være sikre på, at der ikke var nogen overlevende. En lille flakkende flamme begyndte i motoren, den eneste motor der var tilbage, den i næsen. Flammen fortsatte hen mod kabinen, hvor stoffet var blevet gennemvædet med benzin. Pludseligt skød en hvid flamme med en top af sort røg frem; benzinen løb ud på jorden, og det så ud, som om det var ild, der løb ned fordi benzinen var blevet antændt. Så lød der bare et brag, vragresterne regnede ned, og Abie eksisterede ikke mere. Nu var de japanske fly endelig tilfredse og fløj væk.

Nu havde jeg tid til at se mig omkring og se hvor jeg var. Til min store skræk fandt jeg ud af, at jeg lå i en dyb afløbskanal, en kloakrende. I Kina er mange af kloakkerne åbne og jeg lå i en af dem. Stanken var simpelthen forfærdelig. Jeg trøstede mig med tanken om at stedet, hvor jeg befandt mig i det mindste havde frelst mig fra de japanske kugler eller fra ilden. Jeg befriede mig hurtigt for resterne af pilotsædet. Jeg fandt ud af, at jeg havde brækket begge ankler, men med en kraftanstrengelse begyndte jeg at kravle af sted på hænder og knæ, kradsede og hev mig vej op ad den smuldrende side for at nå op af grøften og undslippe det klistrede kloakslam.

På toppen af skrænten lige ved siden af det sted, hvor flammerne stadig slikkede henover den benzinvædede jord, besvimelede jeg igen af smerte og udmattelse, men hårde spark mod mine ribben bragte mig hurtigt tilbage til bevidstheden. Japanske soldater var blevet tiltrukket af flammerne og de havde fundet mig. "Her er en der er i live," sagde en stemme. Jeg åbnede øjnene, og der stod en japansk soldat med en rifle med oppløst bajonet. Bajonetten var klar til et stød mod mit hjerte. "Jeg måtte lige have ham til bevidsthed igen, så han kunne vide at han var ved at blive dræbt," sagde han til en kammerat, og han gjorde sig klar til at støde bajonetten i mig. I det øjeblik kom en officer løbende

til. "Stop!" råbte han. "Tag ham med til lejren. Vi vil få ham til at fortælle, hvem der var med i flyet, og hvorfor de var så stærkt bevogtet. Tag ham med til lejren, vi vil forhøre ham." Soldaten slyngede så sin riffel over skulderen og greb fat i min krave og gav sig til at trække mig af sted. "Han er tung, ham her. Hjælp mig lidt." Sammen trak de af sted og skrabede huden af mine ben, medens jeg blev trukket hen over den stenede jord. Til sidst vendte officeren, som tilsyneladende var ude på en rutinemæssig inspektionstur, tilbage. Han brølede rasende: "Bær ham." Han så på min blødende krop og blod-sporet, som jeg efterlod og slog de to vogtere i ansigtet med flad hånd. "Hvis han mister mere blod vil der ikke være nogen mand at forhøre, og så vil jeg give jer skylden," sagde han.

I et stykke tid fik jeg lov til at hvile på jorden, mens en af vagterne gik ud for at søge efter en form for transportmiddel, fordi jeg var en stor mand, temmelig stor, og de japanske vogtere var små og uanseelige.

Til sidst blev jeg som en sæk affald kastet op på en énhjulet kærre og bragt til en bygning, japanerne brugte som fængsel. Her blev jeg bare tippet af og igen trukket af sted ved kraven til en celle og så overladt til mig selv. Døren blev smækket i og låst, og der blev sat soldater på vagt udenfor. Efter et lille stykke tid fik jeg sat mine ankelknogler på plads og lagt skinner på. Skinnerne var ujævne træstykker, som tilfældigvis var i cellen, der tilsyneladende havde været brugt som lager af en eller anden slags. For at binde disse skinner fast, måtte jeg rive strimler af mit tøj.

I flere dage var jeg i fængsel, i enecelle, kun med rotter og edderkopper som selskab. Min daglige forplejning var en kvart liter vand og de madrester, de japanske fangevogtere efterlod, madrester som de måske havde tygget på, ikke havde syntes var gode nok og så spyttet ud, men det var den eneste mad, jeg havde. Jeg må have været der i mere end en uge, for mine brækkede ben var ved at blive bedre.

En aften efter midnat blev døren så pludseligt smækket op, og nogle japanske fangevogtere kom larmende ind. Jeg blev trukket op at stå. De måtte støtte mig, for mine ankler var endnu ikke stærke nok til at kunne holde min vægt. Så kom en officer ind. Han slog mig i ansigtet. "Dit navn," sagde han. "Jeg er officer i de kinesiske styrker, og jeg er krigsfange. Det er alt hvad jeg har at sige," svarede jeg. "Mænd lader sig ikke tage til fange. Fanger er det laveste rak, og de har ingen rettigheder, du har at svare," sagde officeren. Men jeg svarede ikke. De slog mig på siden af hovedet med den flade side af deres sværd, de slog mig med knyttede næver, sparkede mig og spyttede på mig. Da jeg stadig ikke svarede, brændte de mig i ansigtet og rundt omkring på kroppen med cigaretter, og satte tændte tændstikker mellem mine fingre. Min træning havde ikke været forgæves. Jeg sagde intet, de kunne ikke få mig til at sige noget. Jeg tav bare stille og vendte mit sind mod andre tanker, fordi jeg vidste, at det var den bedste måde at klare det på. Til sidst slog en vagt mig over ryggen med geværkolben, slaget var så hårdt, at al luft blev presset ud af mine lunger, og jeg var næsten lammet. Officeren kom hen til mig, spyttede mig i ansigtet, gav mig et hårdt spark og sagde:

"Vi kommer tilbage, og så vil du komme til at tale." Jeg var faldet om på gulvet, så jeg blev liggende dér; der var ikke noget andet at ligge på. Jeg prøvede at genvinde noget af min styrke. Den nat var der ikke flere forstyrrelser, jeg så heller ikke nogen næste dag eller dagen efter, eller dagen efter den igen. I tre dage og fire nætter blev jeg holdt indespærret uden mad, uden vand og uden at se en levende sjæl. Holdt i spænding med tankerne rettet mod hvad der så ville ske.

Den fjerde dag kom der igen en officer, en anden. Han sagde, at de nu ville behandle mig godt, men at jeg til gengæld måtte fortælle dem alt hvad jeg vidste om kineserne, om de kinesiske styrker og Chiang Kai-Shek. De sagde at de havde fundet ud af, hvem jeg var, at jeg var en højtstående adelsmand fra Tibet og at de gerne ville have, at Tibet skulle være venligt indstillet overfor dem. Jeg tænkte ved mig selv: "De viser sandelig en mærkelig form for venskab." Officeren bukkede så vendte om og gik.

I en uge blev jeg nogenlunde godt behandlet, fik to måltider om dagen og vand, det var det hele. Ikke nok vand og ikke nok mad, men de lod mig i det mindste være i fred. Men så kom der tre sammen og sagde, at de ville forhøre mig, og at jeg skulle svare på deres spørgsmål. De havde en japansk læge med sig, han undersøgte mig, sagde at jeg var i dårlig form, men at jeg var rask nok til at kunne forhøres. Han så på mine ankler og sagde, at det var et under at jeg overhovedet kunne gå. Så bukkede de meget høfligt for mig og gik ud i gåsegang som en flok skoledrenge. Endnu engang raslede døren i efter dem, og jeg vidste, at jeg senere den dag kom til at stå overfor et nyt forhør. Jeg prøvede på at være fattet og besluttede at ligegyldigt hvad de gjorde ved mig, så ville jeg ikke forråde kineserne.

Da verden var meget ung

Tidlig næste morgen længe før morgengryets første stråler kom til syne på himmelen; blev døren åbnet med et voldsomt skub, så den raslende slog tilbage fra stenvæggen. Nogle vagter for ind. Jeg blev trukket op at stå og rystet voldsomt af tre, fire mænd. Så fik jeg håndjern på og blev slæbt afsted til ej værelse, der syntes at ligge meget langt væk. Vagterne blev ved med at skubbe til mig med deres geværkolber, ikke særlig blødt. Hver gang de gjorde det, og det var alt for ofte, skreg de: "Svar omgående på alle spørgsmål, du fjende af freden. Sig sandheden, ellers vil der blive gjort forfærdelige ting ved dig. Du er en fredsforskyrret. Vi skal nok få sandheden ud af dig."

Til sidst nåede vi forhørsværelset. Her sad en gruppe officerer i halvcirkel, de så bistre ud eller prøvede på det. Men for mig lignede de en flok skoledrenge der ville have lidt sadistisk fornøjelse. De bukkede alle meget formelt, da jeg blev bragt ind. En ældre officer, en oberst, opfordrede mig til at sige sandheden. Han forsikrede mig at det japanske folk var venligtsindede og fredselkende. Men jeg var, sagde han, det japanske folks fjende, fordi jeg prøvede på at modsætte mig deres fredelige indtrængen i Kina. Han fortalte mig, at Kina skulle være en japansk koloni, fordi Kina ikke havde nogen kultur! Han fortsatte: "Vi japanere er fredens sande venner. De må fortælle os alt. Fortæl os om de kinesiske troppebevægelser; om deres slagstyrke og om Deres samtaler med Chiang Kai-Shek, så kan knuse Kinas oprør uden at spille vore egne soldaters blod." Jeg sagde: "Jeg er krigsfange og kræver at blive behandlet som sådan. Jeg har ikke mere at sige." Han sagde: "Vi må sørge for at alle mennesker lever i fred under Kejseren. Vi skal have et udvidet japansk kejserdømme. De skal sige os sandheden." De var ikke nænsomme i deres forhørsmetoder. Jeg ville have oplysninger, og de var ligeglade, hvordan de fik disse oplysninger. Jeg nægtede at sige noget, så de slog mig i gulvet med riffelkolber - riffelkolber, der blev slået brutalt mod brystet, ryg; eller knæene. Efter mange, mange timer, hvor jeg var blevet brændt med cigaretstumper, besluttede de, at det var nødvendigt at bruge stærkere midler. Jeg blev bundet på hænder og fødder og slæbt af sted igen til en underjordisk celle. Der lå jeg i adskillige dage bundet på hænder og fødder. Den japanske måde at binde fanger på medfører uudholdelige smerter. Mine hænder blev bundet på ryggen så fingerspidserne pegede op mod nakken. Så blev mine ankler bundet til håndleddene og mine knæ bøjet, så fodsålerne vendte ind mod ryggen. Så blev der ført et reb rundt til min venstre ankel og håndled, rundt om halsen og ned til den højre ankel og håndled, således at jeg halvvejs kvalte mig selv, hvis jeg prøvede at komme til at ligge lidt behageligere. Det var virkelig meget smertefuldt at ligge spændt som en bue. Med jævne mellemrum kom en af vagterne ind og sparkede, mig bare for at se hvad der ville ske.

I flere dage holdt de mig sådan, jeg blev kun befriet for rebene en halv time om dagen. Jeg lå i adskillige dage, og de blev ved med at komme for at få oplysninger. Jeg sagde ikke en lyd og gav dem intet svar udover: "Jeg er officer i de kinesiske styrker. Jeg er læge og krigsfange. Jeg har ikke mere at sige. Til sidst blev de tiætte af at stille mig spørgsmål, de fik en gummislang bragt ind, og så hældte de vand med peber i ned i mine næsebor. Jeg følte det, som om hele min hjerne brændte. Det føltes, som om selve djævelen kom brænde på ilden inden i mig. Men jeg sagde ikke noget, og de blev ved med at blande en endnu stærkere opløsning af peber og vand og tilsatte sennep. Smerten var uudholdelig. Til sidst kom der friskt rødt blod ud af min mund. Peberet havde brændt slimhinderne væk i mine næsebor. Jeg havde klaret at overleve i ti dage, og jeg tror, det faldt dem ind, at den metode ikke ville få mig til at tale, så da de så det friske røde blod, gik de.

To, tre dage senere kom de efter mig igen og bar mig hen til forhørs rummet. Jeg måtte bæres for denne gang kunne jeg på trods af alle mine anstrengelser ikke gå selv, selv om jeg blev slået med geværkolber og stukket med bajonetter. Mine hænder og fødder havde været bundet så længe, at jeg slet ikke kunne bruge dem. I forhørsrummet blev jeg bare smidt på gulvet, og de fire vagter, der havde båret mig, stod ret foran officererne, som sad i en halvcirkel. Denne gang lå der foran dem mange mærkelige redskaber, som jeg fra mine studier vidste var torturinstrumenter. "De skal nu fortælle os sandheden og holde op med at spille vores tid," sagde obersten. "Jeg har fortalt Dem sandheden. Jeg er officer i de kinesiske styrker." Det var alt hvad jeg svarede.

Japanerne blev røde i ansigterne af vrede, og på en kommando blev jeg spændt fast til et bræt med udstrakte arme som om jeg hang på et kors. Lange bambuspinde blev stukket ind under mine negle helt ned til leddene, så blev splinterne drejet rundt. Det var virkelig meget smertefuldt, men det frembragte ikke noget svar. Så trak vagterne hurtigt splinterne ud, og langsomt, én for én, blev mine negle vredet af.

Smerten var djævelsk. Den blev værre, da japanerne hældte saltvand på de blødende fingerspidser. Jeg vidste at jeg ikke måtte tale og forråde mine kammerater og derfor tænkte jeg på et råd, min leder, lama Mingyar Dondup havde givet mig. "Koncentrer dig ikke om det sted, smerten kommer fra, Lobsang, for hvis du gør det, samler du al din energi på det sted, og så kan du ikke udholde smerten. Tænk i stedet på noget andet, for hvis du gør det, vil du stadig føle smerten og eftervirkningerne af smerten, men du vil være i stand til at udholde den. Den vil ligesom være i baggrunden."

Så for at bevare min forstand og for at undgå at opgive navne og give oplysninger, brugte jeg min hjerne på noget andet. Jeg tænkte på fortiden, på mit hjem i Tibet og på min leder. Jeg tænkte på hvordan verden skabtes, sådan som man forestillede sig det i Tibet.

***

Under Potala var der mystiske skjulte tunneler, tunneler som måske indeholdt nøglen til verdens historie. De interesserede mig, de fascinerede mig, og det kan måske være af interesse endnu en gang at mindes, hvad jeg så og lærte dér, for det er tilsyneladende en viden, som vestens folkeslag ikke besidder.

Jeg huskede nu, at jeg på den tid var en meget ung munk under optræning. "Den Lønlige Ene", Dalai Lama, havde gjort brug af mine evner som clairvoyant i Potala, han havde været meget tilfreds med mig og havde som belønning givet mig tilladelse til at færdes overalt. Min leder, lama Mingyar Dondup, sendte en dag bud efter mig. "Lobsang, jeg har tænkt meget over din udvikling, og jeg er kommet til den slutning, at du nu er så gammel og har nået så højt et udviklingstrin, at du sammen med mig kan studere skrifterne i de skjulte huler. Kom!"

Han rejste sig op, og med mig ved sin side gik han ud af værelset ned ad gangen ned ad mange, mange trin forbi grupper af munke, som udførte deres daglige hverv med at sørge for husførelsen i Potala. Til sidst kom vi langt nede i bjergets dystre mørke til et lille værelse, der stødte til gangen i højre side. Der kom kun lidt lys ind fra vinduerne her. Udenfor blafrede bedeflagene i brisen. "Vi går ind her, Lobsang, vi vil tage lamper med, så vi kan udforske de regioner, som kun meget få lamaer har adgang til."

I det lille værelse tog vi lamper ned fra nogle hylder og fyldte dem. Så tog vi af forsigtighedshensyn begge en ekstra med. Vores første lamper blev tændt; vi gik ud og nedad gangen, min leder gik foran mig og viste mig vej. Vi gik nedad, nedad gangen, hele tiden nedad. Længe efter kom vi til slut til et rum. Det forekom mig næsten at være slutningen på en lang rejse. Det så ud, som om det var et lagerrum. Der var mærkelige figurer rundt omkring. Statuer, hellige genstande og fremmede guder, gaver fra hele verden. Det var her Dalai Lama opbevarede sine gaver, dem Han ikke havde brug for så tit.

Min nysgerrighed var meget stor. Der var, så vidt jeg kunne se, ikke noget formål med at være her. Jeg troede vi skulle på udforskning, og det her var jo kun et oplagringsrum. "Ærede mester," sagde jeg, "vi må da helt sikkert være gået den forkerte vej, når vi ender her." Lamaen så på mig og smilede venligt. "Lobsang, Lobsang, tror du virkelig, at jeg ville gå fejl?" Han smilede, medens han vendte sig bort fra mig og gik hen til en mur et stykke væk. Så vidt jeg kunne se, famlede han henover et mønster på væggen, noget gips der stak frem, tilsyneladende forarbejdet af en hånd der var død for længe siden. Til sidst lød en buldren som af faldende sten, jeg snurrede skræmt rundt og troede at loftet (no: taket) måske var ved at falde ned eller at gulvet sank sammen. Min Leder lo. "Nej, nej, Lobsang, vi er i fuldkommen sikkerhed. Vi fortsætter vor rejse her. Herfra træder vi ind i en anden verden, en verden, som kun få har set. Følg mig."

Jeg stirrede i ærefrygt. En del af muren var gledet til side og havde afsløret et mørkt hul. Jeg kunne se en støvet sti, der gik fra rummet ind i hullet og forsvandt ind i det buldrende mørke. Jeg stod som naglet til stedet af forbavelse over synet. "Jamen Herre," udbrød jeg, "der var ikke noget tegn på, at der var en dør der. Hvordan skete det?" Min Leder lo af mig og sagde: "Dette er en indgang, der blev lavet for mange århundreder siden. Hemmeligheden er godt bevaret. Med mindre man kender den, kan man ikke åbne denne dør, og ligegyldigt, hvor grundigt man søger, så kan man ikke finde noget spor af en sammenføjning eller en revne. Men kom nu Lobsang, vi er her ikke for at diskutere byggeteknik. Vi spilder tiden. Du kommer til at se dette sted ofte."

Han vendte Sig Om og gik foran mig ind i den mystiske tunnel, der strakte sig så langt vi kunne se. Jeg fulgte ham med nogen frygt. Han lod mig passere forbi, så vendte han sig om igen og drejede igen på noget. Igen lød denne ildevarslende buldren, en knirken og en skurren, og en hel plade af den rigtige klippe gled forbi mine forskrækkede øjne og dækkede hullet. Vi stod nu i et mørke, der kun var oplyst af det flakkende skær, der kom fra vores smørlampers gyldne flammer. Min leder gik foran mig og fortsatte videre frem. Skønt hans fodtrin var dæmpede, kom der et underligt ekko fra klippesiderne, ekko på ekko. Han gik videre uden at sige noget. Det virkede, som om vi havde gået næsten to kilometer, så standsede han pludseligt uden varsel, så jeg stødte ind i ham med et overrasket udråb. "Her fylder vi vores lamper op, Lobsang, og sætter større væger i. Vi får brug for lys nu. Gør som jeg siger, og så vil vi fortsætte vor tur."

Nu havde vi mere lys fra de større flammer; vi gik videre i land tid, så lang tid, at jeg var ved at blive træt og rastløs. Så lagde jeg mærke til, at passagen blev bredere, og der blev højere til loftet. Det så ud som om vi gik inde i den snævre ende af en skorsten hen mod den brede ende. Vi gik rundt i en gang, og der kom et forbavset råb fra mig. Foran mig kunne jeg se en kæmpe stor hule. På væggene og på loftet sås utallige gyldent lysende punkter, det var lyset fra vores lamper der blev kastet tilbage. Hulen så ud, som om den var uendelig stor. Det svage lys fra vores lamper understregede kun, hvor mørk og kæmpe stor den var.

Min leder gik hen til en klippespalte i venstre side af stien, og med en hvinende lyd trak han noget ud, der lignede en stor metalcylinder. Den var cirka halvt så høj som et menneske og på det tykkeste sted så tyk som en menneske. Den var rund og på toppen af den sad en indretning, som jeg ikke kendte. Det lignede et lille hvidt net. Lama Mingyar Dondup tumlede med tingen og førte så sin lampe henover dens top. Øjeblikkelig lyste den med en klar gullighvid flamme, som satte mig i stand til at se alting klart. Der kom en svag hvæsende lyd fra lyset, som om det blev presset ud under tryk. Min leder slukkede så vores små lamper.

Denne vil give os tilstrækkelig med lys, Lobsang, vi tager den med os. Du skal lære noget historie om længst forsvundne tider." Han gik fremad med det store, klare lys, denne flammende ildtromle, på noget der lignede en slæde. Den kørte let. Vi gik endnu engang nedad stien, hele tiden nedad, indtil jeg troede, at vi måtte være helt inde i jordens aller inderste. Til sidst standsede han. Foran mig var der en sort mur beklædt med en stor guldplade, og i guldet var der graveringer, hundreder og tusinder af dem. Jeg så på dem, så så jeg over til den anden side, jeg kunne se noget mørkt vand blinke, som om der lå en stor sø foran mig. "Lobsang, hører du efter. Du får noget at vide om den senere. Jeg vil fortælle dig noget om Tibets oprindelse, en oprindelse, som du vil kunne efterprøve, når du bliver noget ældre, når du tager ud på en ekspedition, som jeg selv nu er ved at planlægge," sagde han. "Når du tager væk (reiser) fra dit land, vil du støde på mennesker, som ikke kender os, og de vil sige, at tibetanerne er uvidende vilde, som tilbeder djævl og hengiver sig til unævnelige ceremonier. Men vi har, Lobsang, en kultur, der er langt ældre end nogen i vesten, vi har bevaret omhyggeligt skjulte optegnelser, som går langt tilbage... "

Han gik over til inskriptionerne og udpegede forskellige figurer, forskellige symboler. Jeg så tegninger af mennesker og dyr, dyr som vi ikke kender til, og så pegede han på et kort over himmelen, men det var et kort, som jeg selv vidste, ikke var som de eksisterende, for de stjerner, det viste, var anderledes og anbragt på forkerte (feil) steder. Lamaen gjorde en pause og vendte sig om mod mig. "Jeg forstår dette, Lobsang, jeg blev undervist i dette sprog. Nu vil jeg læse det for dig, læse denne ældgamle historie, og så vil jeg og andre en gang lære dig dette hemmelige sprog, så du kan komme

herner og gøre dine egne notater og drage dine egne konklusioner. Det betyder, at du skal studere og studere. Du skal udforske disse huler, for der er mange af dem og de strækker sig mange kilometer under os."

Et øjeblik stod han og så på inskriptionerne. Så læste han noget af fortidens historie for mig. Meget af det, han sagde dengang, og af det, som jeg studerede senere, kan simpelthen ikke fremstilles i en bog som denne. Den almindelige læser ville ikke tro det, og hvis han gjorde det og kendte nogle af hemmelighederne, så ville han måske, som andre har gjort det tidligere, bruge de indretninger, jeg har set, til sin egen fordel for at få herredømme over andre, til at ødelægge andre, lige som nogle nationer nu truer med at ødelægge hinanden med atombomben (husk at Rampa skrev dette ned under den kalde krigen - R.ø.anm.) Atombomben er ikke nogen ny opfindelse. Den blev opfundet for tusinder af år siden, og den bragte ulykke over jorden, som den vil gøre det nu, hvis mennesket ikke standses i sin tåbelighed.

I enhver af verdens religioner, i ethvert folks eller stammes historie findes beretningen om Syndfloden, om en katastrofe, hvor mennesker druknede, hvor landområder hævede og sænkede sig, og jorden var i oprør. Den findes i inkaernes, egypternes og de kristnes historie. Vi ved, den blev forårsaget af en bombe, men lad mig fortælle dig, hvordan det skete ifølge inskriptionerne. Min leder satte sig i lotusstilling med ansigtet vendt mod indgraveringerne på klippen med det strålende lys bag sig, der med et gyldent skær skinnede på de ældgamle indgraveringer. Han gjorde tegn til, at jeg også skulle sætte mig. Jeg tog plads ved siden af ham, så jeg kunne se de ting, han pegede på. Da jeg havde sat mig til rette, begyndte han at tale, og dette er, hvad han fortalte mig.

"For længe, længe siden så jorden helt anderledes ud. Dens bane lå meget tættere på solen, og den drejede sig den modsatte vej; der var en anden planet tæt ved, en tvillingeplanet til jorden. Dagene var kortere, og derfor syntes menneskene at have et længere liv. Det var som om mennesket levede i hundreder af år. Klimaet var varmere, og floraen var både tropisk og frodig. Dyrebestanden var af kæmpestørrelse, og der var mange forskellige arter. Tyngdekraften var meget mindre, end den er nu, fordi jorden havde en anden rotationshastighed, og mennesket var omtrent dobbelt så højt som det er nu, men selv i den størrelse var han en pygmæ i sammenligning med en anden race, som levede samtidig. For på jorden levede der folk fra et andet system, som var superintelligente. De overvågede jorden, og lærte menneskene meget.

Menneskene var dengang som en koloni, som en klasse, der undervises af en venlig lærer. Disse kæmpemæssige giganter' lærte dem meget. De satte sig tit ind i et mærkeligt fartøj af strålende metal og fløj så hen over himmelen. Mennesket, det stakkels uvidende menneske, som endnu stod på tærskelen til en vågnende fornuft, kunne slet ikke forstå det, for dets intelligens var næppe større end en abes.

For utallige tidsaldre siden var livet på jorden meget fredeligt. Der var fred og harmoni mellem alle skabninger. Menneskene kunne kommunikere uden at tale - ved hjælp af telepati. De talte kun med hinanden på normal vis, når de stod ansigt til ansigt. Så begyndte de superintelligente, som var så meget større end mennesket, at strides. Der opstod anderledes tænkende grupper blandt dem. De kunne ikke blive enige på visse punkter, ligesom racerne i dag ikke kan enes. En gruppe drog til en anden del af jordkloden og prøvede at

regere. Der var stridigheder. Nogle supermennesker dræbte hinanden; de førte hårde krige mod hinanden og forårsagede store ødelæggelser. Mennesket, som var ivrig efter at lære noget, lærte krigskunsten, mennesket lærte at slå ihjel. Derfor blev jorden, som tidligere havde været, et fredeligt sted, nu et uroligt sted. I nogen tid, i nogle år arbejdede supermenneskene i hemmelighed, den ene halvdel af dem mod den anden. En dag skete en frygtelig eksplosion, og hele jorden syntes at ryste og køre ud af sin vante bane. Brandrøde flammer for hen over himmelen, og jorden var omkranset af røg. Til sidst forsvandt uroen og tumulten, men i mange måneder efter sås mærkelige tegn på himmelen,

tegn som fyldte jordens beboere med skræk. En planet nærmede sig, og den blev hurtigt større og større for deres øjne. Det var helt sikkert, at den ville ramme jorden.

Der kom store tidevandsbølger og med dem stærke vindstød, dagene og nätterne hengik i et hylende uvejrs rasen. Det så ud, som om planeten fyldte hele himmelen og som om den til sidst ville styrte direkte ind i jorden. Da planeten kom tættere og tættere på, rejste der sig store flodbølger, som oversvømmede store landområder. Jordskælv fik jordkuglens overflade til at skælve og hele kontinenter blev opslugt i løbet af øjeblikke. Supermenneskeracen glemte deres stridigheder, de skyndte sig op i deres skinnende maskiner og steg op mod himmelen i hastig flugt fra den uro, der drog hen over jorden. Men på selve jorden fortsatte jordskælvne. Bjerge rejste sig og med dem havbunden, landområder sank og blev oversvømmet af vand. Den tids mennesker flygtede i rædsel, næsten vanvittige af frygt over det, de troede var verdens undergang, og alt imens blev blæsten hårdere og hårdere, og uroen og larmen sværere at udholde, en uro og en larm som syntes at flænse nerverne og drive mennesker til vanvid.

Den fremmede planet kom stadig tættere på og blev større og større, indtil den til sidst kom indenfor en vis afstand; der lød et frygteligt brag og en lysende elektrisk gnist skød ud fra den. Himmelen var et flammehav af stadige udladninger, sodfarvede skyer dannedes og gjorde dagene til en evig nat fyldt med rædsel og skræk. Det så ud som selve solen stod stille af forfærdelse over ulykken, for ifølge optegnelserne stod solens røde kugle stille i mange, mange dage, den var blodrød, og store flammeter skød ud fra den. Så lukkede de sorte skyer sig til sidst over jorden og alt var mørke og nat.

Vindene var kolde og så varme, tusinder døde ved de store temperatur-svingninger. Gudernes føde, som nogle kaldte manna, dalede ned fra himmelen, og uden den var jordens befolkning og verdens dyrebestand sultet ihjel, for alle planter var ødelagt, og de var berøvet al anden føde. (ja - efter det som kom frem af oplysninger som kontaktpersonen Rincon fik fra en speciell gruppe pleiadiske romfolk tidlig 70-tallet i Sydamerika - var det "de" som kunstig frembrakte denne næringsrike "manna" som de også lot regne ned over de omflakkende israelitter under deres ørkenvandring. Les mer om dette i [udrag](#) - på denne samme netbase. R.ø.anm.)

Mænd og kvinder flakkede om fra sted til sted for at finde ly, de søgte kun efter et sted, hvor de kunne hvile deres trætte kroppe, der blev pint og plaget af stormen og tumulten, de bad om ro på jorden og håbede på at blive frelst, men jorden rystede og skælvede, regnen strømmede ned, og fra det ydre rum for elektriske udladninger mod jorden. Efterhånden som tiden gik, og de tunge sorte skyer fjernede sig, så menneskene solen blive mindre og mindre. Det så ud, som om den trak sig tilbage, og jordens befolkning skreg af frygt. De troede, at solguden, Livgiveren, flygtede fra dem, men der var noget, der var endnu mærkeligere: solen bevægede sig nu fra øst mod vest i stedet for fra vest mod øst som før.

Menneskene havde mistet al fornemmelse af tid. Når solen var formørket kunne de ikke på nogen måde følge dens gang, ikke engang de mest lærde mennesker vidste, hvor længe siden det var, disse begivenheder havde fundet sted. En anden mærkelig ting kunne ses på himmelen, en klode - en temmelig stor klode, gul og rund, der så ud, som om den også ville ramme jorden. Denne, som vi nu kender som månen, kom på den tid til syne som et levn (levning) fra sammenstødet mellem de to planeter. Senere folkeslag skulle i Sibirien finde en fordybning i jorden, hvor jordens overflade måske var blevet beskadiget af den anden verdens nærhed. Før sammenstødet havde der eksisteret byer og høje bygninger, der havde rummet meget af Den Større Races viden. De var styrtet sammen under orkanerne og lå som dynger af murbrokker, der dækkede over al den skjulte viden. De vise mænd i stammen vidste, at der inde i disse dynger lå cylindre, der indeholdt skrifter og bøger af indgraveret metal. De vidste, at al verdens viden hvilede under disse dynger af murbrokker. De begyndte derfor at grave og grave, så de kunne se, hvad der kunne reddes af optegnelserne, så de kunne øge deres egen magt ved at bruge Den Større Races viden.

I løbet af årene, der kom, blev dagene længere og længere, indtil de var næsten dobbelt så lange, som de havde været før ulykken, og så stabiliserede jorden sig i sin nye bane ledsaget af sin drabant, månen, et produkt af sammenstødet. Men jorden rystede og rumlede stadig, bjerge rejste sig og spyede flammer, klippestykker og ødelæggelse ud. Store floder af lava strømmede ned ad bjergsiderne uden

varsel og ødelagde alt, hvad der lå på deres vej, men ofte omsluttede de betydningsfulde kilder til viden, for det hårde metal, mange af optegnelserne var skrevet på, smeltede ikke ved lavaens varme. Lavaen beskyttede dem, bevarede dem i et stenhylster av porøs sten som i tidens løb blev slidt af, så optegnelserne indeni ville blive afsløret og falde i hænderne på nogle, der ville gøre brug af dem. Men det var der endnu lang tid til. Efterhånden som jorden stabiliserede sig i sin nye bane, krøb kulden gradvist ind over den, dyrene døde eller vandrede til varmere egne.

Mammутten og brontosaurussen døde, fordi de ikke kunne tilpasse sig de nye livsbetingelser. Is faldt ned fra himmelen og vindene blev isnende kolde. Nu var der mange skyer, hvor der før næsten ikke havde været nogen. Verden var næsten som et helt nyt sted; der var nu stærke strømninger i havene, der før havde været som fredelige søer, kun nu og da kruset af en brise. Nu rejste høje bølger sig mod himmelen, og i mange år var tidevandsbølgerne meget store og truede med at opsluge landområder og drukne menneskene. Himmelen så også anderledes ud. Om natten sås fremmede stjerner i stedet for de kendte, og månen var meget tæt på. Nye religioner skød frem alle steder, fordi den tids præster prøvede på at bevare deres magt og gøre rede for hvad der var sket. De glemte mange ting om Den Større Race, de tænkte kun på deres egen magt, på deres egen betydning, men de kunne ikke sige, hvordan dette og hint var hændt. De sagde, at det var Guds vrede og belærte menneskene om, at de var født i synd.

Efterhånden som tiden gik, og jorden stabiliserede sig i sin nye bane, og vejrlaget blev roligere, blev menneskene mindre og kortere. Århundreder gik, og landområderne blev mere stabile. Mange racer opstod næsten som om de var eksperimenter; de kæmpede, fejlede og forsvandt for at blive erstattet af andre. Til sidst udviklede der sig en stærkere type, og civilisationen begyndte igen. En civilisation som fra sine tidligste dage medbragte et minde om en forfærdelig ulykke, og nogle af de mere intelligente prøvede på at finde ud af, hvad der egentlig var hændt. Nu havde vinden og regnen gjort sit arbejde. De gamle optegnelser begyndte at dukke op i den smuldrende lavasten, og den højere intelligens, som menneskene på jorden nu havde, gjorde at de samlede disse sammen og bragte dem til deres vise mænd, som efter lang tid og store anstrengelser kunne tyde noget af det skrevne.

Efterhånden som lidt af optegnelserne kunne tydes, og den tids videnskabsmænd begyndte at forstå, hvad der stod, iværksatte de hektiske eftersøgninger efter andre optegnelser, så de kunne sammenstykke de komplette instruktioner. Der blev foretaget store udgravninger og meget af interesse kom for dagen. Så spirede den nye civilisation i sandhed. Byer og bygninger blev opført, og videnskaben begyndte sit hastige tog mod ødelæggelsen. Det vigtigste var altid ødelæggelsen, for at små grupper skulle få størst magt. Man overså fuldkommen, at mennesket kunne leve i fred, og at det var mangelen på fred, der havde været årsag til ulykken før.

I mange århundreder havde videnskaben magten. Præsterne optrådte som videnskabsmænd og forviste de videnskabsmænd, som ikke også var præster. Dé forøgede deres magt, de tilbad videnskaben, de gjorde alt, hvad de kunne for at bevare magten og for at knuse den almindelige mand og holde ham fra at tænke. De fremstillede sig selv som guder. Intet arbejde kunne udføres uden præsternes velsignelse. Præsterne tog, hvad de ville have, uden at blive forhindret, uden modstand, og i al den tid øgede de deres magt indtil de var absolut almægtige på jorden, og de glemte at enevældig magt fordærver mennesket.

Store fartøjer sejlede gennem luften uden vinger, uden lyd, sejlede gennem luften eller svævede ubevægelige, som ikke engang fugle kan svæve. Videnskabsmændene havde opdaget hemmeligheden om, hvordan man behersker tyngdekraften, og havde forstået at bruge den. Kæmpemæssige stenblokke blev manøvreret på plads af en mand og et instrument, der var så lille, at det kunne ligge på en håndflade. Intet arbejde var for hårdt, fordi mennesket betjente sine maskiner uden nogen anstrengelser. Mægtig store maskiner raslede henover jord-overfladen, medens intet bevægede sig på havet, medmindre formålet var fornøjelse, for transport ad søvejen var for langsom undtagen for dem, der gerne ville nyde vinden og bølgerne. Alt blev transporteret ad luftvejen eller hvis det var for kortere afstande - over land. Nogle flyttede ud til andre landområder og grundlagde kolonier, men nu havde de mistet deres telepatiske evne ved kollisionskatastrofen, nu talte de ikke længere samme

sprog, dialekterne blev mere og mere udtalte, indtil de til sidst var helt forskellige og for hinanden uforståelige sprog.

Da folkeslagene ikke længere kunne kommunikere og ikke kunne forstå hinanden og hinandens synspunkter, begyndte de at strides og føre krig. Frygtelige våben blev opfundet. Krige rasede alle steder. Mænd og kvinder blev lemlæstede, og de forfærdelige stråler, som blev brugt, fremkaldte mange mutationer indenfor den menneskelige race. Årene gik og kampen blev mere intens, og blodbadet frygteligere. Der var alle steder opfindere, som ansporet af deres ledere, arbejdede hårdt for at frembringe endnu mere dødbringende våben. Videnskabsmænd arbejdede for at opfinde stadig mere uhyggelige angrebsvåben. Man dyrkede sygdomsbakterier, som blev kastet ud fra højtflyvende fartøjer. Bomber ødelagde kloaksystemerne, så sygdom og pest for hærgende henover jorden og udryddede mennesker, dyr og planter. Jorden styrede mod ødelæggelse.

I et område der lå fjernt fra al strid, tog en gruppe fremsynede præster, som ikke var blevet besudlet af magtsygd, nogle tynde guldplader og indgraverede på dem deres tids historie, indgraverede kort over himmelen og landene. På dem afslørede de deres videnskabs inderste hemmeligheder og gav alvorlige advarsler om de farer der ville være for dem, der misbrugte denne viden. Der gik mange år med at forarbejde disse plader, så blev de sammen med eksemplarer af virkelige våben, redskaber, bøger og alt, hvad der kan være nyttigt, indkapslet i sten og skjult på forskellige steder, så de, der kom efter, ville kende til fortiden, og drage fordel af det - håbede de.

For disse præster vidste, hvad der ville ske menneskeslægten, de vidste, hvad der ville ske, og som forudsagt skete det forventede. Et nyt våben blev opfundet og afprøvet. En fantastisk sky hvirvlede op i stratosfæren, jorden rystede og slingrede, det var som om den vippede på sin akse. Kæmpemæssige bølger strømmede ind over land og fejede mange menneskeracer med sig. Igen sank bjergene ned under havoverfladen og andre presseses op for at indtage deres pladser. Nogle mænd, kvinder og dyr, som var blevet advaret af disse præster, blev reddet om bord på skibe, der var forseglede, så de giftige gasser og bakterier, der hærgede jorden, ikke kunne trænge ind. Andre blev - da deres landområder hævede sig - ført højt op, andre knapt så heldige - blev ført nedad, måske ned under vandoverfladen, måske lukkede bjergene sig sammen over deres hoveder.

Oversvømmelser, flammer og dødbringende stråler dræbte mennesker i millionvis, og der var nu meget få mennesker tilbage på jorden, isoleret fra hinanden ved katastrofen. Disse var blevet halvt vanvittige af ulykker, skræmt fra vid og sans af den forfærdelige larm og uro. I mange år gemte de sig i huler og tætte skove. De glemte alt om deres kultur og gik tilbage til vildmandsstadiet som i menneskeslægts tidligste dage, klædte sig i skind, malede sig med plantesaft, brugte køller besat med flintesten.

Til sidst dannedes nye stammer, og de vandrede hen over jordens nye ansigt. Nogle slog sig ned i det, der nu er Ægypten, andre i Kina, men de, der var blevet favoriseret af superracen og havde boet i et behageligt, lavtliggende område ved havet, befandt sig pludseligt mange kilometer over havets overflade, omringet af uendelige bjergkæder, og jorden afkøledes hurtigt. Tusinder døde i den iskolde, tynde luft. Andre, som overlevede, blev stamfædre til den moderne, hårdføre tibetaner fra det land, der eksisterer nu. Det var det sted, hvor de fremsynede præster havde taget deres tynde guldplader og

indgraveret alle deres hemmeligheder på dem. Disse plader, og alle prøverne på deres kunst og' håndværk var blevet skjult langt nede i en bjerghule, så de kunne blive tilgængelige for en senere slægts præster. Andre skjultes i en stor by, som nu ligger i Chang Tang højlandene i Tibet. (Chang-Tang-fjellene)

Al kultur var imidlertid ikke helt udslettet, skønt mennesket var tilbage på vildmandsstadiet i de Sorte Tider. Der var isolerede pletter rundt omkring på jorden hvor små menneskegrupper kæmpede for at holde den viden, de havde, i live for at holde den menneskelige forstands flakkende flamme tændt, en lille gruppe, der kæmpede blindt videre i primitivitetens uigennemtrængelige mørke. I løbet af de århundreder, der fulgte, stod religionen på mange stader, der var mange forsøg på at finde ud af, hvad der i virkeligheden var hændt, og i al den tid lå den viden inde i Tibet i huler, dybt nede, indgraveret på uforgængelige, stedsevarende, unedbrydelige guldplader, der ventede på dem, der skulle finde dem og tyde dem.

Gradvist udviklede mennesket sig igen. Uvidenhedens mørke begyndte at sprede sig. Primitiviteten blev til en halvcivilisation. Der var virkelig en form for fremskridt. Byer blev igen bygget, og maskiner fløj i luften. Igen var bjergene ikke nogen hindring, mennesket rejste over hele verden, over have og landområder. Som før blev de som følge af deres viden og magt arrogante og undertrykte de svage. Der var uro, had, forfølgelse og hemmelig forskning. De stærkere folk undertrykte de svage. De svage folk udviklede maskiner, og der blev ført krige, krig der varede i mange år. Der blev hele tiden frembragt nye og mere frygtelige våben. Begge parter prøvede på at finde det mest frygtelige våben, og i al den tid lå der viden i hulerne i Tibet. I al den tid lå der i Chang Tang højlandet en stor øde, ubevogtet by, der indeholdt den mest værdifulde viden i verden; den ventede på at der skulle komme nogen og finde den mens den *lå der* og ventede.... " (mer om denne "gamle byen" i Rampa-boken [DET TREJE ØYE](#) og uddrag av det på [denne link](#))

***

Lå der. Jeg lå på ryggen i en underjordisk fængselscelle og så op gennem en rød tåge. Blodet strømmede ud af næsen, ud af munden, løb fra finger- og tåspidser. Jeg havde ondt over det hele. Jeg følte det, som om jeg var blevet sænket ned i et flammebad. Jeg hørte svagt en japansk stemme der sagde:

"Denne gang er I gået for vidt. Han kan ikke leve. Han kan umuligt leve." Men jeg levede. Jeg besluttede, at jeg ville leve videre og vise japanerne, hvordan en mand fra Tibet opførte sig. Jeg ville vise dem, at ikke engang deres mest udspekulerede tortur kunne få en tibetaner til, at tale.

Min næse var brækket, trykket flad af et vredt slag fra en riffelkolbe. Min mund var flænget, kæbebenene brækkede, tænderne sparket ud, men ingen af alle japanernes torturmetoder kunne få mig til at tale. Efter nogen tid opgav de forsøget, for selv japanerne kunne indse det forgæves i at prøve at få en mand, der ikke ville til at tale. Mange uger efter blev jeg sat til et arbejde, der bestod i at flytte lig, fok, som ikke havde overlevet. Japanerne troede, at de ved at give mig sådan et job kunne knække mit mod, og måske ville jeg så tale. Det var ikke behageligt at stable lig i solens stegende hede; ligene stank, var oppustede og plettede. De svulmede op og sprang som balloner, man stikker en nål i. En dag så jeg en mand falde død om. Jeg vidste, at han var død, for jeg undersøgte ham selv, men vogterne tog ikke nogen særlig notits af det, han blev samlet op af to mænd, svinget frem og tilbage og så smidt op på ligstaben g efterladt der, så den varme sol og rotterne kunne sørge for resten af oprydningen. Men det var lige meget, om en mand var død eller ikke, fordi hvis en mand var for syg til at arbejde, blev han enten stukket ned med en bajonet på stedet og smidt op på ligbunken, eller også blev han smidt derop, mens han endnu var i live.

Jeg besluttede, at jeg også ville "dø" og blive anbragt samme sted som de andre lig. I løbet af natten ville jeg så undvige. Jeg lagde altså mine planer, og i de næste tre, fire dage lagde jeg omhyggeligt mærke til japanerne og deres fremgangsmåde og bestemte mig til hvordan jeg ville gøre. I et par dage vaklede jeg rundt og spillede svagere, end jeg i virkeligheden var. Den dag jeg havde planlagt at dø, vaklede jeg, når jeg gik, vaklede ved navneopråbet i det første dagry. Hele formiddagen viste jeg alle tegn på overvældende træthed, og så lod jeg mig falde omkuld lige efter middag. Det var ikke svært, for jeg spillede egentlig ikke; jeg kunne være faldet sammen af træthed, på et hvilket som helst tidspunkt. Den tortur jeg havde været igennem, havde svækket mig betydeligt. Den dårlige mad havde svækket mig endnu mere, og jeg var virkelig dødtæt. Denne gang faldt jeg sammen og faldt faktisk i søvn af træthed. Jeg mærkede at jeg ublidt blev løftet op, svinget frem og tilbage og smidt op. Det var virkningen af min landing på stabelen af knagende døde kroppe, der vækkede mig. Jeg mærkede, at stabelen svajede lidt, og faldt til ro igen. Chokket fik mig til at åbne øjnene, en vogter skævede i retning af mig, så jeg åbnede øjnene endnu mere, som en død mands øjne

gør, og han så væk; han var for vant til at se lig; et nyt kunne ikke vække hans interesse. Jeg lå meget stille, helt stille, mens jeg atter tænkte på fortiden og lagde planer for fremtiden. Jeg lå stille på trods af at der blev kastet andre lig op omkring mig og oven på mig.

Dagen forekom mig så lang som et helt år. Jeg troede ikke, at lyset nogensinde ville blive svagere, men langt om længe skete det. Stanken omkring mig var næsten uudholdelig. Under mig kunne jeg høre raslen og piben fra rotterne, der var gået i gang med deres grufulde arbejde med at æde ligene. Nu og da sank dyngen sammen, når et af ligene i bunden ikke længere kunne holde til vægten af dem ovenover. Dyngen sank sammen og svajede, og jeg håbede, at den ikke ville vælte, som det så ofte skete, for så skulle ligene stables om igen, og hvem ved om de så ikke ville finde ud af at jeg var i live, og selv om de ikke gjorde det, så ville jeg måske blive lagt nederst i bunken.

Til sidst blev de fanger, der arbejdede i nærheden, gennet ind i deres hytter. Vagtposterne patruljerede oppe på muren, og jeg mærkede natteluftens kølighed. Langsomt, alt for langsomt begyndte lyset at blive svagere. Et for et tændtes de små gule lys i vagtposternes rum. Så langsomt at det næsten var umærkeligt, faldt natten på.

I lang, lang tid lå jeg stille i den stinkende seng af døde kroppe. Lå stille og lyttede så godt jeg kunne. Da vagtposterne var længst væk på deres tur, skubbede jeg langsomt et lig væk, der lå oven på mig og skubbede et væk ved siden af mig. Det væltede ned fra stablen og ramte jorden med en knasen. Jeg holdt vejret af fortvivelse, jeg troede at nu ville vagterne helt sikkert komme løbende til og opdage mig. Det var døden at være ude når det var mørkt. Projektørerne ville blive tændt og den ulykkelige som japanerne fik øje på, ville blive stukket ned med bajonetter eller måske få maven skåret op, eller blive hængt op over en sagte ild, eller få en anden forfærdelig død, som japanernes vanvittige hjerner kunne udpønse. Og alt dette ville foregå foran en flok fanger, der var ved at kaste op af væmmelse, for at lære dem, at det ikke var nogen klog politik at prøve på at flygte fra Himlens Sønner.

Intet rørte sig. Japanerne var tilsyneladende for vant til knagen fra ligdyngen, og til at lig faldt ned. Jeg bevægede mig forsøgsvis. Hele, ligstabilen knagede og rystede. Jeg bevægede mig et lille stykke ad gangen og kravlede til sidst ud over kanten, firede mig selv ned ved at gribe fat i ligene og kravle tre-fire meter ned, fordi jeg var for svag til at springe og så risikere at forstuve eller brække benet. Den svage støj jeg frembragte, tiltrak ingen opmærksomhed. Japanerne kunne slet ikke tro, at nogen ville gemme sig et så forfærdeligt sted. Da jeg kom ned på jorden, sneg jeg mig langsomt over i skyggen af nogle træer, der stod langs fangelejrens mur. Jeg ventede et stykke tid. Over mit hoved mødtes vagtposterne. De talte dæmpet sammen, en tændstik flammede, medens de tændte sig en cigaret. Så skiltes vagtposterne, den ene gik den ene vej den anden den anden vej, hver med en cigaret skjult i deres halvt knyttede hånd, begge for et stykke tid mere eller mindre blændet af tændstik - flammens opblussen i det tætte mørke. Jeg benyttede mig af det. Langsomt og stille lykkedes det mig at kravle over muren. Det var kun en midlertidig lejr, og japanerne havde endnu ikke nået at gøre deres hegn strømførende. Jeg kravlede over og sneg mig stille væk i mørket. Hele natten lå jeg på en gren næsten indenfor lejrens synsvidde. Jeg ræsonnerede således, at hvis man havde savnet mig, hvis jeg var blevet set, ville japanerne storme forbi, de ville aldrig tro at en fange ville opholde sig så tæt ved lejren.

Hele næste dag blev jeg, hvor jeg var, jeg var for svag og syg til at flytte mig. Da dagen var slut, og mørket faldet på, gled jeg ned ad træstammen og fandt den vej, jeg skulle gå gennem et område, som jeg kendte godt i forvejen.

Jeg kendte en meget gammel kineser, der boede tæt ved. Jeg havde ydet hans kone meget hjælp før hun døde, og jeg fandt vej til hans hus i mørket. Jeg bankede sagte på hans dør. Der var en spændt og frygtsom atmosfære. Til sidst hviskede jeg, hvem jeg var. Noget bevægede sig meget forsigtigt inde indenfor, langsomt og uden en lyd blev døren åbnet nogle få centimeter, og et gammelt ansigt kiggede ud. "Åh," sagde han, "kom ind, hurtigt." Han åbnede døren mere, og jeg krøb ind under hans udstrakte arm. Han satte sine skodder for, tændte tys og gispede af forfærdelse da han så på mig. Mit venstre øje var slemt beskadiget, min næse var slået flad, min mund var forskåret og flænget, så mundvigen hang nedad. Han varmede noget vand, vaskede mine sår og gav mig mad. Jeg hvilede mig i hans hytte den nat og den næste dag. Han forlod hytten for at sørge for, at jeg kunne blive transporteret til de kinesiske linier. I flere dage måtte jeg blive på japansk besat territorium, i flere dage medens feberen rasede, og jeg var døden nær.

Da der måske var gået ti dage, var jeg kommet mig tilstrækkeligt til, at jeg kunne gå videre ad en

vel planlagt rute til det kinesiske hovedkvarter nær Shanghai. Der så de forfærdet på mig, da jeg kom ind med mit forslåede og mishandlede ansigt, og jeg lå på hospitalet i mere end en måned, medens der blev taget et stykke knogle fra mit ben til at bruge som nyt næseben. Så blev jeg sendt til Chungking for at rekreere mig før jeg vendte tilbage til det kinesiske lægekorps som aktiv læge. Chungking! Jeg troede, at jeg ville blive glad for at gense den efter mine eventyr, efter alt hvad jeg havde, gået gennem. Chungking! Jeg drog så af sted med en ven, som også skulle dertil for at rekreere sig efter sygdom, om han havde pådraget sig i krigen.

Japanernes fange

Vi var forbavset over så forandret Chungking var. Det var ikke mere den Chungking, vi kendte. Nye bygninger, nye facader på gamle bygninger, alle mulige slags butikker var skudt op overalt. Chungking! Byen var fyldt med mennesker! De var strømmet til fra Shanghai fra alle kystbyerne. Handelsmænd var kommet langt ind i landet til Chungking, når de ikke kunne tjene til livets opretholdelse ved kysten, for at starte helt forfra igen måske med nogle få ynkelige rester, som de havde reddet fra de grådige japanere, men hyppigere startede de med ingenting.

Universiteter havde fundet sig bygninger i Chungking, eller havde bygget deres egne midlertidige bygninger, de fleste af dem faldefærdige skure, men det var kulturens højsæde i Kina. Selvom bygningerne så sådan ud, var intelligensen dér, nogle af de bedste hjerner i hele verden.

Vi gik hen til det tempel, hvor vi tidligere havde boet, det var ligesom at komme hjem. I templets ro med røgelsesskyerne bølgende over vore hoveder, følte vi, at vi havde fundet fred, vi følte at de Hellige Statuer så venligt ned på os for vores anstrengelser, måske endda lidt medlidende på grund af den hårde behandling, vi havde været udsat for. Ja, vi var hjemme i fred, vi kom os efter vores sår, før vi igen skulle ud i den grumme, barbariske verden og udholde nye og værre pinsler. Tempelklokkerne kimedede, trompeterne lød. Det var tid til den velkendte, elskede gudstjeneste. Vi indtog vores pladser med glædesfyldte hjerter over at være tilbage.

Den nat blev det sent, før vi gik til ro, der var så meget at tale om, så meget at fortælle og ligeså meget at høre på, for det var gået hårdt ud over Chungking under bombardementerne. Vi kom fra "det store udenfor" som de kaldte det i templet og vores hals var hel tør før vi fik lov til at rulle os ind i vores tæpper og sove på det gamle kendte sted på jorden nær tempelområdet. Til sidst overmandede søvnen os.

Om morgenen skulle jeg hen til det hospital, hvor jeg tidligere havde været studerende, huslæge og til sidst distriktslæge. Denne gang tog jeg derhen som patient. Det var virkelig en ny oplevelse at være patient på dette hospital. Det var min næse, der var noget i vejen med. Der var gået betændelse i den, så der var ikke andet for, end at få den åbnet, og få betændelsen skrabet ud. Det var temmeligt smertefuldt. Vi havde ingen bedøvelsesmidler. Vejen til Burma var blevet spærret. Alle vores forsyninger var blevet standset. Der var ikke andet at gøre, end at holde det ud som ikke kunne undgås, men så snart operationen var overstået, vendte jeg tilbage til templet, for der var stor mangel på sengepladser på Chungking hospitalet. Det strømmede ind med sårede og kun de alvorligste tilfælde, kun dem, der ikke kunne gå, fik lov til at blive på hospitalet. Dag efter dag gjorde jeg turen til hospitalet ad den lille sti langs landevejen.

Endelig efter to, tre uger kaldte overlægen for den kirurgiske afdeling mig ind på sit kontor og sagde: "Nå, Lobsang, min ven, vi skal alligevel ikke engagere toogtredive kulier. Det troede vi at vi blev nødt til, det har været knald eller fald!"

Man tager begravelser i Kina meget, meget højtideligt. Man anser det for yderst vigtigt at have det rette antal bærere, der stemte med ens sociale status. Det forekom mig at være lidt dumt, da jeg udmærket godt vidste, at når ånden havde forladt kroppen, var det ligemeget hvad der skete med kroppen.

Vi tibetanere gjorde ikke så meget ud af vores aflagte kroppe, de blev hentet af ligknuseren, som brækker, dem i stykker og giver stumperne til fuglene. Sådan er det ikke i Kina. Her ville det næsten

være det samme som at dømme en til evig pinsel! Her måtte man have sin kiste båret af toogtrediven kulier, hvis det skulle være en første klasses begravelse. Til en anden-klasses begravelse behøvede man kun det halve antal bærere, seksten, som om der skulle seksten mand til at bære en kiste! En tredieklasses begravelse og det, var næsten en gennemsnitsbegravelse krævede, at der var otte kulier til at bære den lakerede kiste. Til en fjerdeklases, som var en almindelig arbejders begravelse, hørte der fire kulier, selvfølgelig ville kisten så være af noget materiale, der ikke vejede ret meget, temmelig billig også. Til det der var under en fjerdeklases, begravelse, var der ingen kulier til at bære. Kisterne blev trillet afsted på hvad der fandtes af transportmidler. Selvfølgelig skulle man ikke kun tænke på kulierne, der var også de officielle græde-koner, som græd og klagede og havde gjort det til deres opgave i livet at følge de døde på vej.

Begravelse - død? Det er underligt som mærkelige hændelser aldrig bliver glemt. Der var én speciel, som jeg aldrig glemte. Den foregik nær ved Chungking. Det kunne måske være af interesse at fortælle den her, for at give et lille billede af krigen...

- af døden.

Det var den dag, da efterårsfesten holdes, "Den femtende dag i den ottende Måned" når efterårsmånen er fuld. I Kina var det en lykkebringende dag. Det er en dag, hvor familierne gør deres yderste for at mødes til et måltid, når dagen er slut. Man spiser "månekager" for at fejre høstmånen, de spises som et slags offer som et tegn på at man håber, at det følgende år vil blive lykkeligere.

Min ven Huang, den kinesiske munk, boede også i templet. Han var også blevet såret, og på denne særlige dag var vi på vej til fods fra Chiaoting landsbyen til Chungking. Det er en forstad, der ligger højt oppe på Yangtseflodens stejle skrænter. Her levede de mere velhavende, de - der havde råd til det bedste. Under os kunne vi gennem de huller der af og til var mellem træerne, se floden og bådene på den. Tættere ved, i terrasse-haverne arbejdede blåklædte mænd og kvinder bøjet over deres evige arbejde med at luge og hakke. Det var en smuk morgen. Varm og solfyldt, en dag af den slags, der får en til at føle sig glad over, at man lever, en dag af den slags, hvor alt synes at tegne lyst og klart. Det lå os meget fjernt at tænke på krigen, som vi gik af sted og hvert øjeblik lænede os ud for at se ned gennem træerne eller beundre udsigten. Tæt ved i et buskads sang en fugl, den hilste dagen velkommen. Vi gik videre og kom op på toppen af bakken. "Stop et øjeblik, jeg er helt forpustet," sagde Huang. Vi satte os så på en stor sten i skyggen af nogle træer. Der var dejligt der med den smukke udsigt over vandet, det mosdækkede spor, der snoede sig ned ad bakken, og de små efterårsblomster, der i overdådige farvepletter kikkede frem fra jorden. Træerne var også begyndt at ændre farve. Over os drev små skyer dovent af sted hen over himmelen.

Noget væk så vi en skare mennesker, der kom hen imod os. Brudstykker af lyden derfra blev af vinden båret op til os. "Vi bliver nødt til at skjule os, Lobsang. Det er silkehandler Shangs begravelse. En begravelse af første klasse, som jeg skulle have været med til, men jeg sagde, at jeg var for syg, og jeg vil tabe ansigt, hvis de ser mig nu." Huang havde rejst sig, og jeg rejste mig også op fra stenen. Sammen søgte vi tilflugt et lille stykke inde i skoven, hvor vi kunne se, men ikke ses. Der var en klippekant, og vi lagde os ned bag den. Huang et stykke bag ved mig, så han ikke ville blive set, selvom jeg blev det. Vi lagde os godt tilrette og draperede vores kutter rundt om os; de faldt godt ind i efterårets rødgyldne farver.

Begravelsesprocessionen kom langsomt nærmere. De kinesiske munke havde gule silkekutter på med rustrøde slag over skuldrene. Den blege efterårssol skinnede på deres nybarberede hoveder og viste deres ar efter indvielsesceremonien, solen glimtede i de sølvklokker, de bar i hånden, de lynede og glitrede, når de blev svinget frem og tilbage. De sang den indledende messe i begravelsesceremonien, medens de vandrede af sted foran den kæmpemæssige lakerede kiste, der blev båret af toogtrediven kulier. Nogle af ledsagerne slog på gongonger og fyrede fyrværkeri af, for i følge den kinesiske tro var djævlene nu parat til at kaste sig over den afdødes sjæl, og de skulle skræmmes væk med fyrværkeri og støj. De sørgende gik bagved med sorgens hvide klæde om hovedet. En højgravid kvinde, som tilsyneladende var en nær slægtning, græd bittert, medens hun blev støttet af andre i følget. De professionelle græde-koner klagede højlydt og skreg den afdødes gode egenskaber ud til alle, der lyttede. Så kom tjenestefolkene med papirpenge og papirmodeller af alt det, den afdøde havde ejet og ville få brug for i det næste liv. Derfra hvor vi så på, skjult af klippekanten og buskene, kunne vi lugte røgelsen og duften fra blomsterne, der blev knust, når følget gik hen over dem. Det var virkelig en meget stor begravelse. Silkehandleren Shang måtte have været en af byens førende indbyggere, for denne rigdom var fabelagtig.

(bilde av kinesere i flokk)

Gruppen kom langsomt hen imod os med høje klagehyl, raslende bækkener, skingrende instrumenter og ringlende klokker. Pludselig gik nogle skygger fra solen og over larmen fra begravelsen hørte vi flyvemaskiner brumme, det var en brummen, der blev stærkere og stærkere og mere og mere ildevarslende. Tre dystert udseende japanske flyvemaskiner kom til syne over træerne mellem os og solen. De fløj rundt. En af dem fløj længere ned og fejede lige hen over begravelsesprocessionen. Vi blev ikke urolige. Vi troede, at selv japanerne ville respektere dødens ukrænkelighed. Vi blev glade, da vi så flyet flyve tilbage til de andre to, og da de sammen fløj væk. Vores glæde blev kun af kort

varighed, flyvemaskinerne kredsede og kom så hen imod os igen, små sorte prikker faldt ud neden under deres vinger, blev større og større som de hylende bomber faldt mod jorden, faldt direkte ned over begravelsesfølget.

Foran os svajede og rystede træerne, hele jorden syntes at være i oprør, afrevne metalstykker for hvislende forbi. Vi var så tæt på, at vi ikke hørte nogen eksplosion. Røg og støv fyldte luften. Røde klumper hvislede forbi og landede med kvalmende klask på det, de stødte ind i. I et øjeblik var alt skjult af et sort og gult røgdække. Så blev det fejtet bort af vinden, og vi stod og så på det forfærdelige blodhad.

På jorden lå kisten gabende tom. Den stakkels døde krop, der havde været i den, lå henslængt som en dukke, der er gået i stykker, laset, misrøktet og kasseret. Vi samlede os sammen til at rejse os op, rystede og halvt lammede over ødelæggelsen, over eksplosionens voldsomhed, og over, at vi havde været så tæt på døden. Jeg pillede en lang metalsplint ud af et træ bag-ved mig; den havde kun været få centimeter fra mig, da den svirrede forbi. Den skarpe spids dryppede af blod, og den var varm, så varm, at jeg lod den falde med et smertensudbrud og så ærgerligt på mine forbrændte fingerspidser.

Tøjstumper bevægede sig på de sønderflængede træer, der var endnu blodigt kød på dem. En arm med skulder og det hele svajede stadigvæk henover end tvedelt gren omkring femten meter fra os. Den vippede, faldt, hang et øjeblik på en gren længere nede og faldt så til sidst ned på jorden med en dump lyd. Et rødt forvrænget hoved, der viste tænder af skrækslagen overraskelse faldt ned et andet sted, ned gennem træernes forrevne grene, og rullede henimod mig for endelig at standse ved mine fødder, som om det så på mig i forfærdet undren over de japanske angriberes umenneskelighed. Det var som om tiden stod stille af skræk i et øjeblik. Der var en gennemtrængende lugt i luften af krudt, blod og flængede indvolde. De eneste lyde, vi hørte, var hvislen og plump, når ubeskrivelige ting faldt ned fra himmelen eller fra træerne. Vi skyndte os hen til ulykkesstedet og håbede, at der var nogen, vi kunne hjælpe, sikre på, at der måtte være nogen, der havde overlevet tragedien. Der lå et opflænset lig, så lemlæstet og så forbrændt, at vi ikke kunne sige om det var en mand eller en kvinde, så lemlæstet så vi næsten ikke kunne se, at det var et menneske. Hen over det lå en lille dreng, der havde fået skudt sine ben af op til lårene. Han klynkede af skræk. Da jeg knælede ned ved siden af ham, stod der en stråle klart rødt blod ud af munden på ham, og han hostede sig til døde. Bedrøvede så vi os omkring, og udvidede vores undersøgelsesområde. Under et væltet træ fandt vi den gravide kvinde. Træet var faldet ned over hende ved lufttrykket. Det havde sprængt hendes maveregion. Fra hendes underliv stak den ufødte baby frem, død. Længere henne lå en afskåret hånd, der stadig holdt fast om en sølvklokke. Vi søgte og søgte, men fandt intet levende.

Oppefra hørte vi lyden af flymotorer. Angriberne kom tilbage for at kigge på det forfærdende arbejde de havde udført. Vi lagde os ned på den blodvædede jord da japanerne kom længere ned for at se skaden, for at være sikre på, at der ikke var nogen overlevende, der kunne fortælle noget. Flyet vendte langsomt, krængede som en høg, der er ved at slå ned på sit bytte, kom så tilbage og fløj lige henover, længere og længere ned. Så lød den skærende knitren af maskingeværild, og kuglerne for som en piskesnert henover træerne. Noget trak i min kappe, og jeg hørte et skrig. "Stakkels Huang," tænkte jeg, "han er blevet ramt og han har brug for mig." Over os kredsede flyet dovent, som om piloten lænede sig så langt ud som muligt for at iagttage jorden under sig. Han vendte flyets næse nedad, fyrede planløst igen og igen og kredsede endnu engang. Tilsyneladende var han tilfreds, for han vippede med vingerne og fløj væk. Noget efter rejste jeg mig op for at hjælpe Huang, men han lå flere meter væk helt uskadt. Jeg løftede op i min kutte og så, at der var et brændemærke på mit venstre ben,

hvor en kugle havde pløjet sig vej langs med det. Få centimeter fra mig lå det grinende hoved med et nyt skudsår, kuglen var gået lige gennem den ene tinding og ud gennem den anden, det sidste hul var meget stort, og hjernemassen var blevet presset med ud.

Vi søgte endnu engang i buskadsen og mellem træerne, men der var intet tegn på liv. Der havde været mellem halvtreds og hundrede mennesker, måske flere for at vise den døde den sidste ære. Nu var de også døde. Nu var de kun rød ødelæggelse og uformelige knolde. Vi vendte os hjælpeløst væk. Vi kunne ikke gøre noget, ikke frelse nogen. Tiden alene kunne tildække disse år.

Det var altså "Den femtende dag i den ottende Måned", hvor familier søgte sammen ved dagens slutning, hvor man med glade hjerter forenedes. Her var familierne ved japanernes angreb i det mindste "mødtes" ved deres slutning. Vi vendte os om for at fortsætte vores tur; da vi forlod det ødelagte område, genoptog fuglen sin afbrudte sang, som intet var hændt.

Livet i Chungking var på den tid temmeligt hårdt. Der var kommet mange ågerkarle til byen - mennesker som prøvede at udnytte de fattige, som prøvede at få penge ud af krigen. Priserne steg voldsomt, det var vanskelige forhold. Vi var virkelig glade, da der kom ordrer om, at vi igen skulle møde til tjeneste. Antallet af sårede ved kysten havde været meget højt. Mangelen på læger var desperat. Vi forlod endnu engang Chungking og tog ned til kysten, hvor general Yo ventede for at give os ordrer. Nogle dage senere blev jeg indsat som overlæge for et hospital. Det var latterligt at bruge sådan et ord. Hospitalet var nogle rismarker, hvor de ulykkelige patienter lå på den gennemvåde jord, for der var ikke andre steder, man kunne ligge, ingen senge, intet. Vores udstyr? Papirbandager. Forældede instrumenter og alt hvad vi ellers kunne finde på at fremstille, men i det mindste havde vi viden og viljen til at bringe disse hårdt sårede hjælp, og dem havde vi en overflod af. Japanerne vandt overalt, Antallet af sårede var chokerende.

En dag syntes luftbombardementerne at være hyppigere end sædvanlig. Bomberne faldt alle vegne. Markerne var omgivet af bombekraterer. Tropper var på tilbageslag. Pludselig blev vi om aftenen overfaldet af et japansk regiment; de truede, os med bajonetter, stak én ned her så dér, for at vise, at de var herskerne. Vi havde ikke noget at gøre modstand med, vi havde ingen våben til at forsvare os med. Japanerne forhørte mig bryskt, for det var mig, der havde kommandoen, og gik så ud på markerne for at undersøge patienterne. Alle patienterne fik ordrer til at rejse sig. Dem, der var for syge til at gå eller slæbe på noget, blev på stedet stukket ned. Resten af os fik ordrer til at marchere, som vi stod og gik, til en fangelejr, der lå meget længere inde i landet. Vi marcherede mange, mange kilometer om dagen. Patienterne faldt døde om i vejkanten, og når de faldt, for de japanske vagter til for at undersøge dem for værdigenstande. Kæber, der var presset sammen i dødsøjeblikket, blev vredet op med bajonetter, og hvis der var nogen guldfyldninger, blev de brutalt slået ud.

En dag så jeg, medens vi marcherede afsted, at vagterne foran havde noget mærkeligt noget på deres bajonetspidser, de viftede med dem. Jeg troede, de fejrede et eller andet. Det så ud, som om det var balloner, der var bundet til riflerne. Så kom vagterne grinende løbende ned langs rækken, og vi opdagede med en kvalmende følelse, at det var hoveder, de havde spiddet på deres bajonetter. Hoveder med åbne øjne og åben mund, underkæben var faldet ned. Japanerne havde taget fanger, halshugget dem og sat hovederne på spid, for at vise, at det var dem, der havde magten.

På vort hospital havde vi behandlet patienter fra alle nationer. Som vi nu marcherede afsted lå der lig fra alle nationer langs vejkanten. De tilhørte nu alle samme nationalitet, de døde. Japanerne havde taget alt fra dem. I dagevis marcherede vi videre, blev færre og færre og trættede og trættede indtil de få af os, som nåede frem til den nye lejr, snublede afsted i en rød tåge af smerte og træthed. Blodet sivede ud gennem de klude, vi havde bundet om fødderne, og efterlod et langt rødt spor bag os. Endelig nåede vi lejren. Det var en meget primitiv lejr. Her blev der igen stillet spørgsmål. Hvem jeg var. Hvad jeg var. Hvorfor jeg som lama fra Tibet kæmpede på kinesernes side. Mine svar var at jeg ikke kæmpede, men helbredte ødelagte kroppe og hjalp dem der var syge. De blev fulgt af grove ord og slag. "Ja," sagde de, "helbrede, kroppe, så de kan kæmpe mod os igen."

Til sidst satte de mig til at pleje dem der var syge, for at jeg skulle prøve at redde dem, så de kunne arbejde som slaver for japanerne. Omtrent fire måneder efter at vi var kommet til lejren, var der en stor inspektion. Nogle høje embedsmænd kom for at se, hvordan det gik for sig i fangelejre og for at finde ud af, om der var nogle betydningsfulde personer, som kunne være til nytte for japanerne. I det tidlige dagry blev vi alle stillet op på en række og fik lov til at stå der i mange timer til sent på eftermiddagen. Vi var en meget bedrøvelig skare på det tidspunkt. De, der faldt om af træthed, blev

dræbt med bajonetter og slæbt hen til ligdyngen. Vi rettede vores linier noget ind, da nogle biler med brølende motorer kørte op foran os, og mænd med medaljer på sprang ud. En inspicerende japansk officer gik skødeslyst ned langs rækkerne og så på fangerne. Han så på mig og så så nøjere efter. Han stirrede på mig og sagde noget, som jeg ikke forstod. Da jeg ikke svarede, slog han mig i ansigtet med sin sværdskede, så den skar ind i huden.

En ordonnans løb hurtigt hen til ham. Majoren sagde noget til ham. Ordonnansen løb over til registreringskontoret, og kort tid efter kom han tilbage med min journal. Majoren rev den ud af hænderne på ham og læste den grådigt. Så slyngede han nogle skældsord i hovedet på mig og gav en ordre til de vagter, der fulgte ham. Endnu engang blev jeg slået ned af deres riffelkolber. Endnu engang blev min næse, der lige var blevet ordnet og rettet op, knust, og jeg blev slæbt med over til deres vagtrum. Her blev mine hænder og fødder bundet på ryggen, trukket opad og bundet til min hals, så jeg næsten kvalte mig selv, hver gang jeg prøvede at hvile armene. I lang tid blev jeg sparket og banket, brændt med glødende cigaretter, medens spørgsmål blev fyret af. Så fik de mig til at ligge på knæ, og vagterne hoppede på mine hæle i håb om, at merten ville få mig til at svare, min svang under fødderne kunne ikke holde til vægten.

De spørgsmål de stillede! Hvordan var jeg sluppet ud. Vidste jeg, at det var en fornærmelse mod deres kejser at flygte. De krævede også, at jeg skulle svare på detaljerede spørgsmål om troppetransporter, fordi de troede, at jeg som lama fra Tibet måtte vide meget om de kinesiske planer. Selvfølgelig svarede jeg ikke, og de fortsatte derefter med at brænde mig med cigaretter og følge den sædvanlige torturroutine. Til sidst lagde de mig på en primitiv pinebænk og spændte den så meget, at jeg følte det som om mine arme og ben blev trukket af led. Jeg besvimele og blev hver gang bragt til bevidsthed ved, at der blev kastet en spand koldt vand over mig, og ved, at de stak mig med bajonetspidser. Til sidst lagde lejrens læge sig imellem. Han sagde, at hvis jeg blev udsat for flere pinsler, ville jeg helt sikkert dø, og så ville de ikke kunne få svar på deres spørgsmål. De ønskede ikke at slå mig ihjel, for at slå mig ihjel ville være at lade mig vige udenom deres spørgsmål. Jeg blev slæbt ud ved kraven og kastet ned i en dyb underjordisk celle af cement, formet som en flaske. Her var jeg i dagevis, ja måske ugevis. Jeg kunne ikke følge med, jeg mistede al fornemmelse af tid. Cellen var bælgmørk. Der blev kastet mad ned hver anden dag og vand blev sænket ned i en dåse. Ofte væltede den, og jeg måtte kaste mig næsegrus ned i mørket og kradse med fingrene *for at* finde det, for overhovedet at finde noget fugtigt. Mit sind ville være brudt sammen under presset i et mørke der var så konstant, men min træning frelste mig. Jeg tænkte igen på fortiden.

Mørke? Jeg tænkte på eneboerne i Tibet i deres sikre eneboerhytter højt oppe på bjergtoppene på utilgængelige steder blandt skyerne. Eneboere, der var muret inde i deres celler og blev der i årevis, frigjorde sindet for kroppen, gjorde sjælen fri af sindet, så de kunne opnå en større åndelig frihed. Jeg tænkte ikke på nutiden, men på fortiden, og i mine drømmerier kom jeg uundgåeligt tilbage til den mest vidunderlige oplevelse, mit besøg i Chang Tang højlandene.

Vi, min leder, lama Mingyar Dondup, nogle få ledsagere og jeg var draget afsted fra Potala med de gyldne tage i Lhasa for at søge efter sjældne urter. I ugevis havde vi rejst mod nord ind i Chang Tang højlandene eller Shamballah, som nogle kalder det. Den dag var vi ved at nå vores mål. Det var meget koldt den dag, den koldeste af frostdagene. Hagl hvirvlede imod os i en hvinende storm. De små isklumper slog mod vores blafrende kutter, og den hud, der ikke var dækket til, blev simpelt hen slidt af. Her næsten otte tusind meter over havets overflade var himmelen næsten violet. Nogle få små skyer der for hen over himmelen, var underligt hvide i sammenligning. Det lignede gudernes heste, når de med deres ryttere rider over Tibet.

Vi kravlede videre op, terrænet blev vanskeligere for hvert skridt. Vi fandt med stort besvær steder at sætte fødderne i den hårde jord, tvang fingrene ned i den mindste revne i den frostkolde klippeside. Til sidst nåede vi igen det mystiske tågebælte (se mer om det i *Det tredje øje*) og fandt vej igennem det, medens jorden under vore fødder blev varmere og varmere, og luften blev livsalig og behagelig. Gradvist kom vi ud af tågen ind i det frodige paradis, der eksisterede på dette smukke sted. Foran os lå igen det land, der tilhørte en svunden tid. Den nat lagde vi os til ro i *Det skjulte Lands* varme. Det var vidunderligt at sove på en blød mosseng og at indånde den liflige duft af blomster. Her i dette område fandtes frugter, vi ikke havde smagt før, frugter som vi tog smagsprøver af og så prøvede igen. Det var også fantastisk at kunne bade i det varme vand og drive på en gylden strand.

Den følgende dag drog vi videre, højere og højere op, men nu var vi overhovedet ikke besværede.

Vi gik gennem buskads af rododendron -buske, forbi valnøddetræer og andre, som vi ikke kendte navnene på. Vi pressede ikke på for at komme hurtigt videre. Natten faldt på igen, men denne gang frøs vi ikke. Vi var veltilpasse. Snart sad vi under træerne, tændte bål og tilberedte vores aftensmåltid. Da vi var færdige med det, svøbte vi os ind i vores kutter og lå og snakkede sammen. En for en faldt vi i søvn.

Næste dag fortsatte vi igen vores march, men vi var kun gået tre, fire kilometer, da vi uventet kom til en lysning et sted, hvor træerne hørte op og foran os - vi standsede næsten lammet af forbavselse, rystede næsten over at vide, at vi var stødt på noget, vores forstand slet ikke kunne fatte. Vi kiggede. Lysningen foran os var kæmpestor. Der lå en slette foran os, der var mere end otte kilometer bred. I den fjerneste ende strakte en uendelig rude af is sig opad ligesom en glastrude der rakte op mod, himmelen, som om det virkelig var en rude i himmelen, eller en rude ind til fortiden. For på den anden side af isruden kunne vi, som om vi så gennem det klareste vand, se en by, intakt, en fremmed by, som vi aldrig havde set magen til i de bøger, vi havde i Potala.

Nogle bygninger stak ud af gletcheren. De fleste var meget velbevarede, fordi isen var smeltet langsomt i den skjulte dals varme luft, tøet så langsomt, så gradvist, at hverken sten eller struktur var blevet beskadiget. Nogle af dem var virkelig helt intakte, bevaret gennem utallige århundreder af Tibets vidunderlige rene luft. Nogle af disse bygninger kunne have været opført ugen før, så nye så de ud.

Min leder, lama Mingyar Dondup, brød vores ærbødige tavshed ved at sige: "Brødre, for en halv million år siden var dette gudernes hjem. For en halv million år siden var dette en dejlig by ved havet, hvor der levede videnskabsmænd af forskellig race og type. De kom fra et helt andet sted, og en dag vil jeg fortælle jer deres historie, men gennem deres eksperimenter bragte de ulykke over jorden, de flygtede fra ulykkesstedet efterlod de almindelige mennesker. De forårsagede katastrofer, og ved deres eksperimenter steg havet og frøs til is, og her foran os har vi en by, der er blevet bevaret i den evige is, en by, der blev oversvømmet, medens landet hævede sig, og vandet steg med den, oversvømmet og indefrosset. Vi lyttede i fascineret tavshed medens min leder fortsatte med at tale, han fortalte os om fortiden, fortalte os om de gamle optegnelser langt nede under Potala, optegnelser, der var indgraveret på guldplader, ligesom optegnelser fra den vestlige verden bliver opbevaret i noget de kalder "tidskapsler".

Bevæget som af en fælles tilskyndelse rejste vi os og gik så hen for at udforske de bygninger, der lå inden for vores rækkevidde. Jo tættere vi kom, jo mere forbløffede blev vi. Det var alt sammen helt fremmed for os. Et øjeblik kunne vi ikke forstå den følelse, vi havde. Vi troede, at vi pludselig var blevet til dværg. Så fandt vi forklaringen. Bygningerne var kæmpestore, som om de var bygget til en race, der var to gange så store som os. Ja, sådan var det. Disse mennesker, disse supermennesker var to gange så store som almindelige mennesker på jorden. Vi gik ind i nogen af bygningerne og så os omkring. Der var en af dem, der så ud, som om den havde været en slags laboratorium, og der var mange fremmede instrumenter, og mange af dem, virkede stadig væk.

En strøm af iskoldt vand rykkede mig med lammende pludselige tilbage til virkeligheden, rykkede mig tilbage til min ulykkelige og smertefyldte eksistens i stenoublietten. Japanerne havde bestemt, at jeg havde været der længe nok, jeg var ikke blevet blødgjort nok. De mente, at den letteste måde at få mig ud på var at fylde oublietten med vand, så at jeg ville flyde op til overfladen som en korkprop, der flyder på overfladen i en fyldt flaske. Da jeg nåede op til cellens smalle indgang, greb brutale hænder fat i mig og trak mig op. Jeg blev fulgt til en anden celle denne gang en over jorden og smidt ind.

Næste dag blev jeg sat i arbejde, det bestod igen i at pleje de syge. Senere på ugen var der igen inspektion, denne gang af nogle høje japanske embedsmænd. Der var megen faren omkring. De var ikke blevet advaret om denne inspektion, så vagterne var helt paniske. Jeg befandt mig på det tidspunkt temmelig tæt ved fængslets hovedindgang. Ingen lagde mærke til mig, så jeg greb lejligheden til at blive ved med at gå ikke for hurtigt, for jeg ville ikke tiltrække mig opmærksomheden, men heller ikke for langsomt, for det var ikke sundt at tøve for længe der. Jeg blev ved med at gå, som om jeg var i min gode ret til at gå ud. En vagtpost råbte efter mig, jeg vendte mig om mod ham og løftede hånden, som om jeg hilste. Men eller anden grund vinkede han tilbage og fortsatte med sit arbejde. Da jeg var uden for synsvidde, løb jeg så hurtigt mit svage legeme kunne bære mig fremad.

Jeg kom i tanke om at der lå et hus nogle kilometer længere fremme, det ejedes af nogle mennesker fra vesten, som jeg kendte. Jeg havde endda engang tidligere kunnet gøre dem en tjeneste,

så jeg sneg mig forsigtigt til deres hus, da natten faldt på. De trak mig indenfor med medlidende udbrud. De forbandt mine mange sår, gav mig et måltid mad, puttede mig i seng og lovede, at de ville gøre alt, hvad de kunne for at få mig igennem de japanske linier. Jeg faldt i søvn, beroliget af tanken om igen at være i venners hænder.

Høje råb og slag bragte mig hurtigt tilbage til virkeligheden, rev mig ud af søvnen. Japanske vagter stod bøjet over mig, de trak mig ud af sengen og prikkede til mig med deres bajonetter. Mine værtsfolk havde efter alle deres sympatierklæringer ventet til jeg var faldet i søvn og havde så givet japanerne besked om, at de havde en undveget fange i deres hus. De japanske vagter var straks kommet for at hente mig. Før jeg blev ført bort, lykkedes det mig at komme til at spørge folkene fra vesten, hvorfor de så forræderisk havde forrådt mig. Deres meget oplysende svar lød: "Du er ikke en af os. Vi må sørge for vores egne. Hvis vi beholdt dig, ville det ophidse japanerne og gøre vores arbejde sværere.

Da jeg kom tilbage til fangelejren blev jeg udsat for en virkelig hård behandling. Jeg blev hængt op i et træ i mine sammenbundne tommelfingre uden at kunne nå jorden med fødderne. Så blev der afholdt en slags parodi på en retssag foran lejrkommandanten. Det, han fik at vide, var: "Denne mand bliver hårdnakket ved med at prøve på at flygte. Han er til for meget besvær." Så afsagde han dommen over mig. Jeg blev slået omkuld og lagt udstrakt på jorden, så blev der lagt klodser under mine ben, så de ikke støttede på jorden. To japanske vagter stod på hvert ben og hoppede, så benene brækkede. Jeg besvimedede af smerte. Da jeg kom til bevidsthed, var jeg tilbage i den kolde fugtige celle, hvor rotterne sværmede rundt om mig.

Det var at afsige sin egen dødsstraf ikke at være til stede ved mønstringen før daggry. En medfange bragte mig nogle bambusgrene, og jeg bandt skinner på begge ben som støtte for de brækkede knogler. Jeg brugte to andre bambusgrene som krykker, og jeg havde en tredie, som jeg brugte som en slags tredie ben for at holde balancen. Ved hjælp af dette udstyr lykkedes det mig at være til stede ved mønstringen og frelste på den måde mig selv fra døden ved hængning eller fra at blive stukket ned med bajonetter, ved at blive sprættet op eller ved en af de andre metoder, som japanerne havde specialiseret sig i.

Så snart mine ben var raske, og knoglerne groet sammen (det var ikke særlig godt, da jeg selv havde sat dem sammen), sendte kommandanten bud efter mig og fortalte mig, at jeg skulle flyttes til en lejr endnu længere inde i landet, hvor jeg skulle være læge i en kvindelejr. Så jeg var endnu en gang på farten. Denne gang skulle en lastbilkonvoj til lejren, og jeg var den eneste fange, der blev flyttet dertil. Jeg fik bare ordrer til at kravle op og blev holdt lænket som en hund til lastbilens bagsmæk. Endelig flere dage efter kom vi til lejren, og jeg blev ført til kommandanten.

Her havde vi ikke nogle instrumenter af nogen art og heller ingen bedøvelsesmidler. Vi fik det, vi kunne, ud af gamle dåser, som vi skærpede på sten, eller af hærdet bambus og af tråde, der var trevlet op fra laset tøj. Nogle af kvinderne havde slet ikke noget tøj eller var meget lasede. Operationer blev udført på patienter, der var ved bevidsthed, og flænger blev syet sammen med kogt bomuld. Japanerne kom ofte derhen om natten og beordrede alle kvinderne ud til parade. Dem, der faldt i deres smag, tog de med over til officers kvarterer til underholdning for de faste officerer eller for eventuelle gæster. Om morgenen blev kvinderne leveret tilbage, skamfulde og syge, og jeg måtte som fængselslege lappe sammen deres mishandlede kroppe.

Hvordan man, skal trække vejret (no=puste)

De japanske vagter var i dårligt humør *igen*. Officerer og soldater gik skulende omkring og slog på enhver, der var så uheldig at møde deres blik. Vi var virkelig i trist humør, vi gik endnu en dag i møde fyldt med rædsel, en dag uden tilstrækkelig føde og fuld af nytteløst arbejde. Nogle timer før var der pludselig kommet en stor erobret amerikansk vogn; den standsede i en støvhvirvel med et ryk, der ville have fået dens ejere til at krympe sig. Der lød råb og skrig, og mænd kom løbende i færd med at knappe deres lurvede uniformer. Vagter for forbi og greb i farten hvad som helst de kunne få fat på af udrustning, for at det skulle se ud, som om de var meget effektive og gjorde deres arbejde.

Det var en af de generaler, der havde kommandoen over det område, der kom på et overraskende besøg. Det var helt sikkert en overraskelse. Ingen havde troet, at der kunne komme en inspektion til, fordi der lige havde været en to dage før. Det virkede som om japanerne sommetider ville afholde en

inspektion bare for at, se på kvinderne og så holde fester. De plejede at stille kvinderne op på en række; undersøge dem og tage dem ud de ville have, og disse ville så blive ledsaget af bevæbnede vagter, og lidt senere kunne vi så høre forpinte skrig og smertens- eller rædselshyl. Denne gang var det dog rigtigt, en virkelig inspektion, en inspektion foretaget af en højtstående general direkte fra Japan, - som var kommet for at se hvad der virkelig skete i lejrene. Vi fandt senere ud af, at japanerne havde lidt et par nederlag, og at nogle var kommet til at tænke på, at hvis der foregik for mange grusomheder, ville der måske komme gengældelses- aktioner senere.

Til sidst stod vagterne på en mere eller mindre lige- række rede til inspektion. De skræmte mænd stod og trippede, og støvskyerne stod op fra jorden under deres fødder. Vi stod og så på dem bag vores pigtråd; vi var interesseret, fordi det denne gang var vagterne der blev inspiceret, ikke fangerne. I lang tid stod mændene på række. Så var det til sidst som om atmosfæren blev anspændt, som om der skulle til at ske noget. Medens vi stod og kiggede, så vi, at der skete noget ved hovedkvarteret, soldaterne præsenterede gevær. Så kom generalen ud, han spankulerede afsted og gik overlegent ned langs rækken med sit lange samuraisværd slæbende efter sig. Hans ansigt var fortrukket af raseri over, at han havde måttet vente, og hans adjutanter så nervøse og utilpasse ud. Han gik langsomt ned langs rækken, udpegede en her og en der, hvor han kunne finde nogle fejl.- Intet syntes at være i orden den dag. Udsigterne så sortere og sortere ud.

De små Himmelsønner var sandelig en bedrøvelig skare af se på. I farten havde de grebet den udrustning, de kunne få fat på, ligegyldig hvor lidt det passede til lejligheden. De havde fuldkommen tabt hovedet De MÅTTE bare vise, at de lavede andet end bare at slentre omkring og spille tiden. Generalen fortsatte og standsede så pludseligt med et rasende hyl. En mand bar på en af fangeres kloakrensingsstænger med en dåse i den ene ende i stedet for sin riffel. Nogen tid før havde fangerne brugt den stang med dåsen på til at rense kloakkerne i lejren. Generalen så på manden, så på stangen, hævede blikket og så på dåsen for enden af den. Raseriet voksede i ham. I et stykke tid var han helt stum af raseri. Han havde allerede før hævet sig op på tåspidserne -og uddelt hårde lussinger til de mænd, der havde mishaget ham. Da han nu så denne stang til at rense kloaker med, blev han helt lammet. Da han endelig kunne røre sig igen, stampede han i jorden af raseri, og så sig så omkring for at finde noget, han kunne slå soldaten med. Han fik en ide. Han så ned, løste sit sværd og sværdskede og slog den uheldige vagt oven i hovedet med stor kraft med dette paradevåben. Staklens knæ gav efter under ham, og han faldt bevidstløs om. Blodet strømmede ud af hans næsebor og ører. Generalen sparkede foragteligt til ham og gav tegn til vagtmanden. Den uheldige soldat blev grebet ved fødderne og slæbt henover jorden, medens hans hoved bumpede op og ned. Til sidst kunne vi ikke se ham mere, og han blev ikke set siden i lejren.

Intet overhovedet syntes at være i orden ved den inspektion. Generalen og de ledsagende officerer fandt fejl alle steder. De fik en mærkelig violet farve i hovedet af raseri. De inspicerede en gang og så en gang til. Vi havde aldrig set noget lignende. Vi havde dog et lyspunkt. Generalen var så rasende over vagterne, så han glemte at inspicere fangerne. Til sidst forsvandt de højtstående officerer igen ind i hovedkvarteret, og vi kunne høre et par rasende udbrud og så et par skud. Så kom de ud igen, steg ind i deres biler og forsvandt. Soldaterne fik ordrer til at træde af, og de spredtes stadig rystende af skræk.

Japanerne var altså i dårligt humør. De havde lige tævet en hollandsk kvinde, fordi hun var stor og ragede op over dem og på den måde fik dem til at føle sig underlegne. Som de udtrykte det, hun var højere, end de var, og det var en fornærmelse mod kejseren. Hun blev slået i jorden med en riffelkolbe, sparket og stukket, så hun fik indre kvæstelser og blødte. Hun måtte ligge endnu et par timer til solnedgang uden for hovedkvarteret. Hun skulle ligge på knæ på jorden hele tiden, knæle, medens blodet løb ud af hende. Ingen kunne, ligegyldig hvor syge de var, flyttes, før vagterne gav tilladelse til det. Hvis en fange døde, så var der bare én mindre at føde på. Vagterne var fuldkommen ligeglade, og hun døde også. Lige før solnedgang væltede hun. Ingen kunne komme hende til hjælp. Til sidst gav vagterne tegn til to fanger, at de skulle komme og trække liget væk. De bragte hende hen til mig, men det var ingen nytte til. Hun var død. Hun var forblødt.

Det var meget vanskeligt at behandle patienter med de tilstande, der herskede i lejren. Vi manglede alt udstyr. Nu var vores bandager helt slidt op. De var blevet vasket igen og igen og brugt, til de var rådnet væk, indtil de sidste få tråde ikke kunne hænge sammen længere. Vi kunne ikke lave flere af stof, for vi kunne ikke undvære noget. Nogle af fangerne havde slet ikke noget tøj. Det var ved at blive katastrofalt.

Vi havde så mange skrammer og sår og ikke noget at behandle dem med. I Tibet havde jeg studeret urter, og på en af vores ekspeditioner uden for lejrens område havde jeg fundet en lokal plante, der forekom mig kendt. Den havde tykke blade, og den var udmærket som astringerende middel, og det var en af de ting, vi havde stærkt brug for. Problemet var at få en forsyning af disse blade ind i lejren. Nogle af os snakkede om det til langt ud på natten. Til sidst blev det besluttet, at et arbejds hold på en eller anden måde måtte samle dem og skjule dem, når de kom tilbage til lejren. Vi snakkede om, hvordan man kunne skjule dem. Til sidst foreslog en virkelig snedig fange, at da arbejds holdene samlede bambusgrene, så kunne bladene skjules i stænglerne.

Kvinderne eller "pigerne", som de selv kaldte sig, ligegyldigt hvor gamle de var, samlede store mængder kødfulde blade. Jeg var henrykt over at se dem. Det var ligesom at hilse på gamle venner. Vi spredte alle bladene ud på jorden bag hytterne. Japanerne så ikke ud, som om de var interesseret i hvad vi lavede. De troede, at vi var blevet tossede eller noget i den retning, men vi blev nødt til at sprede bladene ud, så de kunne blive sorteret omhyggeligt, fordi de kvinder, der ikke var vant til at plukke fra den specielle plante, havde bragt mange forskellige med sig hjem, og kun den ene slags kunne bruges. Vi sorterede bladene og pillede den ene type fra, som vi skulle bruge. Resten, ja, vi skulle jo af med dem, så vi spredte dem ud over de døde, der lå i stabel i udkanten af vores område.

De blade, der var tilbage, blev sorteret i store og små, og de blev så omhyggeligt rensede for det snavs, der var på dem. Vi havde ikke noget vand at vaske dem i, fordi der i forvejen var mangel på vand. Nu skulle vi finde en egnet beholder til at knuse bladene i. Lejrens risgryde var den største, vi kunne få fat på, så vi tog den og puttede de omhyggeligt sorterede blade ned i den. Den næste opgave var at finde en passende sten, en med skarpe kanter, så bladene kunne blive knust og lavet til en fin grødet masse. Til sidst fandt vi en sten vi kunne bruge. Stenen var så stor, at man skulle løfte den med begge hænder. De kvinder, der hjalp mig, skiftedes til at røre og knuse blade indtil det, der var i gryden, var blevet til en klistret grøn dej.

Vores næste problem var at finde noget, der kunne absorbere puds og blod, medens det sammentrækkende middel virkede, og noget, der kunne holde massen sammen. Bambus er en plante, man kan bruge til mange ting, vi besluttede at bruge den til endnu et formål. Vi skræbede inarven ud af nogle gamle grene og tørrede den over ilden i metaldåser. Da det var helt tørt, blev det ligesom fint mel og mere absorberende end bomuld. Halvt bambusmarv og halvt bladdej var en yderst god behandling. Desværre var den skør og gik i stykker, hvis man rørte ved den.

Det var ikke let at fremstille et underlag, vi kunne lægge blandingen på. Vi måtte skrælle de yderste fibre af de unge grønne bambusskud, og pille dem omhyggeligt fra hinanden, så vi fik de længst mulige tråde. Disse lagde vi på en omhyggeligt rensket metalplade, som normalt lå under ildstedet for at beskytte gulvet mod ilden. Vi lagde fibrene på langs og på tværs, som om vi vævede og var ved at lave et langt smalt tæppe. Til sidst havde efter megen slid fremstillet et ujævnt net, der var lidt over en meter langt og cirka en halv meter bredt.

Med en kagerulle lavet af en tyk bambusgren pressede vi blad- og blandingen ned i nettet, vi masede det ned i, så alle bambustrådene blev dækket til, indtil vi havde fordelt den knuste blanding jævnt. Så vendte vi det om og gjorde det samme på den anden side. Da vi var færdige, havde vi en lyse-grøn forbindelse der kunne standse blodstrømmen og virke sårhelende. Det havde været næsten ligesom at fremstille papir, og det lignede tykt grønt pap, bøjeligt, ikke særlig let at skære i stykker med de primitive redskaber, vi havde til rådighed. Men til sidst fik vi skåret materialet i stykker, der var cirka ti centimeter brede, og vi skrællede dem af metalpladen som de hang fast i. Som de var nu, kunne de holde sig og være bøjelige i mange uger. Det var virkelig en velsignelse at have dem.

En dag lod en kvinde, som arbejdede i japanernes kantine, som om hun var syg. Hun kom meget ophidset over til mig.

Hun havde været ved at gøre rent i et lagerrum, hvor der lå en del udstyr, de havde erobret fra amerikanerne. Hun havde på en eller anden måde væltet en dåse som mærkatene var faldet af, og nogle rødbrune krystaller var faldet ud af den. Hun havde uden at tænke over det stukket fingrene ned i dem, rodet rundt og havde undret sig over hvad det kunne være. Senere, da hun igen var begyndt at skure, havde hun fundet nogle gyldenbrune pletter på sine hænder. Var hun blevet forgiftet? Var det en fælde fra japanernes side? Hun havde bestemt sig til, at hun hellere måtte skynde sig over til mig. Jeg så på hendes hænder, lugtede til dem, og hvis jeg havde været den følelsesbetonede type ville jeg have hoppet af glæde. For mig var det indlysende hvad der havde forårsaget de brune pletter. Potaske manganoversurt salt, lige det vi havde brug for til de mange tropiske kræfttilfælde. Jeg sagde til hende:

"Nina, du må få den dåse ud på en eller anden måde. Sæt låget på igen og put dåsen ned i en spand, men sørg for, at det kommer herover, og at det ikke bliver fugtigt" Hun gik tilbage til kantinen helt overstadig af glæde over, at hun havde været den, der havde opdaget noget, der kunne lindre pinslerne lidt. Senere på dagen kom hun tilbage og tog dåsen med krystaller frem. Få dage efter kom hun med en til og så en til. Vi velsignede amerikanerne den dag. Vi velsignede endda japanerne for at have erobret amerikanske forsyninger.

Tropiske kræfttilfælde er forfærdelige. Hovedårsagerne er utilstrækkelig føde og vanrøgt. Måske kan det, at man ikke kan blive vasket ordentligt, også være medvirkende. Først begynder det med en let kløen, og ofret kradses sig uden at tænke over det. Så kommer der en lille rød knop på størrelse med et knappenålshoved, og man kradses eller graver desperat i den. Bakterier fra neglene inficerer hullet. Gradvist bliver hele området rødt, ildrødt. Små gule klumper danner sig under huden og forårsager større irritation og mere kradsen. Kræftknuden gror udad og indad. Så kommer der noget ildelugtende pus. Efter nogen tid bliver kroppens ressourcer helt udtømt og sundhedstilstanden endnu ringere. Kræftknuden gror hele tiden indad, æder sig ned gennem kødet, gennem brusken og til sidst gennem knoglen, hvor den dræber vævet og marven. Hvis der ikke blev gjort noget ville patienten til sidst dø.

Men noget måtte gøres. Kræftknuden, årsagen til infektionen, måtte fjernes på en eller anden måde og så hurtigt som muligt. Der var altså kun én ting at gøre. Vi lavede en form for ske af dåsen og skærpede kanten omhyggeligt, så steriliserede vi dåsen så godt, som vi kunne, i flammen fra vores ildsted. Andre fanger holdt så patientens syge arm eller ben, og jeg skar med den skærpede dåse alt det døde kød og materien ud, indtil der kun var rent sundt væv tilbage. Vi måtte være helt sikre på, at der ikke var den mindste smule usundt væv tilbage, ellers ville kræftknuden give sig til at gro ligesom en ondartet ukrudtsplante. Når vævet var rensset for kræftknudens ødelæggelser, blev det store hul fyldt med Irtesalve, og det krævede megen omhu at få patienten rask igen, rask efter vores lejrstandard! Og den standard ville næsten være det samme som død mange andre steder. Disse nye krystaller ville kunne fremme sårhelingsprocessen ved at holde materie og andre infektionskilder nede. Vi behandlede dette stof, som om det var guldstøv.

Lyder vores behandlingsmetode brutal? Det var den også, men vores "brutale metoder" frelste mange liv og mange lemmer. Uden den behandling ville kræftknuden gro og gro, forgifte organismen, så armen eller benet til sidst måtte amputeres (uden bedøvelse) for at frelse den lidende patients liv. Sundhedstilstanden var virkelig et problem i vores lejr. Japanerne ydede os ingen form for hjælp, derfor gjorde jeg til sidst brug af min viden om vejtrækningsteknik, jeg lærte mange i lejren en speciel vejtrækning til forskellige formål, fordi man ved at trække vejret rigtigt, ved at trække vejret i en vis rytme, kan gøre meget til at forbedre både ens fysiske og psykiske helbredstilstand.

Min leder, Mingyar Dondup, havde undervist mig i læren om vejtrækning, efter at han en dag havde fundet mig stønnende på vej op ad en bakke; jeg var næsten ved at falde om af udmattelse. "Jamen, Lobsang hvad har du dog lavet, så du er kommet i den forfærdelige tilstand?" "Ærede Mester," svarede jeg gispende, "jeg har prøvet at gå op ad bakken på stylter." Han så bedrøvet på mig og rystede på hovedet med et resigneret udtryk. Han sukkede og gjorde tegn til, at jeg skulle sætte mig ned. I nogen tid var der stilhed, det vil sige stilhed bortset fra mit hivende åndedræt, som jeg kæmpede for at få normalt igen.

Jeg havde gået omkring ved Linghor vejen på stylter for at vise mig for pilgrimmene, jeg ville prale af at munkene fra Chakpori kunne gå bedre, længere og hurtigere på stylter end nogen andre i Lhasa. For virkelig at bevise det, var jeg begyndt at løbe op ad bakken på mine stylter. Så snart jeg var kommet rundt om det første sving, og pilgrimmene ikke kunne se mig mere, var jeg faldet af dem af lutter udmattelse, og lige efter var min leder kommet forbi og set mig i den sørgelige tilstand.

"Lobsang, det er virkelig på tide, at du lærer noget mere. Du har leget og pjanket tilstrækkeligt. Nu har du, som du så tydeligt har demonstreret, brug for undervisning i læren om den rigtige vejtrækningsteknik. Kom med mig. Vi skal se hvad vi kan gøre ved den sag." Han rejste sig og gik i forvejen op ad bakken. Jeg rejste mig modstræbende, tog mine stylter, som lå henslængt og fulgte ham. Han gik ubesværet, syntes næsten at glide. Der var ikke noget anstrengt i hans bevægelser overhovedet, og jeg, der var mange år yngre, kæmpede mig vej efter ham, stønnende som en hund på en varm sommerdag.

Oppe på toppen af bakken gik vi gennem hegnet omkring vores lamakloster, og jeg fulgte efter min leder til hans værelse. Vi satte os på gulvet på den sædvanlige måde, og lamaen ringede på den

obligatoriske te; uden den kan ingen tibetaner føre en alvorlig samtale. Vi tav stille, medens de opvartende munke kom ind med the og tsampa, og de der var gået, skænkede lamaen theen og gav mig min første lektion i vejtrækningens (no; pustingens-) kunst, en lektion, som skulle vise sig af stor værdi under mit ophold i denne lejr.

"Du stønner og puster som en gammel mand, Lobsang," sagde han. "Jeg skal hurtigt få dig til at overvinde det, for ingen skulle anstrenge sig så meget ved noget, der er almindelig, naturlig hverdagsforeteelse. Altfor mange mennesker tænker ikke særlig på deres vejtrækning. De tror bare at de indtager en vis mængde luft ånder den ud igen og indånder noget nyt." "Ja, men ærede Mester," svarede jeg, "jeg har da kunnet trække vejret udmærket i ni år eller mere. Hvordan kan jeg ellers trække vejret, hvis ikke på den måde, jeg altid har brugt?" "Lobsang, du må huske på at åndedraget er livets begyndelse. Du kan gå, du kan løbe, men uden at trække vejret kan du ikke gøre nogen af delene. Du må lære et nyt system. Du må finde det standard tidsmønster, du ånder efter, før du kender dette, kan du ikke passe noget andet mønster ind i det, og vi ånder med forskellig hastighed til forskellige formål." Han tog mig om håndledet og pegede på et bestemt sted. "Tag din puls og tæl dine hjerteslag. Din puls slår i rytmen en, to, tre, fire, fem, seks. Læg selv fingeren på pulsen og føl, så vil du forstå hvad jeg taler om." Det gjorde jeg, jeg lagde en finger på mit venstre håndled og mærkede at min puls slog i den rytme han sagde, en, to, tre, fire, fem, seks. Jeg så op på min leder, og han fortsatte: "Hvis du tænker over det, vil du finde ud af, at du ånder ind i så lang tid, som det tager for dit hjerte at slå seks gange. Men det er ikke godt nok. Du må være i stand til at variere den vejtrækning meget, og det vil vi snakke om - om lidt." Han standsede, så på mig og sagde så: "Ved du at I drenge - jeg har iagttaget jer, medens I legede - virkelig bliver helt udmattede, fordi I ikke kender det vigtigste om at trække vejret. I mener, at det eneste der betyder noget, er, at I ånder ind og ud. I kunne ikke være mere på vildspor. Der er fire hoved- vejtrækningsmetoder, så lad os undersøge dem og se hvad de kan give os, se hvad de er. Den første metode er virkelig dårlig. Den er kendt som hovedvejtrækning, for efter dette system bruger man kun den øverste del af brystet, og lungerne, og som du skulle vide, er det kun den mindste del af lungernes rumfang, så når man ånder efter denne overfladevejtrækning, får du meget lidt luft ned i lungerne. Men der er meget, meget luft, der ikke bliver udskiftet i den underste del, du får jo kun den øverste del af brystkassen til at bevæge sig. Den nederste del af brystkassen og underlivet bevæges ikke, og et er meget dårligt. Glem overfladevejtrækningen, Lobsang, for den kan ikke bruges til noget. Det er den værste åndedrætsteknik, og vi må finde nogle, andre."

Han gjorde en pause, vendte sig om mod mig og sagde:

"Se, det her er overfladevejtrækning. Se den anstrengte stilling jeg bliver nødt til at sidde i, men som du senere vil finde ud af, er det den form for vejtrækning, de fleste mennesker fra vesten og de fleste udenfor Tibet og Indien bruger. Det gør deres tanker tågede, og gør dem åndeligt sløve." Jeg så måbende på ham. Jeg havde sandelig ikke troet, at det at trække vejret var så vanskelig en affære. Jeg syntes, at jeg altid havde klaret mig nogenlunde godt, og nu fik jeg at vide, at det havde jeg ikke. "Lobsang, du hører ikke efter. Lad os nu se på vejtrækning metode nummer to. Den kendes som mellemstadiemetoden. Det er heller ikke nogen ide. Det er ingen nytte til at omtale den mere udførligt, fordi jeg ikke vil have, at du skal bruge den, men når du kommer til vesten, vil du høre folk henvise til den som ribbensåndedrættet vejtrækning hvor mellemgulvet holdes i en stationær stilling. Denne type er dybde -vejtrækningen, og selv om den muligvis er lidt bedre end de andre, er den ikke korrekt. Nogle kalder det at trække vejret med maven. Efter denne metode bliver ikke lungerne helt fyldte med luft. Luften i lungerne bliver ikke skiftet helt ud, og det vil medføre dårlig ånde og sygdom. Så du skal ikke gøre noget ved nogen af disse åndedrætsmetoder, men gøre som jeg og de andre lamaer gør, bruge det fuldkomne åndedrag og nu skal jeg vise dig hvordan."

"Nå," tænkte jeg, "nu kommer vi til det, og nu skal jeg til at lære noget, men hvorfor fortalte han mig alt det andet, for bagefter at sige at jeg ikke må gøre det?" Min leder som øjensynlig havde læst mine tanker sagde: "Lobsang det er fordi, du skal kende både de gode og dårlige ting. I den tid du har været her i Chakpori," sagde min leder, lama Mingyar Dondup, "har du utvivlsomt bemærket, at vi igen og igen understreger hvor vigtigt det er at holde munden lukket. Det er ikke bare for, at vi ikke skal sige noget usandt, men fordi man så trækker vejret gennem næsen. Hvis man trækker vejret gennem munden, får man ingen glæde af filtrene i næsen eller den temperatur -kontrol -mekanisme, som den menneskelige organisme har, og hvis man bliver ved med at trække vejret gennem munden, stoppes næseborene til sidst til, man får katar, man bliver tilstoppet i hovedet, og man kan få mange

andre lidelser." Jeg fandt skyldbevidst ud af, at jeg i min undren betragtede min leder med åben mund. Nu lukkede jeg munden med sådan et smæld, at jeg så et glimt af morskab i hans øjne, men han sagde ikke noget, i stedet fortsatte han:

"Næsebor er nogle meget vigtige ting, og de må holdes rene. Hvis dine næsebor på et eller andet tidspunkt ikke er rene, så snus lidt vand op igennem dem, og lad det løbe gennem munden, så du kan spytte det ud. **Hvad der end sker så træk ikke vejret gennem munden, men gennem næsen.** Det kan forresten hjælpe, hvis man bruger varmt vand. Koldt vand får en til at nyse." Han drejede sig og rørte ved klokken, der stod ved siden af ham. En tjener kom ind og fyldte the kanden op og kom med frisk tsampa. Han bukkede og gik. Kort efter genoptog lama Mingyar Dondup sin samtale med mig.

"Lobsang, nu kommer vi til den til rigtige vejtrækningsmetode, den metode der har gjort visse lamaer i stand til at forlænge deres liv betydeligt. Lad os tale om den fuldkomne vejtrækning. Som navnet implicerer omfatter den også de tre andre metoder, vi har omtalt, så lungerne bliver helt fyldt med luft, og blodet bliver rensset og fyldt med livskraft. Det er en meget let metode.

Man skal sidde eller stå i en nogenlunde behagelig stilling og trække vejret gennem næsen. Jeg så dig som du sad før, Lobsang, foroverbøjet, ludende; du kan ikke trække vejret ordentligt, når din holdning er ludende. Du må holde din rygrad lige. **Det er hele hemmeligheden ved at trække vejret rigtigt.**"

Han så på mig og sukkede, men glimtet i øjenkrogen modsagde sukket. Han rejste sig, gik hen til mig, tog fat om mine albuer og løftede mig op, så jeg sad ret op og ned. "Sådan Lobsang, sådan skal du sidde med lige rygrad, med dit underliv under kontrol og armene ned langs, siden. Sid nu sådan. Udvid din brystkasse, tving dine ribben udad og pres så dit mellemgulv nedad, så den nederste del af maven også rager frem. På den måde vil du få en fuldkommen vejtrækning. Der er ikke noget magisk ved det, Lobsang. Det er bare almindelig fornuftig vejtrækning. Du skal have så meget luft ind som du kan få, så skal du have al luften ud igen og erstatte den. I øjeblikket vil du måske synes at det indviklet og vanskeligt, du vil måske synes at det er for svært, at det ikke er umagen værd, men det ER umagen værd. Du føler at det ikke er fordi du er blevet sløv, men fordi du er kommet ind i en vane med at være lidt doven i din vejtrækning, og nu må du have noget disciplin på det område." Jeg trak vejret som han sagde, og til min store forbavselse fandt jeg ud af, at det var lettere. Jeg kunne mærke, at jeg blev lidt svimmel de første par sekunder, og så var det endnu lettere. Jeg kunne se farverne klarere, og efter nogle få minutter følte jeg mig bedre tilpas.

"Jeg vil give dig nogle vejtrækningsøvelser hver dag, Lobsang, og jeg vil bede dig om at blive ved med det. Det er umagen værd. Du vil ikke blive forpustet Den lille tur op ad bjerget plagede dig, medens jeg som er mange gange ældre end dig kom op uden besvær." Han satte sig og så på mig, medens jeg trak vejret, som han havde lært mig. Jeg kunne selv på dette tidlige stadium værdsætte hans kloge ord. Han satte sig til rette og fortsatte: "Ligegyldigt hvilket system, man bruger, er formålet at ånde så meget luft ind som muligt og sende det ud i kroppen i en anden form, en form vi kalder prana. **Det er selve livskraften.** Den prana er det der aktiviserer mennesket, der aktiviserer alt hvad der lever, planter, dyr, mennesker, selv fisk skal have ilt fra vandet og omdanne det til prana. Vi er ellers ved at tale om din vejtrækning, Lobsang. Ånd langsomt ind. Hold vejret nogle sekunder. Ånd ret langsomt ud. Du vil finde ud af, at der er forskellige forhold mellem indånding, at holde vejret og udånding, der har forskellige virkninger som f. eks. rensende, oplivende osv. Måske er den vigtigste almindelige vejtrækningsform det rensende åndedrag. Vi vil komme ind på det nu, for jeg vil gerne have, at du fra nu af gør den øvelse hver morgen og hver aften og ved begyndelsen og slutningen af de specielle øvelser." Jeg havde fulgt dette meget omhyggeligt. Jeg kendte godt den kraft der var i disse høje lamaer, hvordan de kunne glide hen over jorden hurtigere end en mand kunne galoppere på en hest, og hvordan de kunne ankomme til deres bestemmelsessted uden at være forpustede, ophøjede og fattede, og jeg bestemte i lang tid før jeg selv blev lama, for jeg var kun messedreng på det stadium, at jeg ville mestre læren om vejtrækning.

Min leder, lama Mingyar Dondup fortsatte: "Med hensyn til dette rensende åndedrag. Ånd helt ind tre gange. Ikke sådan nogle overfladiske forsøg som dem der. Dybe åndedrag, virkelig dybe. så dybe som du kan få dem, fyld lungerne, træk dig selv opad og lad dig fylde med luft. Sådan, det er rigtigt," sagde han. "Hold vejret lidt efter det tredje, spids munden, som om du skulle til at fløjte, men pust klingerne op. Blæs af al kraft lidt luft ud af den lille åbning mellem dine læber. Blæs hårdt til, stands et øjeblik og hold luften tilbage. Pust lidt mere ud med al den kraft du har i dig. Stands et

øjeblik igen og pust så resten ud, så der ikke er en smule luft tilbage i dine lunger.

Pust igen af alle kræfter. Husk, at du i dette tilfælde kan ånde meget kraftigt ud gennem åbningen. Synes du ikke, at det er bemærkelsesværdigt forfriskende?" Til min store overraskelse måtte jeg give ham ret. Det havde forekommet mig lidt dumt bare at puste og blæse ud, men nu da jeg havde prøvet det et par gange fandt jeg ud af, at jeg dirrede af energi, og jeg følte mig bedre tilpas, end jeg måske nogensinde havde følt mig før. Jeg pustede og stønnede så, udvidede mig og blæste kinderne op. Så følte jeg pludselig, at jeg blev svimmel. Det var ligesom om jeg blev lettere og lettere. Gennem tågen hørte jeg min leder sige: "Lobsang, Lobsang! Stop! Du må ikke trække vejret på den måde. Træk vejret, som jeg siger. Eksperimentér ikke, det er farligt. Nu er du blevet beruset af at ånde på en forkert måde, ved at ånde for hurtigt. Øv kun det jeg siger du skal øve, for jeg har erfaringen. Senere kan du eksperimentere for dig selv. Men Lobsang, du må altid minde dem du underviser om at de skal være omhyggelige med at følge øvelserne og ikke eksperimentere med forholdene mellem de forskellige typer, medmindre de har en dygtig lærer hos sig, for det er virkelig farlig at eksperimentere med vejtrækning. Det er sikkert at følge øvelserne, det er sundt, og der kan ikke ske dem nogen skade som trækker vejret sådan som de får besked på.

Lamaen rejste sig og sagde: "Det ville nu være en god ide, hvis vi øgede din nervestyrke. Stå ret, som jeg står nu. Ånd så dybt ind som du kan, når du så synes, at dine lunger er helt udpilede, pres så lidt mere luft ned. Ånd langsomt ud, langsomt. Fyld dine lunger fuldstændig igen og hold vejret. Stræk dine arme lige frem for dig uden at anstrenge dig, kun lige så meget så du kan holde dem vandret, men anstreng dig så lidt som muligt. Se nu på mig. Træk dine hænder tilbage mod skulderne, medens du langsomt trækker alle muskler sammen og spænder dem så meget så de når dine hænder når til skuldrene er helt stramme og hænderne knyttede. Se på mig hvordan jeg knytter mine. Knyt dine hænder så hårdt, at de ryster af anstrengelse. Medens du stadig holder musklerne stramme, pres så langsomt de knyttede hænder ud igen og træk dem så hurtigt tilbage. Gør det flere gange. Ånd voldsomt ud, virkelig voldsomt, som jeg fortalte dig før, med munden, med spids mund, hvor det kun er et lille hul du kan puste gennem, Når du har gjort det et par gange så slut af med prøve de rensende åndedrag en gang til.". Jeg prøvede og fandt som før ud af, at jeg havde gavn af det. Desuden var det sjovt, og jeg var altid parat til at gøre noget, der var sjovt. Min leder afbrød mine tanker. "Lobsang, jeg vil kraftigt understrege, at det afhænger af, hvor hurtigt du trækker hænderne tilbage og af, hvor meget du spænder musklerne, hvor meget gavn du kan få af denne øvelse. Du har naturligvis fyldt lungerne helt med luft, før du gør denne øvelse. Det er forresten en helt uvurderlig øvelse, og den vil hjælpe dig meget senere."

Han satte sig ned og så på mig, medens jeg gennemgik systemet, rettede venligt mine fejl og roste mig, når jeg gjorde det godt, og da han var tilfreds, fik han mig til at gå det hele igennem igen, så han kunne være sikker på, at jeg kunne gøre det uden yderligere undervisning. Til sidst gjorde han tegn til, at jeg skulle sætte mig ned ved siden af ham, medens han fortalte mig, hvordan det tibetanske vejtrækningssystem var blevet lavet, efter at de gamle optegnelser dybt nede i hulerne under Potala var blevet tydet.

Senere i mine studier blev jeg undervist i forskellige ting om vejtrækning, for i Tibet helbreder vi ikke kun med urter, men også gennem patientens vejtrækning. Åndedrættet er virkelig kilden til livet, og det kan måske være af interesse her at fortælle nogle ting, som kan sætte nogen i stand til at blive af med eller formindske en lidelse, som de måske har haft længe.

Det kan gøres ved at trække vejret rigtigt, men husk, gør kun som det bliver anvist på disse sider, for det er farligt at eksperimentere, med mindre der er en dygtig lærer til stede. Det er tåbeligt at eksperimentere i blinde.

Sygdomme i mave, lever og blod kan overvindes ved det vi kalder "tilbageholdt åndedræt". Der er ikke noget magisk i det udover resultatet, og resultatet kan være helt uden lige.

Først må De stå opret, eller hvis De ligger i sengen, ligge strakt ud. Lad os antage, at De er kommet op fra sengen og kan stå oprejst og rank. Stå med samlede hæle, skuldrene tilbage og brystet skudt frem. De skal spænde deres nederste, mavemuskler. Ånd dybt ind så meget luft De kan og hold vejret, til De mærker en svag banken i tindingerne. Så snart De mærker det, så ånd kraftigt ud med åben mund, virkelig kraftigt, lad ikke bare luften sive ud, men pust ud af alle kræfter. Så skal De prøve det rensende åndedrag, det er ikke til nogen nytte at forklare det igen, for jeg har fortalt alt det, som min leder, lama Mingyar Dondup fortalte mig. Jeg vil bare gentage, at det rensende, åndedrag er helt uvurderligt, når De skal forbedre Deres helbred.

Før vi kan gøre noget som helst ved vejrtrækningen, må vi finde en rytme, en tidsenhed, som repræsenterer en normal indånding. Jeg har allerede fortalt, hvordan jeg lærte det, men måske er det nyttigt i dette tilfælde at gentage det, det vil hjælpe til, at det altid vil sidde fast. Et menneskes hjerteslag er den rigtige rytmiske standard for det specielle menneskes vejrtrækning. Der er selvfølgelig næsten ingen, der har den samme rytme, men det betyder ikke noget. De kan finde Deres normale åndedrætsrytme ved at sætte en finger på pulsen og så tælle. Læg fingrene på Deres højre hånd på det venstre håndled og føl efter pulsen. Lad os antage, at den gennemsnitlig er en, to, tre, fire, fem, seks. Få den rytme til at sidde helt fast i Deres underbevidsthed, så De ikke behøver tænke Dem om, når De skal bruge den, men kan den ubevidst For at gentage det: det er ligegyldigt, hvordan Deres rytme er, så længe Deres underbevidsthed kender den, men vi forestiller os den er af en gennemsnitsslagsen, så en indånding i tid er det samme som seks hjerteslag. Det er den normale hverdags rutine. Vi vil komme til at ændre åndedrætsrytmen temmelig meget til forskellige formål. Der er ikke noget vanskeligt ved det. Det er meget let og det kan føre til en betydelig forbedret helbredstilstand. I Tibet lærer alle tempeltjenere af højere grad vejrtrækningsteknik.

**

Bomben

Dagene slæbte sig afsted med sløvende ensformighed, blev til uger, bredte sig til måneder, til år. Til sidst skete der noget, der bragte afveksling i hverdagens ensformige arbejde med at pleje de syge. En dag kom vagterne på en hastig runde med papirbundter i hænderne og gjorde tegn til én fange her og én der. Jeg stod på listen. Vi blev samlet på pladsen foran vore hytter. I nogle timer stod vi der, uden at der skete noget. Så da det blev hen på eftermiddagen, kom kommandanten for at sige noget til os. "I urostiftere, I, som har fornærmet Kejseren, I skal et andet sted hen til specialbehandling. I skal afsted om ti minutter." Han drejede omkring på hælen og gik. Vi stod der mere eller mindre lammede. Klar om ti minutter? Vi havde i det mindste ikke nogen ejendele. Alt hvad vi skulle var at sige et hastigt farvel til nogle få mennesker og så gå tilbage til pladsen. Vi skulle altså til en anden lejr. Vi spekulerede på, hvilken slags lejr det kunne være, og hvor den kunne ligge, men som altid i sådanne tilfælde, så er der aldrig nogen, der har nogen virkelig konstruktive tanker. Da de ti minutter var gået, lød fløjterne, vagterne gik hastigt rundt igen, og vi drog afsted, cirka tre hundrede af os. Vi marcherede ud gennem porten, vi fik lov til at gå der fulde af undren, fyldt med spekulationer over hvad det kunne være for en slags lejr. Vi var kendt som urostiftere. Vi var aldrig faldet for den japanske smiger. Vi vidste hvordan de var. Vi vidste, at hvor end gik hen, så var det ikke til nogen behagelig lejr..

Vi marcherede forbi nogle soldater, der gik den anden vej. De så ud, som om de var i højt humør. Det var ikke underligt, tænkte vi, for ifølge de rapporter, vi hørte, vandt japanerne alle steder. Vi fik at vide, at de snart ville have herredømme over hele jorden. De tog meget fejl! På det tidspunkt kunne vi kun tro på hvad japanerne fortalte os, vi havde ikke nogen anden informationskilde. Disse soldater var meget aggressive, da de gik forbi, og greb hver en lejlighed til at slå på os, de slog vildt og uden grund bare for at fryde sig over lyden af en riffelkolbes klask mod kroppe, der krympede sig under slaget. Vi marcherede videre drevet frem af vagternes forbandelser. De brugte også deres riffelkolber flittigt. Det skete alt for ofte, at de syge faldt om i vejkanten, og at vagterne så tærskede løs på dem. Hvis de ikke kunne komme på benene igen og blindt tumlede videre måske støttet af andre, så kom vagterne, og et bajonetstik ville gøre ende på sagen. Sommetider halshuggede vagten det stakkels offer og stak så det afskårne hoved på bajonetten. Han løb så op og ned langs rækken af trætte fanger, medens han grinede djævelsk over vores rædselsslagne blikke.

Endelig efter mange dages trættende og opslidende march med altfor lidt mad, nåede vi til en lille havn og blev drevet ind i en primitiv lejr, der var oprettet ved havnen. Der var i forvejen nogle mennesker, mennesker af alle nationaliteter, urostiftere ligesom os. De var blevet så apatiske af træthed og mishandling, at de knap nok løftede hovedet, da vi kom. Vores antal var nu sørgeligt reduceret. M de tre hundrede, der var, da vi startede, var der kun ankommet fem og halvfjerds. Den nat lå vi dødtrætte på jorden på lejrpladsen bag pigtråden. Der var ikke nogen steder, vi kunne søge ly, intet var privat, men det var vi vant til nu. Mænd og kvinder lå på jorden eller forrettede hvad de

skulle, for øjnene af de japanske vagter, som havde projektørerne rettet mod os hele den lange nat.

Om morgenen var der mønstring, og vi fik lov til at stå på række i to, tre timer. Til sidst nedlod vagterne sig til at komme os ud og gå med os længere ned til havnen, hvor der en rusten gammel trampbåd, et virkeligt vrage. Jeg kendte slet ikke noget til båden. Næsten alle de andre fanger vidste mere end jeg, og selv for mig så det ud, som om den hvert øjeblik kunne synke i havnen, medens den lå for anker. Vi marcherede om bord ad en knagende, rådden planke, som også truede med at brække hvert øjeblik, så vi ville falde lige i det skummende vand, som var dækket af affald, flydende isser, tomme dåser, flasker og lig.

Da vi gik om bord på skibet, blev vi tvunget ned i et lastrum fortil. Vi var cirka tre hundrede dernede. Der var ikke plads nok til at vi kunne sidde ned og slet ikke til at vi kunne bevæge os omkring. De sidste blev tvunget ned med slag og forbandelser af de japanske vagter. Så lød der en raslen, som dommedagsporten lukkede sig bag os, lemmen til lastrummet blev smækket i og sendte stinkende støvskyer ud over os. Vi hørte lyden af træhammere, der slog kilerne i, og alt lys blev lukket ude. Det var som om der var gået uhyggelig lang tid inden skibet begyndte at vibrere. Så lød der en knagen og rumlen fra den gamle forfaldne motor. Det følte som om hele skroget ville ryste sig selv i stykker og lade os falde ud gennem bunden. Vi kunne høre dæmpede råb på japansk oppe fra dækket. Det blev ved med at dunke. Snart begyndte skibet at vippe og rulle forfærdeligt, vi var klare over at vi så var kommet ud af havnen, ud på det åbne hav. Det var en meget hård sø. Der må have været høj sø. Vi blev konstant kastet mod hinanden, væltet og trampet på. Vi blev holdt indelukket i lastrummet og fik kun lov til at komme op på dækket om natten. I de første to dage fik vi ikke noget mad. Vi vidste hvorfor. De ville være sikre på at knække os. Men det havde ikke nogen virkning på os, og efter to dage fik vi en kop ris hver dag.

Mange af de svageste fanger døde hurtigt i den kvælende stank, lukket inde i det stinkende lastrum. Der var ikke nok ilt (no: oxygen) til os. Mange døde og faldt sammen som kasserede kludedukker på metalgulvet. Vi måtte så som de næsten lige så ulykkelige overlevne stå på de døde og rådne kroppe. Vagterne ville ikke give os lov til at flytte dem ud. Vi var alle sammen fanger, og vagterne var ligeglade med om vi var levende eller døde, vi skulle være det antal, der stod på deres papirer. Så de rådne lig skulle være i samme rum som de levende lidende mennesker, indtil vi ankom til vores bestemmelsessted, hvor de levende og døde kroppe ville blive talt.

Vi mistede fuldkommen al fornemmelse af tid, men efter nogen tid skiftede motoren endelig lyd. Båden rullede og vippede ikke så meget. Vibrationerne ændrede sig, og vi gættede rigtig på, at vi var kommet ind i en havn. Efter megen støj og larm hørtes lyden af raslende kæder, og ankrene blev kastet. Det følte, som om der gik uendelig lang tid, før lugerne blev smækket op, og japanske vagter fulgt af en japansk havnelæge kom ned. Halvvejs nede standsede de i væmmelse. Lægen kastede op på grund af stanken, ned over os. Så kastede de al værdighed overbord og trak sig hastigt tilbage til dækket.

Det næste vi så, var, at de kom med vandslanger, og vandet strømmede så ned over os. Vi var næsten ved at drukne. Vandet steg til livet, til brystet, op til hagen, der flød stumper af de rådne lig rundt i det, så op til munden. Så lød der råb og skrig fra japanerne, og vandstrømmen standsede. En af dæksofficererne kom hen og kiggede ned, og de gestikulerede og diskuterede meget. Han sagde at båden ville synke, hvis der blev pumpet mere vand ned, så blev der stukket en større slange ned, og al vandet blev suget ud igen.

Hele den dag og natten med fik vi lov til at stå dernede og ryste i vores våde laser, syge af stanken fra de rådne lig. Næste dag fik vi lov til at komme op, to og tre af gangen. Endelig kom min tur, og jeg gik op på dækket. De stillede mig bryskt nogle spørgsmål. Hvor var min identitetsplade? Mit navn blev krydset af på listen, og jeg blev brutalt skubbet over rælingen ned i en pram, som allerede var overfyldt med en samling rystende menneskelige væsener, levende fugleskræmsler klædt i laser. Nogen havde slet ikke noget tøj på. Til sidst var rælingen kun lige over vandskorpen, og da prammen truede med at synke, hvis der kom flere ombord, bestemte japanerne at det ikke ville være sikkert at putte flere i. En motorbåd kom tøffende og et reb blev gjort fast. Motorbåden satte kurs mod land og slæbte os i den faldefærdige gamle pram bagefter sig.

Det var første gang, jeg så Japan. Vi var kommet til det japanske hovedland, og da vi var kommet i land, blev vi lukket inde i en åben lejr, den lå på et øde stykke omgivet af pigtråd. Vi var der i nogle dage, medens vagterne forhørte alle mænd og kvinder. Så blev et antal af os skilt fra, og vi drog afsted til en lejr nogle få kilometer inde i landet, hvor der lå et tomt fængsel til os.

En af fangerne, en hvid mand, brød sammen under torturen og sagde, at jeg havde hjulpet fanger

til at flygte, og at døende fanger havde givet mig militær oplysninger. Jeg blev endnu en gang kaldt til forhør. Japanerne var meget optimistiske, de skulle nok få mig til at tale. De kunne se i journalen, at alle tidligere forsøg havde slået fejl, så denne gang overgik de sig selv. Mine negle, som var groet ud, blev flækket og brækket bagover, og der blev gnedet salt på de åbne steder. Da det ikke fik mig til at tale, blev jeg hængt op i mine tommelfingre fra en bjælke og fik lov til at hænge der en hel dag. Det blev jeg meget dårlig af, men japanerne var ikke tilfredse. Det reb, jeg var hængt op i, blev løsnet, og jeg faldt til jorden med et bump som fik alle mine knogler til at give sig. En geværkolbe blev presset mod mit bryst. Nogle vagter knælede på min mave, og jeg blev spændt fast til nogle ringbolte. De havde tilsyneladende specialiseret sig i denne behandlingsmetode før.

De tvang en vandslange ned i halsen på mig og lukkede op for vandet. Jeg følte det, som om jeg enten ville blive kvalt af mangel på luft eller drukne i vandet eller sprænges ved trykket. Det var, som om der sivede vand ud af hver eneste pore i min krop, det var som om jeg blev blæst op som en ballon. Smerten var meget intens, jeg så klare lyspletter. Det var, som om der var et stærkt tryk rundt om min hjerne, og jeg besvimed. Jeg fik noget styrkende, som fik mig til bevidsthed igen. På det tidspunkt var jeg alt for svag og syg til at komme op at stå, så tre japanere vagter støttede mig (jeg var en temmelig stor mand), og de slæbte mig hen til den bjælke, jeg tidligere var blevet hængt op i. En japansk officer kom derhen og sagde: "Du ser temmelig våd ud, jeg synes, det er på tide, du bliver tørret. Det, kunne måske hjælpe dig til at tale mere. Hæng ham op." To japanske vagter bøjede sig hurtigt ned og greb fat i mine ankler og trak til så hurtigt, at jeg faldt tungt og slog hovedet mod betonen.

Som om de nød hvert eneste øjeblik, bredte de så noget papir ud under mig og lagde nogle kviste på det. Med et ondskabsfuldt grin strøg én en tændstik og satte ild til papiret. Langsomt steg varmebølgerne op mod mig. Der gik ild i træet, og jeg kunne mærke, at min hud rynkede og trak sig sammen i varmen. Jeg hørte en stemme sige: Han er ved at dø. Hvis han dør, får I skylden. Vi må få ham til at tale." Da rebet blev løsnet, faldt jeg med en bedøvende bump på hovedet ned i gløderne. Jeg besvimed endnu en gang.

Da jeg kom til bevidsthed igen, lå jeg på ryggen i en vandpyt på gulvet i en kælder celle. Rotterne pilede rundt om mig. Ved min første bevægelse, for de væk fra mig pibende af skræk. Mange timer senere kom nogle vagter, de hev mig op at stå, for jeg kunne stadig ikke rejse mig. De bar mig med mange stød og skub hen til et tilgittret vindue i plan med jorden udenfor. Her blev mine håndled lænket fast til jerntremmerne, så mit ansigt blev presset ind mod dem. En officer gav mig et spark og sagde: "Du skal kigge på alt, det der skal ske nu. Hvis du vender dig væk eller lukker øjnene, stikker vi dig med bajonetter."

Jeg kiggede, men der var ikke andet at se end det plane område, der var lige ud for min næse. Kort efter skete der noget i den ene ende, og nogle fanger kom til syne, de blev snurret rundt og behandlet meget brutalt af vagterne. Flokken kom nærmere og nærmere, så blev fangerne tvunget til at knæle ud for mit vindue. De havde allerede armene bundet på ryggen. De blev bøjet bagover og fik håndled og ankler bundet sammen. Uvilkårligt lukkede jeg øjnene, men jeg blev hurtigt tvunget til at åbne dem, da en hvidglødende smerte skød gennem min krop. En japansk vagt havde stukket en bajonet i mig, og jeg kunne mærke blodet løbe nedad benet.

Jeg så ud. Det var en massehenrettelse. Nogle af fangerne blev stukket ned med bajonetter, andre blev halshugget. En stakkel havde åbenbart gjort noget forfærdeligt efter japansk standard, for han blev sprættet op og fik lov til at forbløde. Dette gik for sig i flere dage. Fangerne blev ført hen foran mig og henrettet, skudt stukket ned eller halshugget. Blodet plejede at løbe ned i min celle, og kæmpestore rotter kom strømmende til.

Nat efter nat blev jeg forhørt af japanerne, de forhørte mig for at få de oplysninger, de håbede, jeg kunne give dem. Men nu befandt jeg mig i en rød tåge af smerte, stadig smerte dag og nat, og jeg håbede på, at de bare ville henrette mig og få det overstået. Da der var gået ti dage, som forekom mig som hundrede, fik jeg at vide, at jeg ville blive skudt, hvis jeg ikke gav japanerne de oplysninger de ville have. Officererne sagde, at de var dødtrette af mig, og at min opførsel var en fornærmelse mod Kejseren. Jeg nægtede stadig at sige noget. Jeg blev så ført tilbage til min celle, kastet ind gennem døren og stødte med et brag, der slog mig halvt bevidstløs, mod min betonseng. Vagten vendte sig om i døren og sagde: "Ikke mere mad til dig. Du har ikke brug for mere efter i morgen."

Da de første lysstråler skød henover himmelen næste morgen, blev døren smækket op med et brag, og en japansk officer og en deling geværskytter kom ind. Jeg blev ført ud til henrettelsespladsen,

hvor jeg havde set så mange blive henrettet. Officeren pegede på jorden, der var gennemvædet af blod og sagde: "Dit vil snart også være der. Men du skal have din egen grav, du skal selv grave den." De kom med en skovl, og jeg blev stukket med bajonetter, til jeg havde gravet min egen grav. Så blev jeg bundet til en pæl, der stod sådan, at jeg, når jeg var blevet skudt og rebet var skåret over, ville falde lige ned i den grav, jeg selv havde gravet. Officeren stillede sig rigtig i positur, da han skulle oplæse dommen, hvori der stod, at jeg skulle henrettes, fordi jeg ikke ville samarbejde med Himlens Sønner. Han sagde: "Dette er, din sidste chance. Giv os de oplysninger, vi vil have eller også bliver du sendt efter dine vanærede forfædre." Jeg svarede ikke, jeg kunne ikke finde på noget at sige, så han gentog det. Jeg forholdt mig tavs. På hans kommando hævede soldaterne riflerne. Officeren kom hen til mig en gang til og sagde, at det virkelig var min sidste chance. Han understregede det ved efter hvert ord at slå mig skiftevis på den ene og den anden, side af hovedet. Jeg svarede stadig ikke, så han afmærkede mit hjerte for riffelskytterne og i tilgift slog han mit ansigtet med den flade side af sit sværd, spyttede på mig og vendte sig om i afsky for at slutte sig til sine mænd. Halvvejs mellem dem og mig, men omhyggeligt uden for skudlinien, så han på dem og gav dem ordre til at sigte. Soldaterne løftede deres rifler. Løbene var alle rettet mod mig. Det var som om hele verden var fuld af kæmpestore sorte huller, de sorte huller var riffelmundingerne. De syntes at blive større og større, ildevarslende, og jeg vidste, at de hvert øjeblik kunne udspy død. Langsomt hævede officeren sit sværd og slog det så pludselig i jorden med kommandoen:

"Fyr!"

Det var som om verden opløstes i flammer og smerte og kvælende røgskyer. Jeg følte det, som om jeg var blevet sparket af kæmpeheste med rødglødende hove. Alt hvirvlede rundt, som om verden var blevet vanvittig. Det sidste, jeg så, var en rød tåge, blod der strømmede ud så mørke, et brølende mørke. Så da jeg faldt sammen i rebene - intet.

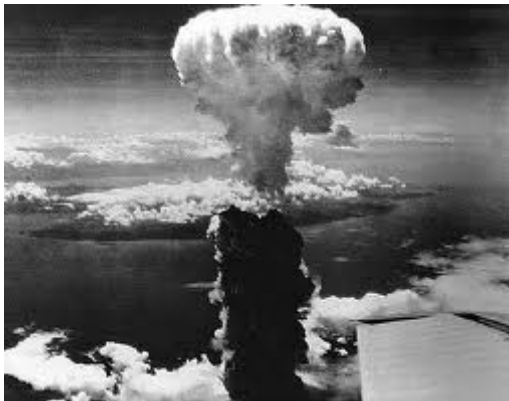
Senere kom jeg til bevidsthed noget forbavset over at De Himmelske Enge eller Det Andet Sted forekom mig så kendt, men så blev alt spoleret for mig. Jeg lå med ansigtet nedad i graven. Pludselig blev jeg stukket med en bajonet Ud af øjenkrogen så jeg den japanske officer. Han sagde, at henrettelsespelotonens kugler var blevet specialfremstillet. "Vi har eksperimenteret på mere end to hundrede fanger," sagde han. De havde fjernet noget af ladningen og blykuglen og erstattet den med noget andet, så jeg blev såret men ikke dræbt; de ville stadig gerne have de oplysninger. "Og vi skal nok få dem," sagde officeren, "vi må finde på nogle, andre metoder." Vi får dem til sidst, og jo længere du stritter imod, jo mere smerte må du udholde."

Mit liv havde virkelig været hårdt, fyldt med strenge øvelser og selvdisciplin. Men den specialtræning, som jeg havde fået i lama klostret, var det eneste, der gjorde mig i stand til at holde ud og bevare forstanden. Det er yderst tvivlsomt, om nogen uden den træning ville have overlevet.

De alvorlige sår, jeg havde fået ved "eksekutionen" gav mig en dobbeltsidig lungebetændelse. Jeg var meget syg, svævede mellem liv og død, men blev nægtet lægehjælp og anden hjælp.

Jeg lå i min celle på betongulvet, uden tæpper, uden noget som helst, rystede og kastede mig frem og tilbage i febevildelse og håbede på at dø.

Langsomt blev jeg bedre. Jeg havde i nogen tid lagt mærke til motorstøj fra flyvemaskiner, og det forekom mig også, at det var fremmede maskiner. Ikke de japanske, som jeg var kommet til at kende så godt, og jeg spekulerede på hvad der skete. Fængslet lå ved en landsby nær Hiroshima, og jeg forestillede mig, at de japanske sejrherre, japanerne, som vandt overalt, fløj tilbage i erobrede fly.

En dag, hvor jeg stadigvæk var meget syg, hørte jeg flyve-maskiner igen. Pludselig rystede jorden, og der lød et dumpt, rungende brøl. Støvskyer faldt ned fra himlen, og der var en muggen, hengemt lugt. Luften syntes at være elektrisk, spændt. I et øjeblik var der intet, der bevægede sig. Så begyndte vagterne at løbe skrækslagne rundt, skreg af rædsel, påkaldte Kejseren og bad ham hjælpe dem mod noget, de ikke forstod meningen med. **Det var atombomben, der faldt over Hiroshima den 6. august 1945.** I nogen tid lå jeg og tænkte på hvad jeg skulle gøre. Så blev, det klart, at japanerne havde alt for travlt til at tænke på mig, så jeg kom rystende på benene og prøvede døren. Den var ikke låst. Jeg var så alvorligt syg, at man regnede det for umuligt, at jeg kunne undslippe. Desuden var der normalt vagter udenfor, men de vagter var forsvundet. Der var panik overalt. Japanerne troede, at deres Solgud havde forladt dem, Og de vrimlede rundt som en tue forstyrrede myrer, myldrede rundt i den største panik. De havde kastet rifler, uniformsdele og mad fra sig. Henne ved deres bunkers lød der forvirrede råb og skrig, da de alle sammen prøvede at komme ind på en gang.

Jeg var svag, jeg var næsten for svag til at stå op. Jeg bøjede mig ned for at samle en japansk våbenfrakke og en kasket op, og jeg faldt næsten sammen af svimmelhed. Jeg faldt ned på hænder og knæ og kæmpede med at få frakken på og tog så kasketten på. Tæt ved stod et par svære sandaler, dem tog jeg også på, jeg var barfodet Så kravlede jeg langsomt ind i buskene og blev ved med at kravle. Det var smertefuldt. Der var mange knolde og ujævnheder, og antiluftskytset var i gang.

Himlen var rød med store gule og sorte røgfaner. Det var, som om hele verden var ved at falde fra hinanden og jeg spekulerede på hvorfor jeg anstrengte mig sådan for at komme væk, når det var indlysende, at dette var slutningen på alt.

Hele natten kravlede jeg langsomt og pinefuldt ned til kysten, som jeg vidste lå nogle få kilometer fra fængslet. Jeg var virkelig syg. Jeg trak vejret med hivende åndedrag, min krop rystede og skælvede. Det krævede al den selvkontrol, jeg kunne mønstre, at tvinge mig selv afsted. Jeg nåede til sidst kysten ved daggry, nåede ned til en bugt. Forsigtigt, halvdød af træthed og sygdom, kiggede jeg ud mellem buskene og så foran mig en lille fiskerbåd, der lå og vippede i sine fortøjninger: Den var forladt.

Tilsyneladende var ejeren blevet slået med panik og var løbet ind i landet. Jeg sneg mig ned til den, og det lykkedes mig, skønt det var smertefuldt, at rejse mig så meget op, at jeg kunne se ind over rælingen. Båden var tom. Jeg klarede at sætte den ene fod op i fortøjningsrebet, og med en kraftanstrengelse løftede jeg mig op. Så slap mine kræfter op, og jeg tumlede med hovedet forrest ned i vandet i bunden af båden, hvor der lå et par stykker gammel fisk, som tilsyneladende var blevet gemt til madding. Det tog mig lang tid at samle kræfter nok til at skære fortøjningsrebet over med en kniv, jeg fandt Så faldt jeg tilbage i båden igen, og fartøjet drev ud af bugten på det udadgående tidevand. Jeg kravlede hen i forenden og krøb fuldkommen udmattet sammen. Mange timer senere lykkedes det mig at hejse det lasede sejl, da vinden så ud som om den var gunstig. Anstrengelsen var for meget for mig, og jeg sank besvimet tilbage i båden.

Bag mig i Japan var det afgørende skridt taget. Atombomben var blevet kastet, og den havde fjernet japanernes kampmod. Krigen var slut, men det vidste jeg ikke. Krigen var også slut for mig, eller det troede jeg, for her drev jeg afsted i Det Japanske Hav uden anden mad end nogle stumper rådden fisk og uden vand. Jeg klyngede mig til masten for at få støtte, holdt med armene rundt om den, lænede hagen mod den og holdt mig oppe så godt jeg kunne. Da jeg vendte hovedet og så bagud, kunne jeg se Japan blive udvisket En let tåge indhyllede det og forude var der ingenting.

Jeg tænkte på alt, det, jeg havde gået igennem. Jeg tænkte på spådommen. Som fra det fjerne hørte jeg min leder, Mingyar Dondups stemme: "Du har klaret det godt, Lobsang. Vær ikke mismodig, for dette er ikke enden." Over forstaven oplyste en solstråle et øjeblik dagen, vinden friskede op, og små krusede bølger lavede en behagelig hvæsende lyd langs båden. Og jeg? Jeg var på vej, ja hvortil? Alt hvad jeg vidste i det øjeblik, var at jeg var fri, fri for tortur, fri for at være fængslet, fri fra lejrens jordiske helvede. Måske havde jeg også frihed til at dø, men nej, skønt jeg længtes efter dødens fred, efter den lindring, den kunne give mig for mine lidelser, så vidste jeg at jeg ikke kunne dø endnu, for min skæbne sagde at jeg skulle dø i den røde mands land, Amerika. Og her flød jeg afsted, alene, uden mad i en åben båd på Det Japanske Hav. Bølger af smerter strømme de ind over mig. Jeg følte det, som om jeg blev tortureret igen. Jeg hev efter vejret og mine øjne så ikke klart. Jeg troede at det var muligt, at Japan havde opdaget min flugt og havde sendt en hurtig båd ud for at forfølge mig. Tanken var for meget for mig. Mit greb om masten slappedes. Jeg sank sammen i knæene, længere ned og

væltede så. Endnu engang følte jeg mørket, glemslens mørke. Båden sejlede videre ud i det ukendte.

---

fortsættelsen findes i bogen:

LOBSANG RAMPA:

HISTORIEN OM RAMPA

[link](#) (Som ble omtalt sist i denne bogen i papir fra 70tallet):

”Få bøger har skabt større polemik end Lobsang Rampas selvbiografiske værker.

Forklaringen er ganske simpel: når en englænder hævder, at en tibetansk lamas sjæl har overtaget hans legeme og skriver sin historie gennem ham bliver han forståeligt nok mødt med skepsis og spot. Når han desuden i detaljer beretter om de mest dramatiske og fantastiske oplevelser, som forudsætter besiddelse af personlige kræfter og evner hinsides almindeligt anerkendte naturlove og udover hvad almindelige dødelige besidder, så *må* reaktionen blive voldsom....

Men voldsomheder af den art udspringer som regel af uvidenhed, at se ind i det ukendte er forvirrende. Men den kendsgerning, at dr. Rampa nu har mange tusinde tilhængere og endnu flere læsere over hele verden er bevis på, at ikke alle hjerner er lukkede for det ukendte.

For denne store læserskare og for de skeptiske, der ikke har været i stand til at tilbagevise eller forklare hans historie, har Lobsang Rampa skrevet denne sin anden bog.

Hvordan man end vil opfatte den, den er i alt fald fornøjelig og særdeles spændende læsning, vel værd at stifte nærmere bekendtskab med.” [Link LOBSANG-RAMPA BASE](#)